

7204

I

~~999~~ 336X100

~~222~~

$\frac{336}{13} = 168$

168

*Super accedo, pertinaces
Et maceras. scrupulos viarum. - - - Auct.*

13. Uroda Cozdego Znicwoli.

*Dulcis adest precibus, facies formosa perorat. Quam.
Quis tibi vesani veniam non donet amoris
Antoni. Durum cum caecis hausit ignis pectus. Silv.
Hiacis domibus facie Spartana nocendi. - Ovid.
O facies oculis insidiosa meis! - - - Silv.*

14. Urodziwy, urodziwa.

*Forma nisi in venas non cadit ista Deas. Ovid.
Forma est imperbo naturae adusta favore. - Silv.
Sic roseis stat forma genis, sic pondus honore,
Pulget apex, tales accendunt lumina flammae. Lucr.
Candidior solis, nivea Palasaea. Ligustri;
Floridior prato, longa procerior alno;
Splendidior vitro, platano conspectior alta,
Lucidior glacie, nigro formosior horde,
Non haec labia roris, non colla pruinae,
Non coeque aequant viola, non lumina flammae. Virg.
Nec tibi pars usquam Phrygia, nec solis ab orbe,
Inter formosas altera nomen habet. - - Ovid.*

15. Ustrobol. v. Rōzka Pan. v. Zbierak de.

*Fugit insans similis procelles,
Ocyor nubes glomerante corp. - - - Senec.
Haud ulli virus durans aequare volentem. Silv.
Iamq; pedem referens caeq; evaserat omnes. Virg.*

16. Ustapic lepiey. v. Ostroznic. v. nie moja rōz.

*Quando valentior
Ne praesit hostes, tunc recede,
Tunc humilem iuvat esse fastum. - - - Auct.*

Quis navigans

Quis navigaret, dum furit Colus
Distinxisse littoribus maris.

Tunc vela prudens alligata

Eubolcis tenet in procellis. - - - - Idem

17. Utepo Larica dwa Konice. v. Septce to nise amen.

Medum debueras certos cecinisse triumphos:

Callimur incipit; cecidit aequa probat. - Aut.

22a omnia et principalis crepab.

La mî, insonavî clăsuca, jām suba

Strepens, sed audi, finiensur

Atuspiciis quibus inchoata. - - - - Idem.

18. Utonął przy brzegu.

Non procul à mediis, quas parè tenere videbatur,

Curriculo graviter est facta ruina meo. -- Ovid.

Sam jam propinquum condiseram scopum,

Demone Libano, diversis gradus

Sed jam ultimo fractus, robisq;

Curriculus cecidit supinis. - - - Abus.

Carina victrix, tunc rabientibus

Major procellis, meschia carbasis

Ledi secundis, lacrymoso

Mauprazio propè mēsa portum. — — — Idem.

19. Utrapiiony człowiek. v. Głentorów sc.

nunc & amara dies, & noctis amarior umbra,

Omnia nam tristi Tempora felle madent. Tibull.

Et magnas lacerant mea pectora curas,

Et vigilas acuumt suspiria tristia membo Sab.

Nunquam in pace sopor, sed turbida noctis imago

Nettissima - - - Funere peyor - - - Esas.
mens longa, atq. aet. divulso in pectore curd. - Barc.

1871

Utrapionem

20 Ultrapiomemur nunc praevidamur ultrapiencia.

Quicumque est, rescindere vulnera noli;

Deoque gravi duras vulnera tolle manus. — Ovid.

Membra reformidans molli quoque saucia tactum. Idem.

Fortunde telis confusus iniquis;

Pectore non sentis nil nisi trise suo. — Idem.

Perempta crudis corda doloribus

Quis sauciabit? Sed nisi Avior

Dracone saevo, vel coaque

Armenias feritate tigris. — — — — Alut.

Inusitata norma tyrannidis,

Secare plagas vulneribus novis:

Quis tibi istud via pataret,

Via opifera Pharij juvenis. — — — — Idem.

W. W. W.

1 Wicchozi bezgozi, w komorce w polkorze.

Melius tegis Privata virtus & popularia

Nunquam volaturum per ora

Celas incers sine laude secum. — — — — Sarb.

Fastigiatis hospes in adibus

Pulgere noli, cespide tutius

Pauper modesto considerat,

Viminia bene secus ede. — — — — Alut.

Effulsa celsis sub penetralibus

Superbiorum gloria nominum:

Stet secus eburneo ampla inquilina;

Artusci mihi sunt Penates. — — — — Idem

Nummultuosi se bene castibus

Subduca virtus segregat abri;

Ut sic latens abri mee ciliendum

Dura gregum popularis afflet. — — — — Idem

Wco go Anigp

2. Wco go Lincies, to mole, to umie, So go d'ien.
v. Epickta. st.

Sublimat ingens ingenium Caput;
Inclinat autem grata modestia;
Utrogq; præfert à colore
Magnificos humilesq; mores. - - - - Chut.
Nunc erudito primus in agmine;
Nunc bellicosus primus in arduis;
Nunc est jocosus, nunc Cæsonis
Esse potest rigidus sodalis. - - - - Idem
Natura pulchris dotibus inclita;
Felix ameno. mentis acumine;
Utrumq; præstans, sive amari,
Sive coli; pariter mereatur. - - - - Idem.

3. Woudle; d'wie Tykhi miodu diabolos w do zyd.
w Swiecie z'as Tykha.

Fertilius seges cō alieno semper in agro,
Viciniq; pecus grandius uber habet. - - - - Ovid.
Immunisq; edens aliena ad pabula fucus. - - - - Verg.
Hæres Symmetti perpes & incola
Apis, relinquit mella domestica,
Majore curâ quarit herbas
Contigues volitans per hordos. - - - - Chut.
Purmos, culinas, olfacit & focos
Viciniore infulvies, Cibum
Domi relocutum non vorabit
Plus sapiunt alibi parata. - - - - Idem.
Raro lupinis Caula cubilibus
Vicina plangit; damna mapalibus
Sunt parva notis. in remotis
Sæva fames gregibus quiescit. - - - - Idem.

4. Wcceptu sic, indidit. v. Szczęśliwy.

Hic semper

Huic semper vultum servas fortuna secundum ^{secundum} Reat.
 Usus amena

Fortuna, semperq. Deos expersus amicos Idem
 statum

5. Hic equidem auspiciis reor, a Junone Secunda Idem.
Wdobyrm bycia y naxlepsy. sic, zepuie.

Fortuna faustis usa favoribus,
 Et insolenti pinguior Otio,
 Licentiosis vela pandit
 Criminibus, facilernq. puppim
 Profundiores in scelerum mare
 Trudet per artus. - - - - - Auct.

Oloris albi plurima calcitrant
 Cui pluma mollem straveris, hic piger
 In somnolento criminoso
 Desidies jacuit exopore. - - - - - Idem.

6. Wgatlii sobrie grat.

Et puer es, mel te quidquam nisi ludere oportet Ovid.
 munera conveniunt, utam puerilibz annis Idem
 Quid frana magni Castoris arripis,
 Quem inter mitiores vix in arundine
 Tibi sodales comparatos,
 Conveniens equitare longa. - - - - - Auct.

7. Wgoncey wodzie kapy.

Ad lentiores consilij moras
 Effectuandi totus induas:
 Momenta peritus tardiora
 Dilacerant remorantis horis. - - - - - Auct.

Minuta tardis lenta quadrantibus
 Inmensuras omnia, non potens pati
 Sem terminari, torquet omne,
 Quod celeri pede non peractum - - - - - Idem

Wiednym

8. Wiednym dole wity z goda, niedzieli bę-
dzic z Nozami.

Detrusi in unum si duo carcerem
Hostes semendur, friget inornibus
Captivus ardor; parva utrumq;
Una parem, facit una amicos. — — — Aut.

In artefactam decipulam simul
Cum agno onuentus si occidit lupus,
Videntur ambo agni esse, adactis
Et deditur circumantur iros. — — — Idem.

Serum trementes seu Deo uniet.
Seu casus uno consociat modo
Parva sodales; ne vicissim
Iam miseros juvat amulari. — — — Idem

9. W mysley ci, iarnie znayda, v. Dosigmy, et.

Profugum per omnes latebras premam,
Longinqua, clausa, abstrusa, diversa, in via,
Emenduntur, nullus obstat locus. — — — Idem.

Ne licet terra ultimo
Submota mundo dirimat Oceani plagis,
Orbemq; nostris pedibus obversum colat,
Sceleribus penas dabis. — — — — — Idem

10. W nieszczejsiu przyiaciela potnai vel.
Przyiaciela et.

Cum Deus indonuit, non se subducere nimbis;
Id demum est pietas, id socialis amor. Ovid.
Libata nullo tempore vel malo
Tunc se probatis, si maneat fides:
Altorum amici prompti, inane
Nomen amicitiae tenebunt. — — — Aut.

Wniewoz

11. Winiweł obrócił.

„Tam unus est tantum plebile Troja solum Ovid.
Omnia dilacerat, perdere cuncta laborat Ducan.
Inclementia divum
Has everſit opes, ſternitq̃ a culmine Trojam Virg.
Cadit ruentis gloria Pergami,
Et Dardanarum culmina turrium;
Muri dehiscunt in ruinas;
In cineres abeunt trophaea. - - - Auct.

12. Wola czasy iak wieniec i rozry y Polkryw uwityp.

„mille mali species, mille salutis erant Ovid.
Nunc inquieti turbinis impetu,
Nunc uba faustis vela favonius;
Utramq̃ spem inter fluctuatur;
Ambiguus fauet aura vendis. - - - Auct.

13. Wogieni by choczył. v. Smiaty.

„ne nec Chymereus spiritus igneus,
Ne si reurgat centimanus gigas,
Divelles unquam. - - - Horat.
Est mihi per Nevas impetus ire feras. - Ovid.
Tremenda sparsim fulgura si manent;
Si tetra nubes obstropat ignibus;
Audax apertis intuctur
Fulmineum cilijs tonantem. - - - Auct.

14. Wolaży męza cztowicka Polmai.

„Cum mare compositum est, securus navita caſat;
Cum tunc est, alii illis aſpides ille ſuſcit. Ovid.
Nunc illos promitte vires
Nunc animos, quibus in ſetulis proſitus uſi;
Sonog mari, tonatq̃ ſequacibus undis. - Virg.

Wsamymu
~~Wsamymu~~

15. Mysamym ratic ustal.

Plucibus in mediis navim Palinure relinquis Virg.
^{Aggret reliquis viribus, hic ubi}
Nec urget aelum: portas inextitibus

Patidus lacerabis, quod labore
Herculeo est bene sulco landum. --- Aut.

Dum vir juvandis poscitur in malis.

Virum negasti; jam ratis ultimis

Rapida est procellis, tu procellis

Tam fereris Palinure vicibus. --- Idem.

16. Wdzygen ci tego będe, v. Nigdyć ci.

Plena tot, ac tantis referetur gratia factis,

Nec sine ille tuos libsus arare boves. Ovid.

Spiritus hic vacuas prius cadenuando inauras,

Stit, et in tepido deseret opus regio;

Quam subeant animo meritorum obliviamopto,

Et longā pietas excidat ista die. --- Idem.

17. Wcdyug stamw grobla. v. Pizdzia, vi, ci.

Activitatis via aliquid fuit

Non actusoso, viribus indiger

mensura et ausus, fortioris

Et brachij solido valore. --- Aut.

Mactare muscas, victima deatere

Est par minoris: verum aper, & leo,

Et Styx, & hydra, & Phlegra bellax,

Herculei labor est laboris. --- Idem.

Celum torosus puleict Hercules,

Atlas Olympum colliger offeret;

Pygma virtus comminudis

Quos furibus sat eris ferendis. --- Idem.

18. Wcdy nam ctas nastad.

Diffidit animos omnibus ista dies. --- Ovid.

Decurrunt

Occurrunt atq[ue] dies horridi terrendi. -- Silvan.
Sed nube repulsa

Tristitia, latus hilarabunt gaudia vultu. Salin.

19. Wes tu con i teo niedoganiś, coś moment
opoźni. v. Clab p Lynie.

Et levibus curis magna perire bona. -- Proper.
Mabile tempus abis, mora nulla fugacib[us] annis. Mart.

Refusus requires mille laboribus,
Quid dormienti segris sic peris:

Quod una differt negligente,
mille parum reparatur horis. -- Auct.

20. Wet za wet. v. To za to.

Aedit repenso fenore gratia;
Nullosq[ue] census parca manus tulit:

Velut mereris, sic lucraris:

Et merito meritum reportas. -- Auct.

21. Wiatru si, i teo boi. v. Piśkla sw. v. pa Niewrodem.

Hunc neq[ue] cadentes audens vestire pruina

Hunc alius pulsare timens, hunc ledere vendi. Claud.

Omne invalidum, natura querulum. -- Sonnet.

22. Wic Smigły Marcin, Jacobowie daś płaścia urynq.

mercede parvā multum emittitur bene;

Est questuosum pro modico lucrum.

Numquam gravabor commodasse,

Centuplici repetenda fructu. -- Auct.

Non penitebis, si valeas duplum

Simple mereri: grandia salibus

Sunt lucri damnis, dum reportas

Quod dederas, meliore censu. -- Sedmo

23. Wiedza, sąsiadzi iakto kśo wiedzi.
At putat ignotam nequitiam esse suam. Ovid.

Non se

Non te seratis abde cubiculis,
Serpem, densa de platano struas:
Vicina totum spectas edes;
Contiguus oculis notaris. — — — — Chuc.
Occlude rimas, & patulas fores
Affabrefactus pectus apprimas:
Arcana vicinus videbis,
Ut recites tua curiosus. — — — — Idem
Existimas tu quod lateas tuum
Crimen? loquuntur compita; garrula
Et fama carpit, carpit ira:
Conspicuis fueras latendo. — — — — Idem

24. Wielkie ludzi wielkie bywaja, grzechy
Peccata semper grandia grandium;
Majusq; nomen criminibus venit;
Potentiorum si patrentur
Sub titulis, titulos tenebunt. — — — — Chuc.
Auctore magno majus erit nefas;
Agrestioris ruris erunt leves
Road, Potentum sunt potentes
No bilitas scelus ipse peccans. — — — — Idem
Induta pulchram crimina Purpuram
Magis refulgent: lurida pinguis
Lacerta non sic denotatur
Ut maculis vitietur ostrum. — — — — Idem

25. Wiem zacyym tego nie da.
Hac mihi de victis potior victoria Parthis,
Hac spolia, hac Reges, hac mihi curgetis. Proper.
Vertice jam videor celos tetigisse superbo,
Quando venit votis ista corona meis. — — — — Chuc.
Hac sauros virides, hac portus gloria Palmas

Una hac

Una haec magnificus causa triumphavit Idem
 Belligeros Drusus, victores nosco camillos,
 Et duo Scipiadas fulmina Martis amo,
 Ne me Numinibus sorserim, & mea tantis
 Illorum hic meritis aequo trophaea meis. — Idem
 Aurea non cupido Capitolia scandere victor
 Ista triumphales dat mihi palma dies. — Idem

26. Wiecie za drugiemu mydło. v. Doleko kuryki.

Procedit umber precipiti pede,
 Lictos motus non agiles habet:
 Hic praestat, hic restat, proculq;
 Post celerem pigrando mansit. — — Aust.
 Si compareris, compareris putas
 Agone inuncto manē gigantibus
 Pusille vassis. qualis egest
 Penulus heu totis Astyanax. — — Idem

27. Wiloza pokora. v. Onieizna se. v. Wiednymde.

Animiq; pulchram turpibus facimandiat.
 Pudor impudens celat; audacem quies;
 Licet neq; nefandum: vera fallaces probant;
 Simulandq; moles dura. — — — Senec.
 Amenisioris cultibus indolis
 Amicla gades impietas tegit
 Vultus truces ad perviloces
 Sub specie laetare blanda. — — — Aust.

28. Wilkchowany przysiaciel iednany. v. Dłudzy siłyte.

Atrypis estiamnum glebile ventis
 Vulnus hiat, magnaq; patet via lubrica plaga. Stat.
 Interea facidum visis sub pectore vultu Virg.
 Quamlibet extinguit injuria suscit. Orat.

Vulnus
~~_____~~

*Vulnus in antiquum rediit male sanæ cicatrix Idem
In semp̃ posita, ad renovandum bella coquebat Silen.*

29 Wilka do Owczarni Zam Ange.

Plenum montano credis ovile lupo. -- Ovid.

Fidele vasis officium lupis

Concredidisti: credis Ovilia

Putanda raptori qui relictas

Et genitus jugulare cautas. -- Aut.

30 Wilka natura do laba ciagnie. v. Natura wilka de.

Cum benè sinit clausu caveâ Paridione nato,

Mittitur in sylvas quæq̃ redire suas. -- Ovid.

Quid effera colla monilibus

Cignis Leonis: surrigis en iutas,

Torquesq̃, spernens, liberari,

Et specubus latitare mavult. -- Aut.

31. Wilkiern orai ostadnia.

Urgendiores imperii minis

Mentes adactas castimulans quidem;

Isis sed ipsis non accitas,

Sed stimulis hebetata virgus. -- Aut.

Quidquid voluntas libera perficit,

Id omne semper perficit optime;

Compulsa vero, vel renitens

Nil facies generosioris. -- Idem

Quod tu cæsis, compede, vinculis

Pulehrum flagellis excudies opus.³

Captiva virgus nil valetis

Artificum manibus ligatis. -- Idem

32 Wilka mrow pacierz, a ordmowi Owra.

Ad durioris

Ad durioris marmora pectoris
 hortationes dissipium & bonis;
 Per omne current ad nefanda
 Consilium male contumaces. — — — Arut.

Sic obstinatis multa valubriter
 Præcepta narras auribus; ut solet
 Cantare pubbra, non apertas
 Qui loquitur colubris ad aures. — — — Idem

Præcepta Syren cantat ad oblitus
 Aures Ulyssius: portas Ulyssæas
 Aures, & ille ad supra surdos;
 Et moritis nimis obstinatus. — — — Idem

33. Vioris leas, hedy drwa rabia.

Multa facit miles vulnera, multa refert Ovid.
 Postquam congressi in Prælia totas
 Implicuere inter se acies, legitiq; virum viri,
 Armisq; corporaq; & permixti cæde virorum
 Exanimis volvuntur equi. — — — — — Virg.

Quæ tamen atrox multo cum sanguine rursus;
 Pectora pectoribus trudentur & ensib; cæces;
 Vulnera vulneribus morietur quov; morsib; atas
 Mixtendur. — — — — — Mand.

34. Viosna vesoto.

Cessit hiemis, candq; nives de montib; albis
 Destillant, vires omne solum, lapsasq; reponit
 Sylva comas, renovat Philomela querelas. Salin.
 Hic radiant flores, & præsi viva voluptas Claud.
 Num lato pueros, & ovanes gustare corvi Virg.
 Jam sin nire volucres

35. Inipiunt nidos; reversa latabis hirundo. Idem.
 Vola docta sibi za uet. n. v. Docta vola se.
 v. madofa vscle.

Magnus

Magnos saepe Diis fuit inter honores
Cespes, et exiguu placuerunt farras salino. Stat.
Nec quae de parva pauper Diis dona sacra
Thura minus grandi quam data lance placens Ovid.

36. Wolaias, etc. etc. y Orrecci y starzy;
te zli nie milay, to będa, p. i. Staty.

Et si non cecidit potius occidisse videri. Ovid.

Quod fama plenis garrula compibus
Narrabit, istud fabula fustilis
Non est, erit sed culpa saltem,

Nomine quod sceleris vocatur. — — — Auct.

Exaggerato de minimis facit
Clamore vulgus maxima, sed tamen
Parva frequenter grandiorum
Sub titulis labuere nota. — — — — Idem

Quod nuncupatur nomine criminis,

Vulgus visum sub capitalibus
Penis luendum, semper illud

Non aliquo vacat à reatu. — — — — Idem

37. Wole, umrzej, ni zeli de. v. Umrzej wole,
v. Zycie mi de.

Ah potius peream quam crimine vulneri isto. Ovid.

Vivere non possum, si mihi posse mori. Idem.

Qua magne Pater Divum miserere, tuoque

Invisum hoc detrude caput sub Tartaro ferro;

Quando aliter nequeo crudelem abrumperé vitā? Virg.

Omnes per mortis animam sonde ipse dedipsum Ovid.

Animum si nulla voluptas

Mulceat, atq; levens solatia nulla laborum;

Si nunquam fas est rebus gaudere secundis,

Indostat exiream salutare famem. — — — Palting.

Wolo. Syn

38. Wotoszyn pabzy zhad wiazi. v. Osrusb.

*Librauit geminas cunctis iudice vires
ad rerum momenta client, seceq; daturus
victori.* — — — — — *Claud.*

*Quaslibet ad partes animus nuda verae ameps Idem
Scias perituro federe dextras.* — — — — — *Idem*

*Pompejanus ego, si viceris omnia magnus;
Caesarianus ego, si viceris omnia Caesar.* — — — — — *Lucan.*

39. Woyny domowe, obicma onie Idem.

Ne leuiores lues, quam victq; criminea victor Idem.

Bella geri placuit nullos habitura triumphos Lucan.

Sed Roma Syllam consulit impium,

Sed Sylla Romam viceris inelytam;

Uterq; fatalis triumphus

Romulis fuit ex ruinis. — — — — — *Aust.*

Quamultuosi civica praelij:

Sunt arma damnis noxia propriis:

Truncando victum victor acsi

Ipse suum caput amputabit. — — — — — *Idem*

40. Wpadety w Lapha, darmowia, Wyci. Id.

Suffocet ipsum se leo, rumpere

Sed strangulantes laqueos volat;

Ni conqueat, vinculo

Nulla salus remanebit urso. — — — — — *Aust.*

Cum jam velesibus compede, vinculis,

Ergastulorum sub vigili sedat

Custode sensus, otioso

Effugium medatur aditu. — — — — — *Idem*

Si glutinoso promissu adhererint

Misco volucres, excusiant licet

Alas, sed infectas minore,

Illinent graviore visco. — — — — — *Idem*

Wronie

~~Wronie~~

41. Wronie nie pomoże napańie. v. Psig. 290 el.
v. Rowal. u.

Ars nulla nullis proficit artibus,
Si bruta regnem, condidit indolem.

Natura; frustra infatuos

Ars regit, studiosa mores. — — —

Aust.

Thermit adustus balneos Ethiops,

Corvus lavetur fonte Caystrio,

Lotus nigrescit, nec colorem

Limpidior lavas amnis atrum. — — —

Idem

42. Wstydu woczach niemić v. Pu. octy. el.

non veras eternam damnatum nocte pudorem Ovid.

Permissa laxa frana licentiae

Per insolentem currere semitam:

Ne creta passum terminiq;

Præcipitem retinent honesti. — — —

Aust.

Licentiosius vivere regulis

Irregularis vis pestulancia

Edocta mores, & pudorem

Spernere, non habuit pudorem — — —

Idem

43. Wstałe do swoja rzezi, swajemy.

Hæc tibi sunt mecum, mihi sunt communia tecum,

In bona nec quisquam serius ista venit. Orem.

Commerciorum tu mihi participes

Unus meorum, me quoq; deligis

Tu unum, me alter se reboles

Adheribus sociare nostris. — — —

Aust.

44. Wstałe w tym nie maś nic.

Nec seculi aggredimur, non ad miscenda coimus

Toxica, non stricto fulminat ens manus. Ovid.

Consideratas

Confederatas non stipulans manus
 Fraus ulla, sedas nec fabricas necesse,
 Sed ipse candor non dolosus
 Firmat amicitiam fidelem. — — — Auct.

Subesse nostrae nil fidei doli
 Potest scelesti: non labet impis
 Inclusa technis fraus, nec astu
 Calliditas cooperta vasso. — — — Idem

45. Wszystko byt, wszystko noszura i u. Podziwiał.
 Orent animus multa, & diversa, nec uno
 Surgite versari semper quo flamina ducens
 Et nunc has, nunc illas nabimus undas. — La Ling.

46. Wszystko pstra wrota.
 Diversiformes climas & quotlibet
 Natura mores parturit & tamen
 Exemplar unum est universis,
 Et similes sibi disparata. — — — Auct.
 Quicumq; nato sed tibi pulveris
 Horosopastus, sive sub Hespero
 Nascere, sive aurora cunas
 Memnonio radiavit orbe. — — — Idem

47. Wszystko iak na wode. v. Wago Linicis.
 Magnae scilicet ~~maior~~ conscia virium
 Non difficulter mens chalybem habet
 Nec ferreorum perspicentem
 Durissimam labat ad laborum. — — — Auct.
 Attrita duris non hebet indoles;
 Acuminatur coctibus at magis:
 Sic difficultas perpicacior,
 Ut colligit bene cos secures. — — — Idem

Sic elegantes

Sic elegantes ingenium vitrat
Potes acutum, Solvere Gordios
Muerare nodos, ut nec ipse
Diaterius macedo valeret. — — — Idem

48

Wszystko na nice idzie;

Wszystkie chwały podległy ochydlie.

Aeternę novatris

Et aliis aliis reparat natura figuras. — — — Ovid.

Natura captos subruit amula

Artis labores; Troja premit Phrygæ,

Trajos Mycens. — — — — — Sarb.

Superba quondam Pergama, nunc ciris,

Et incolentium rudera mterium. — — — Ines

Quos fatigat peperere lunda,

Una collectos rapit hora census. — — — Idem

49

Wszystko już, plecie, na tym miernym świecie.

v. Czas wszystko etc.

Mundus stultorum cavea, omnium caverna est. Plin.

Anna permixta brevis hora elumnis. — — — Senec.

60

Wszystko umieć a mało robić, nie zawadzi.

Vilia miratur vulgus, mihi flavus Apollo

Pocula Castalia plena ministrat aqua. — — — Ovid.

Laboriosum est omnia discere,

Red gloriosum scire; nec omnia,

Quæ nosse juvit, praticare,

Red vacuis penetrare curis. — — — Auct.

Artis peritus sat bene nautica,

Torquere clavum doctior; hic licet

Non navigabis, sat magistra

Quod valeat bonus arte rector. — — — Idem

51.

Wybiwszy napłakać już, nie dać.

Exigis

Cuiq; ut nulligemisq; tormenta sequantur,
Acceptoq; gravi vulnere flere velas. — Ovid.
Et miseris nec flere quidem, aut lenire dolorem
Colloquijs, impune licet. — — — Claud.
Et cogor lacrymas committere ipse meas. — Ovid.
Non licet occultos proferre impune dolores. Pupen.

52. Wybrnolem wybrnie on 2 Sreço.
Quasda tamen nostra est, nec mersa, nec obruta navis;
Utz caret portu, sic tamen cristat aquis. — Ovid.
Notq; maris, vastiq; exhausta pericula Ponti
Fugis. — — — Idem.

53. Wydat się, wypłynęła oliwa na mierzch.
Sub virtuoso tegmine crimina
Lascere possunt; ad sua nuditas
Seculus revelat, nec tegetur
Sub specie pecculari modestia. — — — Auct.
Efficta tristi fronte modestia
Pulchram insolentis fingit imaginem;
Si larva felix detrahatur,
Impiebas paucis explicata. — — — Auct.
Fucata vultus sumit hypocrisis
Abstemporatos; at simul amovet
Scelestas fucum pulchritudo;
Diffimilis sibi comperitur. — — — Idem.
Ex arte tantum qui male sunt boni,
Ad tempus illi non bene sunt boni:
Nepas decoris regulari
Sub simulis latuisse crimen. — — — Idem.

54. Wyprawy v. Krasomowca. v. Unie Szwieck.
Pulchris quid unquam meminist se suada locuta Nonon
Fortia verborum; natus ad arma fori. — — — Ovid.

Sermo fletus
~~—————~~
~~—————~~

Sermo fluit purg, priscoq, simillimq, auro,
Et quem Roma vetus non negetepe suum. Wallig
Nec dignius unquam
Roma triumphantes meminist, diuip, Quinto Nod.
Fauenda vocibus aures
Fulminat, illa animas & aspera corda triumphat. Id.
Attonitum jurare in verba Senatum
vidim, & deusis subscellia plaudere verbis. Idem

55. Wys Luthac' miq, Pan Roy.

Audist, huc ether, & si Deus ullus in illo est. Ovidio
Non dura nostris. Numina laeymis,
Non surdus ether despiciet preces,
Efflagitandi nam Leonum
Suppetis veniend' dolori. — — — Auct.
Non contumacem suppetibus Iovem,
Sed conquerendi propidium adias,
Injuriat' sepe vindex
Auxilio fuit evidenti. — — — Idem
Iam jam impetravi, jam tibi debitas
Penalitates: fulmina Iuppiter
Vibrata thinais, praetoloni
Qua feriast caput hoc scelestum. — — — Idem

56. Wys Luthac' miq, Pan Roy.

Effulgentes suppressis impetus
Iam mitigastis praesta vigoribus
Etas juvenet, cujus olim
Igniculi caluere primi. — — — Auct.
Vertosa, primis quid furit Lolis,
Robustiori subire spiritus
Sanguis est etas dum curastis
In senium propevat annis. — — — Idem

Illi calores, illa ferocia
 Refrigera dū iam tepet indolis,
 Postquam repulsus primus ardet
 In cinerem propē se resolvit. — — — Idem

57. Wytechnici mu tego. v. Koscia. et. v. Pocztu et.
 Ut se quēq; dies abstulit optima,
 Sic se quēq; rapit; nulla fuit satis
 Unquam longa voluptas:
 Longus est adeo dolor. — — — Sarb.

Tactus deliciis non durandis
 Unquam nemo durat: stranguula saeva
 Ipsis coccaetidam noxia percutit. — — — Auct.
 Mox illos sua fata manent maiore sub hysce Virg.

58. Wywoławsz wisła z łabą.
 Advenies iustum pugnare accersis Virg.
 Ne vero me me ad sales impellito pugnas. Idem
 Tam feror in pugnā, sed nondum cornua sumpsī,
 Nec mihi sumendi causa sit ulla velim. Ovid.

59. Wziął by z roztarza. v. Łakomy. v. z otaraby et.
 Adere aureū femur Herculis a faciem ipsam
 Neptuni; et brachēolam de Capore ferres. — — — Juven.
 Huius videri non suffeceris aurum
 Quod Pagus, et rusticā Lucōis voluit arenā Idem

X. X. X.

1. Wieżę Pratacie inożych nauclacie ramis
nie działacie v. Inożych et.
 Exempla diotis condona praebeas,
 Et sit reduces quemlibet ad bonam

Pragerm

Frugem; monentis si videlis
cetera suis meliora verbis.

Auct.

Sermone capso perstrepiſt' irrisus
Hortationum ceteri utilitum pagor;
Si non honestis predicantur
Equivalent bona verba factis.

Idem

Accline praeis auribus excipit
Pulguſ, quod altis audis ab Eccebris
Difforme quando non resultat
Dogmaticis opus à loquelis.

Idem

Frustra erudito fulmine detonas,
Frustra nocentes increpas impius;
Parum docelis, qui docendi
Ex rabie documenta sumis.

Idem

Nec dicta factis conveniunt suis,
minora magnis vix Elephantibus
Portenda morum dissimulat tibi,
At ceterorum persecutor
Et culices agitas minores.

Idem

Non ex figuris Aethoricas bonas
morum figuras suada disertior
Formas, sed actis si approbaris,
Subd docelis, bene predicando.

Idem

Doctrina, si non discrepat à bona
Vita docentis, quemlibet erudis:
Nihil docelis, differentes

Idem

Qui monitis habet ipse mores.
Praxis velastos improbat improbus.
Quando ipse doctor quid veltas, hoc facis:
Subd ipsa tantum vox refutabit,

Improbis

Improbitas prior approbavit. — — — Idem

Siquis arguentem culpa redarguit;
Ipsumq; mordet nova, momorderat

Quam corrigendo, tunc nascitur

Complicitas facit sodalem. — — — Idem

Attentiones quando parabolis
Aures divertus grandibus obruit;

Atq; tantum, non agendo;

Cum vacuo jaculere scilicet:

ut nulla sondes vulnera sentiant;

Quia abiq; plumbo fit sonitus levis;

cluras laceperis; nec per ipsas

Tela fibras penetrare possunt. — — — Idem

Disertionem non age Tullium,

Qui non tulisti; quod loqueris, bonum

Iuste tacebis; si a decoris

Dispiceat mala vita verbis. — — — Idem

L. L. L.

1. L. Desce du pod rymu baji v. 2. Pica via Leb.

Cum non secundis fortiter Polio

Luctata navis, vela retorserat

Vitando Syllam, sed dolendum

Naufragium facit ad Charybdem. — — — Aust

Unicus audax ante periculi

Victor, secundis succubuit malis;

Pejorq; primis turpiorq;

vulneribus patuit cicatrix. — — — Idem

Tempestuosae nauta Proponitidis

Arripit Procellas, fregit et officos,

sed lentiori

Sed lentiori fidus Caelastro

Ad scopulos maleasq; venis. —

Idem

2. I garścibym cię nie miał. v. Strach z ciębie.

Non gauderet tenui sanguine tantasidit Mars.

Non tu jaculis hastisq; pesendus,

Conscia succumbent, audito verber, terga Claud.

In tauros Libyci fremunt leones,

Non sunt Papilionibus molesti. — Mars.

Lepus Molochis præda leonibus

Est nulla parvus, sed cum Elephantibus

Habent duellum; sic minores

Si capiant aliquando muscas,

Hinc parva magnis laus aquilis erit. — Auct.

Stans feroci sufficit amulus

Nequid pigandi, num valet Hectorem

Bellare contra, quis Pelagus

Imparibus pariter laceratis. — Idem

Si vigor est animis, promptaq; ad fortia vires

Sufficiunt animo, prius mihi consere destra. Id.

3. I jaćim ǫto przestaje, takim się sam staje
v. Przyktać.

Plaudite Neptuno, nimium qui creditis undis,

Nil mihi cum Pelago, me mea terra tenet. — Ovid.

Contagioso Janus adhaeret;

Maligna sanum corripit lues:

Sic pestilentes applicabis

Improbis, sociata mores. —

Auct.

Constans sodali si Caso triviali

Communicabis, despicit Caso

Convictor illum criminis, ab

Erudies cito malus artes. —

Idem

Licet drey

4. *Ziednego gołego driesięc szoznych niuńu wezma.*

Unum latrohes non spoliānt decem.

Nudum; ferenti nūl, nūhīl auferunt:

Nihilq; habentes, nūl, dedere,

Nēi vacuus vacuatur unquam. — — — *Auct.*

Est prādo dīves, dītiōr obriat

Sī illi viator; diripit, ~~ecce~~ exiit,

Asportat aurum, at prāda si sī

Pauperior; furis evanescens. — — — *Idem*

Depauperatos grandia Divitum

Nōn arma terrent; quēis fuerat mīhī,

Decedet illis nūl, nēi unquam

In spoliū spoliātus iit. — — — *Idem*

5. *Ziednego wośu dwōch szorodrzi mie podobna.*

Quis sauciātum, vel Paris amulū

Plagis Achillem sauciāt addidit.

Quis enecabit jam peremptum.

Quis jugulū jugulātus offert. — — — *Auct.*

Excorticatū jam semel arbores

Excorticari nō iterum ebent.

Nūllq; nūvus vel latrones

Quos spoliānt spoliare possunt. — — — *Idem*

6. *Zi szierli porar bywa.*

Solet à ventis alimenta resumere, quā

Parva sub inducāta latuit scintilla tabilla,

Crescere, & in veteres agitata apurgere vires *Ovid.*

Qui etiā parvo libescit vultuere totū

Corpus, & ingentes subeant, cruciantq; de loro *Platani.*

Cinerem sibi sulfure turnat

Vivet, & ex minimo maximus ignis erit. — *Ovid.*

Parva

Parva domum rapuit jactis scintilla favillis Napen.
7. Idem utiq; stad utiq; byle, precie byle.

*O quam Cleg inest visus amor, omne futurum
Despicitur, suadensq; brevem & sentia luxam. Claud.*
Etruit in vetitum damni cura libido. Idem
*Putura praeiens non bene despicit,
Sed damna luxus, seu lucra congerit;
Absurnit, haurit, congregata
Illicito licitor, Censu. — Auct*

8. *I naidym pigric, miltim mterze. vel.*
Pto via, maybardny et.

*Amare multos qui ingeniosius,
Amare nullos hic est amicusius.
Mlecebrosd, perduellem
Plandisid simulant amicum. — Auct*
*De effunde totum sic populariter;
Notus sodales ut laeas tamen;
Crystallus offert sic figuras,
Hic speculo tamen ulla prodit. — Idem*
*Plorere verbis lingua ridet elegans,
Inceritatis marcida fructibus;
Spinas recondit fraudulentas,
In roseis speciosa dictis. — Idem*
*Sinus apertos cordaq; peruia
monstrans Ulyses, abditus omnibus,
Aperitus omni; terram amici
Induciat manifestus hostis. — Idem*

9. *I madremit sprava. v. Ostroznic lev.*
*sed non caucasea de nepe profectos,
Quiq; bibunt undas myse Carce suas. — Ovid.*

Nam ex aggressi tu genibus grege,
sed nullis chorodum choris;

Nov arte vulgus compitiores
Excoluit rade, nulla apollo. — Auct.

Militibus almis tu penetrabilibus,
Comptubq; multis artibus eminees;
Me Musa doctis laureata
Non voluit redimire serbis. — Idem

10. In todym powoli trzeba.

Dum novq; in viridi coalescet vertice ramq;
Concudiat tenerum quolibet aura, cades. Ovid.
Quid juvenem fraudas vissem crescentib; viris?
Pomq; crudeli vellis acerba manu. — Idem
An nosis teneros addunt iuga dura juvenes?
Dum tener est, praelis exposita fur equus napson.

11. In todym zaprawowac. v. Curia tenie de.

Dum tenera est etas, generosos imbuet mores Ovid.
Sensim lupatos tunc equus alipes
mordere discat, dum junior potest
Ad praema duci, calcitrabit
Si senior fuerit domandq;. — Auct.

Sagax odoret, dum canis instructus
Aptus sub artibus quodere prope pes
Cavos, vel a pros: non docebis.
Nec leporem sciet invenire. — Idem

12. In myśli mi nie inidziesz.

Qua mihi cura Phao n, de Somnia nostra reducant,
De vigilans oculis, animo de nocte videbam. Ovid.
Scite tamen quamvis longa regione remotq;
Alsim, vos animo semper adesse meo. — Idem

Nulla

Nulla venis, siue te nox, mihi nulla dies. Idem
Encas oculis semper vigilantiis hares,
Eneamq; animo noxq; diesq; refert. — Idem

13. Enictego nie nie bedzie.

Quis alioq; lignis adificat domum,
Magnasq; moles de nihilo struit.
Solertiores sint Myrmecae,
De nihilo nihil elaborant. — Aut

Et actuosae actio deficit,
Si non iuvabunt ipsa perisiam
Adjuncta rerum; prae perisii
Desipient etiam majores. — Idem

14. Enilim sie, nie zpodzi. v. I. Braciby. d.

Hic, si vel ipsum Thesea deligat
Sibi sodalem, Thesea ledere
Praecepit amicum, Captoresq;
In rabiem socios moveret. — Aut

Jurata strictis fœdera vinculis
Firmèq; pacem dilacerat fidem;
Et concitaret, rumpereq;
Pacificos alios amicos. — Idem

15. Łoſt Hartaby wziós. v. Ła Komu. v. Wziós Styś.

Aut canis à conio non absterrebitur cuncto,
Sic tu nec sacris parcis avare bonis. — Aut
Invadens audax ipsa Lararia,
Odes avarus diripies sacras;
Nihil relictum, nil reverendum
Pœrileget fueris rapine. — Idem
Sint plena lectis scrinia censibus;
Crumena raptis facta pecuniis;

Adhuc

Adhuc litido vel sacrasas

Vellet opes habuisse Divum. — — — Idem

16. Epica na Leb. v. Chacgy naprawic' de. v. I deff. de.

Erronearum sorsca mentium

ut sapē parvas criminibus velint

Umbrare noxas; Stulta vellens

Stultis suis reparare facta. — — — Quint

Erratis ultra, qui semel avio

Errore ductus, difficiles vias

Ingressus, hē sit, nec vai, insi

Præmissis licet ire nobis. — — — Idem

Errata quando corrigis altero

Errore stultus, grandis aggeras

malum, nec unquam quæ tenebunt,

Simplicitum mala liberabunt. — — — Idem

Qui in auspiciis capis ab omine,

Inauspiciis hic mediis agit;

Exordiorum sic malorum

Deterior oblectare finis. — — — Idem

17. Epica vadem. v. I de. v. I de. v. I de. v. I de.

Surdior aquoribus, colato immittior hinc,

Asperior tribulis, fatis truculentior usā Ovid.

Quidnam te genuit Nova sub nipe sedna?

Quod mare conceptum spumantibus exiit undis?

Quid Syrtis? quid scylla vorax? quid vasta Charypidis? Ca. Sull.

Vix attributum nobile nobilis

Potesq; pulchras indolis? indole

Habes in hac, quæ se eleganter

Eximia regit ex amplexu. — — — Quint

Quicumq; docto doctus, in ordines

Accendebatur, proriget infernam

Huic

Huic omnis herbam; illi secundo
mille magisteriis quis eperet. — Idem
18 razu tabicgai 2 tenu. v. Tawo rasudu.

Vix dum coortis consule fluctibus,
ut lissus aptum navibus eliqas,
Et vela caustus complicado,
Ne valido lacerentur aestu. — Aut.

Extingue flammam proclivius, antequam
Periculosus bulliat ignibus,
Nam flamma non exstincta, passim
Conspicuas populatur edes. — Idem

Proxima a sedis ignis defenditur aere,
Utile finitimis abstinuisse locis. — Ovid.
19 Edinych picidw chles iest potraeba.
Non placet incolis

Qui sol aridis exoritur jugis,
Aut prisca, quae dudum paternam
Luna ferit radiis fenestram. — Barb.
Quis se Paternis additus excoleat?

Calamitosus naviget Africa;
Politiorem lapidibus
Officiet peregrina vitam. — Aut.

Quocumq; perges moribus integris,
Haeres ubiq; es: ne lateas doctis
Tectis aridis parvus hospes,
Vix patrio bene natus ortu. — Idem

Nos non vagantem suspicimus virum,
Sed ex reperiis artibus inclitum.
Non qui frequentes ex reliquis
Hospitibus facit incolatus. — Idem

20 Toby 2ye, 2 toby umicrai.

Non me per

Non me, per altas sic si jubeas nives,
 Pigeas gelatis ingredi Pindi jugis:
 Non si per ignes & infesta agmina,
 Cunctos paratis civibus pedes dare. — — — Senec.

Recum Rhiphoeos possem conscendere montes,
 Usteriusq; domos vadere membra — — — Propert.

Qui tibi me juravit, me tibi vincit amor — — — Oven.

Recum vel Lybicas ausim percurrere ripas,
 Et dare non aequis vela ferenda rotas. — — — Ovid.

Ne sine dulci nihil. — — — Lucan.

Non enim si medius Pollice & Castore ponas,
 In celi sine te parte fuisse velim. — — — Ovid.

21 Twie llicy chmury, maly deszcz.

Serenitas prodroma fulgura
 Præore vario nubibus hispidis
 Strepent, nec imbres concitabunt,
 Dum sub sole nixet aura ede. — — — Aust.

Qui murmurandi nube diu tonat,
 Minus timendus Jupiter arcibus
 Non fulminandis: sæpe celum
 Imbre carente tumet, suæ serenat. — — — Idem.

22 Twie lu miar powinieneb to uel ynis.

Instant officio nomina multa suo. — — — Ovid.

Hacare culpā non potes abnuas
 Si quid, ex amicis te distulis deest
 Præstare amico; negligendem
 Argueret sociale fœdus. — — — Aust.

Quidquid poposcit vera fidelitas,
 Semper teneris non piger exequi;
 Quispe leges quidquid archet
 Naminiq; jubent amicis. — — — Idem.

Twie llicy chmury, maly deszcz.

23 Erosina, 2 le Nika, Lepicy. v. Powoli del.

Fortuna cursu te facili vehis
Delicias tunc brevius tene
Qua lora cautus, ne insolentes
Excutiant properum jugales. — — — Auct.
Non prosperatis quae prosperat cibus
Fortuna vobis tardior adfuit;
Repente talis claudcarit
Qui voluit ceter evolare. — — — Idem

24 Ca cravem m. p. thio sig. mien. v. Molysscom n. n. e.

Non ubi damnosum radios admoventis domum,
Bellus espiis eris. — — — Lucan.
Nil diu fedire stetit, inquieta
Arbium currunt hominum, fada,
Noxq. vix horis jacuere, surgunt
Regna, quod annis: — — — Charb.
Memphi superbae pyramides jacent;
Pacer Dianus jam cinis est tholus,
Inurros vetustas longa rodit,
Et Abadios senium colopos. — — — Auct.

25 Ca moie lyto, iestre mi nabo.

Est spiki supplicii causa, fuisse pium — Ovid.
Pro te solebam fugere; discedo, creco,
Penatibus profugere quam cogis tuis. — — Corael
Vitem resecto palmiti saucias,
Cujus racemis vescoris optimis
Onusta pomis quiescat arbor,
Hanc lapides baculiq. quatant — — — Auct.
Laboriosas de patris apes
Mordace fumo, sedibus effugas;
Cura melle pascant, si favorem
Nectaris dent tibi sapores. — — — Idem

Ca pab

2. Ca cravem m. p. thio sig. mien. v. Molysscom n. n. e.

26. Pauper passiora, Citharæ migræ Rationa
 Minora nullo sollicitus lucro
 Impendiosis consibus abstinere;
 Sed sua damnum nuncupere,
 Immodico pretio redempta. — — — Auct.
 Parum obtinebit, plurima qui dabit;
 Plus offerenti vix minus evenit.
 Magni lucrere, ut viliora
 Pro modico dare multa debes. — — — Idem

27. Pauper iniquitate, marz, co pūaiaqz serce iagde.
u. Chleborn et. v. Pota Pwaya et.
 Venale vulgus stat pretio luri,
 Venale, quidquid sparsa pecunia
 Habere vellet; merce parvā
 Innumeros facies amicos. — — — Auct.
 Si militaris buccina convocet,
 Si clara pulsu tympana milites,
 Ibunt, sed ibunt promissiones,
 Quando simul sonat aes aurum — — — Idem
 Et proliares suscitāt impetus,
 Et proliares mitigat impetus,
 Ut plena nummis circumvenia;
 Aut aciem tenet, aut resolut. — — — Idem
 Scit ire venum vel Fabius Senex;
 Mercede sensus Nestoreos emam;
 Numamq; nummo comparabo, et
 Grande supercilium Catonis. — — — Idem
 Praetorianis cincta cohortibus
 Ultio patescunt limina, delior
 Si quando pulset, postuleq;
 Huic faciles reserantur arces. — — — Idem
 Pendunt coronam, Regnaq; nobiles
 Pendunt lacones, aut ea perditis

Si scito

Sit esto libertas, perire

Sapè datum capiunt per aurum. — Auct.

Sic unde nummus linniat, audiet

Quivis libenter, das prestitis manus

Quivis ligatas, sed tributo

Ipse suas emis ere clades. — Idem

Mercator adicit, venditor est sui

Quivis honesti, patria, fas, decus,

Fratres, parentes stant sub hasta:

Si modicum licet tui, emit. — Idem

Et lingua missis empta pecuniis

Agis, patiamur, iuras, temperas;

Occludes os aurum loquacis

Iuridici, reverbis aurum. — Idem

Causam relinques, quam modo foribus

Causis, statusis, et rationibus,

Et lege fulcis, longiori

Causidicus, prebibus auro. — Idem

Habes amores, dum oculos habes,

Suos liberali distribuas manu:

Si nervus abis, si salendum,

Nemo tibi cupit alligari. — Idem

28. *Idem, Idem, Idem, Idem, Idem.*

Dum juvat, te vultu ridet fortuna sereno,

Indelibatas cuncta sequuntur opes:

At simul insonuit, fulsiunt: nec noscitur ulli,

Agminibus comitum qui modo cincti gerat. Ovid.

En ego non paucis quondam munus amicis,

Num flavis velis aura secunda meis;

Ut fera nimboso fumerunt aquora venis,

In mediis, laceram naves, relinquit aquis. — Idem.

Atq. comas, radios per solis eundibus umbracos,

Cum lateat hic praesens nubibus, illa fugit:

mobile

Mobile sic sequitur fortuna lumina vulgus,
 Sed, simul inducta nube sequuntur, alibi. — Idem

29. La ve tabu zabiegac i temu. v. Trazu de vel

Od Lye? Ha Lu.

Virus, venenum, tempora noas is
 Herbis ministrant, crescere si ve tab,

Nemo venenum, nemo prorsus
 Lethiferas medues cicusab. — — — Auct.

Recentiori vulnere sanguinem
 Dum plaga stillat, pone malagmata;

Postquam putrescit vis coire
 In solidum poterit cicatrui. — — — Idem

30. La zdrowie pio. v. Lusztyle. v. Rozgardys

Attenuatis ad Pontum lypis,
 Et apprecandum vocibus assonis,

multa saluti ab Etriosis
 Sacrificus scyphus immolatur. — — — Auct.

Immersa plenis gaudia cantharis,
 Salusq; spumat, pocula poculis

Argentur, urgens quis priorem
 Et cyathum bibat, & salutem. — — — Auct.

31. Taba nogi podnosi, Giedy Conia Cuia.

Ergo palustris fustiter sequi
 Ad uos, Solem vult aquilam ardea.

Nulla volucres concitato
 Sunt aquilae similes volatu. — — — Auct.

Equis habenas indue gemmeas,
 Aurorq; cusos attribuas lupos,

Ostrumq; sternas, verum inertes
 Sic abini phaleras requirent. — — — Idem

Regale sceptrum nimius appedes;
 Utendo sceptrum Principis in manu:

Posto

Voto sed isto, vimiorum

Quis doming foret, aut monarcha.? Auct.

32. Est miary nie ma. u. edree nie chlopiec.

Effundunt iustas in numina sua querelas. Lucan.

Aspice demissos lugentis more capillos;

Et tunicas lacrymis sicut ab imbregraves. Ovid.

33. Est miorie nie daie.

Ignavo stupescunt verba Palato. Lucan.

Iusto desunt sua verba dolori. Virg.

Et via vitæ tandem voci laxata dolore. Idem.

Strangulat inclusus dolor atq; exortuat intus. Ovid.

Et lacrymas cernes in singula verba cadentes,

Et singultibus oscula mista sonis. Idem.

Et pariter vocem lacrymasq; intorrens obortas

Deorat ipse dolor. Idem.

Neq; enim vocem viresq; loquendi,

Non aliquid toto corpore mentis habes. Idem.

Accubuit iusto mens dura dolori. Lucan.

Singultibusq; pias interrompere querelas. Neos.

34. Est ecce pole. vel. Domador.

Titum sagittis qui tetigit eropum,

Quem certa nunquam meta fessera;

Thraas erras ipse, si remissus

Dedidit jaculator arcum. Auct.

Indesinenter si volueris suas

Exerces alas, permeas æra,

Solemq; tangis: sensis agras

In caveis cicurata pennas. Idem.

Stertilis assiduo si non renovatur arabo,

Nisi, nisi cum spinis gramina gignis humis. Ovid.

35. Est miorie. vel. Est miorie.

Storpuerat gelido lingua reventa mœdu. Ovid.

Est lacryma,

Et lacrymis decrant oculis, & lingua palato Stat.
 Ter secum comata loqui, ter inusilis haurit
 Lingua, ter in primo resistit ore sonus. Ovid.
 Os mihi defuerat, vox arescente Palato;
 Adsis et ad fauces aspera lingua meas. Auct.

36 Canosi sit, darvno nato. v. Krahowa de.

Discepsit angues lethi feros puer,
 Monstris timendus grandior Horcules,
 Sternens Leonem, et tranquillabis
 Symphadides, perimēs Gigantes. — Auct.

Es ungue primo colligitur Leo;
 Quis sit futurus, facies adultior,
 Demonstra t' infans, num deinceps
 Proficuas adamabis artes. — — — Idem

Peros Achilles vel muliebribus
 Indutus armis: Pergama jam timens
 Colo aspidentem; considerunt,
 Dum rapuit furibundus ersem. — Idem

Parva fuit, si prima velis clementia referre!
 Roma, sed & in parva spes tamen hujus erat Ovid.

37 Sapomnici sit.

Lethæos hausit latrices oblivæ mendis Ovid.
 Pocula Lethæos utsi ducenda somnos,
 Hausta mihi fuerint, captâ sic hinc momento Auct.

38 Art ma s'voig micoysce.

Salire festis consilium jocis
 Volens Solones svariter Attici:

Pulcedo morum gratiosa,
 Si salubus betis condiatur. — — — Auct.
 Venator unus, qui lepores capit,
 Alter lepores: utraq. gustui
 Est preda subacta, mensa trisitis,
 Quæ lepidus caret Atticis mris. — — — Idem

Mordaa

Mordax acuto qui pupugit stylo,
Sarcasmodicum plenus acuminum.

Argutiores ac faciliores

Exhilarent recreantq; linguas. -- Auct.

Faciliorem turgia nomines

Indigna pulchra nominata displicent;

Sed gratiam provocantes

Et ventam meruisse linguas. -- Idem

39 Parva Strom.

Minus iocosas tractet ineptias,

Tractanda semper seria seriis:

Ad magna natas vana protulit

Pedecusis scortas Catones. -- Auct.

Momenta rerum grandia grandium

Agenda nugis non iocularibus:

Maturitas adulta quippe

Non didicit puerilis epe. -- Idem

Tantum theatris histrio comiciis

Plausum meretur: magna prementium

Negotiorum ponderoso

Ingenio moderare puncta. -- Idem

Non est agendum risibus et jocis:

Auctoritatem quæ decet exprime;

Non histionum res libradur

Futilibus peragenda nugis. -- Idem

40 Caspai gruschi v. Popiele v. nic rasy piaydt.

Non cuncta prudens vel Fabius bene

Cunctando gessit: prostinus obvias

Occasiones apprehende

Et facile potius vado. --

Fortuna magnis vindictis amas.

Si quando

Si quando amicum porriges annulum,

Et tu retardando falleris

Despicies benefacta spondel. - - - Auct.

Cum te vocabunt Numina, praepedi

Accede passu: perdis enim morā

Socorde totum, diligenti

Quod poteras habuisse curā. - - - Idem

Divum favores, munera, gratias

Nē sperne deses, spernere desides

Fortuna nobis spreā, posthac

Et minimum negas adjumentum. - Idem

41 Fastus Ly mu ode Dituri, to on Olinem.

Nullis tenebatur callidus artibus;

Novit dolosas noscere machinas:

Sic carceratis, vixit passis

In foribus patulis fenestra. - - - Auct.

Conceptus sis rebus fraudibus

Venduntur apris; effugiunt tamen

Capas per ipsos, non videbunt

Si faciles aliunde passus. - - - Idem

Ne cinge vallo, cinge potentibus

Carthago muris, Roma cuniculis

Si valla, si muros subintrat,

Auderibus ruis insepulta. - - - Idem

Terro recusis vestibibus Herculem

Styx arcta clausit, non tenuit tamen

Fregit serata claustra, fugit

Corberii premium latratq. - - - Idem

Clausi doloso carcere Thesei

Pilum viarum Dux tenuis fuit:

Ars arte victa; fraude vincit

Dadaëas Ariadna pandes. - - - Idem

Caustydiciis

42 Caustydric sig.

Crubilis gremioq; pudor deiecit ocellos. — Ovid.

Niveos in facis purpura vultus

Per liquidas succensa genas, castiq; pudoris

Effusere faces. — Claud.

Conscia purpureus venit in ora pudor,

Qualis rosa fulgens inter sua lilia miscta Ovid.

Fulcra verecundo suffunditur ora pudore Idem

Subidusq; invisa notavit

Ora rubor, rursusq; evanuit, ut solent aër

Purpureus fieri, cum primum aurora movet. Idem

43 Caustydric sig. lego. vel Po. hystoric ae.

Prisca recensitis volvend hæc scula fastidit. Stat.

Putura facti scula pepimi

Narrationes insidubunt malab:

Quod nunc patratut, persequentes

In trivis recitatus annos. — Auct.

Satere quib; nunc prospera dixeris;

Hæc à futuris crimina vapulant.

Annis, suavisq; perniciaci

Historiam peperere momo. — Idem

Præsens quod edas disprimulas oculus;

Olim vedusbas probris suis sequens;

Sencisq; crimen calumabis

Sarrulibus memor abnepotum. — Idem

44 Caustydric sig. no ideo doctus, u. hyst.

Huic semper idia voluntas

Insultare malis; rebusq; egrescere latis. — Stat.

Risus abest, nisi quem vidi fecere dolores. Neot.

Malus obbrectat, facta immortalia livor. Idem

Facta sequabatur quamvis ingentia livor. Claud.

Impatensq; sui morbo, livorq; secundis anxi. Idem

Es. pura

Non disparatis mensibus intima
Vivent sodales: vincula mentium
Struere mores, & fideles
Sunt studiis similes, caeteros. — Auct.

47 Edesperoval. vel. Hic, opuscul.

Navita confusus gelidum pallore timorem
Pari sequitur vicis, non regis arte rabiem Ovid.
Picere nausam fulmina, turbinis.
Torquere clavam, iam dimitt; abiecit
Procella mentem; abiepta vendis
Ludibrium pelagi est phasellus — Auct.

48 Parvo mi. So.

Hoc juvat, hinc animi sunt alimenta mei — Ovid.
Mordax acetum proluat illicet,
Non macerabit Noxia pectora;
Quod rupit Alpes, non momordit
Marmoreas gravitate mentes. — Auct.

Vivis lacertis sana Ciconia,
Pis virulenta pinguior aspide:
Sic nutrire adversa potest,
Sic faciunt mala fortiores. — Idem

Armenta ferri struthio decoquit,
Dapes famensi sunt rapido, chalybs:
Invicta sic virtus ab ipso
Sumit opes animumq; ferro. — Idem

49 Curiaq; etc.

Multa mihi terra, multa minantur aquae Ovid.
Navita dum prospectat aquas, ac victa profundis
Equoribus, fessus renovat sua lumina cello — Idem
Transimur heu fastis, perimurq; procella — Idem

50 Se. Itaq; vrbicrasaq.

Cum plena falsis sortibus astra
Non ominatis facibus accidit,

Hac arte ludes, quæ minorem

Perniciem tibi pollicebit. — — — Idem

Exire qui vult mille periculis,

Unum subitis æpè periculum:

Quens in unum, sauciusculus

Innumeros leo videt ictus. — — — Auct.

51. Regnam vas Aracia, cæli mity Comu,
Itot mie, icæli & æsterna do Domu.

Accipe. supremum dictum mihi forsitan ore

Quod tibi qui misist, non habet ipse vale. — — — Quid

Dicendumq; semel, toto non amplius duo

decipere, si parili reddere voce vale. — — — Idem

Salvete æternum Socii æternumq; valete,

Romani, turres, et vos valeatis amici,

Terra vale, curq; humiles, hominesq; valete. Propert.

52. Egoda na do.

Hæc mille vobis milleq; calculis

Confirmat alto Suppiter æthere;

Hic terra concors scribit apæto

Consimiles adamante sortes. — — — Auct.

Unosq; favore

Et hinc maria, et bellus, ovanq; respondit Olympo. Parch.

53. Egoda, Lepicp.

Inter errantem, scopulos, carinam

Certius plures docuere stellæ,

Dortius prorem gemino revincit

Anchora moru. — — — Prop.

Cessant sepulchris iurgia litibus;

Stucunda regnat pacis amanditas,

Dum fœderati jam furores

Litigii posuere finem. — — — Auct.

Unita viribus fortior imperat,

Ad turba discors dispulsiensibus

Convulsa vosit nullam habebat

multi vol. studiæ coronam. — — — Idem

multa

Multos renasum flumen in alveos,
Profundiorum non habes alveum;
Unum fenebit qui meadum
Gurgitibus rapidis damnis. — — — Auct.
Divisa longis litia iugeris
Nullis olebunt naribus, ad rosa,
Et nardus, & storax in uno
Qua siculo bene dant odorem. — — — Idem

54. Liad. pios Sado. v. (2. p. 1. de. v. Summisenis de.
Ille velus pueri lupus expugnator opimi
Decedis stabulis, huc illuc turbida versans
Lumina, si forsan composita clade sequuntur
Pastores: magnique fugis non indeis ausi. — — Stat.
Atque sub tacito pectore culpa manet. — Propert.
Qui malus es, formidat temporis, apertum
Ne fias facinus, quid clam commisit, & iustus
Vulmineo tonitruo audito sibi conscit horret. Pansing.
Ut pena desit, supplicium sibi
Est mens acerbum conscia criminis;
Ide perpetratis lancinantes
Flagitiosis acuis mucrones. — — — Auct.

55. Liad. pios. vel. Stupem de.
Virquisq; malis, nihil est in imagine virum Stat.
Tremor ora recens de viscera torrida. — — — Idem

56. Liad. pios. vel. Stupem de.
Horruit, ut sderiles agitas quas ventis, arista Ovid.
Ete micet, ete nie micet.

Torpens, siue habeas, seu careas opes,
Poppea trepidis corda timoribus
Urunt, ne careas, non habes cui
Ore desideris necant. — — — Avani.
Altra humanos tangere non potest
Torsura quosque: plurima nauscam
Si daret, credunt, nulla si det,
Sollicitam facient oressim. — — — Auct.

Sui perenni discrucias sibi
 Fortuna vulgus; quis nihil haueris
 Ardebis arena; alter autem
 Intumuit mimis obhaussq. — — — Idem

Nec ille felix, qui nimium fuit,
 Nec ille felix, qui paries nihil:
 Depauperata iustum, hunc molestas
 Congeries opulenta fides. — — — Idem

54. Grego Dobrocia, naprawisz. vel Dobrocia, ge.
vel Bogodna mowa st.

Manusceat Afris ira leonibus,
 Demulceatur si succulencia;
 Exasperatis nil iuvabit
 Multiplices adhibere penas. — — — Augst.

Cantatur hydri, luditur aspidi;
 Et obsecundat vipera fistulæ;
 Et blandiente consumaces
 Sic furias hebedatis arte. — — — Idem

58. Ute nabyeie nie trwale.

Quod venis ex rapto, quælibet aura rapis. — Mafien.
 Non te rapinis ferde, locupletem
 Reddes avatis; quod cito provenis,
 Cito peribis; arca namq. est
 Illicito cito pauper dre. — — — Augst.

In perforatis sunt lucra reculis;
 Quid non honestis parva laboribus;
 Manus per ipsas exit aurum,
 Quod manibus rapies avaris. — — — Idem

Inauspicatus sustulit exitus,
 Quidquid reperbum est arbitrio improbis;
 Quid fraudulenter comparasti;
 Narrabis breve Janus hora. — — — Idem

59. Ute niebze zliwie micoysu.

Inauspicata

Inauspicatâ strage vocabulum
 Datote Carnis; nec Trebiam sine
 Horrore dicat; velli Somnem
 Punereus Prasinens aurem. — — — Aust.
 Nec nominare hunc, uli Scipio,
 Chorde pacis, belliger occidit,
 Locum abq; lucis, non loquatur
 Othomopylas sine felle Aescul. — — — Idem
 Pharsadicarum proelia cladium,
 Magniq; crudâ Pompeij necem,
 Infame nomen pertimescit
 Pharsalide meminisse Roma. — — — Idem

60 Et 2 dobrym pomieszane. v. P. Ty. Koscieski.

Plasuntur hortos inter Hymettios
 Absinthiorum pessima germina,
 Et stybla vegres Antibicos
 Melliferas parit inter herbas. — — — Aust.
 Crescit jugoso vertice Libani
 Non sola Cedrus, serpsit & infirmus
 Orus, & herba, & gramen, adstant
 Et platanis humiles myricae; — — — Idem
 Penes gravatas fructibus arbores,
 Maturesq; pomos stas & sterilis prope
 Pinaster hortis, fronde sola
 Vix tenuem dare natq; umbram. — — — Idem
 Non ipsa tantum cinnamomum, non Crocos,
 Odora tantum non opobalsama,
 Sed servat una cum medellis
 Lechiferas apotheca meos. — — — Aust.

61 Et eo nie ruszay; niebudz biedy biedy spi.
 Adacta mordet vapera, cruciat
 Dactus cerastes; sunt colubri lances,
 Si concubentur; mota solum
 In furias animatur aspis. — — — Aust.

Nulli furor

Nulli furorcs sunt apibus, tamen
 Illis amatores si rapies favos,
 Pulcosq; cellas fumigabitis,
 In faciem sua tela figend.

Auctor

Normadosus no feriet Leo,
 Nullus quiescam si rubicem moveat;
 Non mordet ursus, si lacepat.
 Terribili lacerabit ungues.

Idem

62 Tym potozeniem dobreo zapisek. v. Zgalim Ctoel.

Occasioncs si fuerint male,
 Neumq; mores alliniunt malos;
 Cuius ut inder inmolentes
 Ipsa Numis bonitas vacillat.

Auct.

Depravat omnes prava Sodalitas;
 Alumna flectunt scandala Stoicos;
 Lucretiamq; dissolutas
 Efficiunt Helena Sororem.

Idem

Intaminatis moribus Hercules
 Stygis recessa crimina nescit;
 Heroica virtus sed relanquet,
 Taminces laqueata fides.

Idem

63 Tym przykladem Saino Zapisek. v. Przyklad el.

Durbam turba premis proproprio gradu,
 Sunt primi casus saepe sequentibus.
 Canori Parentes papibus impigris
 Proles iubebant currere nescias.

Pavlov.

Sed ambulare, ceu parentes,
 Retrogradi voluere nati.

Auct.

64 Godzicia samo skrycie wydaic. v. Sumnienic el.

Simpliciter pateat vitium forsape Pusillum,
 Quod tegitur mapus creditur spe malum.
 Ipsa stemelas nequidice dimend.
 Nequam latro tamis nequidiam suam.

Mars.

Auct.

Idem.

~~Godzicy~~

65 Podzić dowodny, w żywe oczy Gradnie;
Je postępedz trubno, tak w sprawi Ładnie.

Qui licet obsecres deus tam, Senecaq. iurista,

66 Inueniet succum, quā ratione trahas. — Mart.

Stola Smayca mury, przebiła. v. Ep. pinigdzie bi.

Quid non argendo. quid non corrumpitur auro.

Qui majola dabit munera, victor eris. — Orem.

Difficilis Urbium

Portas vir Macedo, subruit amulos

Reges muneribq: munera navium

Rivos illaqueans Ducos. — Horat.

Inclusam Danaem turris athenica

Robustamq: fores, & vigilum canum

Graves Escubis munerant satis

Nocturnis ab adulteris.

Sed tutum iter & pacem

Converso in praetium Deo. — Idem

67 Łotegury obicucie, a yotowianych nie maſt.

Est larga verbis fertilitas suis,

Red parva donis munificentia;

Exaggeratis nil habentes

Pollicitis recreas amicos. — Aus.

Ille ego sum, cui solitus promittere (Auri;

Mei mihi: pro cetero, qualia dona fero. — Ovid

Omnia meos fallax promissis. Jason

Pulsa est. Omnia non minus illa domo. — Idem

Quid promittebas mihi millia Paure ducenta,

Si dare non poterat millia Paure decem. — Mart.

68 Ły talio nieſt Łyſcie. v. Łyko co Łyko.

Tempore non alio Cadulorum obliſo sedna

Perior erravit campis, nec funera vulgo

Quam multa informes uros, stragemq: dedere. — Virg.

Edneq: fulgus aperit media dami ſtrogia. Inira

Nek Lea cum cadulis laſantibus ulera prebet. Ovid.

Ły Ły Ły

69 Ity to Itak, co Zspony upusci.

Quid rapuit laudo, miror quid reddidisti mihi;
Nam bona constanter praeda tenenda fuit. — Oven.
Venator ille est accipiter malus,
Columba stricis cui fugis unguibus;
Pronus sed ille, palpitantes
Qui retinet, perimitq; praeda. — — Auct.
Nil ille perdit, qui nihil invenit;
Ac perita sed jam perdere, maximum
Dispendiorum est; minusq;
Non habitis caruisse damnum. — — Idem

70 Ity Zmatt.

Aerialia bulbo Damna canit. — — — Idem.
monstra volant, diu strident in nube volutes Idem
Hic vultus, illic Lucifer bulbo gemit,
Omnesq; stridite resonant infausta stryges Sene.
Ignarus bulbo dirum mortalibus omni — Ovid.
Obseditq; frequens Castrorum limina bulbo Silen.
magna parant superi, tonatusti Regia Ovid.

71 Ity Zawore Zym bedzie. v. Wile Chowary su.

Cantore quamvis sis magico cicut
serpens dolosum servat auleam,
Et vulnerabis, obsequens tenui
Ad modulos moderatq; iram. — — — Auct.
Latere novis fida malignitas,
ut suppurationis ulcerisq; tumor,
Oamen venenum semper imas
Lethiferum visiat medullas. — — — Idem
Quos ovili praepositus lusus
Invadit agnos, dum rales subest
Supprespa; sic accordat hostijs
Non respiciens diramenq; felis. — — — Idem

Terai Pana

72 Enac' Pana po dostatlu. v. Pana Enac' de.
 Armata multis aula cohortibus,
 Peniti frequenti milite Principes,
 Virtus amores, & timores
 In paribus cohibens habens. — — — Aust.
 Considerati cum Duce milites
 Ad imperantis claspica Caesaris,
 Aurig' pulsum, perculant
 Et vestitum Rubiconis amnem. — — — Idem.
 Dives suppellex te Domitium facit;
 Aure possenti nempe Potentian
 Censuq; magnum congregato
 Nomen habes, presidium famul. — — — Idem.
 Fortuna dicit si te opulentior,
 Et aggeratis amplificat bonis,
 Nunc copiosum prepotentes
 Ad titulos vales as, & aurum. — — — Idem.

73 Ena huli, nie & pauli, ale te cluic pu.
 Augusti nomen adora,
 Et quem sensisti rite precare Deum. — — — Ovid.
 Catone coram nemo vel audeat
 Mutire: vulgus grandibus attremis
 Aeclike sceptris, & coronis
 Sibi Dominis reverenter usi. — — — Aust.
 Auctoritatem multiplices juvant
 Pandi severam: Aet gravior minax
 Prenas tremendi consumacem
 Arte supercilij senatum. — — — Idem.

74 Enasq; si. vel. Kuli Arulionis di.
 Nec contribules persequitur lupas,
 Fratrem Leonem praeter amas Leo,
 Constantes & tuncis amicis
 Sederibus sociantur ursi. — — — Aust.

Odalitatem

Scandalitatem monstra suam colunt,
 Amat meydrom Ty siphone trucei;
 Moresq; nequam non honestos
 Improbilas amat improborum. Aust.

25. Enasias, sili, na misgach.

Nutibus in vestris pars bona vocis erat Ovid.
 Multa supercilio vidi vibrantem loquentem Idem.
 Verba superciliis sine voce loquentia dicit Idem.
 Tuta superciliis diserte verba loquentes Propert.
 Arcana Cordis nutibus explicanti;
 Et absq; verbis prorsus loquuntur satis;
 Enunciantur indicata
 Verba supercilio loquente. — Aust.

26. Enam, cig, Tristia, 2es polozhba.

Accipies alios verbis vultuq; benigne,
 Sed mihi jam notus dissimulator eris. Mart.
 Tollite maphylas fraudes, remove te li lingue
 Insidias, et verba doli spirantia viras. Clau.
 Cautus foveam vitat lupo, accipit serq;
 Suspectos loquent, & apertum mihi lingua haurit Horat.
 Tunc ego te vidi, tunc cepi scire, quid ipse. Ovid.
 Discindo ratione dolos, fraudesq; resolvo S. Iov.
 Jam scio, jam quanti lateant sub floribus
 Hydri. —
 Quodq; resas inter spiritus nascent, aculei. Daliny.

27. Solmient, do, br, v.

Acerte indomitus, quo spes, quog; ira vocasset
 Otterre manum, & nunquam temerando parce
 re ferro. — Lucan.

Scipsades

1
Scipiades belli fulmen, Carthaginis horrore Lucan.
Cum subitum campo perstrinxerat aures
murmur trisse subae, tanto fervore ruebatur
In pugnam, atq; acies, ut natum ad Pola Li-
quetur Bella. — — — — — Idem.

Ruendi

In ferrum, mens prona viris, animosq; capaces
Morsis, & ignavum est redi. Sura, patere vult Lucan.
Huc ego non Decios pulchrosq; fortisq; metellos
Produlerim, non, qui Patrum domuerunt ferocem,
Scipiadas, Fallosq; genus fatale Camillos Claud.
Datis apud Troiam, Danais pro navibus Ajaxo
Dicitur stercoreas sustinuisse faces — — — — — Ovid.
Frigora seiva pati, gravibus non cedere nimbiis,
Etivum tolerare jubar, transmare clonari
Torrentum furias, ascensu vincere montes Claud.
In Clypeo vigilas perducere noctes,
In galea potare nives, nunc spicula cornu
Vendere, num glandes balcani spargere fundis Idem.
Primus in re, manu posteriorem ponere menses Idem.
Potatq; sub galeis Mavortia canis Atlas — — — — — Claud.
Cerne cicatrices, veteris vestigia pugnae Ovid.
De Carthago non ante domabilis,
medusq; et Indus, te profugus Scythas
Miratur, o tutela praesens
Italico dominatq; Romulo. — — — — — Horat.

— — — Impiger hostium

Vexare turmas, et trementem
Mittere equum medios per hostes. — — — — — Idem.
Vult mihi vulnera cives. Ipso pulchra loco Virg.

Agmina

----- Agmina.

Terrata vasto diruit impetu,
Primosq; et extremos metendo,
Stravit humum sine clade victor. Idem.

78 Epithetis ednicis, libo su, spotlicus.

crutius invidi

Longinqua mirantur, propinquis
Latus amat comes ire livor. — Carbio.

Miraculose nominis Hectorem
Pars nepotes suspicimus, tamen
Illi Coelus via Achilles

Prodigio similem putaret. — Aust.

Major remota est reverentia,

Vulgoq; visis principibus diu;

Nunquam potestas sic vigebit

Disparibus sociata summis. — Idem.

Ad solis orbem terra stupet jubat,

Clarumq; centro spectat ab infimo:

Nihil valeres Phoebe, torris

Si mediis habites aluminus. — Idem.

79 Epithetis na Arinaty, Lucie sic nos.

Ex nube lata tristius exsilit

Repente fulgur, perdit amenitas

Brevi serenum, lugubresq;

Lacertiam madidant Procellas. — Aust.

Cadit superba crista ferocis,

Hec fastuosum felle sumit jecur,

Modestiusq; iam superbo

Pompa sedet circumdata curru. — Idem.

Se jamus

Sejanus olim sidera versice
Pulsare docuit, verris humum jacens,
Infame Consummelioso
Ludibrium fodicatus unco. - - - Aust.

80. Eniódby niemédicé kógo. v. Wymowny.
Penitusq; loquens
Nihilis vos mista facis, quos sibi laequeus
Ponere, & solum vellent servire novices Stat.
Senectaq; darsa canentes
Arcanum feralé magos. - - - Lucan.

81. Swycay druga natura. v. Do Swycayjudu.
Abcunt studia in mores, atq; magistras Ovid.
Et morem fecerat usus. - - - Idem

82. Życie nie Żyję; Życie mi nie miłe. v. l.
Wole, umrlec. et.

Contudit ingenium patientia longa malond Ovid.
Mens abit, & morior. - - - Idem.

*Eruditiones Orationibus Punc.
italibus et commodat.*

1. *Volabant antiqui imprimis adducere ad
morbundos consanguineos, & affines,
ut spiritum excurrentem exciperent.*
2. *Consanguinei item claudabant oculos
morbentium. Unde Plutarchus dixit
eos infelices, qui procul ab amicis morerent,
eo quod non haberent, qui oculos eorum clau-
derent. Filij tamen non claudabant oculos
parentum, lege Neria, id prohibente.*
3. *Dum corpus defuncti deferretur, volebant
nomen ejus per intervalla conclamare.
unde Virg. 4. Aeneid. Animamq; sepulchro
conding, & magna supremum voce ciemus.
verba conclamationis erant haec: Vale,
vale, nos de ordine, quo natura permise-
ris sequemur.*
4. *Corpus mortui septem diebus ser-
vabatur eo ridu, ut facie aversa, pedes
in publicum converterentur.*
5. *Corpus rogo constructo exurebatur,
in quem saepe conjuges ex amore marita-
li insiliebant, inspiciebantq; ei, quod pre-
tiosissima, & carissima habuisset. Pro-
pinqui autem vultu aliorum aversos flam-
mam inferebant.*
6. *Præfigebantur etiam ad sepulchrum
uniuscujusq; gentilitia, & terminata, & in-
signia. Ubique vero esset mortuus, domum
referrebatur.*

referabatur, ibiq; sepeliebatur. *Uig. C. Claud.*

7. Principibus mortuis ponebatur in theatro sella aurea cum Corona, & in pompa Circensī ferebatur imago Principis cum Simulacris Deorum. *Vegetius.*

8. Cum defunctus laudari debuit, Simulacrum ejus in oculis ponebatur. Post mortem *Sulij Caesaris*, erectum est pyramis aureum intra quod leides eburneque positus erat stratus auro, & purpura. Posuit in eo loco *Marcus Censorius* Censum Simulacrum *Caesaris* versatile, ut omnia ejus inflata vulnere oculis spectantium paterent, atq; ad commiserationem moverent.

9. Flores quoq; supra sepulchrum spargebantur. *B. Hieronymus*, & *Capitolinus*, narrat *Marcum Aurelium Imperatorem*, praecipitorum suorum sepulchra floribus ornare perpetuo solitum.

10. Imperatores antiqui Fortunam auream in cubiculo habebant, eamq; mortuorum, succipori transmittiebant. *Nimae publico* *Decredo* decrevit, ne puer minor triennio lugeretur. *Plutarchus.*

11. Licetque sepeliri in Urbe mortuos jubebat, & habere ante oculos eorum monumenta, ut talibus spectaculis inrustirent, & appuerent juvenis ne tropidaret, vel metueret mortem. *Plutarchus.*

12. *Sacredemonij*, diebus undecim, Romanis mensibus

mensibus decem, defunctos lugebant.
Valerium Surenem Publicolam natione
Romana uno anno lugerunt. Siculae quoque
leslaum Phrotri, integro anno tota Polo-
nia luitis, ita ut hec convivia, neque
neque vestes pretiosiores, à nobilibus adhi-
bererentur. Crumer lib. 3tio.

13.

Alexander magnus Ephectionis
obitum cum omnibus deflevis etiam a-
nimalibus lugubri ornatu vestitis. (Cris-
tis lib. 12.)

14.

Antiqui ungebant mortuorum cor-
pora, sive tumularentur, sive rogo con-
sumerentur. Parabantur autem hæc
unguenta ex sale, vitæ, Cedro, aqua, mel-
le, cera, & myrrha, balsamo, hyssopo, calce.

15.

Imponeretur mortuorum capiti
Corona, ut apparet ex oratione Ciceronis
pro Flauo.

16.

Cadaver efferebatur octavo, aut se-
ptimo communiter die, idque noctu, sive
ante lucem. Servius.

17.

Apprecationes mortuis his vestis
reddebantur. Pax sepulchris.

18.

Romani mortuo, oculis clausis, in-
trudenda familia terni, vel quaterni ad-
tissimè inclamabant, quo faciente conda-
matum esse inferebatur. Alexander ab Alex.

19.

Egypci mortuus per Magnum traher-
etur in navem, ad Iudices Quadraginta, &
ultra, dirigente navim vectore, eorum lin-
qua appellato Charos. Quo cum venisset
vacillabatur mortuus, & reus sepultura pri-

vabatur

vabatio^r. Bonos non lusus, sed laudes
amicorum accipiebant. Diodorus Siculus.

20. Philippus Rex macedonias, cum
gravipressio Athenienses fugasset, ne vi-
ctoria insollescere puerum consisteret,
qui neque, quod die, vixit cum inlaman,
re. Philippe memento te hominem esse
mortalem. Elianus.

21. Ptolomaeus Philadelphus Rex Egi-
pti inter medias Epulas mortis imagi-
nem, ac mortui cranium semper ad latq
habuit, ministris interdum admonendi,
bus. Aspicce Rex, & talem se fuisse fuisse,
rum cogita, qualis hujus calvaria. Plut.

22. Idem narrat consuetudinem fuisse
Egyptiis inter convivia mortis imagi-
nem circumferre, hac addita admonitio,
ne. O vos omnes, qui convenistis ad tiberi-
dum, recordemini mortis.

23. Abyssini ante Regem Crucem auri-
team, & vas cinere impletum, proferbant,
ut Rex Christi mortis, & sub mortalis sa-
lis recorderetur. Cedrenus.

24. Romani in medio foro Stasiam Spi-
ritina erectam habebant, ut transeuntes
illius aspectu mortem sibi revocarent. Soring.

25. Abyssini quando Rex eorum in pu-
blum prodit, caput ejus pullato velamine
tegunt, ut innuant splendorem Regium
nigra morte velandum. Camerarius.

26. Arabes tempore natiuitatis sub pulis
vestibus ornabantur, hinc verba proferentes:

Dies hic

Dies hic carceris est, non solennis festis. Et.

27. Sybarites ut voluptatibus indulgerent, lege caverunt, ut si quis mortis mentionem fecisset, morte plesetetur, crede, tantum enim mortem nihil esse, præterquam cessationem voluptatis. Solinus.
28. Spartani mortem pro Dea coluerunt, cuius Templum ex candido marmore ædificaverunt, in cuius portibus inscriptio erat, morti, matri perennis felicitatis. Pausanias.
29. Solon unus de septem sapientibus, ut Superborum tumorem compesceret, grandibus aureis literis hæc verba in limine profecit. Noce seipsum.
30. Imperatores Constantinopolitani, cum Regnum adibant, conveniebantur à marmorariis diversa ejus marmoram monstrantibus, quærentibusque quid mater mor eligerent ad sepulchrum extruendum. Leonidius Episcopus Neapolitanus.
31. Maximilianus Imperator aureis nummis hæc inscripsit sententiam: Serva mensuram, & respice finem. facisig. l. l.
32. Severus Imperator vivo sibi sepulchrum parari jussit, cui se includendū, sed alloquebatur. Quo locule angustis tuis capies quem non capit Orbis. etiphysing.
33. Portuenses Religiosi Turcici incendunt per plateas portantes specula, & hominibus in quos inciderint ostendentes, cum his verbis: Suspice te homo,

de vade

et vide, quis sis, Annales Durcæ.
34. Apud Scythas in coronatione Regis spargitur terra, aut cinis, cum his verbis. Hæc tua est origo vide ne quid superbe agas. Heurnerius.

35. Scabatei Reges suos non in Mausoleis, sed in fimo tumulabant, neq. admittabant musicam, sed ipsi precuebant. Pulvis pulveri, fimo fimo traditur. Heurnerus.

36. Eorundem Reges mortis ante pectus signaculum gestabant, in quo erat mors auro sculpta. Inscriptio: mors mater bonorum, nocera malorum. Idem.

37. Quibusdam populis positorium in more fuit pro pecuniis uti opibus mortuorum. Abrahamus Horstadius.

38. Cithemistocles mortuus cum summo honore Parthenopen transferere iussu, prestanta est imago ipsius cum inscriptio: Futuri temporis preclara dilectio. Pausanias in Asticis.

39. Leonides opa cum in Mausoleum transfererentur, Inscriptio subscripta erat: Speculum bene meritis de Patria. Idem.

40. Aegyptii in tumulo Pyramidi Regis hæc tria exreperunt. Cor aureum, Idem Crystallinum, & Sceptum oulo insignitum. His Symbolis Aegyptiam virtutem exprimendo.

41. Sisigambis mater Darij Regis Persarum filium Darij Regem amicum duobus modis deploratis. Primo sine aurea

bella

bella ipsius imaginem cum nomine sua
 pensam à solo gestavit. Secundo Anst.
 fuit, ut omnes Persa diem obitus Regis
 quotannis celebrarent. monumenta Persar.

42. Item Philosophus cum ab Apollinis
 oraculo suscitaretur. Quomodo vitam
 populi bene agere. interrogavit. Respon-
 dit: mortuos consule, & ab ijs quid sit a-
gendum requirere. Laertius libro 1.

43. Cleuthistenes quævisus à discipulis
 quid sit mors, duplex OC in tabula scri-
 psit, id est morsem affirmans. Inter-
 prelati sunt illi unum circulum facere
 re corpus quod ducitur ad idem unde in-
 cepit, nempe terra. Alium facere animum
 qui ad suum terminum tendit, id est
 Deum. Illi vero per primum O dicebant
 significari, quod mors sit Ordo, per alium
 quod sit Oblivio.

44. Itæ post diluvium tulit reliquias
 Adam, & oſa, quæ inter filios suos per
 partes distribuit, ne se omnia perscu-
 lum evasisse arbitrarentur, sed mortales
 esse scirent.

45. Mors & Somnus fratres, idemq; fili
 notis ab Hesiodo appellantur. Huius
 rei Lucians lib. 63o. talem dat imagi-
 nem. Mulier tenet dextrâ dormientem
 album puerum, sinistra vero nigrum dor-
 mienti similem. Per mulierem significat
 nos, per puerum mors & Somnus. Quia dormis
 est mortui, qui similis dormienti est Somnus.

Christi qui

46.

Antiqui mortem nulla cura faci-
ebant, et si eam pro Dea agnoscere scirent,
quid viderent esse eam inevitabilem. Alex-
ander ab Alex.

47.

Nicolaus Medicus Princeps, cum
post multam expectationem filium
à Deo accepisset, cum ad se deferri ius-
sit, eoque vaso, cum lacrymis profudit.
Et tu fili mi ad ferendas huius seculi
calamitates, mortemq; advenisti. Rosing.

48

Justinus Imperator ab initio qua-
dragesimo, lectum suum pulvere con-
spergi iubebat, lacrymasq; proferebat.
Eodem nunc in pulvere dormiam, quoniam
pulvis sum, & in pulverem reverterar. Cestius.

49.

Apud Albanos mos viguit, ut si mas
nascere sur, affines & propinqui munera
illi militaria offerrent, galeam, clype-
um, gladium, cum his verbis: Armenis
misce, quia ad bellum non ad obitum ve-
nisti. Cuspin.

50.

Cosyrops Rex Persarum in expe-
ditione ad bellum, Deo Amori Sacrifici-
cia fecit, ut comes in bello esset. Interro-
gatus cur id faceret. Respondit. Omnia
morti cedunt, solus amor morse, victori
vincit. Persarus.

51.

Carolus III. Rex Francie cum Sici-
liam Athenum ingressus, his verbis eas-
cepit ab archiepiscopo Athenensi.

Erignum

Exiguum est, & cum Soldis tempus vista
nostra, o Rex, transit vita nostra, sicut
vestigium nubes. Atlanus in ejus vita.

52. Similius diu Adriano Imperatori
famulatus, septem annis ante mortem
sanctiori vita se dicavit, & mor suo si fi
tale Epitaphium scripsit. Nunc jacet
similius septennis vetulus. Lampridig.

53. Domitianus Imperator cum invitass
et Romanus ad exultum Regium, in pa
latium panno pullato obdusum induit,
ubi tantum duae candelae ardebant, & quoniam
libet hospitum pro Stella in summa collo
cavit, multa de morte disperens in hae
verba. Vive memur Lethi, & Phidung.

54. Progenes cum amici de eo tumulan
do, si moreretur, deliberarent, inhumatum
se proijci jussit, baculo tantum ad latib
apposito ut feras repelleret. Interrogan
tibus vero amicis, qui id facere poteris,
non enim usq; senties, Respondit. Quid
igitur de me solliciti estis nihil sen
tienti nihil oberit. Cicero lib. 4. Tuscul.

55. Lamentati continuo lampades accen
sat coram imagine Christi Domini Cru
cifixi foverit, rogantes ut in tenebrosa mor
tis hora ignem illis, & lumen intelle

56. Sus subministrat. Historie Sybedinae, cap. 3.
Eidem pro oratione non pulsant, sed
tubis facitis ex opibus mortuorum, canunt,
ut revocent

ut revocent se ad ejus judicium, cujus
clementiam oratione curant vocandos.
Idem coronas precarias gestant pariter
ex ossibus mortuorum. Hist. Tyber. cap. 3.

57.

Antiqui sepulchris thesauros im-
ponebant. Testatur id Josephus lib. 3. Ho-
Antiquit. cap. 13. 10. de Hircano qui Davidis
sepulchro reserato tria millia talenta ac-
cepit argenti. Idem tendavit Herodes, sed

58.

Semiramis constructo monumento,
inscripti iussit. Quicunq; hoc pecuniis
indigneret, aperto sepulchro quantum
opus est capiat. Parius ergo cum aperu-

59.

Cyrus de sepultura sua ita statuit
cum filiis, ne ejus corpus auro, aut argen-
to, aut ulla re includerent, sed terris re-
derent. Quid enim inquit hac re beatius,
quam terram, terre misceri, quae pulchra
bona, omnia gignit et nutrit. Xenophon. l. 8.

60.

Heracles IV Imperator cum Eudol-
phum Ducem Suevorum, regali pompa
sepultum audivisset, & nonnulli id egre
gerent. Respondit. utinam omnes mei
hostes tali pompâ jaceant. — —

61. Cato tria in vita dolebat. Primo.

Quod nunquam secretum femine re-
laxasset. Secundo. Quod mari, aut navi dis-
cessisset, cum terrâ posset. Tercio. Quod
vel unum aliquem diem omisset, te-
stamento non facto, cum adeo incertus
esset vite exitus.

62. Marcus Antonius Senator Roma-

nus, cum in Egipto multas pyramides
vidisset, magnifico regalique sumptu ex-
tructas, ad suos conversus dixit: Omnia
tempus devorat, omnia consumit, sola
gloria laborum nostrorum intercidere
non potest, hæc ut in æternum duret,
vita est anteponenda. Comineus.

63. Sanctus Basilius Cæsareæ Episcopus

cum solennioribus festis è dignitate
Episcopi pompâ uti cogeretur, jubebat
famulum supra se inclamare: Mors
cogita o Pater, de Sepulchrum tuum sibi
perfici jube. Sanctus quoque Joannes Ele-
mosinarius posteaquam Episcopus est
factus, continuo jussit sibi tumulum pa-
rari, nec perfici, ut Sapius ex illo quere-
rent, quando sibi tumulum perfici jube-
ret, atque ita querendo mortem revocarent.

64. Maximilianus Imperator Super-

stes adhuc, jussit cadaver suum etiam
infirmis concedi aspiciendum. Interroga-
tus cur id faceret, Respondit: Discant

Omnes

omnes, nullas opes, nulla diademata,
65 nulla imperia nos à morte eripere posse. Scien.

Epaminondas Dux Thebanus cum
vulnus lethale, in bello accepisset, univer-
sa civitas ad osculum vulneris effluebat,
à quibus cum interrogaretur de premio
laboris, respondit: nulum aliud premiu-
um volo, præterquam memoriam mei. Plutar.

66. Cum Constantinus Imperator ossem,
sà magnificentiâ Romanâ Legatis Per-
sibus, quævisisset ea illis. Quid placeret
Roma. Responderunt: nihil hic placet,
67. nisi quod etiam Roma moriatur.

Ennius Poëta ante mortem dixit
de inscribi suo tumulo voluit hos versu:
Nemo me lacrymis decorabit funera flebu.
68. Paxit, cur volito, namq. per ora virum.

Apud Spartanos Rege defuncto
Equites obitum Regis nunciantes cur-
sitant, famindq. omnes crinibus passis
magno dolore, nec nocte, nec die, ab ejula-
tu cessant. Mulieres autem in veste
69 candida proximâ affinitate fung celebrant.

Cimbri & Celtaberi si quis in aie
occubuit, gaudio exultant, si à morbo de-
cessit, lugent. Spebellum mortuum tres
filij consulares exulere, duo triumphan-
70. tes, unus Consorsius, alter Prætorius.

In pompa funeris plures interdum
defuncto strâvere lectos, sicut in funere

Sylla

Syllas sex millia lectorum, & in funere
manelli rescensu lecti prolasi.

71. Antequam defunctus cremaretur
imposito supra regum corpore oculi illi
aperiebantur, & Caelum ostendebatur.

72. Cum reges arderet, proximi & af-
fines cum miserabili gemitu in dolo-
ris signum, quod charissima habebant,
in regum projiciebant. Itaque multi vestes
triumphales, crures, balteos, arma mili-
taria, armillas, Lanas, equos etiam, & ca-
nes dilectos, in eundem regum preci-
pitabant. Multi etiam ex famulis
amare Dominorum in regum se conje-
cerunt. Apud Indos vero defuncto Ma-
nito uxor igne absumebatur, & apud
Egyptios Rege sublato familiares qui
cum eo amplexissime vixerunt, se in ignem
projiciebant.

73. Apud Sarcos mortuo rege equi
tondebantur, propugnacula diruebantur,
templa lapidabantur, arbor subverteban-
tur, lares abijciebantur, extinguebatur
ignis, & cibo abstinerebatur.

74. Palatas litteras scriptas ad mor-
tuos in regum conijciebant, veluti illas
apud Inferos mortui essent lecturi.

75. Quotidius tempus annum mulieri,
bus praescriptum, noctamen viris. Appa-
uit Antonius Philosophus filium suum

Summa

Summa spei, & indolis adolescentem
sibi sublatum, ne ultra quinque dies
mani lugens edicto inhibuit. Quinto
Maximus Filio consulari, & Lucius Pau-
lus duobus intra paucos dies amissis
& Marcius Cato filio defuncto jam Pa-
lore designato, non luserunt.

76

Contra Pericles cum semper iuveto
animo esset amisso Perato filio magni-
tudine doloris victus, in uberrimis lac-
rymas effusus, & non deficientes iulatoq.

78.

Perari in luctu, & squalore, pro-
pter mortuos, tum non licuit, si aut
liberi interea nascerentur, aut Pater,
aut Filius, aut Praeter, aut vir capereq.
domum reverti foret, aut propior affinis,
quam qui lugeretur domi natus esset.

79.

Cum quidam amissis liberis mor-
tem invocaret. Socras audiret. Cur, inquit,
homo mortem vocas. Nonne etiam si non
vocaveris ipsa veniet. Maximo Ser. 26.

80.

Socrates cum ad curam videt haberi-
dam cum Criso hortaretur, ut si non vi-
saltem liberorum, & amicorum causam
se servaret, respondit: Liberi Deo curan-
tunt, amicos hinc discedens inveniam,
vobis aut similes, aut meliores: nec vobis
quidem diu carebo quandoquidem brevi
ad me venturi estis. Erasmus lib. 5to.

81

Phalaris dicebat nihil inter mortem,
& vitam interesse, forte quid utrumq. natum

ra

ra exigat. Cuidam vero obstrependi, cur
igitur non moreris. respondit: Ob hoc in-
psum, quia nihil interest. Lærtius lib. 1.

82. Socrates ad mortem damnatus ad,
vertend amicos plorare suus. Inquit Quid
est. nonne sciebatis dudum me, & ex quo
genitus sum, ab ipsa natura ad mortem
fuisse damnatum. Xenopect.

83. Anaxagoras quoque absenti, cum mun-
cia sum esset, sententiam mortis in Ph-
lum esse latam, respondit: Tam olim hanc
natura, tam in meos iudices quam in me
tulit. Lærtius lib. 1. 2.

84. Epicurus dicere solebat contra O-
mnia pericula, tutum aliquid inveniri
posse, at contra mortem omnes habere
urbem immunitam. Masing. Sem. 36.

85. Aristippus navigans Corinthum
intra ceteram tempestatem graviter
expalluit. Irrisit hoc quispiam miles
inquiens: Cur vos Philosophi qui mor-
tem non timendam docetis expallesci-
tis in discrimine. nos indocti non time-
mus. Respondit: Quoniam non de pari
anima tibi, mihi cura est. Ego timeo
animus Aristippi, tu non timebas animus
Rebulonis. Lærtius lib. 2do.

86. Musonius interrogatus, quis opti-
mè diem claudere possit. Respondit: Qui
semper eum immitere cogitat. Masing. Sem. 16.

Otheraminet

87. De heramires Philosophus cum do-
mo quadam egressus esset, repente illa con-
ruit, confluentibus vero amicis, & incolu-
mitatem gratulantibus dixit: Nescitis
o viri ad quam tempora & pericula
Iuppiter nos servare voluerit. Eliong lib. 33io.
88. Apud Hispanos mos fuit tot hostes
figere circa sepulchra, quos hostes quis
interfecisset. Peridicus.
89. Apud Scythas qui victor fuisset in
bello, & vivus, debuit bibere ex aureo Scy-
petho, & super mortui sepulchrum aurea
appendebatur scyphus. Idem.
90. Reginam Almatusiniam sic descri-
psit Cassiodorus: Si prudentem quæris, hæc
fuit: si fordem, nulli cepit: Consilio opti-
ma, religione nitens: prole beata, uxor cha-
ra; Epitaphium ei tale fuit: Cassa visit, lan-
nam fecit, domum servavit. Libro 1mo.
91. Thesalia funeri matris suæ cum ade-
re non posset, misit spongiam lacrymis
plenam cum semina: Corde & lacrymis
prosequor. Appianus.
92. Roseæ in mediæ
In principatu Niberii sub pæna capi-
tali interdixit ut erat, mortuus deflere;
ipsæ matres flentes super mortuis fili-
is convictas necabantur. David. lib. 5. annali.
93. In coronationibus Imperatorum huius
modi genus usitatum fuit, ut eo ipso die,
quo capiti corona, manibus scæptum impe-
riale imponebatur, egregius sepulchrorum
fabricator

fabricator, tres diversos lapides, Alabastrum, Salspidem, & Porphyrum, offerret, ut ex illis halito detectu, Sepulchrum constructetur, alta voce inclamans: Elige ab his ex quo augustissime Caesar ipse tibi tumulum, me fabricare velis. Claud. Parod.

94.

Philippus Macedo puerum habuit in aula, huic tantum muneri destinatum, ut quotidie ad eum ingressus tante quid proferret: Memorare, o Rex, deesse hominem: tunc Rex miseram condidionem considerans, tales pectore effundebat voces: At tu me miserum, homo sum, es proinde mortalis ac in cinerem redigendum. Stobaeus serm. 19.

95.

Aegyptii dum Senio indulgerent, Oxyrim Regem in aurea tumba circumferebant. Plut.

96.

Macrobius, Ethiope, populi, Defunctorum Statuas ex auro, vel argendo, vel ligno, erigere solebant, ut ista memoria Defunctorum in animis conservaretur: His vero Statuis excavatis includebantur cineres Defunctorum: Is autem qui sanguine proximis defuncto fuisset, eam Statuam domum deferrebat, & vitro pellucido includebat: Ceteri vero affines, primitias frugum earum, & alia plurima singulis annis offerebant. Cestus ap. Diod. Sicul.

97.

Laecedaemonij ut juvenem suum ad mortuorum imitationem accenderent, defunctorum sterolum imagines in aere vel marmore ad virum exprimebant, in cenatig exponen-

bant

sunt singulas cum suis elogis vel hoc dem,
mo se; Si fueritis sicut isti, eris sicut
isti. Beatus.

98.

Dyrannus quispiam sibi ex ossibus
mortuorum, organa fieri curavit, dicens:

99.

Saltus Regum, mors hostium est.

Idem Dyrannus capita occisorum,
in arborum ramis horto suo delicato
pomorum loco appendebat: in vestibulo
autem horti scriptum erat. Bellaria mors.

100.

Philosophus quidam rogatus ut
suam de vite brevitate sententiam da,
res, tuens in orbem se gyrauit. Proculdub.

101.

Ex cranio Niciphori Imperatoris
poculum formatum est. Pulgarumq; pro-
ceribus ab ipsorum Principe deinde pro-
pinatum. Raderus in Virid. Sanito.

102.

Romani, ubi animam exposita exha-
lare cepit, qui proximiores erant, spiri-
tum ejus credentem ore appposito, exci-
piebant. Rusid. lib. 5to.

103.

apud eosdem Cupressis signaban-
tur mortuorum Domus, quia sicut hec
arbor excisa non renascitur, ita ex mor-
tuo nihil jam sperandum est. Idem.

104.

Publici praecedebant funebri
Pompam, qui canebant laudes & facta de-
functorum, praeferebantur etiam insi-
gnia honorum quos cepit, coronae omnis
generis quas meruit. Posterea Libius fa-
milias, imagines in hastis, & perdis por-

Sabantur

tabantur: Servi à Defuncto Libertate dona-
ti laurymantes à pileati seu albâ lônâ
velantes capita, præceiebant feretrum;
& hoc maxime honorificum fuisse famili-
am à defuncto honoratam fuisse. Quam.

105.

Episcopi Constantinopolitani, ita
olim gratulabantur Imperatoribus, Impe-
ratoris oriis, Imperator moriariis: quâ
verba etiam ab Imperatoribus inter gem-
mas Diadematis circumquaq; scripta
portabantur. Rutilius.

106.

Severus Imperator moriens ubi,
mo dixit, Omnia fui, sed nihil prodest.

107.

Elisæ sparsi. Ad Alexandri mortui corpus plu-
res Philosophi confluerunt, & super Re-
gis funere lamentati sunt. Unus dixit:
En modo quatuor ulnarum spatium ei
satis est, cui spatiosissimus terrarum or-
bis non vix fecit. Alter subiunxit: Nec
potuit Alexander quæ voluit à morte
liberare, hodie seipsum non potest. Ter-
tius aureum tumulum contemplantus
dixit: Nec ex auro fecit thesaurum,
jam multis visibus thesaurum est
Alexandro, facit aurum: alii aliter sunt
lamentati. Petrus Alphonsus apud Dresel.

108.

Carolus Rex Sicilia cum inul-
timis esset hile locutus est: O vanas ho-
minum cogitationes ab miseri! honori-
bus delectamur, & ædum negligimus. Nondum

capi

capituli vivere, et jam cogit vivendi finem
facere. Eadem me necesse est involvit quod
vilissimum mendicium: Vale igitur terra,
vale, sed ah utinam liceat dicere: Salve
Aluma! Lucius Marinus de rebus Hispanis

109.

Durorum Imperatores cum quon-
dam à Passis suis et Imperii proceribus
perire volunt, Litteras ad eam sua manu
scribunt, easq; nigro holoserico obvolvunt:
Harum Litterarum hæc semper est summa:
Mitte mihi tuum caput. Pubbequig de reb. Pers.

110.

Pacuvius Syrius Praefectus hoc in
more habuit, ut quotidie à Cena vino sô,
minor sepultus se in lectum ferri, à famu-
lis jubere, atq; à flentibus occulari:
vitis, vitis. Causinus lib. 4. Symbol.

111.

Augustus Imperator supermo vi-
ta die vocatos ad se amicos percontatus
est, ecquid videretur, an vita minus be-
nè transgisset, cum illi respondissent:
benè; subiicit ille: Ergo plaurum date.

112.

Sextonius in August. 99.
Tempore Severi Imperatoris re-
perta est moneta, quæ Heros dicta est,
in qua mirabilis et sculpta fuit figura:
Caput Elephantis fuit, cum semmate Ma-
gnanimitas. Teelus Delphicum cum sem-
mate Humanitas. Manus Castoris cum
semmate officiositas. Pedes Vrsi cum
semmate Modestia. Imago fuit Heros
significans virtutes, quibus vitam suam
ornare debet, ut laudi vivat immortalis. Prebellig.

Henrico

113.

Henrico Bavarie Duci apparuit quidam
 spiritus in pariete scribens hæc verba: Post
 sex: Henricus moriturum se existimans
 post sex dies omni diligentia ad mortem
 se præparavit: aut transactis diebus sex
 cum saluus existeret, post sex hebdoma-
 das mortem imminere verebatur, ideoq;
 rursus sua disponebat, sed nec tum mori-
 tus: Quapropter post menses sex vitæ
 finem fore autumans, denuo paratusque
 si moriturus, sed et tunc evasit innohens:
 certissime itaq; post annos sex moritu-
 rum se conclusit, sed ecce elapsis annis
 sex, in Casarem eligitur, & hoc ejus Elogium
 adscribitur: scipsum singulis edaripis
superabat, & post mortem idem idem
vivebat. Idcerus.

114.

Philippus Rex Hispanicus mori-
 ens sic Philippum filium instruens:
Patris hoc affecutus fastigium quod habui,
hujus etiam lecti inquit me jam vides me,
mineris: hic ut cernis subsistis omnis
mundi gloria: sic vive ut Regem non a-
mittere se Regnum sed commutare scitis.
 ad. Henricus Spondan.

115.

Georgius Dux à fratre Eduardo
 Quarto Angliæ Rege ob suspicionem affe-
 ctati Regni iussus est mori, data tamen
 est ei mortis optio. Ille evanissimam
 inquit mortem eligo, labrumq; vino opul-
 entio impleri præcepit, in quod se cel-
 locans, sordidum dulcissimum liquorem sor-
 bendo, se submersit. Brevel. Prodrom. cap. 3.

In Insula

116.

In Insula quapiam "Boagca",
dicta, fons laudatur, perennis bonoliffi-
simus, cujus aqua epula sanas iam morbi
vicini, refectum mactant. Quidam eduxit de
crapula, eo se consulit amore vite, sed
de potus est, ibidem aliquod lico revocavit
placit, robust viride, ex florant, longum redi-
it, usque ad iterum, duxit a genit, pili-
bus, sinem dicit et vidit de letis, illi
typ. Eusebio Herib. lib. 6to cap. 14.

117.

Antemisia Regina Mausoleum
vito celeberrimum monumentum, cuius
sit et nomine Viri Mausoleum voca-
vit. Cinceos vero Viri cum vino mactas
ebibit, ipsa virum mariti sui Sepulchrum
facta. Hesiodus.

118.

Locovicius Cordutus, Parisiensis,
Lus Patavinus ad funus suum Mausoleum
So omnis generis conduxit: feratrum
jussit ferri à 12 Virginibus viridivis,
se ornatis cum cantu lato, et triumpho,
li centum funeralibus stipantibus co-
mitante toto Urbis Clero, & monachis
omnibus. Exceptis nigris, ne tristitia
color, letitiam funeris funestaret,
laurymari testamento prohibuit. De
xet. in Pandrom.

119.

Menandro optimo Regi Dacorum
in castris mortuo honorifice in Civitate
omnibus parentatum est: de reliquis ipsis
vehementer pugnatum est, viris huius conditi-
one par fletu, ut singulis Civitatis parte a-
quali cinerum ejus oblata, monumentum
statuerent. Plutar.

Iyornesi

120.

Dionisii Uxor & liberi contumelia
prius affecti, necati sunt, & cineres eorum
in mare dissipati. Plutarch.

121.

Anonymus scribit de uidi duo
conjuges, virum quidem qui triginta uxores
esset. Uxor: Admiram vero quid triginti
duobus superes, superet viris; & hoc ma-
rimonium deniq. scum inderisse. Epist. II.
ad Peront. Capitebant homines acerbissime,
qui horum prius moreretur, sed mortuas
primo femina est ego maritus à populo
sotius Urbis coronatus est, palmarum ferens
manu laureatus ante fore trum & omnem ad-
pulumibat dum gloriam ferre commendaret.

122.

Philippus Macedo moriens ad Proce-
res, plures, & adstantes, dixit hæc Solandi
exor: non morior, quia Alexandrum in quo
vivam, in terra relinquo. Plutarchus.

123.

Edwardus IV Rex Angliæ moriens
cum G. Cancellarius dixisset, an non doleret,
quod tam splendida Palatia, & Spectationes
relinquere deberet, respondit, ostendendo Spi-
ritu: Ista pignora erant mihi obnoxa Pala-
tia, in quibus habitabo, quo ad stabant, & Ob-
servationes meæ erunt, ex quibus vire ullo tam
labore percipiam fructum. Annales Angl.

124.

Hippocrati Aram statuerunt antiqui:
cum inscriptione: Deo Videri.

125.

Cum Patentes à quodam morbo lethali
si Antonium Pluro Liberasset, in quo depeller-
do Caesar. Quodcum gemmas hausit, quod novem
millionibus constabant, Imperator medico
quoniam decemmas dono dedit, dicens, Antonius
Imperator Romanus, Patens morbo, Liberatus.

126.

Maria Hungaria Regina habuit
 Aviculam nomine Vile quae dicitur
 est a quo Oculos avertit signum est illam
 brevis morituram, quem vero hilariter intulit
 creditur ei vitam longiorem promissit. Cum
 juuergo Avicula oculum hunc Regina in dexte-
 ra habuit cum inscriptione: non peruenit
ad Vilem. Pinetus.

127.

Athenienses Regibus suis alii
 precabantur vitam: Vincte hostes armis
 et animis. Corvum annis. Epit. German. Hist.

128.

Sacerdotes sic: Pone tibi dexteram
manum, longam fidem, longam Vitam. Idem.

129.

Pontif. sic: Princeps esto tot anno-
rum quot Subditorum. Idem.

130.

Clementi VIII Pontifici Romano
 ab initio Papatus obtulit quidam horologi-
 um cum inscriptione: Semper prima, nunquam
ultima. Pinetus.

131.

Carina recens creatis Regibus offe-
 rebant formicam, in qua scriptum: Semper du-
perites. Epitomi: Darius. Hist.

132.

Lacones sic gratulabantur suis du-
 cib: Pelle mortem, pelle morbum. Idem.

133.

In terra Aracenorum Avicula nomi-
 ne Seractes, huius duo propria habet. primo
 quod a Dominica Passionis ad Pascham, nec
 cantet, nec volitet. Sed veluti in cuncta haler-
 sis in praecem alis ad ramos arborum perdet,
 at. Secundo quod sub tempus aestivae. Unde
 cum ei obrepserat ex oculi velut nubes quaedam, et
 caligine inambrentur. Carniarius.

134.

Super uno Imperatore defuncto, in sa-
 mentabantur: quidnam aut non nascere dunt, aut
non morere dunt. Mugel. in mori Imperat.

135.

Augusto Imperator capta Persia.

in plurimos. Salvis orantibus veniam habu-
itica vox accinebatur. notandum est. De dom.

136.

Primo quopiam Graecus fuit. Ima edito
Infante cum amicis frequentibus plorat, con-
miserando quā quantas hic calamitates per-
pati debeas, & contra se junctum hominem cum
lulitua offerunt recementes, quā multis
malis sit subdactus. Adrodotus.

137.

Idem fecerunt Persiani & Persae, pauci-
peria lacerant, funera plausu edoceant. Hobbes.

138.

Saladinus, Egypciorum Regem Musi-
mus, cum totum orientem subjugasset, Occi-
dentem terrisisset, Asiam domuisset, totum
deniq; orbem conuississet, ut morti se jam vi-
dium vidit, mandavit ut statim a spiri-
tum exhalasset. tunica interior per omnes
civitates viros in hasta circumducere tur, &
a pracone alta voce inelamaretur. Saladinus
Orientis flagellum, Asid Dominus, omni-
um populorum terror, ex omnibus suis in-
cedis in bello partibus tandem Regem inar-
tu cedens, pibi. Secum defert nati unicum
has Indisium, quo in sepulchro operitur. Anton.
p. 2. tit. 11. cap. 9.

139.

Tenues innumera biles militum co-
pias collegerat, quas cum lustrandi causa
in verticem montis se contulisset, lacrymis
obortis suspirans dixit. Centum ab hincan-
nist nullus omnino superates erit omnes in-
cinerem redigentur. Plutarch. in vita Scit.

140.

Philippus Mauro cum Palastram
in qua Persae luctabantur, ingressus, et per-
inter luctandum ad terram prolaberetur, ja-
centis sui corporis imaginem in arena Egypti-
am videns, & quam parum socii occuparet, con-

viderans

siderant, jocando incepit dicere: o quam
minimam terrae partem natura Porti
orbem appetimus universum mori.

141.

Brachmani cum ab Alexandria ce-
tissens donum immortalitatis ipse vero
respondisset, rem prope impossibile
postulatu quia & ipse mortalis Non
propterea abiecerunt. Cur ergo tam in
regnum libidine flapit aut mori non
quam libuturum soluturum.

142.

Pictores ut mortis naturam expi-
merent illam proponunt nudam lumine
capsam auribus carentem & face armata
nudam quidem ut doceant quod sine nudi
exire debeamus. Cur lumine captam quod
in Obvia quid impingat & sine Respectu
obruat. Auribus carent quia clamoribus non
flectitur lacrymis non mouetur to ad pre-
ces humanas veluti rigida rupes surdus
est. hinc à Pericle Atheniensium Puro
Athropes incorabilis pro minatur. Porro
quid per galeam quam fatalis hæc muera
manibus vibrat. quoniam mors omnia de-
la quas. Est commune mori mors ne illux-
is honoris. Debilis & fortis veniunt ad fu-
era mortis.

143.

Gregorius navigantibus Similes
facit mortalium vitam videntur enim ho-
mines quiescere longo opinantur arbore
agros populos moveri at non sic navigantes
agit cetera neutiquam mouentur Grego-

144.

Nullos agricultores antiquitas re-
minavit de quibus dicuntur Antiquitatis re-

145.

landur at has mosituras edificantes & con-
struunt per actum Puro Cala Græci Olivada

Cithra duo dedit in aureo Cypre, radiacum ta-
 tem, in quo quatuor animalia picta erant.
 Primum erat foveus cum inscriptione: Deum
time. Campes lib. 8. f. Cervus timeat sanitua-
 le fulminis. Secundum erat Ciconia cum inscrip-
 tione: Parentes revere. f. Ciconia senes pa-
 rentes domo suo portat ac nutrit. Tertium
 erat testudo cum inscriptione: Domum pro-
cure. f. Testudo domum suam semper portat.
 Quartum erat Psephinus cum in-
 scriptione: Officiis vacat. f. Psephinus alios
 pices sibi conciliat, bene faciendo non no-
 cendo: vautes pronunciat. Salu suo, & iusu,
 cum tempestas imminet, mergentes tergo
 portat: Super omnia fidei semina sunt. Cetero
virtutis cursus. Id est, sic cito senescere pos-
 sumus, & longam vitam vivere.

Apophthegmata huicce ma-
 terie in usum collecta senientias

1.

Clemens Alexandrinus hominem
 Citharam esse dixit, putchre nam sicut
 Cithara ex variis cordis, ita homo ex cor-
 pore & anima, opibus, honoribus compingi-
 tur: ex quibus tamen omnibus una harmo-
 nia fit in laudem Dei, Patrie, sui: rumpi-
 tur hae Cithara dolore & morte. Inorat. cont. gent.

2.

Brasilius Philosophus morituro
 cum a senatu frequenti visitaretur, de-
 ploraretur: propter quatuor se letari di-
 cebat. Primo, propter boni Conscientiae
 testimonium. Secundo, quod tantos viros
 suam mortem hucere videret. Tercio, quod
 60 annis Res. p. et alii prodepe sudaverit

Quarto

Quarto quod cultum quem debuit aliis,
præstiterit semper, deniq; Adjunxit. Ergo
mihi hodie vitam exordiri videntur. Proinde
Scientius in vita Philosophi.

3.

Suidorus Polusioh. vocabat. mon-
dum perpetuam ruinarum ruinam. Maund.
Saturnal. lib. Ido. Cap. 2mo.

4.

Alusus puto ad Ethnicorum veterem
consuetudinem qui Deum suum non in im-
ma humana depingebant sed in forma ba-
culi simplicis, appellabantq; hoc Idolari.
Jupiter Virgilius seu fulcibus Dominus.
quasi humana omnia ad interitum ruen-
tia fulcire Dei manus continuum Sid. Sid. Sid.

5.

Romulus Jovis effigiem in pectore
suo posuit, cum titulo: Juxter Pater
in manu baculum hic Jupiter habebat
ut eo fulciret novam Romam sed Sempro-
nus Consul ibidem jussit Vulcanum lo-
care, quasi dividendum Jovis baculum,
in baculos minores pro aliis Diis: v. g.
in Sceptrum pro Plutone in Tridentem
pro Neptuno; in Clavam pro Marte, in
Caduceum pro Mercurio, in Lemna adven-
psit. Et vos fulciunt. Quasi diceret vos
minores Di, id est, vos Domiri, terræ
Principes, Magnates, simulcum Deo fulci-
te euentem Mundum. Nam sceptra vestra
participant à Sceptro Dei.

6.

In Italia alicubi in templo depin-
ctus sit mundus rotundus, quem susten-
ti sustentant Lemna Subscriptum est
Subdico Dio Evangelii aesi. dus deum. Aposto-
li verba sunt vestra Saculi semper estem.

Muretus

1. Strenuus Imperator moriturus
dixit: ex omnibus quae habui te poscidi.
Quo tantum habeo nimirum quod Deum
offendi iuvatum te debere: quod in illis
temporibus moriendi. Tullius. lib. 2. mo. cap. 50.
8. Philosophus quidam interrogatus
quid esset mori respondit. Est solutus de
seruus de solutio corporum, divitum pauper
pauperum delectatio, incensibilis iusto,
incerta peregrinatio, vita hominis brevi
maior umbra vita, si accedat istorum om-
nium recedat laborum finis cupidita-
tum elusio, improborum elusio laboru-
mifer, bonorum praemium Idem lib. 3. C. 52.
9. Epaminondas mortem fortium vir-
rorum obitum esse dixit improborum vero
te gravatum laborem. Epictetus.
10. Plato dicebat: Vita nostra sicut
flamma est, et a minimo vento extinguitur.
11. Strenuus est vas quod frum te fragile est
Corpus in omnem fortunam contumelia mo-
profectura. Seneca.
12. Alii dixerunt hominem esse calam-
itatis omnis hospitium.
13. Mors bona est laboris Corona, felix
citatis porta victor januas. Bernard.
14. Philippos macedonensis Rex cum
convictus esset Oracula, quomodo posset se,
non fieri: responsum accepit. Vita quadri-
gus. Val. Max. lib. 4. cap. 8. Est. n. 6. Quo
audito primum edixit ne ullus in Regno
no quadrigis uteretur. Deinde cum mori-
tem audiret esse nomine quadrigam eam
se fecit, et coartavit. sed Pausanias in capulo

22.

Justinus Imperator jubebat sibiseutum conspergi pulvere, & lacrymaris
dicebat: hoc nunc in pulvere dormiam,
quoniam pulvis sum, & in pulverem con-
vertar. Cedrenus.

23.

Marus Antoninus Senator Roma,nae cum Pyramidos Aegypti herbae et ad
ros disit: omnia semper devorat, om-
nia consumit. Ita laetitia laborum, ne bon-
um seminare intercidere non potest: hinc
ut otiosum dicitur in la est anteponenda. (amino).

24.

Epaminondas Rex Thebanis aue-pto letitia si vulnere, cum universa civitas
ad corpus ejus afflueret, de pulvis laborum
rogatus disit: nullum aliud volo, quam
memoriam meae sollicitudinis idem quibus
vitae an Clypeus salus. Nipere per, cum ali-
peresse audiret, disit: nunc letus mori
or, hoc labo quo salvo letus viti Epami-
ondas Rex vester nunc vivere incipit
quia sic mori hoc. Lycosten.

25.

Removeritus Philosopho melitumParium Regem ob mortem conjugis con-
solata turus; istam defuncta se restitutum
promisit, si modo tres illi homines inve-
nirentur: qui nunquam lugubri vestitus
usi fuissent, quod sibi sed in tota Persia,
et non inveniuntur. Tum ille ad Regem: vides q-
uam quam inevitabilis sit omni bus mali-
propitius. nefas est de flere, quid nefas
est de vitare. Idem & Julianus in Epist.

26.

Quintinus Rex Castell. ubi abludoro intellexit vicinam esse horam mor-
ti, regio habitu indutus ad templum conce-
dit, ibiq; consistens ad altare, Purpuram,deputum

Neptunum, Cererem, Iovem, annulum ex
omne Regium vestitum, curvato de vasa in
dicendo: Domine Regium quod a te accipi-
siti restituo: caetera me in aeterna luce, so-
lortius ibidem. Spondanus.

27.

Scrophularia
cum nunciatur efferri majorem natu. Sicut
in Publico occubuisse Coronam Mexiam primo
deposuit quia. Nisi quoniam modo occubuisse
set. ubi erip. auduit fortissime violenter
pugnantem occubuisse. Deposuit capiti su-
onari. Testatur est se voluptate magis
perferendi quam dolore. Acroten.

28.

Basiliens. Episcopis sibi vivens con-
sueverat sepulchrum, sed imperfectum
reliquit consulto: cum erip. pro Festis die,
bus Episcopali pompa agebatur usq. pue,
cum destinavit qui subinde occidit eum.
Pater mortem cogita, et Sepulchrum suum
profici jube. Marcia. cap. 26to.

29.

Spiraeus decumbens dicebat. Am.
per ad Lethum ad Rethum. Gr. rel.

30.

Carolus magnus cum in Bohemiam mor-
tis articulo constitutus, à suis rogaretur
quidnam insignia sepulchro affigi vellet
respondit: Boha mortis insignia venien-
tium; hinc est enim Regina illa potens, quæ
omnes meas victor. Est in ci. hinc. redit
& de me ipso victore triumphum agit me
descrip. tione: Boha mors omnia regnat.
Præp. Tur. lib. histor.

31.

Ptolemaeus *Cynicus*, cum aliquando eu-
rius *Regule* inspicere, ubi dexter stans
ossa cernebantur. *Alexandrum* *M.* obsiam
habuit, & cum ille percuratoretur, quid inter

mortuos avertit. In hac ossium con-
greg. Patris sui Philippi Calvariam
quodammodo a ceteris discernere non
posse. Idem idem.

32.

Philosophus inter-
rogatus quidnam esset modus
aliem assemmum periculis clauden-
dum respondit: Prive ut eras mori-
torus. Mani. Cap. 26to.

Hieroglyphica de Symbolo.
huicce materiae Sermonia.

1

Alphonsus Aragonum Rex
in Symbolo dicitur habuisse coronam
in cuius ambitu haec Inscriptio est,
stetit: artifex cudit. Deus iudicet.
imponendo, deponendo. In fronte co-
ronae pomum erat Amaragdinum
cum Lemmate: astate perdor, autu-
mo probor, hieme perdor. Manu re-
nens in filo orbis globum cum Lemma-
te: Penus pendentia filo. Popocius.

2.

Candela ardens cum Inscripti-
one: Dum aliis prosum, Consumor.

3.

Brachmani certis temporibus
solent mittere virinis Regionibus an-
gusta folia cum his verbis. Polaris est vir-
ga hominum, qualis foliorum. Dracilio
in Prod. 1to.

4.

Ioannes Aue Xria, habuit in
Symbolo Liliam cum Inscriptioe: ho-
die quicquid, cras nihil. hinc in tumulis
antiquorum exprimebantur Lilia et
Alia. Popocius.

Ansepulchris

5.

In Sepulchris Rivenum ac
Puerorum apud Germanos erat olim
hæc Inscriptio per Interrogationem
de Responsione. Et non loquor.
In Senum vero Epitaphiis erat uide-
re cum periodo seu quaestione. Quidnam
est. Proest. in Grad. Alter.

6.

In Epitaphio Scipionis Plebeii
mi. manus. Scipio. ante. Turban. Co-
ducent. sub. tulerunt. e. caput. n. ap. p. o.
tria. illa. gustabant. ut. pale. Plenum.
Epitaphio. per. modum. uero. uide. et. erat.
inscriptio. hæc. Non. genere. London. sed.
pro. h. e. Scipio. Plomacher.

7.

Quæ. a. parib. pueris. una. in. ter.
Repha. de. Coronas. alia. inter. ligoris. e. da.
Tras. inscriptio. His. disce. Rex. a.
Rustico. Sord.

8.

Pens. in. lumbis. n. p. rebant. a.
len. cum. Lemmate. O. d. u. t.

9.

Ab. i. qui. Egip. Pharnice. in.
Epulchro. post. Pala. Super. e. tem. sub.
pebant. cum. Lemmate. E. o. l. a. b. i. t.

10.

Athenienses. in. monumentis.
scribent. c. i. p. a. s. m. o. l. l. a. s. cum. Lemma.
te. Ignorant.

11.

Qui. quæpiam. rep. e. r. i. d. i. c. i. t. u. r.
quæ. uno. d. u. n. t. a. t. u. r. d. i. e. x. i. v. i. t. m. o. r. t. u. i.
scit. u. r. n. e. s. p. e. r. e. m. o. r. t. u. r. l. a. t. e. a. u. r. u. m.
al. i. a. r. u. m. a. u. t. u. m. e. d. o. s. p. e. r. o. b. i. t. u. r.
s. i. n. g. u. l. a. r. u. m. v. o. c. e. s. a. c. c. i. d. e. n. t. a. d. d. i. t. u. r.
e. h. i. s. q. u. i. a. m. u. t. p. u. r. t. u. r. i. a. m. e. t. u. m.
m. e. t. u. m. Q. u. æ. a. n. i. m. a. m. u. t. a. t. u. r. i. a. m.
l. a. m. i. n. i. c. i. e. m. m. o. r. t. u. i. s. u. m. l. a. m. i. n. i. c. i. o. n. e.
Non. d. i. u. s. e. d. l. a. d. i. o.

Ad. i. n. t. e.

navem pingebant, iuxta clavam De-
us gubernaret.

20. Isabella Araganorum Regina
in Symbolo habuit duos Flores, ut
unus vocabatur Heliotropos, id est
Flos Solis: alter Heliotropos id est
Flos Solis: cum Lemmate: Regiorum & de
fernam Specto. Pripay.

21. Mortis Symbolum olim me-
fuit, vita vero sed nuncium sicut
est homo & dum vivit ex floribus
virtutum, mel eternitatis colligit. No-
dign. lib. 100.

22. Spartani Periculum. De Morti
ex candido marmore extruxerunt in
cujus postibus scriptum erat: Mors me-
ri perennis felicitatis. Plautus.

23. Leonidis opsa in Mausoleum
sunt translata cum Inscriptione: Re-
catum bene meritorum de Patria. Idem.

24. Clearchus Imperator tres Phi-
losophos quos à Consiliis habuit inter-
rogavit, quomodo posset vita humana
optime exprimere. Respondit hominip-
mus: Pingendum epe florem carnis, hi-
li Indidit, qui licet & honore & odore ed-
teris, ardet, & cum tamen Peritudo
subintraverit, statim crescit, cum In-
scriptione: Tales opes momento perunt.
Secundus suavit pingendum Phanicem
qui cum ob pluviam, putredine, &
aves sibi fecit insidiari nocte & inter-
dum volitat, nec tamen manus attingit
autugit, cum Inscriptione: Tantum
laborum stipendium mors. Persius.

100 118

ita sit hominem pingi in mari nau-
fragantem, supra vero in nubibus aquin-
dam usque anchoram cum Lemmate: Domi-
ne ad Deum oculi nostri.

25. In Carolo V. Rege flos stabat ma-
nus manu tabellam tenens eam
Lemmate: Sto. Intra vero mures quos
placitas ardebant cum Inscriptione:
facilis. Idem Imperator dicitur annu-
lum habuisse cum horologio in quo car-
bunculus instar indicis horas indi-
cabat: bicolor autem fuit hic carbun-
culus, et luida parte diem, nigra-
ntem denotabat. Lemma fuit Veritatem
id est Carbunculus in Carbonem.

26. Henricus Rex Gallie, vicatam
suam ordinaverat: octo horas legebat
octo orabat, octo dabat corporis. Reipub-
blica. Sedenti ad mensam tres orbes
apponebantur in primo orbe Cruxis, in
eam Lemmate: Cibus Cordis. In secundo
Libet, cum Lemmate: Cibus mentis. In
tertio panis, cum Lemmate: Cibus vici-
pit. Supra mensam ex tholo pendebat
Alauda, cum Inscriptione: Altum Can-
pe, terram Laet. Loco horologii utebat
candela, quae viginti quatuor lineis
distincta, viginti quatuor horas diei
ac noctis continuas ardendo indicabat.

27. Annates Pall.
Alauda cum in terra sedes ha-
bet, cum volat in altum canit: unde be-
ne ille: Deum lauda non sicut Alauda,
ad terram se elevasti, Deum laudare cepisti,
ad terram redire noli ut Alauda redi.

Augustorum

Historum eum via crescit crescit
non decessit.

28.

Urbis Invisendis in signe Sa-
lamandra nimirum in medio flam-
marum apposta hac nota: circumdof
sed non aror. Martiani.

29.

Stultitia aspiciendo ora Jaces;
cui appositum academicum: Ex dictis
Salus. Idem Cap. 6to.

30.

Julianus Imperator gerebat
in Stemmata Regio aquilam. Aquila
percuttam, quæ contecta fuit ex ejus-
dem plumis, addita nosula: Ex ipsa
contra ipsam, id est ubi ipsa nascitur,
quod illam perimit. Ita mores ea per-
cata, ut memoria mortis occidit pec-
catum, unde merito dici potest: Ex
ipso contra ipsum.

31.

Ischium etiam Symbolum
humane vite potest esse lapis ille
pretiosus, quem auctore Porro Theodori-
gelus dedit Alexandro M. Paradiso
ingredi quærenti, hic enim lapis om-
nes alios pretiosos in bilance supe-
rabat, etiam simul positos: Conspexit
vero pulvere minimo, minima pluma
levior fuit: Num lapidem pulvere ob-
siderum in Symbolo habuit Alphonsus
Strazani & Rex cum Seminate: in pul-
vere non Rex.

32.

In Alexandri M. Turulo sta-
it Asia ex effrica ligata Castoris cum
Seminate: Victorio Alexandri.

Eruditiones Orationibus ma-
talitiis servientes.

1. In Paris literis filius vocatur
Ben id est ut interpretatur Pineda
adificium Parentum, ut Parentes sint
quasi fundamentum Filiorum.
2. Solomon vocatur à matre disci-
tus, seu filius votorum. Prov. 33.
3. In Iure vocatur Filius, Persona
Patris vox Patris corpus. Celsus lib.
11. cap. 11. Filium appellat animum Patris.
4. Helelus & Cassandra Infantes
ex Priamo nati, cum in templo Apol-
linis obdormivissent, visi sunt Serpen-
tes obstruere Linguis, eorum Sensoria
organa, clamores, excitato à famulabq,
sub Lauro se abdidere.
5. Epiphanius Zycinensis Episcopo-
pus, cum natus fuisset, ejus Cuncti Super-
no lumine fulserunt.
6. Hercules tener adhuc & lactens
anguis manu elisit, & Infantulus in-
dolem futuri roboris dedit.
7. In ore Thepsidori Poëte Infantis
Incinia dicitur resedisse.
8. Plato positus in Mytheo cum
esset, Cramen apum ori ejus insedit.
9. Ambrosio Presuli mediola-
nensi, jacenti in Curia, Cramen apum
circa os insedit, in melliflui Sermonis
praesagium. Majolus.
10. Antonij Campanij in m. dum pte-
ritus esset, acceptus à muliere quadam igno-
ta Laureis baculis concepit & Antonium

peperit

peperit, qui ut primum natus est, al-
los aspexit, & quia vidit Laurum / sub
laurum enim natus est / tam diu plorare
cepit donec obstetric thalamum Lau-
rum exornasset. Tum mater domum cum
prole referrentur, Examen apum ad fores
Cubiculi usq; eos deduxit, nec potuit in-
de triduo liberari, quarto ergo die Laurum,
sub quo natus est puer, insederunt &
mellificaverunt, sed mel liquasum est,
signum id erat Eloquentis, & solus huius
mortalis & adversi extremo vite tempo-
re fatis. Diod.

11.

Semiramis Infans cum Exposita
epet dicitur educata ab avisbus. Olij
nihil itam epet dicunt. à Columba, cuius &
nomen habet. Semiramis enim Columbam
apud Syros significat. Diodorus Siculus.

12.

In Cui Marii sinu, septem reperta
Aquila, quæ significatum erat Septies
illum Consulatum futurum. Sabellicus.

13.

Aurelianum Infantem humili
genere ortum, aquila ex lunis rapuit
& in propinqua posuit insula: quod fuit
signum Occupandi Imperij. Idem.

14.

Heronem Siracusanum Expositum,
apes in Sylvis aluerunt. Quod id
postea Rex Sicilia. Justinus.

15.

Servius Tullius Rex deinde Ro-
manorum, visus est intra somnum ha-
bere Caput arcensum. Livius.

16.

Seleucus qui Syria & Asia, Syria
dedit, natus est habens in Coxa imaginem
anchoræ, quod etiam posteris deinde con-
tingebat, & quod mirabilis est, mater ip-

• Somniavit.

Somniauit se ab Apolline annulum
accepisse in quo anchora erat insculpta,
hunc annulum reuera acceperat & dedit,
rat filio in bellum Cant. Fulgens.

17. Iupiter dicitur à Cerebrō genuisse
Minervam. Paechum ex femore. Celsus
scribit quod Vir quidam Prida è latere
suo generaverit Virginem.

18. Socrates institutus Platonem Pu-
erum, visus est sibi videre dignum è sinu
suo excurrentem, qui Cantu Orbem Terrarum
impleret. Fulgorsus.

19. Elid. Prophetas. Mater cum mater
filium crederetur, vidit in somnis vi-
ros, nives vestibus amictos, puerum salu-
tare & à matris uberibus avulso, loco cin-
ti flammam ministrare.

20. Philippus macedo visus est sibi
in somniis, sigillum imprimere in quo
erat expressa forma Leonis. Natus est
Alexander Leoni par. Fulgorsus.

21. Mater Pyrrisij cum eum adhuc
utero gereret, somniauit se parere anfrum
quod signum erat futurum eum clarum
& potentem. Valer. Max.

22. Elisabetha Daria Lotaringa visa
est sibi fulgur peperisse, erat autem tunc
tenuis conditionis. Enixa erip est postea
Iadan filiam quae ingenti praelio affli-
xit Britannos propter suam Prudentiam,
qui jam penè totam Galliam occupave-
rant. Atq; ita mulier Pastoralis Exer-
tum ducebat, in quo multi erant Principes
belli gloria insignes. Fulgorsus.

23. Olympias Alexandri Magni Ma-
ter, somniauit se fulmen in utero gerere. Fabellio.

Octavij

24. Octavii Augusti Caesaris mater,
somniauit viscera sua in sublime fer-
ri & in Orbem totum diffundi. Item So-
lem se peperisse, unde cum Natus esset
Octavius, summum illius Imperium Si-
gidius Senator prodixit. Alexander ab Alex.

25. Cicero autem habuit Somnium
in quo expresse Octavium Augustum vi-
derat, quasi illum adhuc Puerulum Iupi-
ter aurea Caterna, de Caelo demitteret
ad portam Capitolij, & postea Flagellum
illi daret, & revera Flagellum fuit nobi-
litatis insolentis Romani. Siphilino.

26. Iustus Patricius Romanus somni-
avit ex se egreppam purpuram, genuit
ergo Otiliam Iustitiam, quæ in uiderem
& Valeriano Seniore Imperatore ostenta. Pith.

27. Rustica quidam in Britania som-
niavit ex utero suo egreppam Lunam, quæ
totam illustraret Britanniam. Itaque genu-
it Puellam ex qua natus est Altes Tanus
Rex Britanorum. Fulposus.

28. Mater Gregorii II. Pontificis som-
niavit se parere Infantem, cui Thianas
incumbere. Sabell. lib. 1mo.

29. Hecuba visa est sibi per quæ Terræ
facem eniti. Natus est ergo ei Paris qui
Trojæ Exitium attulit. Item Ibidem.

30. Atrages somniavit ex se item
enatam, quæ magnam Terrarum partem
inunbraret: nata est illi postea Otilia,
mater Cyri Potentissimi Persarum ac
medorum monarchæ. Idem Ibidem.

31. Antipi Philosophi uxor, visa sibi
fuit in somnijs parere Leonem, & peperit
Periclem

- Periclem oratorem insigniem. Plutarchus.
32. Solebant antiqui natos Infantes in terram deponere. Detorius in Claudio Imperatore consuetudinem hanc domesticam appellat. Et Varro lib. 2do de moribus Populi Romani inquit: Natus si erat vitalis, statuebatur in terra sublatum ab Obstetrice. Opum vero Deam terram esse ait Varro lib. 1mo De Lingua Latina, hujus auxilium implorabatur ut pia alimenta subministraret infanti. elis enim Macrobius: Nulli Deo, scilicet opi sedentes vota concipiunt, terrarumq; de Industria tangunt.
33. Nos erat Antiquorum, Puerum natum collocare super Chryseum, unde Claudius de honorio. Reptasti percuta Puor. Theocritus quoq; Herculem & Iphiclem gemellos ait positos in scuto auro.
34. Solebant etiam nonnulli Pueros in Ventilabro boni Ominis ergo, in auspiciis Divitiarum futurarum ponere. Calimachi interpret.
35. Nazarius vocat Imaginem seu simulacrum Patris. In Dancz.
36. Notum erat Carthaginiensium quo precabantur, ut Romanus aut Improbi, aut malesani nascerentur. Const. Marcell.
37. Cum Ester nata esset, Philomela in Cubiculum involavit, in Cuniq; sedens suavissime aliquandiu cecinit. Salianq.
38. Apud Ioveo Statue erant, quibus pretereuntes salutabant dicendo: Salve Responde. Cum nasceretur vos maiores vosq; salutant, sed ut respondeamus volunt, virtuti eorum, non ore, sed more. Appianq. l. 6.

39. Locus Sepulchri Orphei producit
Luscinias excellentes cantu super Om-
nes alias. Sic, ubi nascaris interest. lausin.
40. In Enigildis Regina, scilicet, cum
apparuit annulus mihi, pulchritudinis
cum Inscriptione: Mater Semi filia Re-
gum, Regina Regum. Annal. Angl.
41. Lorostes natus est, in pre-
sagium magne, indolis. Iustin.
42. Reherem etiam ridentem nascam
fabulantur. Poc. lib.
43. Quirius dentatus natus est cum
dentibus, & inde nomen traxit. Sivius.
44. Fabius Ambustus dictus erat, quod
ipsi adhuc Adolescenti fulmen nates
ambuspisset. Dictus est etiam pulus
45. Lois, quasi dilectus ab eodem. Volaterran. 17.
In Ore Hesichori Poc. lib. in fan-
ti dicitur Lusinia consedi. P. lian.
46. Eodem in Pindari dormientis
mellificarunt præsagium fuit melliflui
sermonis. Plin. lib. 10.
47. Cum Alexander nasceretur duae
aquilae super Paladium sedebant, & una
ad orientem, altera ad occidentem avola,
vis. Plutarchus.
48. Lacedaemonij etiam in Clypeos
exponebant Infantes: forte ut eundem de-
cum nascentis Puer haberet, quem moritu-
rus, nam iidem eo super Clypeos repele-
bant. Ideo Matres Lacedaemoniae, filiis suis
ituri ad bellum Clypeos porrigebant dicen-
do: Aut cum hoc, aut in hoc suppente, redi.
Herodotus.
49. Infans ortus die quinto circa adrem
ferebatur Curriculo, & tunc ei mittebantur
munera, praesertim autem Polyidas rati,

onem Lysias; quia Infans veluti Poly-
pus est, talis enim evadit, quales ij sunt,
cum quibus est apudus. Theatt. vit. human.
Est autem Discip. Polypp. qui ejus rei, cui
se applicat, colorem induit.

50. Thraces Infantem circumse-
bant cum propinquis, & lacrymabantur,
narrabantq; ei omnia, quod erat passurus,
mortuum vero cum sollicita sepeliebant,
narrantes sibi, quod mala evasisset. Herodoty.

51. Romani singulis annis revo-
bant diem Natalem, unde festa dicta
Denethilia; & Carmen quod tunc decanta-
batur dictum est Denethiliacum. Hunc
diem felicissimum habebant, dona sibi
invicem mittebant: Sanguine eodem die
abstinebant, ne eum diem, quem ipsi al-
ceperant, aliis demerent. Munus etiam
universario Penio solvebant. Rosing l. 2. Antig.

52. Vulcano non arriserunt Pueri,
sed s. solebant enim Pueris arridere s. de,
o nec Jupiter illum est mensa dignatus,
nec Cibi s. Varro.

53. Parcae, solebantur inter Nates,
ne Stamen vite eis abrumperent, & ut can-
didis & aureis velleris horas, hoc est felices
merent. dicta sunt à pariendo quia nemini parant.

54. Brahmanes edito Infante facie
bant Consilium, & ex membris judicabant
cujus essent indolis, & si ea placebat, dabat
disciplinis informanda, sin minus occide-
batur. c. lxx. ab Alex. lib. 2do.

55. Pueri quamprimum cum lacte trans-
ferbant, consuebant Deabus Cadub, Potinib,
& Cubis; Nilicet edendi, bibendi, dormien-
di. Varro.

Eruditiones

Eruditiones Orationibus in
Recursu Natalis Diei Ser-
vientes.

1. Thales interrogatus quis nam
felix esset? Respondit: qui Corpore Sa-
nus est, animo vero Eruditus. Laër. l. 1.
2. Porgias interrogatus, quo nam
usus genere victus, in Summam Senes-
cutem pervenisset? Respondit: Nihil
voluptatis gratia faciundo. Stobæ.
3. Democritus vitam sine festi-
vitatibus, dicebat esse longam vitam
sine diversoriis. Idem.
4. Philosophus quidam interro-
gatus, quid esset hominis vita, cum pau-
rumper sebstendisset, mox abscondit.
Rudol. Agricola.
5. Apollonius homini fortuna,
to omnem vitam brevem epi dicebat. Stobæ.
6. Leno nihil magis deesse homi-
nibus quam tempus assererat. Laër.
7. Ad Antisthenem graviter de-
cumbentem Diogenes occultata Sicca
ingressus est, ad quem cum Antisthenes
distisset, quis me his doloribus libera-
bit? Diogenes repente de prompta Sicca
hilo inquit: At ille, doloribus disti, non
vita. Adeo etiam gravis vita chara est Laër.
8. Theophrastus moriens statu-
ram accusabat, quod foris & Cornicibz
vitam diuturnam, hominibus brevem
dedisset.
9. Mecenat Summus Augusti
amicus, adeo vita, conservandæ studio

sus fuit, ut in ore continuo haberet
omnia sustinenda dummodo vivam,
qua de re leguntur hi ejus versiculi: De-
bilem facto manu, debilem pede, cora,
Tuberi astute gibetum. Lubricos qua-
te dentes, vita dum superest, bene est.

10.

Vespatianus moriturus Alu-
m aspexit, questusq; est sibi immerenti
vitam eripi, cum nullum per totam vi-
tam extaret factum, cujus peniteret,
uno duntaxat excepto, id quale fuerit
non constat. Sueton.

11.

Antonius Pius Imperator
ad valetudinem conservandam haurit
ex gemmis qui novem millionibus
constaret sumpsit. Euseb.

12.

In Hibernia Insula quadam
homines omnium morborum Exper-
tes vivunt, naturali calore deficiente
gustato cujusdam arboris fructu reis,
viscunt. Orosius.

Eruditiones Orationibus Pra-
tulatoris Novi Anni Serva-
vientes.

1.

Varii variè Annum metien-
bantur, Apud Indicos annus constabat
quatuor mensibus, apud quosdam ex
Barbaris tribus: apud Aethiopes inter-
dum uno mense, interdum quatuor
constabat. Alijs duas unum Annum,
hyems alterum conficiebat. Ab Egip-
cijs picto Dracone recurvo, qui in se re-
flectus caudam ore comprehenderet

exprimebat

2. Exprimebatur. Alex. ab Alex.

Annus alter dictus Lunaris qui est dierum 30. alter Solaris qui 365, vi consecratur. Idem dicitur Annus parvus, alter vero Annus magnus, seu Annus mundanus, quando omnia sidera unde egressa sunt redibunt & suis originibus restituentur, quod mathematici futurum volunt post duodecim millia novingentos quingenta Quatuor annos, alij autem post 15 millia annorum. Idem.

3. Egipci ad annum significantem palmam pingunt, quod hoc Arbor sola ex omnibus ad singulos Lunae ortus, singulos etiam ramos producat, ita ut duodecim ramorum productione annus expleatur. Horus. Et posterea addit Plinius, quod palmam referente Plutarcho, recensitas sexaginta utilitates mortalibus conferat, quot sunt dies in anno, subductis intercalariis diebus.

4. Nabatei in Exordio novian, ni facies igni novo succensas musto deferabant. Herodotus.

5. Lydi aquilas aureas mittebant hoc cum Lemmate: Primus statis primus virtus primus va felicitas curra & recura. Plut.

6. Initio Novii anni novis ignis in aris vestalibus accendebatur, huius viridibus consularis fascis ad eorum Regis sacrorum flammam offerrebat, nationibus, Cereis suis canas apponebant.

Unde

unde Matronalia. Alex. ab Alex.

1. Antiqui initio novi anni offeriebant Magistratui Pellicanum, Inscriptio aureis literis: Amoris in Patriam monumentum: Legibus Principibus Columbam ut essent sine felle & sine fraude, Patribus familias Fotmicam, ut essent laboriosi. Philost.

8. Anni initium apud antiquos varium erat. Hebræi ab Equinoctio verno, Præi à Solstitio, Ægyptii ab obtutu mris initium anni faciebant: variabant & in ratione mensis, singuliatem menses suis Numinibus sacri erant, Ianuarius Iunoni, Februarius Martius Minervæ, Aprilis Veneri, Maius Apollini, Iunius Mercurio, Iulius Ceresi, Augustus Cereri, Vulcanus September, Martius November, Dianus, December. Alexander ab Alex.

9. Nabateis Filij gratulabantur novum annum offerentes Cor duplici sagitta transierum. Inscriptio prima etas: live æternum. Inscriptio Secunda: Diis Penatibus Patrie.

10. Designabatur etiam annus per Circulum, per quem Deus notatur. Imponabantur etiam mensibus nomina Imperatorum. Nam September & Iunius Romanici nomine appellati. October Domitianus, Aprilis Neroneus, Maius Claudius, dicti, Augustus & Iulium Augusto & Iulio Iulius consecravit. Commodus et Antonius Imperatore pro Augusto commodum, pro Septembri Herculem

pro Octobri

pro Octobri invictum, pro Novembri
Exuperatorium, pro Decembri Ama-
zonium, assensatores appellabant.
Ab Atheniensibus quoq; sancitum,
ut prima & ultima cujusvis mensis
dies, Demetrii nomine appellaretur.

11.

Richardus in moribus genti-
um ait, quod in Palmaria Infula,
cum novos hospites in amicitia feli-
cius suscipiunt, ad declarandum an-
morem mutuum sibi ipsis sangui-
nem, lingua manu, lacere aliiq; cor-
poris partibus mittunt, tum ele-
mum veram amicitiam putantes,
cum sanguine eam testati fuerint.
Applica his in Cunabulis novi an-
ni non melius declarari posse amo-
rem quam sanguine Jesu Christi,
à Agni Circumcisione annum inchoant.

12.

Antiqui pinxerant ad Ex-
primendam veram amicitiam.
Cor humanum in Circulo, cum flam-
mea lingua supra cornucopiam
Inscriptio hinc erat: Fausta &
prospera Omnia. Applica post
peractum anni curriculum seu
circulum corde & lingua gratula-
ri te fausta & prospera Omnia.

13.

Friedericus Dux Juliacen-
sis pinxit palmam, in qua vise-
bantur corda plurima. Inscri-
ptio hinc fuerat: Pic murus A-
eneus. Typotig in Symbolis. Appli-
ca studio amicitiae, ejq; cui gratularis.

Eruditio:

Eruditiones Orationibus Salutatoriis Servientes.

1. Apud Hebræos ceterasq; gen-
tes mos viguit, ut ingredientibus vi-
ris insignibus urbem cum Lampa-
dibus obriam prodirent. Ita Anti-
ochus Rex ab Hierosolimitanis exceptus.
2. Quia Holoferni universas
urbes Lybicæ, & Mesopotamiciæ, cum
ramis Olivarum, atq; Lampadibus
obriam processere. Iudith lib. 3tio.
3. Magnum Pompejum cum tri-
umpho Neapolim ingredientem,
sertis ornati cum Lampadibus ex-
ceperunt.
4. Julius Cæsar cum trium-
phans Capitolium ascenderet, adeo
sollemni ter est Exceptus, ut cum qua-
draginta Elephantis lumina geren-
tibus exiperetur. Bertonius.
5. Antonius Triumvir arcem
ingrediens Athenarum, Lampadibus
altis fulgentibus est salutatus.
Atheneus. Idem dicit in Principum
vivorum adventu odores varios succen-
di solitos.
6. Plato cum ad Olimpia des-
cendisset, omnes Græci ad illum reli-
gis ludis concurrerunt, tanquam di-
vinum hominem venerantes Læcis.
lib. 3tio. Idem Empidocli factum est.
7. Democritus Philosopher ea fuit ob-
probritatem morum auctoritas, ut dum
Athens moraret, Cives apud eum Claves

urbis

Urbis deposuerint.

8.

Cypriorum Reges Thronum
habuere spectabilem quem quatuor
Columbe, varissimis unguentis de-
libatis, circumvolantes versilabant.
Applica id humanitati & benevolen-
tiae, magnatis illius quem salutas.

9.

Platoni Syracusas venienti
Dionisius Tyrannus navim Laure-
atam obviam misit, a navi autem ex-
cedentem quadrigis ipse excepit, &
aurigam ejus egit. Summam illius
sapientiam hoc actu dignam ratus.

10.

Cneio Pompeio ex morbo recu-
rato, & Romam Neapoli venienti to-
ta fere civitas cum palmis obviam
procepit.

11.

Cnajiulius Caesar cum ab
aliquo salutaretur, scintillas exocu-
lis praeiebat gaudens se salutari.

12.

Alexander Magnus, a nemine
volebat salutari, sed ab omnibus ado-
rari, ut ait Justinus lib. 12. de.

13.

Scipio Africanus tantumno-
men sibi comparaverat, ut predones
quidam ad eum salutandum veni-
rent, felicesque se quod eum potuerint
videre iudicando, manus ejus deoscu-
tati sunt, & dona quae diis offerri
solerent in vestibulo reliquerunt.

14.

Apud Romanos matutina sa-
lutatio absoluebatur verbo ave, vesp-
pertina vero verbo salve.

15.

Ad salutationem affabilem
multum pertinebat nomine suo quemque

salutas

salutare. Quare & Romani deduce-
bant secum nomenclatores, qui no-
mina civium suggererent. Alex. ab Alex.

16. Præci non proprio sed officij
nomine aut muneris salutabant.
Idem Libro Secundo.

17. Si qui tamen præcipua dig-
nitate fulgerent illos propriis ho-
minibus salutare consueverunt. Ibid.

18. Qui salutabantur per Capiti-
te tacto excepto Saturno Deo: unde
et impetores aliqui ut Caligula & Si-
cletianus, qui Divinos honores affe-
ctabant, tacto se Capite saluari vo-
lebant, salutabantur etiam de exten-
saculo, & corporis circumactione, quod
etiam Imperatoribus quibusdam fa-
ctitatum fuisse ab adulatoribus te-
stis est. Metonius.

19. Prebant etiam salutaciones
manuum apprehensione. Unde Cicero
pro Dejotaro, per dexteram te istam
omni quam hospes hospiti porrexisti.

20. Genua etiam osculabantur
et frontem tangebant, quod genua sint
sacra clementis, frontem autem maiestati.

21. Alexander Macedo soli Phio-
ni Atheniensium Qui inscribere sa-
pissime solebat chere, id est latino
idiomate Salve. Orianus.

22. Romani milites ex patricio
more iactrices Imperatorum man-
de osculabantur. Alex. ab Alex. lib. 2. Cap. 19.

23. ut primum historicus Romanus
nobilissimum nobilissimum scriptorem

viderent

~~scribere~~

viderent, a pedibus usq. quidam Romanam venerunt. Pothobant singulis Pulposus lib. adu. ex aspectu vestem, Romanorum fugalitatem, fidem, sinceritatemq. melius sequam ex Statuis, aut edificiorum magnitudines comprehensuros.

24.

Ismerias Thebanus Legatus ad Persas ne Rezem adoraret, annum volens deiecit, eumq. suscepturus flexit. Applicata te non fictē sed sincere venerationem alicui prestare.

25.

Franciscus Sportia Princeps mediolanensis cum inter hostes aperto Capite perlatus esset, tanta eos maiestate perculit ut confestim ex ipso vultus aspectu humi procurrerent, eumq. genu flexi adorarent, ac demum osculatis manibus Patrem militum, & novum Martem comsalutarent. Pulposus.

26.

Petrus Laurentij Celsi Venetorum Ducis Pater, nunquam aequo animo adire filium poterat, quod Senex ad novum Templum cogeretur, ut aperto capite filium saluaret, quo animadverso filius prudenter excogitavit ut pileo Gula aurea imponeretur quam visam Pater non gravatē saluaret. Egnatig lib. 9. cap. 11.

27.

Non solum Cives Romani ingredientes Imperatores post bellum acclamationibus salutabant, sed exaves edocebant, ut hinc duo Verba Salve Impere,

ra dor

~~ra dor~~

28. rator, distincte possent pronuntiare Pontan.

Ammon Statuam in Egipto
 fabricavit, repleta montis culmi-
 ne, quæ intus instrumenta musica
 habuit eo artificio composita, ut
 quotidie Sol oriens, cum per ejus
 statuam, os radios immitteret, instru-
 mentaq; attingeret, statim elegans
 melodia audiretur exire de Statua,
 qua & Sol oriens salutabatur. Sem-
 per, & prope habitantes de Presen-
 tia Solis exhalabantur. Strabo.

Eruditiones Orationibus
Præulatoriis Dignitatis
Servientes.

1. Apud Romanos Templum hon-
 noris penes Templum Virtutis erit,
 nec potuit Templum honoris infra-
 ri, quin prius virtutis penetraretur. Alex.
2. In Civitate Peloponci fuit Tem-
 plum honoris, in quo Statua ejusdem
 præferebat manibus sinistra orbem ex
 Saphiro, plenum Coronis Regis, Septem
 Clavis, & aliis dignitatum insignibus,
 dextera vero Statuam virtutis Cy-
 tallinam gestabat, aureo torque colli-
 gatam, a quo tres literæ, auro fusæ, de-
 pendebant, Tibi uni & Soli. supple,
 militat honor. Egerippus.
3. Timon Philolaphus interro-
 gatus quid interesset inter Princeps
 & Populum, respondit: Quid inter u-
num & Omnia, Omnes enim Abdi-

Principem

Principes unum spectant, unus autem Princeps omnibus moribus leges praescribit. Trison.

4. Arcadij in Regum Thronis
posuere q̄. filiam auream, quae de-
tra diademata Regum cum Sole,
sinistra Sphaeram Orbis cum Lilio te-
nebat. Significare volebant eum
qui in dignitate esset, debere ut so-
lem lucere, ut aurum Rem publicam
ditare, ut Liliū bonis moribus bo-
nos odores spargere. Cardanus.

5. Cum Pyrrhum ob praefatorem
sa milites aquilam vocarent, ipse
respondit, aquila sum qui vestris
armis velut pennis sublevo. Plutar.

6. Aristoteles praecipuum dice-
bat esse dignitatem non fungi hono-
ribus, sed ab aliis honore dignum judicari.

7. Alphonsus Arragonum Rex
dicebat, hos qui aliis praesunt, tanto
privatis hominibus meliores esse de-
bere, quanto honoribus alios praee-
lerent. Panormitanus.

8. Idem Rex dicere solebat, Bonus
est Princeps qui subditos suos habet
in capite: melior qui in corde, pejus
qui in ventre. Idem.

9. Episcopis suis quoddam natio-
nes ingremum gratulantes, ex aureis
litteris componebant & offerebant
illas duas voces: Bonus Pastor. Aliud
flores aureos: Ambrosio suo Medi-
olanenses apiculum et Stellam
auream. Epitomo.

Cum Regi

Cum Regi cuidam reus coronato Angliae cives gratularentur, offerebant ei primo: Aureum Silium & gladium cum semmate: Et pax & cede tui. Secundo offerebant lances aureas cum semmate: Tu unus p[ro] omnibus vales. Tercio claves aureas cum semmate: Neum & intrare & e[re]xire, & manere parati. Quarto offerre, san[ct]i ej[us] filios suos & pueros acclamando: Et Patrum & Filiorum & Nepotum Rex esto. Quinto faciebant Sertum ex tot florculis quos Urbes erant in Anglia, & coronantes Regem clamabant: Regno coronaris, vive.

11.

Carolus IV cum ad aliquam rem, ret Civitatem de triplici R. querebat quale epe[sc]o, hoc est, qualis epe[sc]o. Procep[tor], Preceptor, Pultor, Putabat enim omnia salva epe, si hi qui eminerent, sancti & boni epe[sc]o. Nam mobile semper mutatur cum Principe vulgg. Pierig.

12.

Egipci inter gratulandum pot[er]ant Principi Sceptum, quod in uno habuit caput Hippotami, quod animas ferum est & immitte, in summo autem (conid) caput avis benignissim[us], ut innuerent Principem debere epe ferum malis, benignum bonis.

13.

Apud Egipcios eodem h[ab]it[us] mos fuit antiquitus Principem eligendi, ei[us] honorem gratulandi. In aperto cam[us], ubi coronandus erat, Princeps querebatur ex eo epe[sc]o me pius. Et ille tunc

manus

manus in Caelum tendebat. Secum,
de querebatur epesne justus. & tunc
ille hanc eam eductam cervici proprii,
& applicabat. Persio querebatur. Epesne
ne liberalis. Et tunc ille aurum ar-
gentumq; in vulgus spargebat. Quarto.
Epesne laboriosus. Et tunc Stivam
à rustico oblatam ad aulam instar
arantis deferbat. Ad aulam veni ap-
propinquanti occurrebant Juvenes
cum ornamentis & Insignibus Regiis.
Post ingressum autem illius in aulam
prædibant Centum Juvenes cum cultis
argenteis, & prospectante Rege à Palatio,
in cultros irruerat dicendo: Maxime
ut vivas. Rebellicus.

14.

De Agathocle, qui ex figulo Rex
erat factus, refertur quod singulis an-
ni suis Senatoribus gratulantibus
sibi, oblatas à se factas distribuerit,
in quibus hæc inscriptio fuit: Vilis la-
bor honor Regum.

15.

Apud Indos veteres prædic
coronationis, Juventus in campum
effusa expeditis javalis nummum
indublime projectum ita configebat
ut tota die non decideret. Post illuc ve-
rò totum nummum contossam
gratulabunda offerebat Regi, dicendo:
Forma Rempublicam sicut pecuniam.
Porro Regum India munus erat, mune-
tam cedere, in qua hæc Inscripção fuit:
Regis opus Regis munus. Enctus.

16.

Apud Indos olim mos fuit,
ut Princeps

ut Princeps electus, adhuc ante coronationem per Provincias & Urbes imaginem suam mitteret; quam cum summa reverentia suscipientes ubiq; exponebant, & dudum cantu, atq; acclamationibus adgratulaban, hic dicendo: Vivat Rex. Rydonius.

17.

Macedones ultimo Regi suo Perseo gratulantes auream fortunam statuam obtulerunt dicendo. Dent aperi visam, nos fortunam. Politra, nus in miscellan.

18.

Bactriani anniversarium Regi suo gratulantes natalam, a profum mortalitatis signum succedebant: Cedros vero & Myrsos immortalitatis symbola radiis Solaribus exponebant, clamando: Pluant vitales Regibus ignes. Epit.

19.

Alphonso Regi Castella, cum gratulabundus populus acclamaret iuxta morem, Vivat Rex. Ipse ad voces singulas respondebat, vivat Rex vivat Rex. Vivis Rex per attentam sedulitatem, vivis Rex per Providentiam Regis. Paden in symb.

20.

Wladislaus Ungariorum & Bohemice, Rex in Symbolo habuit obeliscum in cujus fastigio Corona aurea erat posita, ad quam homo astatu eminebatur Roma: Vel sic enitar. Tipotius.

21.

Eduardus Martius habuit in Symbolo laurum iuxta annem, profluentem; desuper vero nubibus Solem: acuius radiis laurus urebatur; cum Lemmate;

Nonaliter

Non aliter. Significatur neminem
posse laurum mereri, nisi virtute
solis illustris sit, & otium fatiga-
tionis sustineat.

22. Egipci hominem in Ma-
gisstratu collocatum sic expresse-
bant senem in cuius dextra Sol in
sinistra horologium. Hinc Calius
Rodig. inquit: Esto horologium: ad
quod se tota vita dirigat, esto Sol
exemplo & moribus praelucens. Rodig. 15.

23. Romani ante magistratum
faeces ardentes praeferabant, ut innu-
erent magistratum virtute debere
praelucere. Rosinus.

24. Ioannes Rex primus An-
glicus, ut virtutem exprimeret quā
omnibus praeluxit, montem Aetnam
pinxit eructantem flammam, cum
lemmate: Praelucemus. Dispositus.

25. Alphonusus Rex Aragonum
in Symbolo habuit lumen ardens
cum lemmate: Aluis Servio, militum
sumor. Binet.

26. Ludovicus XI Rex Galliarum, ha-
buit in Symbolo Pelicam revocan-
tem ad vitam sanguine proprio pul-
los emortuos Lemma: Sanguis meus
estis, vivite. Annales Franc.

27. Ambrosius P. propheta in Co-
ronatione Urbani V Canem in statu
xit, qui occurreret Pontifici, & se pe-
dibus eius supponens ululatum ede-
ret per syllabam U vel Ur: tunc dixit
P. propheta. Vive Pontifex. Te Pontifice

Canes

Canes in oves convertentur; tuumq
nomen si non exprimendo, certe in
choando celebrare conabuntur. Platina.

28.

Ad Honorii Caesaris inattu
gurationem in celis melodia audita
est visusq. stella, mox quodam se
luti saltu commoveri. Claudianus.

29.

Cicero dicebat eos qui Reipub
licae præsunt de Principa Platon
is, potissimum debere observare.
Primum ut quidquid agunt ad eam
referant obliſi commodorum suo
rum, alterum ut totum Corpus Rei
publicae curent.

30.

Carolus Fridericus Dux Silesi
acensis & Puliacensis pinxit Solem
curru quadrijugo vectum, cui adstat
Mercurius tenens manu caduceum
in Ajus fastigio. insidet Columba
& à gremio advo lance accipit coronam
cum Inscript: Virtute & meritis dignos
ad sidera tollit.

31.

Dux Burgundiae pinxit ve
luti anietis aureum cum hac Inscript:
Pretium non vile laborum.

32.

Leopoldus Dux Austriacae
pinxit Atharistas aquarum Ropyn
lis diffuentes è quibus eminet Ma
nus de pes terne infusus, infra ve
luti quinque sumitales hastarum, equi
bis ultima vexillo est ornata, cum
Lemma: Nihil virtuti injuriam Salom.

33.

Ferdinandus Archidux Austriacae
navim

navim pinxit cum velis consignam
tam & expositam tribus ventis cum
hac Inscript: Resistunt firmata. In-
nuens felicem esse Rem publicam sub
Principe forti.

34.

Alphonsus Rex Aragonia
dicebat eos qui aliis presunt, tanto
privatis hominibus meliores esse,
quanto honoribus illis precellerant.

35.

Panorm. Cardinalis à Lotaringia
depinxit Lampadem cum hac Inscript:
Res publica.

Expositiones Orationibus Gratulatoriis Victoriarum Servientes.

1.

Epaminondas Conspicito in-
genti Exercitu, qui Duce carebat
bono. O quam magna, inquit, bellum,
sed sine Capite. Probat.

2.

Pausanias querenti cuidam,
quomodo de Thracibus Victoria cum,
parari posset. Si inquit qui vir opti-
mus est, in belli Ducem eligatur. Plat.

3.

Agessitaur quiritibus quid Duce
belli principem exornare, respon-

4.

dit: adversus hostes audacia & inobla-
ta opportunitate ratio & Consilium.
Numantini à Scipione in fu-
gam versi cum castigarentur à diti-
bus quod toties victos fuissent, respondit
quidam: Pecus equidem, nunc etiam
idem est, sed mutatus est pastor. In-
nuens equè fortem nunc esse Exercitum,

sed Ducem

5. sed Ducem debilem. Brissonius.
Alphonsus etragonides Rex.
 non tam quod hostes vinceret gloriari solebat, quam quod didicisset iustis consulere. Illud enim fortune munus esse, hoc vero semper suum. Panorrit. Lib. 2do.
6. Iulius Caesar a Pompejo aie
quadam victus, cum victor hostes non
persequeretur. Hodie inquit penes
hostes erat victoria, sed non habent
Ducem, qui victoria sciat uti. Plutar.
7. Fridericus Imperator debet,
latis in Hungaria hostibus, dixit
ad suos: magnus opus actum est
militēs, nunc autem majus restat
ut scilicet vincamus nosmet ipsos,
atq; avari sibi, et ulciscendi cupidissimi.
si fulnos imponamus. Rneas Sylviq.
8. Alexander ad eunti Parmenioni
ut noctu Darium invaderet,
respondit: malo me fortune, quam
victorie, pudeat. Et me,
lo victoriam furari.
9. IV. Caesar de victis hostibus hoc
sibi scripsit Encomium, Veni vidi,
vici. Et Carolus Imperator dixit Veni,
vidi, vici. Autem Christus. Phil. Camer.
10. Timolion Corinthius cum in
Templo Delphico Apollinem de victo,
ria consulere. Corona quae in ser do,
maria pendeat, in Caput illius tam
apte suavit, ac si manu imponeretur
quod omen victorie fuit. Fulgos. Lib. 2do.

Caesar

Caesar I cum in Africam
excedens corruisset, omen in melius
vertens exclamavit: Veneo te Africa
Sabell. lib. 280.

11.

Alexander magnus cum ob-
sideret Tyrum, videbatur sibi videre
Herculem à Tyriis maxime cultum,
qui sibi è muro manum porrigebat.
Unde omni Victoriam cepit vocari. Idem.

12.

Primo Bello adversus Mari-
um Sylla vidit à Pallade sibi fulgur
dari; moneriq; ut eo telo hostes peteret.
Marium igitur igne & ferro Patia
cepulit. Idem deinde contra Marii fi-
lium pugnaturus, vidit Marium Patre
monere filium ne postridie cum Sylla
confligeret, eo quod illa dies sibi iniqua
fuisse. Fulguris.

13.

Judas Machabeus antequam
confligeret cum Nicanore Rege Syriæ,
Ihu vidit in Somniis Oniam pro se ora-
re, & quod Ieremias Propheta gladium
sibi aureum contra hostes porrigeret. Idem.

14.

Apud Celtiberos aqua Scypha
ante Ducem belli portabatur, & vocabatur
poculum fortune. Si ergo aliquid
aqua, casu effunderetur, pro malo omni-
ne id fuit interpretatum, quod si ex
inadvertentia scyphus è manu decidisset,
desperabant omnino & se hostibus
ultra subijciebant. Theophrastus.

15.

Mithridates Rex Ponti devicto
à Pompejo vi se dolabatur. Omnis mi-
hi etiam adversa fortuna cuius auctor
Pompejus est tolerabilis est. nec enim

super

turpe est ab eo vinici quem vincere es-
set nefas: neq. in honestum ei se sub-
mittere, quem fortuna supra omnes
extulit. Paterculus.

16

Carolus V Rex Hispania,
occupavit Castra Ducis Brunsvicens,
is, & miles ejus statim etiam Ca-
stra diripuit. Cecidit Dux ad pedes
Regis, supplicat, ut satis haberet ac-
cepisse Castra, & vicisse; vitam relin-
quere militibus & aliam suppellecti-
lem, respondit Carolus Cujus Castra
Ejus castra. Hoc est, qui Castra acce-
pit, omnia potest radere & accipere.
Camerar. lib. 5to.

17.

Alphon sus Rex Castellæ, dice-
bat: Probo milites gemina mandata,
mat. fortis & justa: feditrazos Terna,
crarmas perfida, pia, Strenua. Avem,
tinus lib. 5to Ann.

18.

Gabrias Dux Atheniensium
dicere solebat: Semalle Exercitum Cer-
vorum, Duce Leone; quam Exercitum
Leonum Duce Ceruo, Marti.

19.

Ludovicus Burgund. Rex con-
tra Francoru bellum movit, sed captus
ab eodem juravit se amplius illi bellu
non illaturum. At liberatus denuo cum
majori Exercitu venit, sed iterum victo,
omnia perdidit, insuper oculi illi eniti
sunt, & in ponte ab aure ad aurem ha-
litera, ferro impresto: hunc Provavit
dementia, perdidit perfidia. Fulgosi.

Apud

20.

Apud Cimbricos contra Perfidios quatuor Cohortes educebantur. Prima erat Puerorum, Secunda Iuvenum, tertia Virorum, quarta Senum. Sed primis tres tantum spectabant praelium. Quarta autem cohors pugnat. Dubitant enim debiles vires sufficere ad hoc, ut perfidi vincerentur. Nam perfidia deseritur à Deo &ideo Enervis est. Politia. lib. 5to.

21.

Normantici Pallia, urberem obsederant & jam occupaverant armentarium. Inaudivis hoc Rex Philippus & ad turbatos Cives scripsit: Ne timueritis, mox aderis vobis, dextera magnetica. Venit & castra metatus, supra castra magnetem in monte posuit: & cecit gladius cujusdam Normantici per aëra ad magnetem volans: quod videntes adversarii consturbati, se suaq; omnia Philippo subdiderunt. Retulit tunc Philippus tale Ologium: Philippus Rex usi sum in bello dexterâ magneticâ, in pace allura, / erat quippe liberalis. / Patritigintim.

22.

Cheroneenses habuerunt aureum Sceptrum instar hastæ à Love dematum Pelopi, quod hanc prerogativam habuit, ut quoties Exercitus tumultuaretur. Rex solo Sceptri attractu tumultum sedaret, si victa pars tureret, & discordaret elevatione Sceptri concordiam faciebat, cum defecisset

Pesunia

*Pecunia, dona tibi oblata cuiusque,
materie, lactu sceptor in aurum mu-
tabat. Pausanias in Pæsticis.*

Eruditiones Orationibus Petitoriis Dignitates & Beneficia. Servientes

1. *Resus cum Divitias jactaret
coram legatis Ætiorum, Legatus
Ægyptiorum quasivit, quis Theſaurus
omnium utiliſſimus eſſet. cui Rex
reſpondit: Liberalitatis Theſaurus
præcedit auri gemmarumq; Theſaurum Plut.*
2. *Jacobus II Arragonia, Rex Crui-
cam alatam pinxit cum Cornibus aureis.
Inſcrip: & auro & Cleritate. Inve-
bat Principes debere eſſe liberales in
dando, & celeres in agendo. Dipocius.*
3. *Aurelianus Imperator cum a
criſis quæreret, quo pacto Imperium
bene regi poſſet reſpondiſſe, quidam, au-
ro & ferro. id eſt liberalitate, ſeu ma-
nu liberali & forti. Donatus.*
4. *Ptolomæus Rex incredibiliſſe
delectabatur, ſi à cæditatos videret,
eo dicere ſolebat: magis eſſe Regium
diſtare, quam diſcere. Coher.*
5. *Alexander M. diſputans in-
ter Philoſophos de felicitate rogatus
ſententiam dixiſſe: Nihil beatiuſeſſe,
quam donis multos & oneribus ſibi ob-
ſtringere. Floriabat ſibi à*

natura

natura datum esse quod nulli cederet in beneficiis. Idem.

6.

Andorom Rex quispian occurrenti Alexandro M. dicit: Proinde te, non ad pugnam, nec ad bellum sed ad aliud certaminis genus: si inferior, res à nobis beneficia accipe: si superior nobis benefructo: Ita ab Alexandro M. Regnum obtinuit. Plutar.

7.

Augustus Imperator adeptus Imperium nihil se magis gratulari dicit, quam quod illum gradum consecutus esset, ex quo omnibus beneficiandi facultas daretur. Dion.

8.

Lyonsius Sicutorum Rex ad solium ingressus cum magnam uenientiam argenti in rensa uidisset: Ait: Tili non est in te Regis animus qui his omnibus neminem sibi amicum fecisset. Plutar.

9.

Cimon Atheniensium Princeps adeo ad dandum promptus fuit ut a prole dia, quod pluribus in locis habebat, sine custode habuerit, nequid ista impediretur, qui vellet sub bonis frui. Illum etiam cunctis semper famuli cum nummis sequebantur, ut si quis ejus ope indigeret, statim haberet quod daret. Plutar.

10.

Epictetus monet: sicut sol preces et blandimenta non exspectat, ut oratur, sed sponte surgit, et ab omnibus salutatur, sic tu dei plausus exspecta, nec laudes ut beneficias, sed

sponte

sponde benefac, & pariter ut Sol omni-
bis eris gratus. Hobbes.

11.

Theodosii Imperatoris tam
certa fuerunt beneficia, ut sum al-
cepta viderentur, cum sponderet Pa-
cas. in Paneg.

12.

Maximilianus I. moris ha-
bebat dicere: charitas non expectat
preces egentis, sed ubi necessitatem
videt, ante preces provolat. Reisner.

13.

Thomas Pricosus Doctor Pa-
risiensis ut Franciscum I. Gallia Re-
gem libealem nimis admoneret, in So-
lemni ejus inauguratione Judais ca-
teras virtutes manus cum Similes ha-
bere dixit. S. Francisci manibus hoc
est Stigmata habere cum in manibus
seu terrestris manus, per quas om-
nia effluant. Et ideo timendum, ne
Regnum ad pauperissem Franciscan-
nam deducere S. Okerus.

14.

De Alexandro Secundo Capite
hoc scriptum exstat Elogium: Nec
unquam transiit, quin aliqui man-
vestrum, civile, pium faceret, sed ita
ut Cranium non existeret. Apud Sappia.

15.

Robertus Capetis Filius mil-
le pauperes humanissime semper fo-
vis, eisq. jumenta praebebat, ut se quo-
cunq. iret sequerentur, ac pro se vota
facerent. Sed nemo aus. feliciter, aut
tranquillius imperavit. Bodin & Collesq.

16.

S. Ludovicus 100 & 20 pau-
peres habuit, qui cum ubiq. sequebantur;

ex eodem

et eodem quo ipse victu sustentaban-
tuntur. diebus vero Quadragesimali-
num numerum duplicabat. Idem.

17.

Ludovicus V Rex Scottorum
ob liberalitatem principem ingeniosum
cognomen tum accepit ut Pastor Pau-
perum vocaretur et hunc titulum
pre aliis charissimum habuit. Idem.

18.

Archelaus macedonum Rex
cum ab eo poculum aureum quidam
peteret, ipse iussit ut minister illud
Euripi daret. petentemq intuitus, in-
quit: Tu quidem dignus eras qui pete-
res et non acciperes: hic vero dignus
est qui accipias et non petat. Plut.

19.

Alexander M. quod si quis ubi
nam suos thesauros haberet, amicos
ostendens inquit: hi liberalitatis sue,
et serinia sunt.

20.

Alexander Severus Impera-
tor singulorum nomina quibus ali-
quid prestitisset descripta habuit.
qui nihil aliud aut parum petii prent
eos appellabat inquit: Quid est
cur nihil petis. num me tibi in igne
re debitorum. pete, ne privatus de me
queraris.

21.

Agapetus Iustiniano Im-
peratoris sic scripsit: Vestimentum
non veterascens est beneficentia ami-
ctus et incorrupta sola erga paupe-
res. Eam igitur qui pie regnare vult
talium indumentorum pulchritudine
ne animam oportet exornare, amoris
enim in egenos qui indutus est purpu-

ram

nam, Celestis quoque candidatus Er. & Le.,
mi. Coherens.

22. Carolus V Imperator, ut
per varam Provinciam sibi reconcin-
liaret, misit eo nobilem, cui plures
chartas puras, & à Scriptura vauas
dedit, solo nomine suo Imperatorio
notatas, eo consilio, ut quisquis privi-
gium, aut munus aliquod peteret, jam
impetrasset illud, si in hac Charta
virgine, hoc scripsisset. Drexel.

23. Menebrates ea conditione
sanabat gratis plurimos, ut vestes ab
eo acceptas, ejus se clientes, & ab eo sa-
nitatem acceptam faterentur ubiq. Plut.

24. Alexander gloriatus sibi à
natura datum, ut nulli cedere & bene-
ficiis. in. Aelius.

25. De Constantino M. ait Ba-
ronius, quia quasi sol neminem preter-
ibat, verum in omnes radios liberalita-
tis suae, diffundebat.

26. Nitus Vespasianus dicere
solebat non licere quemquam sibi stem-
à vultu Imperatoris discedere.

27. Idem quo die nullum bene-
ficium fecisset, dicere solebat: amici
diem perdidimus. Petronius.

28. Pythagoras sic homines
Deo similes fore dicebat, si veritatem
amplexerentur, & aliis benefacerent.

29. Olianus lib. 12do,
Cryspus Capizenus dicebat
se quorundam judicium malle, quam
beneficium

beneficium, quorundam beneficium
quam iudicium. Seneca.

30.

Socrati cum multi multa of-
ferrent, Aeschines autem nihil ha-
beret, quod offerret, dixit: nihil. Ne di-
gnum habeo, quod dare possim. Itaq-
do tibi, quod unum habeo, id est me
ipsum. Cui Socrates: accipio libens hoc
munus, & curabo ut te meliorem red-
dam, quam accipio.

31.

Diogenes quibusdam benigni-
tatem ejus predicantibus qui Dioge-
nem beneficio affecerat, respondit:
quin & me laudatis, quia dignus fui
ut acciperem. Laert. lib. 6to.

32.

Anacreon munus aureum
oblatum à Poliora se inter amicos
divisit, inquiens: Odi munus quod
me vigilare cogit. Maximus.

33.

Socrates interrogatus qua-
nam civitas recte gubernari posset.
Respondit: Am boni invidentur pri-
mi, iniusti autem dant pœnas.

Eruditiones Orationib9 Gratiarum actoris Ser- vientes.

1.

Poete & antiqui, tres gratias pre-
sentant, cum ob multas causas, tum ob
hanc, ut munerationis gratiam memo-
riam teneret, ore laudare, obsequiis de-
mereri. Pinguntur etiam junctis ma-

nibus

nibus, quia beneficia mutuo redeunt:
videntes, quia beneficientium vultus
hilaris esse debent. Virgines, quia sin-
cera & sancta. Tres, quia tria genera
beneficiorum sunt, pro meritis, pro
donis, accipientium, & reddentium simul.

2. In manu Delphici Apollinis
tres gratiae insidebant, quarum una Cy-
ra, a Hera Pythia, tertia fistulas habe-
bat: Innucebant scilicet gratias, si vere
sunt, vocales esse, & beneficium accep-
tis ubique carere, aut beneficium, si alio non
possit debere saltem compensari cele-
bratione. Hieron.

3. Prusid, Symbolum q. sim Rosa
fuit, forte, qui ut illa Scarabeum necat,
ita hac ingratitude.

4. Alexander M. cuidam donec
dedit urbem, qui invidiam fugiens, di-
cebat: id non convenire fortiori sua,
cui Alexander: Non quidro quid se dece,
at accipere, sed quid me dare. Sen. de Ben. 1.5.

5. Anaxilaus quid si tuus: quid in
Regno spes beatissimum? respondit:
non tui beneficiis. Phavor.

6. Timorides roganti cuidam, ut
sibi enonium scriberet se gratias pro
eo relaturum; respondit: Quas arcas do,
mi habes unam gradiarum alteram argen-
ti & cum me premis necessitas gradiarum
quidem arcam aperio, sed inanem reperio:
alteram solum mihi commodam expeno. Hob.

7. Varro dicebat: qui aquam haurit,
fontem Corona, allusit ad consuetudinem
Romanorum, qui in feto Pontinalium,
volebant fontes comiti redimere. Varro.

Non ergo

~~Non ergo~~

8.

Non erga homines tantum sed
erga belluas grati fuerunt Athenienses,
nam Deuro Sanxerunt, ut muli, qui
egregie diu laborarant, vinulis soluti
libere pascerentur ad mortem. Pindig.

9.

Supporum Proverbium est, vul-
gare: etiam Peccatum, non bono animo
datum, in abrinthium versidit. Prover.

10.

Pomponius Auz Romanus dum
victor rediret Pyramidem illi triplico
extruere volebat. Filij; cum ille
rogasset ne facerent illi, cum tunc potes-
sent Pugnatori, Victori, Triumphato,
vi, etiam quartam contemptori Pompo-
nio Cui struerunt. Epistola.

11.

Agésilauz Rex, cum Apellem
Agrotantem visitaret, pulvinar surcu-
lore fingens deulmbentis Cervici caute
aureum supposuit, non multo post Rex
gis disceptum adveniens puer, amoso pul-
vinari, dum lectulum sternere vellet, au-
rum reperiens exclamavit: Vide Domi-
ne, quid in lectulo tuo repererim. At Ap-
pelles Silentium ei imponens dixit:
hoc est furtum Regis. Mos intulit puer:
Quid benignitate modus, vultus sub in-
opis, subvenire, & furtum dicit. tunc
Apelles: Optime dixi, quid Rex hoc mu-
nere, cui meum furatus est & perpetuo
me tibi addidit. Sicebat enim Agasilauz
multo probularius esse, alios dicare, et
nil gloriosius quam beneficium apud
bonos viros depositum.

12.

Fabius Verucosus benefici-
um ab homine duro datum asperere, Pa-

nem

13. nem lapidosum vocabat.
Alexander Macedo gloriari
 solebat à nullo se beneficiis victum,
 sed Seneca dicit eum victum esse à Dio,
 gene paupere, inquiens. Quidni victus
sit illo die quo homo super mensuram
sua Superbia sumens, nec dare quidquam

14. Diogeni nec accipere potuit.
Ingratos in Patriam fuisse
 memorat hos: Coriolanum, Catilinam,
 Marium, Lucium, Syllam, Cnejum, Pom-
 peium, Lucium Caesarem, et marium Antonium.

15. Ingratam vero Patriam in Ca-
millum, in Evilium pulsum, Scipionem
dimissum, Ciceronem Urbe ejectum, Lu-
tilium in Asiam pulsum, Catonem à
Consulatu et praetura ejectum.

16. Causam dicebat quidam apud
Julium Caesarem, ejusdem causa et vete-
ranus premebatur. Tum ille inquit:
meministine Imperator in Hispania
sub quadam arbore umbram spar-
gentem cum velles ferventissimo sole
residere et esset asperriimus locus quem-
dam ex Commilitonibus puerulam sub-
stravisse. Cum Caesar confectus addidit,
sed: Imo meministi cum non possem de-
scendere ad fontem et repletare manibus
voluisseni, Commilitonem aquam mihi
galea porrexisse. Tum miles: cognosce,
resne hanc galeam, aut militem. Ad Ca-
sar: Tu ulig ille non es. Inquit miles: Me-
rito me non agnoscis, nam cum haec fa-
cta sunt integer eram, postea in acie Ca-
culus mihi offusus, sed nec galeam agnos-
ceres, nam Macerum Hispana divisa est.

Movist.

Movet beneficii recordatio Caesarem,
& causam illi adjudicavit.

17.

Tiberius Caesar inter initia
Sermoris, dicenti auidam, meministine.
ansequam plura proferret, respondit.
Non memini quid fuerim. Ingrata vox.

18.

Marcus Antonius apud Ra-
binum Poetam exclamat. Hoc habeo
quodcumq; dedi.

19.

Rutilius exilium passus,
cum Ei quidam diceret instare arma
civilia, & brevi fore, ut omnes exules
revertantur, Respondit. Quid tibi ma-
li fui o homo, ut mihi peiorem reditum,
quam Exitum optares. Malo ut Pa-
tria exilio meo erubescat quam ut muba-
reat. Adde & erga ingratham Patriam
ingratus esse noluit.

Eruditiones de Iudicio.

1.

de Magistratu.

Trajanus Imperator iudi-
cias hoc Symbolum dabat, Fulmen
super pulvillum cum Lemmate. Lenis
severitas. Epitom. var. hist.

2.

Apud Aegyptios Iudices ge-
stabant in collo imaginem veritatis
ex Saphiro, quib; habebat oculos claudos
& plurimos ante se libros. Diod.

3.

Cicilianus proclare de Verita-
tis imagine dicit. Ego Iudicem non ex
lapide, exsculptam veritatem circum-

4

ferre, sed in ipso corde defixam habere volo.
Celeberrimus ille in Germania
furum domitor, sub quo Catena, aures, in
publicis viis intactae, jacebant, Supplicio

afficiendis

afficiendis in Anovio annulos dona,
bat, dicere solitus: Amicus tuus & suus
deus sum. Coher.

5.

Ad Ludovicum Pallii, Legem
accepit qui patrati homicidii veniam
petere. Rex facti enormitatem perpen-
dens, & quod jam tertio id sceleris ad-
misisset, inquit: Tene veniam flagitan-
te, homicidii jam tertii. & ecce iocula-
tor, qui forse averterat: Quid Pomine ter-
tium? Imo primi dumtaxat, nam securum
tercium sua vident: quin si tu pri-
mum non condonasset, haec reliqua non
perpetrasset. Poplari.

6.

Canutus vandalorum Prin-
ceps justissimus fuit, & nulli velamin-
co, vel sanguine juncto parcebat. Dum
ergo de rebus sermo sumeretur suppli-
cium, quidam damnatorum proclama-
vit se Principis cognatum esse, parce-
ret sibi. Tum Rex inquit: Cognato no-
stro, ut honoratior ejus sit locus sublimi-
orem parate Crucem. Canzig l. 3. Vand. hist.

7.

Ferdinandus Caesar Clemens
& justissimus, illud Gebro in ore habe-
bat: Fiat justitia aut pereat mundus Coher.

8.

Sacedamoni centum & quad-
raginta sellas in Senatu habebant, totius
denique Iudices, haec sellae vero ex Ebore
erant factae, & Leonibus incumbabant,
Leones autem uno pede sellam fuli-
ebant, & altero sinuam proijciebant
Lemna subscriptum fuit: Cede, Leo
hic sedebit. Epitomi.

Cleo Iudex

9.

Neo Iudex tactus Reipub.
convocatis amicis dixit: Plurere se
velle amicitia, vincula, ne forte celo
erga eos affectu ductus, à justitie
Semita deflectat. Plutar.

10.

Beruhardus ad Eugenium
recens Electum Pontificem scribens,
sic ait: Simius in te, & Rex fatuus
in solio, equè monstrova res est. gra-
dus summus & animus infimus. Se-
des prima, & vita ima. lingua magni,
loquax, & manus otiosa. Sermo multus,
& fructus nullus. vultus gravis & actio
levis. ingens authoritas & nutans stabilitas.

11.

Ambrosius de ijs qui si solum
cum dignitate accipiunt sic dicit: et
actio congruat nomini, ne sit nomen
inane & crimen immane, honor subli-
mis, & vita dedivis.

12.

Eno dicere est solitus: Sen-
lia & urbes decorandas esse non pre-
tiosis ornamentis, sed iis. Sto. idus.

13.

Jacobus Almanso affricanus
Hispania, Rex throno suo inscribi
jussit hęc: Primo. Justitia bene, pri-
mu à Rege locum. Secundo. Char-
tas divitibus maxime convenit. Ter-
tio. Patientia pauperum est propria.
Quarto. Castitas est principum su-
perius ornamentum. Olympius. Ex
alia parte erant hęc scripta: Rex sine
justitia, est nubes sine pluvia. Dives
sine charitate, est cibus sine sale. Pau-
per sine patientia, est alveus sine a-
qua. Juvenis sine castitate, est lucerna,

Sine

14. Sic Luminis.

Medicani quoties Regem
novum inaurant, toties postulant
ab eo iudicandum, quod justitiam sit
administaturus, non oppressurus sub,
ditos, futurus in bello fortis ac stren-
uus, curaturus deniq; ut Sol cursum suum
ac Splendorem retineat, nubes pluviam
largiantur, fluxii manent aquis, et
terra uberrimè fructus suos proferat.
Putabant enim, quod si Rex probus es-
set, ei obediret Sol, et tellus fecundior
esset, atq; totus orbis gratus fieret
pro administrata rectè populis Justi-
tiâ. Sane dras. Sic Homerus.

Sicut percelebris Regis qui numina curat
In multisq; probisq; viris iura quæ ministrat,
Epsa illi tellus nigrificans prompta atq; benigna est.
Est fruges æquetq; et pomis arbor onustabatur
Proventus pecudes et suppeditat mare pisces.
Ob rectum Imperium populi sacra tota
beata est. Unde et Pœsius: annus bonus
non tam de bonis fructibus quam de
justè regnantibus existimandus est.

15.

Chrisippus rogatus, cur nollet
Reipublicam regere, dixit: Si male re-
gero, displicebo Diis, si bene hominib;
iuxta Pœtæ quendam Sententiam
Seu sequeris verum, seu damnas pepime vivis;
Odia Divorum contrahis aut hominum.

16.

Quin Epaminonda, per Invi-
diam & Contumeliam vilissimus quidam
magistratus datus est, suscepit ipse,
dicendo: Non solum Magistratus Cu-
stodit, ornatq; virum, sed & vir magistratus.

Itaq;

Itaq̃ se gessit, & magistratum illum
honorabilem fecit, ut à multis dein
de ambitur. Erasmus.

17.

Agesilaus quæsitus cur Spar-
tanorum Respublica prius aliis flet,
reret. respondit: Quia Spartani, & im-
perare sciunt, & parere. Plutar.

18.

Cleatham dicebat magistra-
tum trium debere meminisse, primum
quod hominibus imperet, deinde quod
Secundum Leges, tertio quod non Imper
imperabit. & Solent.

19.

Alphonsus magistratum
Cotem appellare solebat, glia hominum
ingenia probantur. Panormitanus.

20.

Saturninus cum milites
illi peptum Imperiale imposuissent,
advocata Coniunctione, de se ipso dixit: Com-
militones bonum Ducem perdidistis
& malum Principem fecistis. Erat hic
militum Dux optimus, sed Impera-
tor factus, cum Severus nimium eperet
ab iisdem militibus interemptus est.
Trebell. Pollio.

21.

Clethemistocles audiens quo-
dam ambire magistratum, inquit:
Si michi duas ostenderis vias, quarum
una ad Sepulchrum, altera ad Tribunal
duceret, multo libentius ingrederer
eam, quæ recta ad Sepulchrum ducit. Plin.

22.

Demosthenes dicebat si ex
duobus alterum sit eligendum, citius
se in Exilium iturum, quam ad suggestum
aut Tribunal: Scire enim se quantum ini-
vidiæ, calumniarum, ac periculorum ei esset,
spectandum sit, qui ad gubernacula audeat. Crasm.

Seucus

23. Seleucus frequenter dicebat:
pauca notas esse. Magistratum
magnas curas, alioquin neminem
reperiturum in qui Regum diademma
humii projectum tolleret. Idem.
24. Antigonus cum Regium di-
ademma et Purpuram acceperet
dixisse fertur: O nobilem magis
quam felicem pannum, quem si
cognoscas, quam multis curis peri-
culis & miseris, refectus fit, ne hu-
mi quidem iacentem elevaris. Stobaeus.
25. Bion dixit oportere bonum
virum à Magistratu discedere non
ditiorem sed clariorem. Idem.
26. Pythiadas dicebat, primo
luxuriam Civitates ingredi, deinde
saturitatem, postea Contumeliam,
postremo Peridium Idem.
27. Trajanus Imperator dum
Praefectum Praetorii ense accingere
dixit: Capte hunc ensen, & si iuste
imperavero, prome, si injuste contra
me utere. Dion.
28. Caligula, vox fuit, cum in Im-
peratoris esset electus: nunc Omnia
sibi & in Omnes licere. Reges vero san-
cti demonii minorem sibi delinquendi
possibilitatem concebant esse relictam,
quam privatis hominibus. Tranquillus
29. Plotarius Rex Pallia hoc
monile habuit: cor punici coloris

in campo candido: ex corde duarum
spicarum promicabant, una à dextris
aurca & loco aristarum radios solis
res habens cum semmate: Et luce
& ardore. Altera vero Spica à sini-
stris, adamantina, habens aristas
eneas, cum semmate: ne luce nec
ardore. Prima Spica pietatem notat
fervore & luce boni Exempli, splen-
didam. Secunda magnanimitatem
significat, quam nec ardor adversi-
tatis, nec lux prosperitatis potest
evertere; tale cor habere debet quis
quis in dignitatem adoptatus est. Heinseng.

30.

Ludovicus Sfortia ad Pen-
enses misit F. Marchesium ut ab
eis grande tributum exigeret. Pe-
nuenses, Regatum humaniter acce-
ptum in Portum deducunt, herbamq
illi Basilicam nomine, offerunt
dicentes: accipe & debilem hanc fasti-
dicta, Reipublica, Symbolum; her-
bam odorare: accepit ille & odoratus
dulcem odorem percepit, suspexit
deinde ut herbam premeret & con-
tereret denuo odoraretur. fecit
& factorem Pensis: Pene Penenses
sic inquirunt: Nicleniense Princeps
exeris gratiam habebit apud omnes;
si prosperis nos & triverit, amaritu-
dinem & molestiam sentiet. Picciarding.

31.

Pericles in Ducem Atheniensi

um

=====

um electus frequenter sibi occlama-
bat potissimum mane dum indueretur.
Attende o Perides, attende,
Cives sunt, liberi sunt, Indii sunt,
Athenienses sunt, quos regis. Plut.

32.

Apud Indos Solprimus
Monarcha, quem sua lingua Bohon
hoc est, iubar honoris, appellant.
Is limites Palatii nunquam egre-
ditur, nec in oculos hominum ve-
nit, per Palatium vel Dehitur su-
per cunas, vel à terra subleatus in al-
tissimis sandaliis ambulat, ut nun-
quam terram attingat, cum in tro-
no sedet, ex una parte pendet pu-
gio seu gladius, ex altera arcus &
Sagitta. Rich. Terus.

33.

Quidam Senator Stellam
habuit cum sex Radiis ejusmodi:
primus fuit instar Spicæ, cum In-
scriptione: Utilitate. Secundus in-
star clavis cum Lemmate: Equitate.
Tertius instar digiti cum Lemmate:
actione. Quartus instar lapidis co-
ronati cum Lemmate: Dignatione.
Quintus instar Candele accensæ cum
lemmate: Pietate. Sextus instar flo-
ris pulcherrimi cum Lemmate: Odo-
re bonæ famæ. Planè Symbolum ho-

34.

minis ad magistratum promoti. Epit. Var. hisp.
Cimbri duplici Ologium de-
derunt Regine Amphiliæ. In moneta

Sculptor

Sculpta fuit ab una parte Amphi-
lia cum Cithara; Lemma: Cimbrici
hilaritas: ab altera parte Eadem
Amphilia cum lampade ardenti:
Lemma: Cimbrici, Serenitas. Innu-
bant ex hilarari Regnum amore
Regine, erga suos, & prestantia fan-
miliæ illustrari. Sudor. Legionem.

35

Alexander Reverus Impera-
tor eos quibus collaturus erat Ma-
gis tratum ex albo recensebat, ut si
quis vitia alicui obijceret & proba-
ret, reus magis tratu privaretur:
quod si objecta non probasset, accu-
sator rei penam subibat. Pulgor.

36

Alphonsus Aragonis Re
in Palatio hoc Symbolum habuit.
Fuit circa atque cum lemmate:
malum Regnum, ubi apes laborant,
fuit devorant, Pavor.

37

Carolo magno placebant
illi Principes qui essent Augusti
imperio Pericles Inditio, Alexandri
bello. Epitoni.

38

Idem dicere solebat optimo
Ille Princeps cui nomen Adamus
cognomen Abrahamus, id est qui tan-
toriosus us Adam, pignus Abraham Idol.

39

Nemides Principem suum
vocabant Cauriach hoc est rivalis,
hoc autem inde fuit: habebant Mu-
midos fontem, Fontis nomine insu-
gnitum, cui sacrificabant tempore

interregni

interregni, ut ipsis Principem
ostenderet. Ceteris ergo temporibus
Summus Sacerdos fontem
inspiciebat & cuius Personam
tibi ibidem ostendi a Jove
advertisit, eum mox populo Prin-
cipem divulgavit. Hujus Ceremo-
niae memores, Principes quo tidie
aqua istius fontis lavabantur,
quam porrigendo Cubicularius di-
cebat: Domine Cauriaci: hoc est
memento de rivum esse. Idem.

40

Tempore Tyberii Caesaris
cum Imperium suscepisset, vid-
dicuntur immutasse Sistrum, lava-
in dextra, dextra in sinistram
commutata. Plin.

41

Rudolphus Secundus ex
consensu Sex Electorum factus
Imperator, curavit sibi in Symbo-
lo pingi super Oburneam mela-
ram Rex calculos, seu Sortes, sep-
timum vero desuper quasi de Ca-
lis venientem cum Lemmate: Con-
sistentibus. Innuebat omni
electioni legitimam, etiam Deum
adiungere solum calculum. Dipoc.

42.

Partari Principem Ele-
cturi in locum Campus trem conve-
niunt & cum qui Successione vel
votis eligitur in Thronum collo-
cant omnesque acclamant:

Rogamus
~~_____~~
~~_____~~

Regamus, volumus, precipimus
ut domineris nobis. Respondet
ille: Si hoc à me vultis necesse est
ut parati sitis quicquid precepero
facere. Respondens illi: Sumus.
Tunc ille Princeps: Ergo oris mei ser-
mo de cetero gladius meus erit. Fit
interea applausus à populo, postea
ipsum e throno acceptum supra
stragulum in terra stratum deponit
& sedentem sic alloquuntur:
Vide sursum & agnosce Deum; re-
spice deorsum & vide stragulum
in quo sedes: si bene adminis-
traveris, ad votum habebis omnia;
si male, à Deo humiliaberis, ut
ne hoc tibi stragulum relinquat;
In sigillo dicti Principis solebat
esse hæc Inscriptio: Deus in Cælo
& Cham in terra; Dei fortis, sudo-
re omnium hominum Imperator. Epit.

43.

Raja retes Turcarum Im-
perator caprabat Pamerlani
natæ pastoritium; sed hoc Res-
ponsi tulit: Nescis & ex lana Ovi-
um purpuras Regum fieri. Hic
Pamerlani loco monitis, fulmen
de torquæ gestabat, cui Inscriptum
fuit: In terra vapor, in nube terror.
Paulus Jovius.

44.

Simile refert Platina de

Joanne

Joanne Pontifice, qui in gemma
Annuli scriptum habuit: Tunc
gutta, nunc gemma. Platina.

45.

Paulanias Sacerdemonior

Rex cum Simonidem Philoso-
phum rogasset, ut sibi dignum ali-
quod documentum traderet ad
potestatem Imperii recte admi-
nistrandam, respondit Vir sapi-
ens: hominem. Recesse memento.

46.

Amasis Regipiorum Rex

obscuro loco natus cum ad Regia-
lem dignitatem pervenisset, no-
biles & Primarii obsequium pre-
stare detrectabant: Tunc Rex al-
ciso ad se aurifice, mandavit ut e-
pelvi quadam pedibus suis lavan-
dis antea destinata, Insignem
Invis Statuam fabricaret, quam-
vis quodam die ipse totusq po-
pulus in Templo versarentur, iussit
in medium afferri: mox eam
flexis genibus omnes adorarunt:
quibus Amasis: Quid adoratis?
adoratis vas quod hesterno die pe-
dis abluendis incis deserviebat.
Qui omnes uno ore Responderunt:
Non adspicimus quod fuit, sed quod
nunc est. Tunc Rex, hinc eadem ver-
ba in eos retorquens, continens di-
xit: Ergo non aspiciendum quod

fuit

fuit, sed quod sum: humili quida-
dem loco summatus tamen Deo
ita disponente ad Regalem thro-
nam adscendi. Herodoto lib. 2do.

47.

Rudo. phus Imperator
audiens purpuratos ab eius con-
gressu, tenuiores arcere, dixit.
Mitte homines ad me venire neq-
uide. Imperator cum, ut arculas
incindat. Mar.

48.

Trajanus Imperator pro-
fecturus ad bellum, cum equum
jam conscendi, res, vidua quidam
occurrit, alta voce inclamans. Fi-
lius meus o Rex, te Regnante inter-
fectus est. mox apprehenso pede
illius, dixit. Obsecro Domine, ut
cum eum mihi reddere non vales,
sanguinem saltem eius vindicare
digneris. Ego ait ille: satis faciam
tibi cum rediero; quod si non re-
dieris, ait illa: quis mihi presta-
bit? ait Imperator: Successor me-
us. ait illa: quomodo hoc sciam
quod facturus es? quid tibi pro-
derit, si alius benefeceris? Success-
or tuus injuriam patientibus
vel pauperibus pro se tenetibus, se
non liberabis. Iustitia aliena,
nonne tibi melius est, ut iustitia
am mihi facias, & pro hac merce,

dem

sem recipias, quam alteri hanc
transmittas. Movit Imperator^m
 pietas & equo descendens causam
 viduas diligenter examinavit & con-
 digna satisfactione viduam consolatus
 est. *Vine. Belual. Spec. hist. lib. 10 Cap. 46.*

49.

De Eodem fertur quod cum
parentibus amicis, quia nimis circa
omnes communis esset & facilis,
benigne Respondit, talem se velle
Imperatorem esse privatis, qualem
Imperatorem privatus optaret.
Hinc merito acclamatum est. *Bo-*
nitas Trajani. Eutrop. lib. 3vo.

50.

Cephidus accusator quidam
acerrimus, apud Julianum accusa-
bat Numerium furti; cum autem
objecta diluerentur, tunc accusator
ira percitus exclamavit: Equis
nocent poterit esse unquam sine,
gare sufficiens. *Tunc Pullianus:*
Et quis innocens esse poterit, si
accusare sufficiens. *Ammian. Mar-*
celling lib. 18vo.

51.

Pelopidas Imperator in ex-
peditionem proficiscendi cum u-
xor ingemiscens idpius exclama-
ret ut propriam vitam sueretur,
sibi consuleres, Respondit: Alia-
rum est vitam propriam sueri, at
Imperatoris ex suis Incommodis
omnia Reipublica, parare. *Am-*
ma.

Alexander

52.

Alexander urgenti matri
ut occideret quendam infontem
& dictitans si se per novem menses
portasse pregnantem, ita respon-
dit prudenter & pie: aliam pa-
rens optima posce mercedem,
hominis enim salus nullo benefi-
cio compensatur. Amniam. Mar-
celling lib. 14.

53.

Themistocles Democli-
petenti, ut injustam causam di-
ceret, respondit: neq. tu bonus Poë-
ta fueris, si pulser musica modu-
los caneres, neq. es bonus Princeps,
si contra leges pronuntiam Puly. 1. d. c. 4.

54.

Antiochus, Rex Asiae, Reu-
gni sui civitatibus scripsit, si qui
in liberis, quod eius nomine scriberen-
tur, esset, quod legibus adversum vi-
deretur, credere, se Inscio Evamq.
di Epistolas esse scriptas, ideoque ipsi
non obtemperarent.

55.

De Regibus Aegyptiorum
legitur, quod Magistra Libus pro-
ceperint, illos iuramento devinci-
entes, ne quid gererent contra se-
ges, etiamsi ab ipsis met Regibus
mandaretur. Plut. in Appopch Rom.

56.

Chorondas legem sulerat
ut si quis armatus in Concionem
veniret recaretur. Contigit autem
interjecto tempore, ut e. p. p. vici-

nas

na rediens, gladio accinctus conii-
onem intraret: violatq; legis ad-
monitus. Inquit: Idem ego, qui se-
gem tui cam violatam in te mea
sanciam. Atq; sic ferro inuabit.
Valerius Maximus lib. 6. cap. 5.

57. Cato cum videret Furum
ad supplicium duci à iudicibus,
cum ipsi violatores legum essent
dixit: Eccae fures magni parvos
suspendunt.

58. Marcus Curius Samnitiq;
aurum sibi offerentibus respon-
dit: Nolo aurum habere, sed habendi-
sibus aurum imperare. Cui. in Catone.

59. Stratoles pides quoties
ad Tribunal ibat, Sacrum suum
compellabat, inquit: Sacce Sac-
ce, camq; ad mensam auream. Plut. in moral.

60. Cambises Rex Persarum
Chysannem iniquum Iudicem
excoriari iussit, sedemq; ejus iudi-
cariam, pelle ipsius condexit,
ut eo supplicio quilibet iudicum
a quibus sit admoneretur.

61. Darius à Persis dictus est
Institor, Cambises Dominus, Cy-
rus Pater eo quod is se clementis-
simus Princeps esset: Cambises
severe Imperaret. Darius gravia
tributa colligeret. Herodotus
Libro 3. lib.

Margarita

62.

Margarita Norbergica & Pa-
nic Regina, à Caudio quodq; Summum
torum Tributum Exegit. Ioannes
magnus lib. 21. cap. 19.

63.

Alexander magnus cum e-
um quidam moneret longe plus 3^{en}
cligalium à Civitatibus exigi posse.
Respondit: Et hortu lanum adigui

64.

radicius olera excindit. Maximus.
Cum exactores tributi ab
Eduardo Anglica Rege populo impo-
siti, ingentem acervum pecuniarum de-
lectandi Regem causa profudissent:
Demonem circa acervum ipsum sen-
tentem vidit, pecuniamq; reddi iussit.

65.

Themiſtocles exacturus
tributa distat ad Athenienses. Duos
vobis potestissimos adduco. Geo. 3.
Dion & recepsita sem. Qui illi Respon-
derunt: Duos & nos opponimus. Pal-
lantem & Impossibilitatem sem. Plus
tarchus in Themiſtocle.

66.

Epaminondas Thebanorum
Dux Filium suum quod contra Pa-
terna precepta cum hoste conflictis-
set, cumq; vicisset, corona primum im-
posita feriri iussit. Valer. Max. l. 5. c. 8.

67.

Dennis Tennidiorum Rex
legem contra adulteros Tuleraſt ut depre-
hensi securi trucidarentur. Deprehens-
so vero ipsius Filio Rex rogatus quid
nam faciendum esset. Respondit:

Lexa

68. Lege utendum est. Timpig. Ligno 63.
Publius Lentilius cum amico
ab eo aliquid iniusti peteret, & non
concedenti diceret: Quid ergo mihi
tua amicitia opus est. Respon-
dit: Imo quid a puer tua si pro se alii
quid inhonesti facturum sum. Val. 1. 9. C. 4.

69. Sudoricus 12. Pallidus Rex cum
Profectum Aurelianensem suum gan-
miliarem Capitis aliquando dam-
naret, admirantibus nonnullis res-
pondit: Amo amicum, sed Rex num
adeptus, Leges sustinere debet. Peger. 1. 10. C. 4.

Eruditiones Orationibus Antenuptialibus Senientes

1. Appius Claudius Romanus
Senatus Princeps, Filiam suam C. Ty-
berio Graeco sponte despondit, & do-
rum revertens ab ipsa tanquam uxor
vocans, inquit: o Antista Claudiam
nostram despondi, Admitata illa quae
hujus singula? festinationis causa est
nisi eam C. Tyberio Graeco tradidisti.
Plut. Ap. Idem debere fieri, nec posse
Rom. differri propter singulares pe-
tenas loquitur.

2. Cyprianus cum Dionysius
Scythorum Tyrannus illum necare
statuisset, mortis ad judicasset, respon-
dit: Deicetis quidem pareo, sed quia
sororem habeo in nuptiam cum pro-
prio animo elocare induxi. Itaque in Patrum

navigabo

navigabo, & mox reversus mortem
libenter obibo. Poliem. lib. 5to. Si
tanti ille faciebat conjugium, ut ni-
hil majus in Vita faciendum sibi
restare putaret, Sororis nuptias,
magni illud etiam à ceteris facien-
dum esse.

3. Incei tadera in Jovis Olimpici
templo p.terunq. habulis ex ore an-
tiquo confectis, sancta & sacra habu-
re cetera. ab Alex. l. 5. c. 3. Appl. Spon-
salibus quæ coram Sacerdote sanguis
Dii administ. fiunt, ut utriusq. amicitia.

4. Eidem sedus percussu in-
tebant exates cum Olea rabe, & vitta
lanca, Idem Idem. Oleam amicitia,
vittam videri perpetuitati benevo-
lentiaq. quia rotunditas & circuitus
eternitatem significat.

5. Aristoteles idem sedus cum
Diacis firmaturus, ferreos Orbes au-
ros adhibuit Alex. ab Alex. l. 5. appl.

6. Pari cum sedus percussu
und. cinerem & terram lingunt. He-
rod. l. 4. Appl. Dñum & terram quoq.
illam in qua Amicum quærit amare,
& nunquam cessaturum ab officiis a-
micitiae, usq. terra & cinere conspergatur.

7. Huius Sylla cognomine felix
inter Fortunas suas, p.riam dedit,
quod pium metellum amicum habuit.
Plutar. Appl. Dñum & summe rege-
nem exist. mare si amicitiam eius
coram quo agit moreatur.

Sparsham

8. Spartanorum lex multam
statuit, primam non ducendi uxo-
rem, alteram sero ducendi, tertiam
et illi gravissimam, qui malam duxisset.
9. Nota est vox intellegi sulu
si publicè, perpetuè esse providen-
dum, quam protulit necepi statem
Conjuzii suaders, quod per illud Pa-
millea, et homines perpetuarentur
Diel. lib. 1mo. cap. 6to.
10. Cyprius Pueros ad iussu
uoris recipienda, causa à Pœstis
fingitur. Sabellic lib. 3. cap. 5.
11. Persis contrahere nuptias
tantum initio 3eris licuit. Alexan.
ab Alex. lib. 2. Cap. 5. Nimirum
tempori amantissimo 3itam amo,
nissimam comparabant.
12. Sacra quidam Virgo Pon-
gandi cui dam, quam dolem, spet al-
latura. Respondit: Pudis siam &
vir sitem à majoribus traditam. Plut.
13. Philosophi amoris co, no,
mento alium intelligunt, et amorem
primo omnium gentium esse dicunt.
Pierius Hierogl. lib. 42. cap. 12. et p.
D. N. Alium suum in aliqua domo
14. Sigere, ad quam amicitiam transferat.
Amor allatus cum sagittis
per arcu pingitur. Pierig lib. 76. cap. 22.
15. Quid facies vinculo constri-
ctas, indicia sunt amoris in sui, pin-
guntur verò accensa. Idem lib. 73. cap. 23.

Grad

16.

Erat Homae Pili Dei
 simulacrum sic Expressum, Ex
 una parte stabat forma Viri, cui
 nomen adjectum Horat Et altera,
 forma Virginis cui Inscriptum
 nomen: Veritas. Hae illi manum
 porrigebat. Media autem inter eos
 stabat forma, cui Inscriptum nomen:
amor. Ex additis Pierio Hierogl.
 lib. 1. cap. 32. App. Hae maxime
 amorem conciliare, scilicet honorem,
 seu magnum genus, & veritatem
 seu sinceritatem affectus.

17.

Significatur etiam per Ly-
ram Symbolicè Amor, quia debet esse
 se concors, quae concordia in Lyra eam
 vim habet, ut etiam ex Saxa parvifera
 cum Amphione luderet dicantur.
Pierius lib. 47. capite 9.

18.

Piralis seu Piracusta be-
stiola est, paulo musca grandi ma-
 ior, in medio igne nascitur & manet,
 eiusque nutrimentum ignis est. Pierius
Hierogl. lib. 16to. cap. 225o App. amo,
rem ignem esse, & igne aliquid esse,
ita est rei desiderio.

19.

Parthenica Sodalitas in Cat-
legio Romano habuit in Symbolo suo
Catenam ex annulis non necis sibi in-
vicem, sed secreto complexu a superstitione,
et magnete compositis, nam Magnet,
prima^m attrahit anulum ad se, annulus
vi attractiva imbutus, trahit secum dam,
Secundus tertium, & sic fit catena sine

neque

neque connexa Lemma sunt: arcanis
nodis. Applica potentem magnetem
 Amorem esse; qui corda hominum ar-
 canis nodis connectit, & ad se pertrahit.

20. Sodalitas Mariana aliud
Symbolum habuit; Columbam odore
 perfusam, quam gregatim alii, insegue-
 bantur; cum Lemmate: Dr. Odorem.
 Omnia enim una Oderifera columba
 plurimas adducit. Applica de odore
 famula, virtutis Domini. & adductus esse.

21. Duo fauces vinculo colliguntur,
 sunt amoris mutui indicium. Signu
ficatur etiam per Syram amor, quia
 debet esse concors. Syr, autem ea vir-
 est, ut non solum Alexander ludente
Timotheo, sed & Saxa paruisse, Su
 dente Amphione dicantur.

22. Amorem magnum Deum
 esse dixit & omnipotentem; quippe
 cui nec Hercules resistere potuit;
 & cuius famulum se esse Socrates
 ex Delphico Oraculo Sapientissim
publice professus est. Et quid non
vinid amor. Applica & sic ab amo-
 re devictum in Domum D. N. Christi,
 ma Spolia & eo tuos maiores deferre.

23. Apud Athenienses amor
 in Eodem Templo cum Pallade Pa
 crafiabant; nimirum ut sapientes
 amet non deonere, amare enim et
 sapere vix Deo conceditur.

maßer

24.

Mater dedit Filio Triā

Poma, ut hunc Instrueret, quem Eli-
gere amicum deberet. Hunc nimirum
qui traditum sibi pomum aequali-
tate dividere. Nam qui sibi ma-
iorem sumeret partem, hunc utili-
tatis sua studiosum fore putabat.
Qui sibi minorem acciperet parte, per
hunc adulatorum; qui aequalem sibi
a Filio sumperet, hunc verum a-
micum & sincerum. Applica per
Rejectionem arguendo temeritatis,
quod amorem pomum lucrarī vellet.

25.

~~Amor~~ ~~Amor~~ ~~Amor~~

Amor pinguis, ut in una
manu pomum habere, in altera pa-
perem, significat iucunditatem & su-
avem, securitatem, & securitatem.

26.

Narratur olim amicos duos
ad Vulcanum irisse postulantes,
ut se in unum hominem transforma-
ret, & transcunderet.

27.

Mos antiquus fuit mulierum
ut nuptias praestantium mulierum
virtute Comparandas proponerent. Sic
Anteus Rex Lydiæ, Filiam suam Cle-
cem victori curus proposuit: Sic Da-
naus Ophiliad. Pisander Camirensis
sorores. &c.

28.

Atalanta Latii Regis Pila-
corporis viribus & Elegantiā atq; pedum
velocitate excellens nulli volebat nu-
cere, nisi à quo in lusu esset victa. mul-
ti assensarunt hæc sponsalia, sed victi

ab illa, sicut conventum fuit, in p^{er}na^m
ocissi sunt. Tandem Hippomenes,
tria Poma tria Poma aurea sumens
ex Hesperidum hortis, cum illa Cer^e,
tamen ingreditur & quoties antea,
dixit obstantia, toties Hippomenes
ad partem Pomum aureum projicit;
cujus pulchritudine & pretio, ap^{er}ta
morabatur & pomum sustulit. Sic
ser dum fuit, victor evasit & sponsa^m
accepit. Applica; Ludicra hoc epe me^u,
dia quere^{re} sponsam.

29.

Apud Pelcos & Macedones
dum inibat sponsalia, sponsus &
sponsa debebat panem gladio divis^u
gustare. Carolus Fridericus Dux Juⁿⁱ
siacensis pro simbolo habuit palma^m
sicut scutum Cordibus humanis p^{er}te,
num cum Inscriptione: Hic stans
Athenicus esto. Applica; nos omnes
defendere nitimur ab hostili tempo^{re},
re & oblivione subruente omnia: nul^l,
lus autem oneris fortior est, quam
concordia familiarum & conjugiorum,
in quo tot corda connectuntur, quot
in amicitiam admittuntur.

30.

Plinius aj^{it} reperiri arbor^{em}
quandam nomine Larix, quæ igne non
comburi^{tu}r, quin potius si in ignem
conijciatur, ac si cepet lapis, ej^{us} flamm^æ,
minus resistit. Lib. 16. natur. histor. / Quod
experimento probavit Cesar, circa Corda^m,
tem Tegep^{am}; ibi namq^{ue} erat Larix

Ex hoc

Ex hoc ligno confecta, cui ignem ap-
poni iussit, & uenit flammis unde
quag circumdaretur, nullum desti-
natum passa est. Collig. Rodig. l. 6. antq. Sect.

31.

Accedamoni priusquam
ad bellum mouerent, ultimas amoris
immolabant. Cur non potius Marti
bellorem Duii credebant victoriam
in bello subditorum potius affectu,
quam ab armorum robore dependere.
Atlea. ab Atlea. lib. 450. cap. 830.

32.

Alciadus pinxit Ulyssen
condilio prudentissimum & Hectorum
Dionem fortissimum, cum Ensen-
ptione: unus inquit Duo plurimum
posant. In Emblem.

Eruditiones orationibus
Nuptialibus ac Epita-
lamicis Seruientes.

1.

Themistocles dicere sole-
bat eligendum potius esse virum si-
ne pecunia, quam pecuniam sine vi-
ro. alludit ad Diogenis dictum, qui vi-
ro Diuide indocto, inquebat: En vis au-
rea, vis propter stultitiam, aurea pro-
pter diuicias. Stobaeus.

2.

Democritus dicebat, Cum
qui bonum generum nactus esset, inco-
nspice filium. Cum autem qui malum
perdidisset & filiam. Idem.

3.

Olympius dicebat quidam

nes

neq. auribus neq. oculis, sed digitis. U-
xorem ducunt, salam spectantes do-
tem. Erasmus lib. 3810.

4. Socrates consultus à quopi-
am adolescente, an uxor ducenda spet-
disit: Puer qui nondum intra nup-
tam sunt voluit intrare: qui autem
iam in dux sunt, voluit Exire: sic
tu vide ne idem tibi contingat. Ant. part. 2.

5. Epaminondas reprehensio
à Delopila, quod caelo viveret, inquit.
non curas tu Rempublicam Epami-
nonda, qui nullos post te filios relin-
quis quorum manu salus Patria defen-
di possit. Brisson.

6. Phocionis uxor interrogato
quare auro, & muliebri splendore non
uteretur, inquit. Satis uxoris magno
ornatus est Viri sui virtus. Vel ut
alibi dixisse fertur: Meus ornatus qu-
non est fa. is sed Phacion me ornat, id
videt Atheniensium Imperator. Sabell.

7. Artemisia Caris Regina
mausolum virum suum defunctum
eo honore & amore prosecuta est, ut
mortuum intra se sepeliverit. Nam
Cineres defuncti, vino immisceas pass,
latim Obstis. Deinde Sepulchrum ei
mausoleum dictum & inter Orbis Re-
ptem miracula Connumeratum con-
struxit, ad funus quoq. ex tota Dacia
Princeps Oratorum convocavit. Valen. maximo.

8. Acrocis Arcopagista filia,
mortuo sponso negavit se alterum,

p Suram
_____
_____
_____

pluram, dicens: aliis quidem motum
suum esse, sibi tamen adhuc vinum
vivere. Hieron. ad Iovianum.

9.

Prothosilas sub Troia oc-
ciso, uxor ejus Laodamia in solati-
um mirroris orabat, ut saltem, cum
bram mortui viri videre possit. Quod
cum Impetravisset, pro gaudio in am-
plexu umbræ expressavit. Propert.

10.

Philippides dicebat, tibi
cum uxore sunt jucundissimi dies,
unus quo ducitur, alter quo morsua
effertur. Floril. mag. sub. lib. Misp.

11.

Antiphanes dicebat infor-
tunum Extremum nuptias esse. Lib.

12.

Diogenes dicebat amorem
esse odiosum negotium, eo quod plen-
tumq; affectus odio deditos in vadat.
Laertius lib. 6to.

13.

Cato major ajebat amandis
animum in alieno corpore vivere et
animam illic potius esse ubi amat
quam ubi animat. Phil. in Cuius vita.

14.

Quemadmodum Radius
à Sole, calor ab igne, frigus à glacie, can-
dor à nive nequeunt separari, ita ab
amore divelli non possunt benevolen-
tia, Societas, necessitudo, concordia. Phil.
Lippus Bernaldus.

15.

Apud Plautum Senex a-
morem appellat Deum Mundi, ian-
tem, seu Omnis Elegantis, & mundi-
arum Patrem, Eumq; nitoribus nidi-
simis antecellere. Plautus.

Qui

16.

Qui amorem acmina depin-
gere solent, pingunt. Eos plerumq;
malis colludere & inter arbores po-
ma decerpere, abrodere, jactare &c. Pex. 14.

17.

Martia latonis filia quæ-
sita, quare possit mortem mariti, cu-
alio copulari nollet, respondit: Quia
non facile virum invenio qui me ma-
gis velit, quam mea. Erasm. lib. 8. Apoph.

18.

Martia cum diutius seque-
rum virum laceret, rogata, quem
spes diem ultimum habitura respon-
dit: Lucius, cum quem eo videret.

19.

Cato dicebat, si sine uxori-
bus mundus esse posset, vita nostra non
esset sine his. Idem.

20.

Idem dicebat, cum uxoris
incommodè vivitur, sed sine illis non
vivitur omnino: unde uxor quid est
nisi necessarium malum.

21.

Alphonsus dicere solebat:
tunc matrimonium tranquille beitra-
quidimonias posse exigi, si maritus
surdus fiat, uxor cæca, hoc est Eligor,
voluntatem patitur uxoris mariti,
et uxor non labores suspicionibus ma-
lis de marito. Erasmus.

22.

Anthisthenes ajebat, uxorẽ
ducere, debetur hoc naturæ & Patriæ.
nam rem proprius inducendi. Inquit
Plutarchus, non ita magnum discrimen
est inter eum qui uxorem occidit, & qui
eam neipubem, cum dare possit, recusat.
Diog. Laert. lib. 6. cap. 1. in Laconic.

Democrito

23. Democritus interrogatus
cur pusillam uxorem duxisset, Respon-
dit: Ego ex omnibus malis mini-
mum elegi. Anton. Serm. de mulier. for.

24. Periculis tantibus quibusdam
in mari, ac iam prope naufragium
subeantibus cum causa discessit, ut
civitis oneribus levarentur. Alii
merces quiebant & quod habebant one-
ra: Unus autem uxorem in mare
proiecit, eam sibi gravissimum onus
ope dicendo. Placit. Polon.

25. Aristippus mulierem par-
vam sed pulchram conspicatus dixit:
Parvum quidem pulchrum, magnum
autem malum. Anton. Ser. de mulier. for.

26. Prothapras quid situs aut
inimico filiam suam nuptam dedisset,
dixit: Quia nihil illi dare poteram
deterius. Idem Serm. mul. Imper.

27. Philosophus quispianum in-
terrogatus, quid esset mulier mala? re-
spondit: Viri naufragium, domus sem-
pestas, quietis impedimentum, visus
captivitas, quotidianum damnum, volu-
ntaria pugna, sumptuosum bellum,
bellua conivsa solitudo concidens, sedu-
na complectens, Exornata Scylla, anti-
mal malitiosum, malum necessarium.
maximus Serm. 9.

Causa nubendi Est an-
tiquitate sunt sequen-
tes in usum collectae

Apud

1. Apud Carmanos nemo uxo-
rem ducebat, nisi qui hostis caput prius
ad Regem dedidisset. Alex. ab Alex.
2. Apud Indos ille in premium
accipiebat conjugem, qui in pugnis & lu-
cta praevaluisset. Arianoq. Lib. 8. de Reb. I.
3. Nemo inibat conjugium nisi
qui hostem conceperat apud Amazones.
Idem Strabo de Sarmatis & Mela. lib.
I. mo. de Populis circa Meosim affirmat
Alex. I. m. Herodotus lib. 2. to.
4. Apud Persicam gentem
mulier equitandi perita, ius habebat
nubendi sic enim ait Historicus, quae
optime iudicatur quadrigas ducere cui-
cunq. vult nubis. Strabo lib. I. mo.

Ornatus nubentium apud antiquos.

1. Apud Romanos inducitur
sponsa rectam tunicam & Togam pu-
ram: erat autem Toga pura, vestis, quae
nullus purpureis limbis protegebat:
neq. aduersus alter color candorem eius
illo modo visibatur, unde candidus um-
bo vocatur apud Persium. Tunica autem
recta fuit purpurea & picta, inde forte
& moderna consuetudo apud pleriq. mo-
deris, ut vestes albas sumantur ab iis, qui
matrimonii fœdus sunt iniuri.
2. Quaque omnium primopse,
sic Plinio, rectam tunicam fuit, quam
simul cum Toga pura Tyrones inducant,

nova

novæ nuptiæ. Erat vero huius vestis
miri candoris, subtilitatis & odoris,
& fortunæ consecrata. lib. 5. natus hijt. cap. 48.
Unde & vestis fortunæ dicta fuit.
Con calvis vero concedebatur, sed ei
tantum, qui virtutibus & probitate
famam meruerat, eaq. uti tantum qua-
drante hunc licitum fuit. Servio tar-
men Pullio, qui natus radios circa
caput & flammam habuisse sine
danno visus est, Diogenes lib. 480.
concepum fuit in seipso die eâ veste
uti. Addit Varro hanc vestem ad Scy-
thia tempora duravisse, & ideo dictu
fuisse, Vestem immortalitatis.

3.

Apud Hebræos quamdiu
sponsæ ita sum virginalem profl-
tebantur, tunicis albis utebantur,
quibus in Introductione solenni in-
iciebant floribus pictam vestem.
Hinc apud Philonem filia Cujusdam
à spe conjugii lapsa inducitur sic
loquens, et albam quam novit Mater
mea, Linca comedet caro.

4.

Divus Hieronymus in illa
verba: In fimbriis aureis circumam-
cta varietatibus dicit. veste spon-
sæ apud Hebræos scutulata sum fuisse,
dictam vestem clypeatam: eo quod
clypeus acuti picti in ea fuerint, & in cly-
peis singulis, singulis majorum im-
pines. Psalmi 45. Hinc sponsa ma-
joribus suis indusa ad sponsum ducebatur.

Ex

5.

Ex verbenae & floribus nocte
bat olim sponsa corollam, eamq; sub
amiculo ad virum defererebat, & haec co-
rolla, quando ex variis floribus erant
necesse, appellabatur Pancarpia. Fest.
Pompeius libro 3tio.

6.

In Paetia Sponsam Aspa-
ragine coronant, ut ait Plutarchus:
Pis autem id ad significandam urbem
nam jucundamq; videri societatem. Nam
Asparagus, ut dicitur, fundit suam
fructum ex spina asperissima. Plut. de Consul.

7.

Apud Lusitanos ex solis Ro-
ris debebant esse Seta sponsalia.

8.

Apud Praecos caput Sponsae
hasta gladiatoris comebatur, & crines
discriminabantur: sed hasta haec nul-
lum debuit caput mortui tetigisse. En-
jus rei Plutarchus dat duplicem cau-
sam: Prima ut monerentur nuptae,
quod bellicosius viris jungerentur, ideo
ipsas debere a lusu & mollioribus aliis
simplici ornatu uti. Inquest. Rom. num. 87.
Secunda quia plerumq; ad Nuptias perti-
nentia ad Junonem referuntur: Junoni
autem sacra habetur hasta & plerumq;
eius Haecur hastis nitebantur. Persi-
am dat Alexander ab Alexandro, inquit.
Opinari licet quasi fortes ex de Causa
viros genituram se ominetur. Quarta
ut hoc signo subditam se Sponsi di-
sciplina gateretur.

Flammico

9.

Flammico etiam Caput
tenebant, dependebat autem ista ut
vultum tegeret, erat autem lutei colo-
ris. Causa à Festo lib. 3. cap. 6. datur.
inquit: Flammico amicitior nubens
boni omnis causa, quod assidue cō uter-
retur Flaminiis uxor, cui non licebat
divortium facere. Idem non fuit an-
pud Spartanos, & alias Nationes,
ut prodeuntes foras puella, vel tota
faciem, vel dimidiam velarent. Ovid. 1. Trist.

10.

Cingulo cingebantur Romae,
nbi Sponsae, Ex ovisthana confectione, quod
herculano nodo cinctum erat. Trist. 1.
noni natum nomen, ut Cinctia diceretur.
Test. lib. 3. to.

11.

Athenis in usu erat ut Spon-
si Caput Caricis & palmarum fructibus
inspergeretur. Idem fiebat servis no-
vitiis, qui primo domum Dominorum
ingrediebantur. Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 5.

12.

Ornabantur Sponsae moni-
li, & tunc exsecrabantur monile filia,
mariti, quod fingeantur adeo ingau-
stum, quic gestantibus, ut vel discordi-
am conjugum, vel aliquem interitum
insolitum portenderet.

13.

Sponsi & Sponsae, solebant
coronari fere apud omnes gentes. Sic
enim inquit Ter tullianus: Coronant
& nuptiae Sponsos. Hic nos maritus
ab eadem qui etiam gramine viridissi-
mo dicitur coronasse, quando cum Deo
ad se adduxit, coronae istae erant prius

ex floribus

ē floribus texta. Et inde natum ut
 Sponsa Regina, Sponsi Reges vocaren-
 tur. Et in sacris literis vox Hebræa,
 quæ est uxor, dicitur etiam Regina.
 Bene ergo dixit Chrysostomus: Cui
libet viro Regnum eius est conjunctum.
 Tert. de Coron. mil. cap. 13. Moys.
 Bercepha Syrus. lib. de Parad. cap. 28.

14. Apud Coos Sponsus Sponsa
lia initurus muliebri veste induitur.

15. Apud Spartanos vero Spon-
sa capite raso in indumento virili
ad Sponsum deducitur.

16. In Anetia Sponsa Corona
spinca redimitur, & manu illam ge-
nerare debet. Id. Virgil. lib. 1. cap. 4.
de rer. Invent.

Consuetudines Nuptia- les antiquorum.

1. Apud Romanos mense Ma-
io, quo Lemuria instituta sunt, nu-
ptia prohibebantur. Erant autem Le-
muria festa, quibus occisi Lemni umbra
placabantur. Prohibebantur item illis
diebus, quibus parentalia fiunt, quibz
analia, id est arma Martis non sunt
condita. Item diebus Festis, & mense
Iunio, nisi post Idus.

2. Apud eosdem viduas nubere
poterant festis diebus, Virgines non po-
terant. Tacabant Romani ne die nuptiarum

mostr

motus Cæli, aut terræ, fieret, neve
Cælo turbato, aut diē inquieto soliginerent.

3. Apud Romanos lege cautum
erat, ut omnes nubere. Sall. l. l. c. 6.

4. Apud Romanos veteres qui
diutissime cæles vixisset, maximam
habebat laudem. Suet. Vite.

5. Apud Romanos lege Pippia
et Pompeia Prægenariis obnubia pro-
hibebantur, quam legem postea abrogavit
Claudius Cæsar. Alex. ab Alex. l. l. c. 22.

6. Nomen Diatris mortua vi-
rore, sacerdotio se abdicat. Scaliger.

7. Athenienses nullam da-
bant Nuptias, quæ prius in templo Di-
anæ non scripset. Strabo lib. l. cap. 24.

8. Solon et Lycurgus dotem dari
legibus vetuerunt, et ob id quidam qui
Lycurgi filiam mortuo parente ducere
voluerat, damnatus est. Elian. libro
de Varia Hist.

9. Apud Athenienses sponsa
viro ~~vestis~~ Pres apes ferebat, ex quibus
unum viro dabat, velut illum empta,
alterum quem in pede ferebat, in foco
larium ponebat, qui variis vestis & flor-
ibus adornabatur. Vestium autem
in Compiso vicinali. Gezer.

10. Apud Romanos nuptiæ, quæ
non cum Romanis celebrabantur, aut
ex eo populo, qui non haberet ius civita-
tis, vel connubii, illegitimæ erant. Si-
cut & quæ cum peregrina, in pare aut
parente non iubente celebrabantur. Pa-

modus

Modus Nubendi

83

1. Apud Romanos ignem et
aquam in limine appositam ambo
tangere iubebantur; quae etiam novanu
pla aspergebatur; quasi eo facere iteru
no nexu essent copulati. Varro lib. 4.
de ling. Lat. lib. 1. causam dat Festus
Pompejus: aqua et igni interdici solet
singulis damnatis; contra accipiunt
nuptae, videlicet quia he duae res hu
manam vitam maximè continent.
Claridus Plutarchus inquit: Ignis Lu
stras, aqua purgat; debet autem quae nu
bis puritasem et castimoniam servare.
2. Quaest. Rom.
Apud Palatios Connubium
inituri ex eodem poculo bibebant. Plu
tarchus. libro 8vo.
3. Romulus in communicatione
panis et aquae dicitur iniisse ma
trimonium. Dion. Halic. lib. 1do.
4. Apud Latinos Sponsus et
Sponsa amicti vitta purpurea, candido
colore, distincta aut veste, vel si colore
jugum subibant; unde Lucretius de
la est: Virgilius: Furoni ante Omnes
cui vincla Iugalia curas. lib. 4. Rencid.
5. Persa et Medi inibant ma
trimonium dextris datis. Anian. lib. 3.
6. Apud Pallos signum cesti
maritici erat aquam maribus dedisse. Te
stin. libro 4to.
7. Apud Massilienses cui Sponsa

phialam

Phialam impletam porrexit, ei
nubebat. Athenag. lib. 4to. cap. 12.

8. Apud Latinos quando Sacerdos
benedictum annulum porrexit, adstan-
tes impingunt calathos Sponsis. Olay. l. 11.

9. Apud Anglos Sponsa à Sacer-
dote benedicta incipit in templo habere
Sponsus & reliquis idem gaudens. Pol.
Virg. lib. 1mo. cap. 4to.

10. Magarenses Sponsum cum Spon-
sa copulati, à templi vestibulo usq[ue]
ad altare pugnis contutiebant, indi-
cantes neminem ad gaudia pervenire,
nisi per tolerantiam adversarum. Binslg.

Sacrificia Nuptialia

1. Apud Aethiopes in Conjuncti-
one nuptiali porcam immolabant. Alia.

2. Apud Græcos in Epithalamio
Deos præses nuptiarum invocabant,
videlicet Iovem aduñtum, Junonem a-
duñtam, Dianam Svadelam, Plut. in quest.
Græci: lib. 1mo. Cap. 2do.

3. Apud Romanos & Latros nihil
erat in Sponsalibus firmum, nisi Spon-
sus & Sponsa in ara Ecclesie virginii
dicata prius libarent. Dum nuberent,
invocabatur Deus Iuga Simul, dum nu-
pta Domum ducere dux, Deus Domidux,
ut domi esset, Domicius, ut cum viro
maneret, Manserna, cum postea uni-
geretur, Luno unia. Plutarchus in
Christide.

4. Erat Roma Tempus Fortunæ

Mulieris

muliebri, in memoriam Veturias
 & Volturniæ dedicatum, id est Ma-
 tris & uxoris Carisani: cum dedicare,
 tur ei simulacrum, audire bis sunt
 voces huj. Hic me Matrona vidisti
& Priu dedicasti. Addit Dion. Halicarn.
 napeus, quod moritu primo sacerdoti
 sit institutum, quod hoc Simula-
 crum solle nuptiæ coronarent. Ita
 lex. Max. lib. dno. Cap. dno. num. 4to.

Modus deducendi Sponsam.

5. Romani non patiuntur nu-
 ptiam transcendere timen, sed subla-
 ta transportatur à prouibis. Hujus
 rei tres causas dat author. Prima: quia
 in raptu non ultro intraverunt, muli-
 eres domos; sed illas sunt ut dicitur
 lib. 2do. Plutar. in quest. Rom. num.
 15. Secunda: quia videri volunt non
 volentes, sed vi coactæ co ingredi. Ter-
 tia: quia hoc signum est eas exire,
 etiam domum, relinquere non debere,
 nisi vi eiciantur, sicut vi introducun-
 tur. Nam etiam in Babilonia in nupti-
 is artem plausit ante fores combus-
 runt. Significantes sponsam hic jam
 manendum esse, sublato arcehendi
 instrumento. Quartam causam Ci-
 cem subiungit de Claris Oratoribus,
 ubi de Scipionis familia dicit: Ex du-
 arum familiarum conjunctione glo-
 riam stirpis in unam domum vel
 in unam arborem inseri: Hoc igitur

modo

modo illiminatur Sponsa seu
in Limen inferitur aliena familia,
ut ibi nomen suum deponat novamq;
Sponsi induat.

6.

Sponsa introiens domum
sponsi debuit dicere: ubi tu Cajus
ego Cajo. Cujus rei duas dat causas.
Primo: quia Sponsa hac conditione
intrat ut parsiceps omnium rerum,
& gubernationis fiat. Itaq; hec ver-
ba hoc significant, ubi tu Domini
eris & Paterfamilias, ego Domina
ero & materfamilias. Secundo, quia
Cajo Tarquinii princeps Regis Uxor
optima sanifica fuit: ideo insti-
tutum, ut novae nuptae, ante mariti
januam interrogatae, quomodo vo-
carentur: Cajam se esse dicerent. Plut.

7.

Romana Sponsa domo
cyressa ibat procedente Sibicine,
et eo qui canebat Hymeneum, colu-
seum ferens & fustum cum stami-
ne: Canebatur autem sic Hymeni:
O Hymene de Hymen! ades O Hymen
nde Hymen. Pigeat autem in
gratiam Hymendi Dei nuptiarum,
qui à Graecis pariter & Latinis co-
lebatur, & pingebatur coronatus
floribus & amaraco, dextra facem
tenens, sinistra flammicum, in
pedibus croceos soccos habens. Valer.

8.

Apud eosdem lucebant
Sponsam duo pueri, qui ex eodem
patre, & matre sunt nati, seu / ut

Festus

Festus ait. / quorum uterq; parens in
vivis esset. Tertius autem pedibat,
& præferbat facem ex spina alba; fac
vero hæc dicebatur *Proflux*; & rapieba-
tur ab amicis, ne forte illam cito vir
ferret in sepulchrum, ut sibi combu-
reretur quod erat ominosum. H. Fe-
stus. Plutar. dicit quod quinque præfe-
rebantur facces. & dat causam, quia
impar numerus diffindi pariter
non possit; quinarium vero maxime
congruit *Supplis*. Nam ternarius
primus est de Imparibus; binarius
primus de paribus. Ex his tanqum
mare & femina nascitur quinari-
us. Plutarchus inquit. Rom.

9.

Apud Preces medio in cur-
ru Sponsa locabatur; comitabatur
eam Sponsus & affinis aliquis necesse-
rarius, qui *Parochus* dicebatur. Et
quod pedibus iret. Rodig. lib. 2. cap. 15.

10.

Morem fuisse apud eos
fertur, ut Sponsam in Viri domum
euntem puer Spinam & glande querna
obsitus præcederet & canistrum pa-
nis præferens clamaret. *Offugium*,
lun, inveni bonum.

11.

Apud Romanos Sponsa
in domum Sponsi deducta in gy-
rum vertebatur. Causam dat, ne Sci-
licet viam sciret ad Paternas ades.
Viragellus.

Modus disponendi Domus
quam nupta ingrediebatur.

Janua

1. *Janua cingebatur lanâ apud Romanos, & lauro exornabatur. Sponsa vero ingredienti postes vitibus la-
neis attingebat, & oleo vel adipe fu-
illo vel lupino inungi jubebat: ne
quid perniciosæ pestis irreperet.
Et ab hac unctione quam novæ stu-
pta faciebant, dicit Servius, dictas
uxores, quasi unxores. Plin. lib. 28. c. 9.*

2. *Alii felle nigri Canis suffi-
tum faciebant: Alii in villarum
foribus ponebant rostrum lupi,
nequid periret, aut fascinaretur.
Alii Caput Draconis limini subji-
ciebant. Alex. ab Alex. Horat. l. 1. Sat.
8. Plin. l. 29. cap. 480.*

3. *Alii Stellam marinam,
vulpino sanguine illitam, nequid
periculi, aut noxæ foret, defigebant.*

4. *Focus accendebatur à Spon-
sa, & deposito in eo nurmo, in sin-
gulum lectus sarium, pluribus orna-
batur corollis, ædium vero fores
exornabantur floribus & frondibz. Varro.*

Arbus Pubertium.

1. *Sponsis apponebatur papa-
veris Succus lacte & melle dilutq. Ov. l. 7.*

2. *Apud Persas malum edebat,
aut Cameli medulla: nec licebat alie-
no cibo vesci eo die. Pastor. Strabo.*

3. *Babilonii & Arabes thymi,
ama gustabant. Herod. lib. 1mo.*

4. *Ex Polonis instituto malum*

Cyclonium

Pydonium epulis nuptialibus adhibebatur. Plut.

5.

Repositio apud novum Maritum postridie Nuptiarum dabantur, & tunc jam Sponsa Domini nam agebat: clavis ad fidei ei tunc porrigebatur. Apoll. libro 2do.

Ritus nubendi

1.

Cimbri in more habebant ut ipso nuptiarum die postquam inter Propinquos de matrimonio convenerat; Sponsus unguem sibi demeret Sponsaq; prolegmina mitteret, & Sponsa utriusq; Sponso, quibus invicem accepissent mox pro iustis Conjugibus habebantur. Vc. var. in habel. Pin.

2.

Pudonam ritu Sponsus Sponsa, & Sponsa Sponsi caput radebat quod simul atq; uterq; consensu nulli, tuo fecissent nuptiales celebrabant. Id.

3.

Armenis hoc fuit ut Sponsus dextram aurem Sponsa, Sponsa vero Sponsi aurem sinistram rumperet, quo facto & illa se illius Conjugem & ille se huius maritum testabatur. Idem.

4.

Samitis solenne fuit ut Sponsus digitum annularem Sponsaq; pungeret, & sanguinem inde manantem suggeret, & Sponsa eodem digito annularem Sponsi pungeret, & simul atq; sanguinem alter alterius e digitis bibisset, Conjuges erant. Idem.

Munido

5.

*Nymides habuerunt in me-
re, ut Sponsus in terram spueret,
idemq; Sponsa faceret, lutoq; ex am-
borum sputis temperato mox Spon-
sus Sponsa, & ipsa Sponsi frontem
illinere, & sic lutum alter utrinq; il-
libum, contracti conjugii signum erat. Idem.*

6.

*Pauci nuptias celebraturi cer-
tum in locum Sponsum Sponsamq;
devehebant: quo cum convenissent;
Sponsus novum nomen Sponsa quod
libuerat, itemq; Sponsa Sponso vicis-
sim imponebant: quod nominum im-
positio, si ab utroq; rata habebatur, si-
gnum erat contracti conjugii. Idem.*

7.

*Apud Lannones Nuptiarum
initio Deum familiarem, quem Lar
vocabant, idest Deum Domesticum,
Sponsus Sponsa, ex argento factum
itemq; Sponsa Sponso Deum suum
argenteum mittebat, & postquam ab-
terius Deum alter acceperat, jam con-
juges erant. Idem.*

8.

*Apud Thraces nova nuptia
fermento subtilissimo candente,
quendam characterem fronti novi Ma-
risti inurebat, Sponsus vicissim in
fronte Sponsa, quibus Cauderius no-
tati Conjuges habebantur. Idem.*

9.

*Picyniorum seu nuptialis
fuit, ut Sponsus Sponsa, & Sponsa
Sponso calcem mitteret, quod si alter
alterius calcem acciperet, signum
erat contracti matrimonii. Idem.*

Parentini

10.

Parentini in more habebant, ut nupturi mensa, accumberent, & Sponsus Sponsa, & Sponsa viceversa Sponsi manu ingesta comederet; quodsi per Incuriam aliquis eorum propria manu in os ingereret cibum, nec firmum, nec ratum, erat conjugium. Idem.

11.

Sicut his Rex erat ut querrum admodum nostro duo matrimonium ininituri manus dant exalipiunt, ita pedibus Sponsus Sponsa, pedes, genua genibus, manibus manus, cubitos cubitis, capite caput tangeret; & tandem postquam inter se compleri erant, & Rex confirmatum habebatur matrimonium. Idem.

Symbola Nuptialia

1.

Cyri Regi spectaculo se oblectanti in scenam producerunt 3 fratres, sororem, colum, Entem, Equum adaquantem, & amphoram cum aqua. Miranti Regi virginem & quid sit querenti, fratres responderunt sororem suam esse. Placuit Regi tam labori, ora Virgo, carnem in uterum duxit. Hec jam Regina facta in sua corona inculci iussit formicam & apem, Symbolum sui laboris cum semmate. Hoc ex eo quod gesto. In summa vero sua caecidi curabit, colum, amphoram, Equum. Id.

2.

Regis filias suas

etiam

etiam pauperrimas torquibus & ab
aliis pro torquibus filicis stipem
exigebant. In his torquibus figuræ
erant. Scilicet: Prima dicitur cum Lemni:
Sic Sola. Secunda Columba cum Lemni:
Sic casta. Tertia Aquila cum Lemni:
Sic prompta. Quarta Ciconia cum Lemni:
Sic Pia. Quinta Noctua cum Lemni:
Sic Virginitas. Sexta Alauda cum Lemni:
Sic Sancta aut devota.

3.

Pausanias inquit tracta Vir-
ginem ut Dulcia Porphyriden. Por-
phyrites vero lapis est, in quo quid-
vis sculpi potest. Dulcia en-
go sculpsit in illo virginem super
testudine stantem, a partibus du-
os serpentes: in dextera manu vo-
num stellatum, & corniculam pel-
lebat: ex capite crescebat Palma, hoc
symbolum Virginis est. In testudine
stat, ut scias Virgini convenire: gra-
viter, & tarde moveri. Serpentes à sa-
teribus significant, ut sit sapiens,
& circumspiciat ubique. Pomum Stella-
tum notat, utillum habeat in ope-
ribus manuum, & virtutibus, velut
stellis vitam suam ornet. Cornicu-
lam pellit, ut non sit garrula & li-
giora. Palma crescit ex capite, quia
virgo vincere debet virtute sua omnes
pravas cogitationes & desideria.

4.

Joannes quidam Dux Medi-
olanensis Leonordus Spondes duos an-
nulos misit, in quorum singulis

singulas

singula gemmae erant pretiosissimae.
In gemmarum una scriptum erat:
Ave. In secunda: age. Id est Saluto
te, & rogo, ut facias hoc quod faciendum
promissisti. Leonora hae remisit tale
hieroglyphicum: duas lanceas aureas,
et in una verbum posuit: Expendi, id
est consideravi hoc quod petis, & ad
pectus meum appendi seu admisi. Platina.

5.

et Athenienses singulis annis
festum amoris celebrabant, in
quo mutuae caritatis symbola depin-
cta exponebant, & specialiter amorem
in vicem aut conciliabant, aut redinte-
grabant. Alii ergo geminos, alii castos,
veros, Pollucem, alii alia caritatis
symbola promebant. Tympius.

6.

Antiqui Scythae admodum
at perbellice amicitiae figuram descripse-
re. Pingebant insignis formae Adole-
scentem, capite nudatum, hirsuta ver-
te indutum, in cuius fimbria scrip-
tum erat: Vita & mors. In fronte.
Nemo & doctus habebat latus usque ad
cor apertum, ubi haec aurea verba lege-
bantur: Pope & longè. Haec autem om-
nia, insignia quaedam documenta prae-
monstrabant. Petr. Bembus libro de prin-
cipaliis. Quid dicit viridis. Quod vera am-
icitia virescat semper. Tempore senes-
cat nullo. Quod viridis vestis adumbrat.
quod fidelis amicus debeat esse paratus
ad toleranda quae libet arduas pro amico.
Detectum caput indicat, amicum nunquam

epos
~~scripsit~~

esse negandum. Satus apertus quid.
irruit amicum esse diligendum non
ore tantum, sed corde & opere. In fron-
te hyems & aestas; quia verus amicus
tam in prosperis, quam in adversis
leges amicitiae conservat. Circa cor e-
rant haec duo verba literis aureis en-
xarata: Prope & longe. hinc deducitur
quod veri amici etiam absentes tanquam
praesentes se mutuo diligunt; di-
stantia enim loci non solvit amicitia-
m. Corpora quidem sed non corda
animorum separant. In similitudinem
& vitam: Quid hinc. qui vere diligunt
usque ad mortem amant.

7.

Huc quadrat quoque Symbo-
lum istud: Columbae duae utrinque
pedibus tenent anulum cum in-
scriptione: Communis utriusque. Sump-
ple Compes seu vinculum. Annu-
lus enim compes cordium est. In-
fra pingitur Ciconia serpentem
lacerans, Lemna: necat ne noceat.
Significat à Connubio omnem acer-
bitatem, & venenum abesse debere.

8.

Corrupta Wilhelmis Mar-
chionis uxor in Symbolo Lunari
habuit cum Lemmate: Sic quis or-
nari. Ipse vero Marchio totum ha-
buit cum Lemmate: Sic mutos ad
illam. Dipalivus.

9.

Hieronyma Aragonia M.
Antonii Columnae uxor ad signi-

ficand

ficandam perpetuam cum Mari,
to concordiam, duas faces vincu,
lo quoddam auro colligatas habu
it pro Symbolo cum Lemmate: Uu
na fuit & una erit id est una ani
ma, una vita cum Maribo. Idem.

10. Constantia Sfortia Du,
cipa, ut suum Serenum candore
inter conjugales curas testaretur,
Cygnum in aquis natantem, & desu,
per tres vespertilionis suo vola,
tu quasi tenebras imitantem pro
Symbolo habuit Lemma: Candor il
lucet. Idem.

11. Anna Regina Hungariae
& Bohemiae, Ferdinandi I. Impe,
ratoris uxor, manus connexas
cum rosa, pro Symbolo amoris ha
buit, Lemma: Sic in perpetuum. Idem.

12. Isabella Caroli V Impe,
ratoris uxor, in Symbolo suarum
virtutum quibus Sponso placere
pingi curavit, tres gradias, quarum
una Rosam, altera Myrtum, ter
tia glandem praeferret Lemma: Sic
has habet & superat.

13. Renata uxor Herculis
Secundi Ducis Ferraris, pro Symbolo
habuit duas manus, quasi invicem
se salutantes: & duos ramos in
modum Crucis positos, de super

14. Bronaru. Lemma: Una fuit
Margarita Duissa Mantuae

Friderici

Diderici uxor in Symbolo habuit
duas manus ad se porrectas &
15. junctas Lemma: In Aeternum.

Elisabetha Austriaca
Perdinandis Imperatoris Filia,
arborem fructiferam habuit in Sym-
bolo, de super vero è nubibus manus
fulmen tenebat, ac illo arborem
pindebat Lemma: Sola mors spem
habet muneris nostras.

16. In Nuptiis Sigismundi
III Regis Poloniae, cum Austriaca
Archiduce tale numisma cum
symbolo eadebatur. Stabat à dex-
tris aquila nigra biceps Imperii
Romani. Et Sinistris aquila alba
Regni Poloniae. Utraq; vero aquila
insistebat Stemmati Austriaco,
Domus, quod est alba Tania in Scu-
to nigro; Lemma: Post animos con-
ciasse iurabis.

17. Secundum Symbolum Co-
iusdem Regis erat, Duæ Palme sur-
pra aduersas partes ripæ flumi-
nis, se invicem, versum se adlinan-
tes cum hac Inscriptione: Amor
distancia iungit.

18. Franciscus II Valesius
Rex Pollic, pro Symbolo aureum
nummum coronatum, quem dextra
ad lapidem Lydium propabat Lem-
ma: Sic spectanda fides. Significabat fi-
dem amicum & amorem conjugum.

De

De Annulis.

1. Plinius pepsimum vis de ce,
lus patrasse dicit eum, qui annu-
lum digitis primus induit. lib. 13.
2. In fabulis Prometheus ha-
betur author Annuli. Hic ex se-
ctum circum et catena, qua ad
Caucasum ligatus erat diu durges-
sasse cum lupi fragmento ut
maneret p[er]petuo, recordatio. Unde
factum est, ut ingratiam Prome-
thei Parentis, homines deinde
annulos gestarent. Kirchnide Ann.
3. Servis in libertatem voca-
tis, circulus et catena cum parti-
cula lapidis de quo fuerant em-
pti eodem circulo inserta dabatur,
ut essent memores conditionis
pristinae. Deinde ex luxu ferrum
in aurum, lapis in gemmam tran-
siit: capitiq[ue] spe gestamen, quod
antea fuit vinculum, et ornamen-
tum quod fuit tormentum. Petra-
sancta libro 3810. de Annulis.
4. Annuli dantur Sponsis
quia Servire indicem Coniuges de-
bent, nec retinent sui in Matrimo-
nio libertatem.
5. Apud Pythagoram etiam
annulus symbolum Servitutis fue-
it, ideo proverbio monebat: Actum
annulum ne indue, id est in duram
Servitutem te non committe.

Flamini

6. Flamini Diali interdiceba-
tur annuli usus. nam Sacerdotes
maximè debent esse liberi. nostri
tamen utuntur utcumq, quia Deo &
virtuti servire debent.

7. Nimius Pompilius & Servius
Nullii statuer, cum annulis erant
tempore Plinii in Capitolio; quia

8. rex bonus, est servus publicus.
Post exactos Reges annuli
ferrei erant Romæ apud Imperatores,
res & manserunt tamdiu quam man-
serunt aurei amores.

9. In funere apud Romanos,
luctu & acerbis Reipublicæ casibus
aureos annulos deponebant, & fer-
reos inducebant.

10. Erant Annuli æstivi pro æ-
state, hiberni pro hyeme, Verri etiam
autumniæ, candida gemma
hiemem, Cerasina Ver, flava æsta-
tem, rubea autumnum representabant.

11. Erant pro singulis mensibus
singuli annuli, imo Heliogabalus
quotidie toto anno annulos multos
vitæ, & singulos semel tantum in-
duit. Petrasant. libro 3to.

12. Annulus Sponsæ dabatur
loco pignoris. Pertullianus Ponu-
sum vocat, & Juvenalis pignus digiti.

13. Selucus in annulo anchoram
sculptam habuit, convenientissimam
Sponsis; quia est signum fidei
& firmæ benevolentia, ut possit
dici illius Poetæ; Anchora facta mi-

hic est. Et illud: Iam Anchoram
ad felicitatem jeci. Propert. Pindari

14. Non novum est Anchoram
 portare in manibus, dicit enim Phi-
 lustratus Consuetudinem apud
 Indos fuisse, ut anchoram auream
 15. in manibus gestarent. Phil. in vita Apol.

Polycrates in annulo ha-
buit sculptam Lyram, quod signum
 est concordie, ex hoc Clemens Alca.

16. Annulus nuptialis in di-
gito quarto manus sinistri por-
tabatur. Ratio hujus principia est,
 quia in eo digito. vena quiddam repe-
 ritur ad cor usq. perstringens, & hoc
 modo putabatur ab Aegyptiis cor
 ipsum coronari. Ideo bene non ne-
 mo dixit: annulus est corona cordis.

17. Romani soliti sunt omnes
 alios digitos coronare propter me-
 dium, qui morosus, sordidus, im-
 pudicus dicebatur. Pierius libro 4.

18. Annulus qui à Sponsis
offerebatur ferreus fuit, & sine
gemma, pertinet hoc ad duratio-
nem & robur: vel ad modestiam
& fugam luxus. Gemma autem
 annulo decrat, quasi ipsa Spon-
 sa gemma epet. Plin. lib. 3. Cap. 1.

19. Apud Persas annulus à
monilibus uti nulli licebat, nisi
cui à Rege data essent. Proinde dona-
 ri annulus magnæ benevolentia &
 amicitia signum erat.

Apud

20

Apud Romanos soli ho-
noratiores uti Centurio Tribungus.
aureis utebantur annulis, alii
omnes ferreis. Plinius.

21.

Idem Legatis ad Externos
profecturis anululum aureum tan-
quam insigne manus dabunt. Idem.

22.

Cartaginenses pro mune-
re expeditionum militibus annu-
los dabant. Idem.

23.

Hannibalis annulus, vene-
num pro necessitate servatum sub
gemma habuit. Idem.

24.

Nefas erat olim Victimam
offerre, nisi eas prius Sacerdotes
annulo obsignassent. Habuit vero
hic annulus in gemma sculptum
hominem procurrentem manibus
junctis, cum gladio ad jugulum. Pe-
tra. Sanct.

25.

Inde, aut potius Cygis
annulus erat, cujus gemma si ven-
sus volam manus vertebatur, in-
ipse à nemine cernebatur & omne
cernebat. Hoc annulo ipse usus.
Opilio in Regem Lydiæ, evaris. Plin-
nius libro 23. io. Cap. 1. mo.

26.

Adamus duos deditur has-
buisse annulos; unius nomen Obli-
vio, alterius memoria fuit. Et Tal.

27.

Suddor. Princeps Venetus quolibet
anno, die ascensionis Domini, cum
Solenni supplicatione per mare ve-
hitur, & illi anulum inicit, ut ita
mare Reipubl. Venetæ, desponsset.

Alexander M.

28.

Alexander M. ante ipsam
mortem cum jam loqui non posset,
Perdiccus magno amico suo, annulum
quo usus fuerat in signum amicitiae
dedit. Curtius.

29.

Legatus Polonus Narbek
apud Imperatorem Germanici, Her-
ricum, cum illi Imperator thesaurus
ostenderet, quibus se Polonus debe-
laturum gloriabatur annulum ex
digito detractum in thesaurum in-
jicit, dicens: Addamus Aurum Auro.
Cui Imperator vernacule respondens
dixit: Hab dank. Et hoc nomen de-
inceps promeruit Familia Habdanc,
Aorum. Boer.

30.

Annularem digitum sacen-
dotes sacrificaturi variis odoribus
inungebant. Pierius.

31.

In Pyrrhi annulo Apollo,
cum novem Muses exsulptus fuit,
ac fere Parnassus integer.

32.

Plinius junior quadrang.
in suo annulo habuit. Alia. ab Alex.

33.

Carolus magnus, oro annulo
signatorio gladii capulo utebatur.

34.

Pharaonis annulus quem
Josephus dedit, habuit signum Crucis
significans quod ei sumendum cap-
pliciorum potestatem daret.

35.

Abrahamq. Porcius scribit se
reperisse annulum aureum vetustum
cuius simul adnexa erat Clavis. in gemma
habuit duas species sculptas, in ter-
tias erat gubernaculum navis. Et in

manubrio

36.

manubrio gubernaculi Crux.

Dabantur sponsis annuli
 qui inculptam Sponsorum aut spon-
 sorum effigiem ad memoriam eorum
 cordi habendam gererent. Puto ego in-
 sculpta fuisse quiddam amoris symbo-
 la, nam et in Calceis ejusmodi symbo-
 la ferebant, ut testis est Clemens ab-
 Alexandrinus inquit: Multiq[ue] fami-
narum soleis quaq[ue] amatorias saluta-
tiones imprimunt, ut vel per terram
numerosè incedentes meretrices
Spiritus in Processu insculpant. lib.
 Edo. Padag. cap. 11. Casta autem spon-
 sa in superiori parte Calcei symbo-
 la huius gestabant, vel in parte subje-
 cta Calcei addebant solis clavos, ut
 his formis insignes, quas in sigillis
 exstare videmus. Et hinc arbitror na-
 tum loquendi modum, cum ex vestis
 gulis alicujus dicantur flores erumpe-
 re. Sic dicitur quoq[ue]: Quidquid calcave-
ris candida rosa fiat. Apud Persę. Quia
 a forse clavis inscripta fuit rosa.

37.

Annulus V in annulo horolo-
gium habuit, quod non sonabat sed
purgendo digitum, horas indicabat,
monebatq[ue] Imperatorem temporis ex-
acti. Petrusant.

38.

Quedam Regina Ungarica annu-
lutum ex Insarago habuit, sed prima
nocte nuptiarum fractus est: Sensit
enim huius gemma iacturam Virginitatis sue.
Philosophi suos subiecit in
annulis calatos habuerunt. Petrusant.

39.

rem
 =====

nem, Academici Platonem, Peripatetici Aristotelem, alii Epicurum. Idem.

40.

Atque Parentes, Avos, Patriam;

*Aphricanus Patrem, Senatus Atrium, ju-
lius Caesar Venerem, Palba Anis caput.*

41.

Alexander M. in annulo uno

habuit Larii imaginem, pro Epistolis
in Asia a se lectam obsignavit. En
pistolas vero in Europam sicmet man
uine obsignavit.

420

In Augusti annulo Sp. h. m.

quintus: significabat robur cum Potestate,
vel Secreta esse Principum consilia, de
inde cum murmuraretur Augustum
enigmata scribere, image Alexandri
in eodem annulo sculpta fuit.

43.

In quorum Annulis Harpocra

tes Deus Mensis: in quorundam amor
coni insidens habentis regem iramquit.

44.

In Meconati³ annulo Rana fus

it. ex Insula quæpiam, ubi Lander perpe-
tuo silens. Hic Medonai cum episcopo
cretarius Augusti, omnem silentii gen-
tium ei promissabat.

45.

Plum gravatis bonno & mori

enlibus de tralhi debeant annuli. Plin.

46.

Diberius sub pinnaculi prolix

Sunt ne quis annulos imagine singulari
notatos in Supanaria, latrinis, aut alia
loca obscena inferret, eo ob id accusatus
est Paulus Pistorius, quod matula in
diem manum cum annulo et imagi-
nem Cyberii obsceno vasi admovisset.

47.

libro 3510.

Perieca Loxo 1850.
Cato in annuli trigemina scriptum
habuit: amicos uno, inimicos nullo. Revar.

Архан

48.

Apud Babilonios annulum
signatorium singuli gestant. Naviis.

49.

Apud Romanos liberis an-
nulo donatus ingenuus erat, & ad ma-

50.

gistratus suscipiendos habilis. Id. Ibid.

51.

In Romi Senatoris annulo
gemma erat vel viginti millibus scelerum

52.

signis constabat. Ibidem.
Annulo victimis signebantur
qui habuit pro Symbolo hominem man-
ibus vinctis procumbentem cum gla-
dio ad jugulum stricto.

53.

Romanus Pontifex postero
die ab inauguratione annulum su-
mit, cum S. Petri piscantis imagine,
qui mortuo Pontifice unguis solet.

54.

Mida aut potius Regis annu-
lus erat, quo circumacto à nemine ipse
cornebatur, omnes autem videbat. Plin-
nius libro 33. lib. cap. 1. mo.

55.

Vladislaus Jagiello Rex Po-
lonia, in signum recondemnationis &
benevolentia, Episcopo Cracoviensi cum-
dem anulo eundem misit.

56.

Alexander M. cum ab Ephe-
sione Secretum literarum exposce-
ret, post lectam Epistolam quam ei
communicaverat ori ejus annulum apprehendit.

57.

Annulum non ardege. tan-
tum monebat Pythagoras id est cauere,
dum ne nos in eam amicitia & servi-
tutem conjiciamus, quod sit dura & incom-
moda. Est enim annulus servitutis.
Etiam Hierogl. Unde: Reges annulos
gestant, tanquam de iunctis ad servi-
tutem & publicas. Et man. vincula iuga-
lia pro connubio ponit. Pierig lib. 36.

Septimus

57.

Neptunus & Apollo in primum
adificata & Troja poculum aureum
acceperunt. Accipit autem Apollo
Gyra, qua Sonante muri considerunt
Mars. lib. 8. v. Ep. 6. las.

58.

Apud Italos in Cena, tria po-
cula ponebantur, unum Mercurio,
Præter alterum, Tertium Iovi Servatori.

59.

Poculum grammaticum, seu
poculum liberarium fuit homeris Vers-
ibus inscriptum, & Palladi sacrum.
Alex. dicit ætærum fuisse in templo
Dianæ. Popidonius lib. 1. 5. to.

De Torquæ.

1.

Constantinus Imperator in
Torque suo, Solem aureum tulit cum
Inscriptione: Et Astris & Sibi. Niceph.

2.

Idem Imperator alium Torquem
habuit, in cuius medio pendebat Cor au-
reum, circumcirca vero omnia Symplici-
orum genera erant ex præpa cum Inscripti-
onibus, nihil, nihil, nihil, quod diceret. Cor verò
Deum & Patriam amans, pro Dei & Pa-
tris amore hæc omnia contemnit. Idem.

3.

Burchardus Montmorencius
scitis in aue intravit, dum alii e præ-
lio fugerent, post intravit semel au-
lam Philippi 1. Regis Gallie, torquem
in collo habens cohxum ex aureis
capitibus Cervorum, ex quibus depende-
bat caput Caris. Petravant. Aulici Indi-
gnati, quod venationum trophæa circum-
ferret, sed ille Regi querenti de inso-
lito Torque, respondit: Notari illo tor-
que proceres illos, qui fugerunt ex prælio

Simidi

timidi instar ferarum, dum ipse man-
suet instar fidelis molossi ad cursum
Liam sui Regis.

4.

Potestatis Rex Polonia cum
cumferebat in torques, parentis sui ima-
ginem, ne unquam aliquid turpe aut
Parente suo indignum faceret. Ommes.

5.

Quidam Princeps non na litans
cum iam in Extremis esset illi attatq
est torques à Rege collis cum imponens
dixit: O quam magna est hanc ex mal-
tis & hinc constant. Hippocritus.

6.

Cum Sardinus quidam habu-
tandi causa Carthaginem migrare vel-
let, Claudius Imperator cum magno ctu-
dio retinuit, inquit: Ego te aureis com-
pedibus obligabo. Intellexit per hoc cle-
natoriam dignitatem. Dion.

7.

Darius Medicum suum se gran-
viter infirmum sanavit, duobus com-
pedum aurearum paribus donavit. Herod.

8.

Philo hoc duriu dari torquem
dixit: Damus tibi torquem ornamen-
tum in prosperitate vinculum in ad-
versitate. Idem.

9.

Diru obsidione pressi Hercules
Dei imaginem ne à se discederet aure-
is torquibus alligaverunt. Curtius.

10.

Torques. Patii Quadrati in
marmore incisus, in medio speciem, cap,
delatri habuit. Plerius libro 2. l.

11.

Qui in peltis se insigniter
geperant, apud Romanos torquibus
donabantur: sed Externi aureis Roma-
ni gemis. Alex. ab Alex. cap. 3. lio.

12.

In Pallis erat ordo qui torquem
ex liliis aureis confirmatum ge stabat,

Procabatur

vocabatur ordo filiiatus.

13. Ludovicus 2. Balesius inspi-
truit ordinem ex Procuribus Palliæ qui
utentur torque de quo pendebat bal-
la cum imagine S. Michaelis archan-
geli Draconem calcantis cum inscrip-
tione: Immensi Terræ Oceani. supra
torquem vero erat corona regalis. Carang.

De Poculis.

1. erat genus Pouli quod diceba-
tur Cymbium, quod erat in formam
Cymbæ aut navis factum.
2. Verus Imperator habuit Calicem
Crystallinum, qui nominabatur Botaces;
Sed Equus: ab ejus equi nomine quem
dilexit. Capitol.
3. In Lexico Henrici Palliæ Re-
gis gemmeo, erat stipes aureus, sili-
um et damanthinum manu tenens. Tarsell.
4. In Didonis poculo erant Ges-
tesse majorem sculptæ, idest, Pueri,
Peli, Agnoris ac. Virg. lib. 4mo Eneid.
5. Poculum Rusti ex Electro fuit
habens caput aureum efformatum
cum aureo vellere, in quo sedebat amor
aureus, alas habens, inflans tioras, qualibus
Epithalamia canebantur. Mors. 18. Epig. 9.
6. Ex Cornibus Onagri fuit pocu-
la ex quibus qui potaverit eo die nec fer-
ro, nec igni, nec veneno, esse obnoxius. Lili-
a. lib. 3tio. cap. 4. 1mo.
7. Ferdinandus Rex Solimannus
Poculum aureum obtulit, solum
gemmis distinctum, habens argenteam
machinam horariam, que non horat ter-

Lumen

sum, sed motus etiam errantium
signorum, & lunares mutationes ex-
primebat. Erat autem tantæ magnitudi-
nis, ut duodecim viri portarent. Jovis

8.

Ludovicus XII. Palliæ Rex ute-
batur pro Symbole Cratere Cælestium
Inscriptione: Inter Eclypsos orior. Typoc.

9.

Seyphus quo Nestor olim use-
batur, dicebatur Nestorida fuisse auris
clavis confixus; anse ipsius quatuor
erant, & circa quamlibet duæ columbæ
aureæ, pascebantur: duæ columbæ au-
tem sub pedibus Seyphi erant. Hunc
Seyphum vocat Altiatus Cæsum.

Et Cæsum Seyphæ ipse color argenteus illi
circæ sunt Cælis sidera Claviculi
Plejades esse putant quas dispersas ille columbas
Umbilicis geminis magna minoræ serasset.

10.

Configurabantur etiam pocula
ex sculpto intus speculo ad multos
angulos, ut uno intuenſe turba apparet.

11.

Quem quisq. gratum habebat,
Ejus speciem insculpebat in poculo:
quod de Epicureis testatur Cicero. ult.
de Fin. Trebell. Pollio.

12.

Cornelius Marcus utebatur
poculo ex Electro, in cuius medio Alexan-
dri M. cultus erat ex præsid; in circu-
itu autem omnis hystoria & bellum
illius caprimebatur.

13.

Erat & Poculum Draconium.
Ita dictum quod redderet quandam son-
nam, cum infunderetur. Hist. Aethi.
in Problem. lib.

14.

Pater Christophoris habuit
poculum cuius oram vites in ipso na-
ta carnabant; è visibus racemis pende-
bant cum botris, qui sicco poculo omnes

aceti

accerbi, immixta autem vino rubentes
et maturi fiebant, poterat hoc poculum
dici Vinea. Achill. Libro 2do.

15. Ioseph Patriarcha ex poculo
divinabat teste S. Scriptura. Genes. 44.
versu 53o.

16. Primum in Convivio pocula
gustabantur, Paucis bibabant aristici;
et Convivis apprecatio instituebatur;
Primum autem Calix Iovi Olympio mi-
nebatur; Secundus Heriibus, Tertius
Iovi Servatori. Alex. ab Alex. libro 5to.

17. Remotis mensis mos fuit Chru-
tiquis, maximum Syppum afferni qui
dicebatur Syppus boni Ominis. Quia bo-
ni Ominis causa circumferbatur, et de
illo omnes gustabant.

18. Prescriptum est genus Poufi,
quod digitorum formis per circuitum
est insigne. Rodigenus lib. 27. cap. 27.

19. Apud Theodatum Idilio pri-
mo quidam propinans ait: Ecce tibi
poculum, vide amice, quam suave olet,
putaveris totum in fonsibus horarum.
Porro sunt horae, fonsque poeis. Et Ovidius
lib. Anno Discurum dicit, ab horis Celi
portas servari. Horaeus autem Quinto
Iliados, dicit ab Eis induci servitatem
cum libuerit.

De Coronis, Pertis, Et Floribus.

1. Capitulum Caligula Coronas inve-
nit instar Belli et Lyncis. Idem libro 27.
2. Apud Persas non modo sacrifici-
um, sed omnes qui sacro interant coron-
nabantur. Alex. ab Alex. libro 2mo.

Donabant.

3.

Donabantur antiqui Sus Corona viri fortes & strenui in bello. Alia autem erat Civica quam perperuo portare licebat & fiebat ex fronde, pame qui meruisset in ludis a populo universo & Senatu assignabatur. Corona obsidionalis erat ex gramine in eo loco collecto, in quo Cives obsidione liberati erant. Corona muralis desinebat in similitudinem Linnarum muralis autem instar navis orata erat. Alex. ab Alex. libro 1mo.

4.

Apud Barbaras gentes, ploscentes corollas imposuisse, pauci & amici sibi signum fuit. Polybius.

5.

Romani in Conviviis etiam ministros conviviorum, ex pocula, & postea coronabant. Alex. ab Alex.

6.

Nuntii victoribus, liberis et navibus & fascibus victorum coronabantur. Idem libro 6to.

7.

Dei Floris, & Dei Salutis in eodem loco apud Romanos templum erat. Idem.

8.

Corona Musarum ex pennis nectuntur, quas ex Syrenum alis credere, quo significatur earum famam orbem peragere. Pierius.

9.

Etiam mortuorum Sepulchra solita fuisse coronari, reperit Pierius, & quidem Valeriani f. lio, Romulus, senhor Corona rosea, in Julio, Myrtheo hyeme ex Restamento super imponi debebant. Idem lib. 55.

10.

Triumphatori sorsum laureum fuit, sed prius Myrtheum: dum

autem

autem curru in Triumpho uerberetur,
flores per phasceas spangebantur. Ser-
tum autem Triumphatoris tori conse-
crabatur. Alex. ab Elled.

11. Rosam olim spinis canide
docet Plinius: sed post Peratunt illas
spinas apampsisse. unde Rosa sine
spinis apud Authorem est, amoris
Hieroglyphicum. Pierius lib. 55.

12. Episcopi si quem uiride ad
Extremum inoffensa ualitudine &
dignitate observassent. Amaranthi
Corollam Capiti ejus imponebant.
Est autem Amaranthus Spica Perpetua,
rea potius quam flos: & postquam flos
res defuerunt, aquis madefactus resin-
is, & hybernas coronas facit.

13. Matrona quae uirum conser-
ua erat, & matronale decus seruauerat,
corona donabatur. Alex. lib. 4. cap. 8.

14. Pauci tempora Perso pome-
rum coronantur, & ex hoc Perso decem-
pta poma sunt Symbolum amoris.
unde amores pomis ludere finguntur.
Pierius lib. 54. cap. 2do.

15. Scipioni et Africano cum se,
prius in Conuiuiu Corona accommodaret,
Coronabant enim se Conuiuatores.
 rumpebatur. Quid Publius Varro
subiecit: Noli mirari o Scipio. si non
Conueniunt Coronae: Caput enim suum
magnum & laudabile & honestum
est.

16. Diua Judith Cassio Holofer-
ne, Olca se coronauit. Judith 15.

Antiquis

17. *Antiquitus Deo tantum
Corona dabatur. Plin. lib. 16to. cap. 11o.*

18. *Narius Democedem qui se
graviter infirmum sanaverat, duo-
rum Compedum aureorum paribus
donavit. Herodotus.*

19. *Quinius Metellus centies
viciis pullo pugnavit, vivit
Quadraginta quinque cicatrices adven-
so Corpore cepit. Spolia Viginti
quatuor hostibus detrahit, Hastas
puras Octodecem, Phaleras Viginti
quinque, Torques Octuaginta tres, An-
nulas Centum sex, Coronas Viginti
Sex retulit.*

20. *Milites Insigniores à de-
stro humero ad Sinistrum Latus
aureum torquem gestant.*

*Eruditiones Orationibus
Suasuris Concordiam, &
Vota ferentibus Servientes.*

1. *Fredericus Imperator dum
demum Salvam fore Rem publicam
dicebat, si Senatores de Rebus Consul-
taturi, in Vestibulo Curiae simulati-
onem deponerent. Ene. Sylvius.*

2. *Alphonseus Arragonia, Re-
dixit, Roma esse debuisse absum Con-
cordia, ante Capitolium. Domum con-
silia, in qua priusquam ingrederentur
Capitolium Senatores, amorem pri-
vati Commodi, odia Simulacra, & alii
et affectus malos evinceret. Panop.*

Adsonig

3. Cassius Latus suadens coti-
nendis causa à Nerone contra Partus
missus, fortium & militarium viro,
rum consilia optima consermebat,
& opposita Lect de seriora faciebat, idē
o tantum, ne indigere aliena senserit,
sua videretur. Tacit.

4. Laron quidam omnis consilij
quantumvis egregij, quod ipse non attul-
isset inimicus fuit. Collet.

5. Aristides una cum Themis-
tocle admodum sibi inimico, in Len-
ipublicis negotiis ad legationem missus,
dixit: Sicne & Themistocles ut
in his mandatis paulisper inimici-
tiam deponamus, recepturi sumus, cum
revertamur. Innucebat deponenda esse
odia ipsi qui Reipublicae negotia curant
Plutarchus.

6. Terentius dicit: Consiliari-
orum primum dogma est occasionem
observare propetantem. Etenim oc-
casio anima actionum & rerum bene
gerendarum mater.

7. In subitis arduisq; pericu-
lis rapienda sunt consilia, non quibus
veritas. Collet.

8. Idem dicit: meminerit Con-
siliarius, dum navis est salua, consu-
lere & providere, ne eversatur; possom-
enim fluctus exoraperat, inane est.
Budlius. Herodotus.

9. Masurum est Consilium
cui adveniant timor & angustia.

10. Alexander Severus rem primo

dic

die consiliariis suis, tantum propo-
nere solebat, & spatium dare ut dis-
quirent, cogitarentq; dicturi postea
sententias, ne incoherentes consilia
funderent. Samphilus.

11. Puteolus Despull. in Campan
nia post multa feliciter gesta bel-
la, & triumphos, Extruxit Prætor Du-
ci suo Palatium ingenti sumptu,
in quo diversa conclavia, ea arte forni-
cata fuerunt, ut ex uno in aliud tran-
situs esset, & quod in uno dicebatur hoc
in singulis & omnibus echo distincti-
simè reddebat, & audiebatur. Comen-
go Dux, cum suis Centurionibus con-
siliū habebat in certo conclavi, mi-
lites alii, per alia sparsim Concla-
via sedebant, & cum finire deliberati-
onem vellet, clariori voce, hæc solum
verba pronuntiabat: ita decernim;
& confestim Echo undiq; resonabat:
imus: statimq; milites ad obsequia
Ducis exsiliis.

12.

In Balearibus Insulis
hæc consuetudo fuit, ut quoties de
arcano aliquo vellent deliberare con-
sultores, in campos exirent, ibiq; fo-
ream effoderent, versus quam incli-
nabant ora, & vota invicem & con-
silia loquebantur; & ubi finiebatur
deliberatio, vocem illam terra innu-
ntabant atq; reliquo campo complana-
bant. Repellenda esse consilia sub In-
lenzio innuebant. Stimabant nimirum

ne

ne venti voces raperent, deferrentq;
consilia late per Campos, quod Cir-
ca Mydam Regem Phrygia, consigien-
te fabula memorant. Habuit huius
Lex asininas aures, et dum semel
a chirurgo laederetur, habere asini
madversus est, igitur apud hominem
occursu Silensium emittit; sed tunc dum
diu secretum tenuisset, semel in
Campis vagus, impatiens arcani, in-
clinato ad arundinem ore inquit:
Arundo audi, Mydas habet Aures
asininas. res mira, statim huius ver-
ba ab arundine ad arundinem me-
are, et cum minimus spiraret ven-
tus, clarissime omnes Campi reso-
nare; Mydas habet asininas aures.

13. Et Dobrius in Apologo suo
ait: in quadam parte Indidis tanta
est frigora, ut verba loquentium pri-
usquam ad aures audiendum perve-
niant, congelentur; in terram ru-
ant, aut in aëre suspensa hæcant;
verno autem tempore, cum Resolu-
tio incipit, flantibus Lephyris,
resolvuntur etiam verba, et tunc
prius sonare aëra et audiri incipi-
unt.

14. Apud Antiquos Consiliorum
Deus Consiliorum colebatur, Ejus
æra subterranea quid, ad invicem
andam Consiliorum occultationem.

Joannes

15.

Joannes Primus Castella
rex feratibus lugubri veste basibus
induebatur, quoties tributorum con-
ferendorum consilio Regnum onera-
re debuit. Resimus.

Sententiae Orat.

Sententia Orationi, bus Funebraliſ, ſervientes.

1. *Impie & imprudenter vivere,
non tam eſt male vivere, quam di,
u mori. Democrit.*
2. *Mors quaſi ſaxum Tantaloe
impendet. Cicero.*
3. *In hoc ni fallor erramus quod
mortem indicamus ſequi, cum illa
& exceſſerit & recutur ſiſt. Seneca.*
4. *Sapiens vivit quantum debet,
non quantum poteſt. Seneca.*
5. *Nullius rei difficilius eſt ſci-
entia, quam bene vivere. Seneca.*
6. *In tria tempora vita dividitur,
quod eſt, quod fuit, & quod futurum
eſt, ex his quod agimus breve eſt,
quod acturi ſumus, dubium eſt, quod
eximus, certum. Seneca.*
7. *Cogites velim mortale corpus
nos habere, ſed gloria laudibus &
ſanis perpetuitate compoſes immor-
talitatis fieri. Socr.*
8. *Bene moritur, quiſquis moritur
dum lucrum facit. Euripides.*
9. *Post mortem non opusula ſed
opera pensare memineritis. Idem.*
10. *Non vivere bonum eſt, ſed bene
vivere. Seneca.*

11. Qui nullum non tempus
in usus suos confert, nec optat cran-
tium nec timet. Seneca.
12. Magna est felicitas in ipsa
felicitate mori. Seneca.
13. Unde una eadem est via ad
sepulchrum. Diogenes.
14. Mors est malorum medicus. Esch.
15. Nos & accendimur & extingui-
mur medio tempore aliquid patimur.
16. Quoniam ipsa vita, qua fruimur
brevis est, memoriam nostram
sempiternam efficere studeamus. Sal.
17. Non est magna res vivere, ma-
gnum est honestè vivere. Seneca.
18. Vivere in tota vita, discendum
est, & quod magis mirandum est,
in tota vita mori discendum est. Sen.
19. Illorum beatissima vita est,
qui praeceptorum obliviscuntur, praesentia
negligunt, futura timeant. Idem.
20. In hoc fallimur, quod non tem-
prospicimus, multa pars ejus praesentis
terris, quidquid aetatis retro est, mors
tenet. Seneca.
21. Hoc eris post nos, quod fuit
ante nos. Seneca.
22. Mors terribilis ipsa est, quorum
cum vita omnia extinguuntur, non
his, quorum laus emori non potest. Cic.
23. Pulcherrimum finem obijt,
qui diem obijt victor. Petron.

24. Optanda mors est sine metu
mortis mori. Seneca.
25. Adversus corpus si liber esse
vis, tanquam migraturus habita,
proponi tibi quandoq; hoc contuber-
nio migrandum, fortior eris ad re-
cepitatem exiundi. Seneca.
26. Honores, merum mentis quiddam
aut Aurelius ambitio iussit, aut
opera ex traxit, cito subruuntur, ni-
hil non longa demolitur vetustas,
et movet ocyus quod consecravisti. Sen.
27. Cito nos omnis voluptas res
linguit, quæ fuit et transiit, et penè
antequam veniat, auferitur.
28. Moriendum certe est, et in-
certum an eo ipso die; finis autem
miseriæ in morte est. Seneca.
29. Commorandi nobis naturæ
diversorium dedit, non manendi;
ex vita discedendum est tanquam
ex hospitio non ex domo. Seneca.
30. Mihi ne diuturnum quidem
videtur, in quo aliquid est, extremum
corpus hoc mortale est, animi vero
motus sempiternus. Cicero.
31. Si quid ceteris tunc apparebit,
cum animam ages. Seneca.
32. Magna est ars et diu discenda
cum advenierit hora illa extremæ
inevitabilis æquo animo obire. Senec.

Omnes
~~—————~~

33. Omnes eadem conditio revin-
dit, cui natei contigit, mori restat, in-
tervallis distinguimus, exitu aequa-
mur. Seneca.
34. Reddenda est terra terrae, et tu-
a vita omnibus. Euripid.
35. Metenda est fruges, sic iubet
necessitas. Idem.
36. Ille non vivit, qui vivit in per-
petuo morsis metu. Seneca.
37. Nunquam bono quidquam ma-
li coenire potest, nec vivo nec mor-
tuo. Seneca.
38. Latet novissimus dies, ut ob-
serventur omnes dies. August.
39. Mors iustorum janua est
ad perfectam securitatem ingressus. Per-
40. Bonis mors non est ultra mors,
sed nomen tantum mortis habet. Chri-
stianus.
41. Uno eodemq; ubere vitam, mor-
temq; sugimus. Epictetus.
42. Non est res magna vivere, ma-
gnum est honeste mori. Seneca.
43. Alia vos o Reges! aula deduc-
it in Sepulchrum, vermis, pubes, et
tenebrae. Pers. Paris.
44. Quem Dii diligunt Adolescens
moriatur. Plaut.
45. Optima quidq; rapit, mors pes-
sima quidq; relinquit. Horatius.
46. Puer centum annorum moritur,

exprecator

et peccator centum annorum male,
dictus erit. *Isaias cap. 65. v. 20.*

47. *Mors ultima linea rerum.*

48. *Somnus pater mortis Sen.*

49. *Quid est novi hominem mori
cujus tota vita, nihil est aliud, quam
ad mortem iter. Seneca.*

50. *Suisquis ad vitam editur ad
mortem destinatur.*

51. *Illi mors gravior incumbit, qui
notus nimis omnibus, ignotus
moriatur sibi. Sen. Trag.*

52. *Quotidie morimur, quotidie e-
nim demitur aliqua pars vitæ, et tunc
cum crescimus vita decrescit: et hunc
ipsum quem egimus diem, cum morte
dividimus. Seneca.*

53. *Vir fortis et sapiens non debet
fugere ex vita sed exire. Seneca.*

54. *Quicquid egeris tunc apparebit
ipsum animam ages. Seneca.*

55. *Nihil nec diuturnum videtur
illud, in quo aliquid est extremum.*

56. *Vestra quæ dicitur vita mors
est. Seneca.*

57. *Iustus mortem cavet, non ve-
ro pavet. Bernard.*

58. *Compendium est male agen-
tibus, si cito moriantur. Ambr.*

59. *Inopi quanto longior vita
tanto plus supplicii. Psal.*

60. *Tota vita hominis unus est
dies. Job. 14.*

Non est
~~Non est~~

61. Non est ullum majus solati-
um mortis quam ipsa mortalitas. Sen.
62. Mala mors putanda non est
quam bona vita precepsit. August.
63. Mors vitæ est testimonium. Ambros.
64. Cui peregrinatio dulcis est,
non amat Patriam. Chrys.
65. Non domus est hoc corpus sed
hospitium, & quidem breve hospitium,
quod relinquerendum est ubi legas
veni esse hospiti videas. Seneca.
66. Sicut mali nascuntur et mori-
untur, sic boni moriuntur ut
vanus. Pever.
67. Vir bonus etiam si moriatur
vivit, vir malus etiam si vivit, mori-
tur. Idem.
68. Mundus est taberna fortunæ,
in qua omne mercimonii genus
suspectum est. Idem. Seneca. Idem.
69. In fortune nundinis nihil
nisi mendacia venduntur, nihil
nisi nostre vite stipe solvitur, ni-
hil ad pondus & mensuram datur.
70. Idem. Viri sapientes magis duos
vite hujus dies felices, quam du-
centos fortune adversæ formidant.
Idem lib. 3. tit. cap. 42. 80.
71. Non minus egent consilio ge-
lices in rebus secundis, quam austi-
lio miseri in rebus adversis. Idem.
72. Maximum ultionis genus,
quo inimicos nostros afficimus, est;

ut eos
~~ut eos~~

ut eos diu vivere sinamus. *Idem* lib. 13. c. 54.

73. *Mors est verum per fugium, per
festa sanitas, portus securus, in te
gra victoria, caro sine opse, piscis si
ne spina, frumentum sine paleis.*

74. *Vita innocens mortem reddat
securam. Idem.*

75. *Immoderatum in vita risum,
largus in morte ploratus: sequitur.
Idem libro 34. cap. 53. 54.*

76. *Quod Phoenix inter aves, hoc
filius inter homines, qui Patris mor
tem non exoptet. Idem.*

77. *Divitibus, adolescentia solitudo,
do, libertas, sunt quatuor pestes, quae
vivos occidunt, mortuos infamant.
Idem lib. 34. cap. 55. 56.*

78. *Pauper ut requiescat moritur,
dives ut crucietur. Idem, lib. 34. cap. 56.*

79. *Soli felices appellandi sunt qui
ex hac vita Deo cari & hominibus
non invidi discedunt. Idem, ibid.*

80. *Permanus & minimè ingratus
filius, quæ die Patrem in tumultu
dum miseris, eo ipso die illum se
petere in tenero corde debet. Idem, lib. 34. c. 59.*

81. *Ita vivere hominem oportet,
ut si post horam ei esset migrandum.*

82. *Difficile est tacere cum Dallas. Lactan.
libro 8. Cicero.*

83. *Iniquissima res est homo in seipso.*

84. *Non ii optimè vixerunt, qui diu*

85. *vixisse, sed qui modestissime. Varro.
Quo facilius obrepit mors, sub
ipso vitæ nomine latet. Seneca.*

86. Qui est hodie, in eum qui cras
erit, morietur; & qui heri fuit, in eum
qui hodie est, mortuus est. Plut.

87. Vita comedia est, cuius Epilogus
mors est.

88. Vita Tragicæ Comædo Tragedia
est, nam mista habet lætis Tristitia,
Porphyrius Matrimonium etiam sic
appellavit.

89. Quomodo fabula sic vita: non
quam diu, sed quam bene acta referat
Penceus.

90. Congenita sunt sibi prorsus
vita & dolor. Philemon.

91. Vita humanæ acuminatur per,
petus cantilena, Eja, Eheu, Plutar.
et Christoph.

92. Ad maiora natus sum, quam
ut terræ serviam. Philosophus.
Sententiæ Orationibus
Natalitiis servientes

1. In filiis suis cognoscitur Deus
Ezech. Cap. 1. d.

2. Et referunt animos singula
quæq; Patrum. Marul.

3. Ut quisquis filium suum vult
ita esse. Colerus.

4. Proles creantur foribus & bonis
Moralius.

5. O nimiam potens quando Pa-
rentes sanguinis vinulo tenes natu-
ra, quam se colimus invidi quoq; Sen.

6. Persuade tibi Parentes esse De-
os. Cornec.

7.

Ut ex radice optima Surculi
prodeunt firmiores, & semper in me-
liora proficiunt: ita si Parentes boni
bene filios instituunt. D. Chrysosth.

8.

Pulchrius est nobilem fieri quam
nasci. Plautus.

9.

Non ubi formasti recta vestigia
a gressu. Non tibi desidia molis, nec
marida Lusu obia nec Amnos geni-
tor promissis inerbesc, sed nova per die-
ros instruit membra labores. Quop-
magis nimium pugnare inflammaret
amorem, Pacta tui memoraba Salvi.
Claudianus.

10.

Qui habet filios habet unde vi-
vere possis. Cornie.

11.

Corona centum filiorum Prov. 12.

12.

Et verbo & factis patris sit regu-
la nativ.

13.

Optima sitq; omni tempore ro-
ma Later. Verum.

14.

Ora beneficia Later dat Filio,
est causa nascendi generando, est
causa nutriendi educando, & est cau-
sa disciplinæ informando. Aristot.

15.

Magnum Depositum habent
Parentes Filios suos. D. Chrysosth.

16.

Parentes amant suos filios si-
cuti aliquid sui existentes. Aristot.

17.

Patrua Solales aufert obliu-
isnem amissionum & Scipub. hnt duo com-
moda accedunt, quia numerus civium
auge tur, & quia Satiora consilia dan-
tur, nam qui non habent filios, peri-

culonum

ulorum socios non perinde iusta
consilia dant Patria. Pericles.

18. Liberis nihil est carius humano

generi datum. Livius

19. Qui non recte instituit & educant
filios, non solum liberis sed & Reipub.
faciunt injuriam. Cicero.

20. Sed te censeo laude tuorum Pan-
tice noluerim, si nihil ipse futurus
laudis agas. Juven.

21. Nemo gloriatur quod magnae urbis
sit, sed quod sit dignus magna & illius
Patria. Aristoteles.

22. Similes Parentibus ac majoribus
suis plerumq. filii creduntur. Quint.

23. Nihil tam est honorificum libe-
ris, quam bono & honesto Parente esse
natum. Euripp.

24. Sunt vinulum amoris liberi fir-
missimum. Comici.

25. Civitas talis pudora est qualis
est adolescentum educatio. Natal. Crm.

26. Anima bene nata Preceptis ob-
vians à seipsa magis quam à magis,
tris adjuvatur. Philo.

27. Matrimonii flores liberi sunt
quos quidem carnalium pratorum,
divinus colligit agricola. Clem. Alexan.

28. Patris filius sapiens. Memorandum

29. Capitur ad similitudinem suorum
excellens quæq. natura. Natur.

30. Parce Creantur fortibus & laudis
est in juvenis, est in equis. Patrum
virtus, nec imbellem feroces progeni-
rant aquile columbam. Horat.

Aurei

31. Aurei Patres saepe filios reliquerunt plumbeos. Cratylus.

32. Acetum vini filius. Casaubonus.

33. Ex ovo albo, saepe nigri, pulli prodeunt. Plin. Hist. Nat.

34. Et spiritus rosei prodeunt chromiano.

35. Filii sunt dulces & amarissimi, & fel melle circumlitum. Petrarca.

36. Maiores filios, habes & unde viros doceas, & mortales agnoscaris: habes in quibus vivas, & in quibus saepe moriaris. Idem.

37. Magnum & dulce salustium Patri filius, sed sollicitum & grave. Idem.

38. Magnum depositum habent Patres filios suos. Chrysostomus.

39. Boni viri & boni viri origo non est inquirenda. Plinius.

40. Tam non admittit, si omnia nos à prima pueritia mala sequuntur, inter Excepciones Parentum crevimus Seneca. Epist. 111.

41. Contemptum tibi omnium opto, quorum tibi Parentes copiam optaverunt. Idem.

Sententiae in Accursu natalis Diei servientes.

1. Nichil salubre nisi quod toto anno salubre est. Plin. lib. 18.

2. Optimum est valere secundo formosum esse. 3. Divitias habere nulla fraude quasidas. Arion.

3. Pauca voluptati, multa debentur sanitati. Plutarchus.

Bona

4. Bona valetudo maxime di-
vinum, sacrißimumq; vitæ condimen-
tum est. Idem.

5. Salubria magis querenda, quam
juuanda. Erasmus.

6. Valetudinem pro socera omni-
bus retinere optabilius est, quam
recuperare percurrentem. Plutar.

7. Nusquam peius, quam in sano
corpore ager animus habitat, & con-
tra. Nunquam melius, quam in sano
corpore sanus animus habitat. Pen-
trarcha.

8. Non minus iuundi sunt di-
es illi quibus nascimur, quam qui-
bus conservamur, quia nascendi est
incerta conditio, salutis certa len-
titia & quod sine sensu nascimur,
cum voluptate conservamur. Cui.

9. Vita est, si quis vita gaudet,
at vivens. Comicus.

10. Suave est vivere non invidente
fortuna. Idem.

11. Vita ipsa etiamsi nihil aliud
ad boni consequatur, amatur op-
tatur, expetitur. Cicero.

12. Diapiter agenti tenebrae,
conveniunt, sed honesta vitæ,
plus ornamenti lux adfert. Te-
nophon.

13. Qui nihil habet in vita, iu-
cundius vitæ, is cum virtute vitæ
non potest ducere. Cicero.

14. Omnia aliena sunt, tempus

santum

tantum nostrum est, in hujus rei
fugacis & lubricis possessionem nan-
tiam nos misit. Seneca.

15. Longa vita bonis optabilis bo-

na enim fruuntur conscientia. Sen.

16. Hominiis salus nullo beneficio

perisadur. Amianus.

17. Nihil est quod homines maio-

ris pretii, quam vita. Constant.

18. Hominiibus vita omnibus re-

bus est charior. Heliod.

19. Id mihi vivere atq. triui anima

videtur, qui aliquo negotio intem-

perisadur. Amianus.

20. Sui cuiq. mores plerumq. fortu-

nam conciliant. Cornel.

21. Vindica te tibi & tempus qd

adhuc aut auferbatur, aut surri-

picbatur, aut excidebat collige &

serua. Seneca.

22. Tempore carius nihil esse

potest homini magnas res offe-

re. Plut.

Sententia pro Fratula-
tione Dignitatis.

1. Honorem non debet sequi vir-

tus, sed ipse virtutem. D. August.

2. Cum elevatur deijcitur, qui

honoribus proficit, & moribus cadit. Id.

3. Honor malis exhibitus in be-

onum commutatur ruinam. D. Greg.

Honor
~~_____~~

4. Honor verus virtus animi est.
5. Diogenes Chrysostomus.
Nulla sine labore virtus est.
6. quia labor praeceps est virtutis.
Magna virtutis est cum sedis
citate tuctori, magnus felicitatis
à felicitate non inani. D. August.
7. Bonus circuitus est si iustitia
quærit, prudentia invenit, fortitudo
vindicta, temperantia possidet,
ut iustitia sit in affectu, prudentia
in intellectu, fortitudo in affectu,
temperantia in usu. D. Ambrosio.
8. Virtus colenda est non imago
virtutis, et colenda non sacrificio,
aut thure, aut precatione solenni,
sed voluntate atq. proposito. D. An.
9. Solis bonis honor debetur
Aristoteles.
10. Est bonorum externorum ma-
ximum gloriam. Aristoteles.
11. In qua civitate non maxima
honor virtuti tribuitur, in ea opti-
mus Civitatis status stabilisq.
firmus nullo modo esse potest. Idem.
12. Docet ut docet, honorem glori-
amq. capere. Idem.
13. Melius est civitatem regi à
viro, quam à lege optima. Idem.
14. Virtutis uberimum est ali-
mentum honor. Valerius Maximus.
15. Magistratus est lex loquens.
16. Cicero.
Nulla voluntas humana videt

accedere

accedere propius ad divinam, quam
ca delectatio quæ ex honoribus peti-
cipitur. Xenoph.

17. Hæc omnia sunt conferenda
ipsi qui aliis præsumunt, ut qui sub Im-
pério erunt, sint quam beatissimi

18. Cicero. Magistratus est medicus

Civitalis. Dacides.

19. Præfectum rebus publicis statu-
tem mori decet. Strabo.

20. Ab hominibus illis honor de-
betur, quos honorare Deus dignatus
est. Cærenus.

21. Semper ut quisq. eorum qui præ-
sunt præstantissimus virtute est,
ita imperium est præstantissimum
divisio seles.

22. Firmissimum in Imperium
quo obediens gaudent. Silius.

23. Laus vera humili, et hæc contin-
git viro. Seneca.

24. ut quisq. est maximis boni par-
ticeps ita et laudabilis maximè.

25. Quod est laudabile idem et
beatum. Idem.

26. Sicut thus non honoribus,
sed Diis convenit, ita laus non im-
dignis, sed bonis tribuenda. Stobæ.

27. ut non quæris Corona quæq.
deest, sic non quæris laus. Plutarch.

28. Ante virtutem Dii sudore
posuerunt, longa et ardua via ad
ipsam est, et aspera primum, post,
quam ad summum perventum est.

facilis

29. *facilis deinde est. Heriodorus.*
Virtus repulsa, nescia sordide,
intaminatis fulget honoribus, nec
sumit, aut ponit secures, arbitrio
popularis auri. Horatius.
30. *Major fambo, sitis est, quam*
virtutis, quis enim virtutem am-
plectitur ipsam, premia si tollas.
Juvenalis.
31. *Virtus extollit hominem,*
et super astra collocat mortales. Sen.
32. *Virtus non est minor, et si ex*
altiore fastigio in privatum cogi-
tur. Idem.
33. *Nullum virtutis theatrum con-*
scientiâ majus est. Idem.
34. *Nulli non virtus, et vivo et mor-*
tuo retulit gratiam, si illam bona
fide secutus est. Idem.
35. *Quemadmodum per lubricum*
incedentes labuntur fallense ve-
stigio, qui vero per viam siccam gra-
diuntur, certo gradu iter faciunt:
ita cum alii labuntur, ij qui per vir-
tutem ducunt vitam, tutum in-
concupiscentiâ iter dirigunt. Philo.
36. *Quemadmodum qui Scalas*
conscendere ceperit, non prius
descendit ab ascensu, quam pri-
us primum attigerit gradum: sic
virtutis studiosus, semper al-
tius ascendendo excitabitur.
Agap.

Honor

37. *Monox fugientes sequitur, Sen-
quentes fugit. P. Syrus.*
38. *Virtutis umbra honor etiam
invitos comitatur. Seneca.*
39. *Gloria mater annorum. Bion.*
40. *Ipse honor laborem seniores ga-
cit. Africanus.*
41. *Magistratus virum ostendit. Pias.*
42. *Gloria virtutis pedisregua est. Paut.*
43. *Vita brevis est, glorie cursus sem-
piternus est. Cicero.*
44. *Fax mentis honesta gloria. Silip.*
45. *Eximiam virtutem sponte sequi-
tur suum deus. Plutar.*
46. *Gloriosius magis placent praecon-
gia, quam tributa. Capriodol.*
47. *Quid est dignitas in indigno. Qu-
namentum in luto. P. Sares.*
48. *Quidam honores fugiunt, ut hon-
oribus obviant, saepe enim gloria
ut acquiratur, contemnitur, et mung
ut obtineatur, relinquitur. Hugo.*
49. *Magni animi sunt magnis
honoribus. Livius.*
50. *Pecunia ex quo in honore esse
cepit, verus Merum honor cecidit. Sen.*
51. *Nullus in fortium Regum pesto-
ribus auleus, laudis et gloria cupi-
ditate acrior est. Fulciant.*
52. *Homicidii genus est famam hon-
minis impedire. Idem.*
53. *Fama unicus sapientum the-
saurus est purissima vita gemma Lipsig.*
54. *Ne flamma sine fumo, nec sine
columina fama solet fulgere. Idem.*

Blas

55. *Sola dulcedo gloriæ non serena*
scit. Thucidid.

56. *Sat ero dives si bonam famam*
mihi servaver. Plaut.

57. *Fructus honoris oneris, fructus*
honoris onus.

Sententia pro Præfatione
Victoriæ

1. *Omnia victoriæ fructus in eo con-*
sistit, si ea bene ac recte utaris. Reimem.

2. *Recte victoriâ uti, clarius est, quam*
vivere. Plutar.

3. *Victoria semper est insolens. Cic.*

4. *Non ita arduis quam pietate para-*
tur victoria. Elgath.

5. *Victoriam semel par tam prudens*
conservabit. Princeps, si securitas tem-
perantissimum calamitatis initium
vitaverit.

6. *Vera est victoria, quæ saluâ fide et*
integritate dignitate paratur. Florus.

7. *Si vis vincere, clementer age. H. Vopisc.*

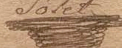
8. *Vincere seipsam omnium victori-*
arum prima est et optima. Plut.

9. *Liberates et humanos esse erga in-*
feriores præclarum est. Quibus, utatis
ad victoriâ ad triumphos. Sordani.

10. *Ratio est consilium, subest propius*

divis artes. Tacitus.

11. *Quemadmodum egregium est hostem*
deicere, ita non minus laudabile
in solitum misereri. Author hujus
Sententiæ, Tacitus.

Solus

12. Solent Acus his qui iusta, & necessa-
ria arma induunt & belli causa pro-
stant, certam vincendi occasionem pro-
ponere. Paulus Lurui.

Penitentia Saluatoris

1. Nihil tam difficile est quam dis-
ferre gaudia. Quindil.
2. Spera gaudia parant. Idem.
3. Solent letitia, excludere consilia. Sene-
ca.
4. Recto ordine prius metus tollatur
quam gaudia infundantur. Tertulianus.
5. Cor gaudens exultat. Juven.
6. Mensura letitiae de magnitudine
gaudij venit, & tanta fit alacritas, quan-
ta fuit consideratio. Crisostomus.
7. Bonum insolitum plus amatur
& sequenti gaudio confert dulcedinem pra-
missa temporum tristitia. Idem.
8. Dum iuga montis apex fluvia,
dum piscis amabis. Dum thymus pal-
centur apes, dum rore cicadae. Semper ho-
nos, nomenq. tuum, laudesq. manebunt. Virg.
9. Sicut domum pulchram dum sal-
appropinquaveris, splendidiorē asser-
dit, ita hilaritas animum meliorem ex-
hibet. Dio.
10. Longa mora est nobis omnis. Quia
gaudia differunt. Ovidius.
11. Hospites à Jove sunt omnes. Horatius.
12. Qui favorem gloriam veri petis animo
gaudere magis quam voce vult. Seneca.
13. Pulchrum est digito monstrare, & di-
cior hic est. Persius.
14. Letitia loquax res est & contentatim
sui. Symmachus.

Bona

15. *Bona valetudo maxime divinum
longeq; blandissimum est condimentum
Plutarchus.*
16. *Nihil tam difficile est quam de
ferre gaudia. Quintil.*
17. *Amicos incoherentes cogitare a iustis
en melle trui est. Seneca.*
18. *Sequenti gaudio confert dulcedine
promissa tristitia. Cassiodor.*
19. *Suppliciter est honorator supplican-
tium et hospitum: est hospitalis qui hos-
pites venerabiles simul convitatur. Horat.*
20. *Qui favoris gloriam veri petis an-
mo laudari magis, quam voce vales. Sen.*
21. *Plus thura hominibus probris, laus
des debentur. Socrates.*

Sententiae De Honoris

1. *Pulcher thesaurus collatum ben-
eficium est. Menander.*
2. *Celeres gratia dulciores. Quintil.*
3. *Si bene quid facias, facias cito nam
cito factum: gratum erit, ingratum gra-
tia tarda facit. Ausonius.*
4. *Gratia quae tarda est, ingrata est,
gratia namq; cum fieri properas gratia
grata magis. Idem.*
5. *Beneficere homini, est beneficium
magnum quod Deum deponere.*
6. *Beneficium auferre libertatem ven-
dere est. Publ. Mimus.*
7. *Beneficium dando accepit, qui dig-
no dedit. Idem.*
8. *Beneficium sapè dare, est docere
reddere. Idem.*

Ficus

9. Ficus non floret cum fructus habeat dulcissimos, ita quidam beneficium, nihil pollicentur. Plutar.
10. Princeps qui liberalitatem exercuerit, ex hostibus amicos, ex alienis suos, ex infidis fidos faciet. Pont.
11. Beneficium qui dare nescit, in seipso petit. Publ. Mimmus.
12. Beneficium se dedisse qui dicit petit. Seneca.
13. Plures honorare, est multos ad benemerendum provocare. Demosthenes.
14. Beneficium ex gratia, vinula sunt concordiae. Cicero.
15. Potissima dos in Principe, veritas et clementia. Lompe.
16. Liberalitas et humanitas erga Inferiores, principum quibus viaticum est ad victorias et triumphos. Pleg.
17. Quod bene fit bonis, haud perit.
18. Pis est gradum, quod opus est viui, ut offeras. Publ. Mimmus.
19. Liberalis officium est serere beneficium, ut possis metere fructum. Cicero.
20. Nihil beneficia civibus publice privatisque dentur, ea valentissime fructuosa, à quibus profecta sunt.
21. Non debet esse difficile beneficium, quod largiendo non patitur detrimentum. Cyp.
22. Pis, maxime laudis est, bene fructu quod nemo speravit esse facturum. L.
23. Officio fungitur suo qui tantum dat quantum per fortunam licet. Part.
24. Principum dona sunt auctoramente servandum. Demosthenes.

25. Extra fortunam est, quicquid de
natur amicit. Martiali.
26. Melius beneficiis imperitum custo
ditur, quam armis. Seneca.
27. Beneficium ubi dignis das omnes
obligat. Publius Mimosides.
28. Non ita claudenda est res famili
aris, ut eam benignitas aperire non poss
sit. Cicero.
29. Haec est magnarum ratio virtutum
ut quanto plus homo laborat, tanto pl
mercedis acquirit. Varro.
30. Inter quos maxima virtutis pos
sio proponitur, apud eos optimi viri
Reipublicam gubernant. Thucydides.
31. Magna imminet bonis desperatio
cum ab ignavis se premiis discretos non
aspiciunt. Xenophon.
32. Odiosum genus hominum, officia
exprobrantium. Cicero.
33. Qui largiuntur indignis ea quae di
gnis conferre debebant, tria absurda com
mittunt: nam et ipsi pacturam faciunt,
et in bonos contumeliosi sunt, et malos
mercedant, materia vitiorum suppeditan
ta. Maximus.
34. Liberalitatis duo sunt maxime
fontes, verum iudicium, et honesta benevo
lentia. Valer. Max.
35. Praemia bonorum malorumque bonos
et malos faciunt. Plinius.
36. Nutrientur minorum exemplo. Cor
pus alimento, animus vero nutritur lau
de, honore, premio. Cassiodorus.
37. Multo urgentius est beneficium
nisi quam triumphorum relinquere mul
titudine. Xenophon.

Tunc

38. Tunc potius idcirco solum pretiosa est pecunia, quando usu largiendi, desinit possideri. Boetius.

39. Si bene libatis aureum semen, producit aurum favoris, ex qua prodit mepris bono, ri. Sophocl.

40. Avaritiae gurg et liberalitatis gratia Regum gloria est et Regnorum firmamentum. Christ. ad Alexandr.

Sententiae Pratiarum aetior.

1. Addit beneficium qui libenter debet.

2. Sequitur ut male collocata male debeat, de quibus redditis semper querimus, ita enim periculis cum darentur.

3. Demus beneficia non feneremur. Digaus est deipi qui de recipiendo cogitat cum daret. Hoc et magna vini & boni proprium, non fructum beneficii sequi, sed ipsa beneficia.

4. Si perdidit beneficia qui se cito perdidit, credidit, at qui instat non erat priora sequentibus, de ex dunt et immet, mori pectore gratiam extrundit, non audebit adversus multa oculos attollere.

5. Inducunt se vergetis memoriam tuam fugient, ibi te videas. Beneficiis suis illum cinges.

6. Non potest beneficium manu tangi, animo cernitur. Nec aurum, nec argentum, nec quidquam eorum, quod a meritis accipiuntur, beneficium sunt, sed ipsas tribuendis voluntas.

7. Non est beneficium id quod in oculos venit, et beneficii vestigium et nota.

8. Si vis, ut gratum esse rariū officii.
9. Impere satis beneficium dedit, qui dedit roganti.
10. Nil est acerbius quam ubi quod ira petraſti, rogandum est.
11. Paratū velle, nōlentiū est.
12. Nō sunt exasperanda beneficia, nec quidquam illis miscendum.
13. Huius beneficii inter duos lex est, alter statim debet obſervari dati, alter accepi nūquam.
14. Saceras animum et premit frequēſ moritorum commemoratio.
15. Nemo libenter debet quod nō accipit, sed expreſſit.
16. Eodem modo beneficium debetur quo datur.
17. Italia pinguis ſur iunctis manib, quia beneficia mutuo redeunt. Irides, quia beneficiorum est vultus hilaris. Virgines, quia beneficia ſincera et ſancta ſunt. Tres, quia tria beneficiorum genera reperiuntur, nempe dantiū, accipientiū, et reddentiū.
18. Nō quid fiat, aut detur reſert, sed qua mente.
19. Sic docemus, quomodo vellemus accipere.
20. Prociū est nō danti, qui dubitavit, nullamq; meretur gratiam.
21. Nulla res carius empta eſt quam quæ precibus compta eſt.
22. Ad deos et Deos, quibus honeſtiſſimè ſupplicamus, ſacile malumus, et intra nos ipſos precati.
23. Maieſtatem verbum eſt, benevolentiā et dempto vultu dicendum, ſolo.

Geor. n.

24. Exorari in perniciem, contra bonitatem est.

Rogantibus persistere, largiri blandum, & affabile solium est, non committam, ut possit aliquis quandoque dicere, ille me amando occidit.

25. Da danda, quod non tantum accipere, sed accepisse delectes.

26. Beneficium, est sacratissimum jus, ex quo amicitia oritur.

27. Nunquam in turpitudinem nostram tribuamus. Dabo egenti, sed ut ipse non egens, am. Succurram petenti, sed ut ipse non petentem.

28. Non est beneficium accipere cogi.

29. Non est beneficium debere cui nolit.

30. An te des oportet mihi arbitrium meum, deinde beneficium.

31. Iusta causa, laetitiae, est tantum videre amicum, iustior fuisse.

32. Qui grate beneficium accipit, primam ejus pensionem solvit.

33. Quod pudes debere, ne acciparis.

Reficere non potest gratiam, nisi qui meminit, & qui meministi iam refert.

34. Statim gratus est qui se orat, id est promittit gratitudinem.

35. Qui gratus futurus est, statim cum accipit, de reddendo cogitat.

36. Malo loco beneficium est, nisi ubi accipis manibus gratum esse liceat.

37. De ingratis & ingrati queruntur, cum interim hoc hominibus habeat, quod omnibus displicet.

38. Quidquid domi est vite est.

39. Præsentium intuitus & posteritatum memoria gratum laudat.

Notatum

40. Pratum hominem semper benefici-
um delectat, ingratum amict.

41. Virtus nihil habet in se magnifi-
cum, si quidquam habet venale.

42. Si Deos imitari & ingratis beneficia
nam & scelera visceribus, & pyrae, & pa-
lent maria, nec neceps satis, sed tantum
provisum est nostris, sed usq. indelicatus
amari. Omnis naturae rerum pars, ali-
quod nobis tributum confert, & mundus
est domicilium hominis, Aethum autem
est lectum, aliter die ac nocte splendens
per. Deinde de Deo inquit, quocumq. te fle-
veris ibi illum videbis occurrentem si-
bi. Nihil ab illo vacat, opus suum impat,
totius sunt nomina, quot munerum.

43. Hoc debemus viris, ut non
praesentes volumus illas, sed & ablatas &
conspicuum volumus.

44. Quomodo illi ceterant, ut non in illis
nam etatem prodessent, sed beneficia
sua & post ipsos relinquerent. Ita &
nos non una etate grati sumus.

45. Sine gratitudine nec thurs nec
myrtha Deo placet. Trismeg.

46. Beneficia sunt voluntatis com-
pedes, & aures, caecum, quibus animus li-
gatur & trahitur. Prov. Com. Latin.

47. Qui in gravi periculo succurrit, vel
magno aliquo beneficio alium afficit, De-
i vice fungitur, & ei cui prodest. Deus est.

48. Cicero. Status gratus est, qui se onerat, id
est qui promittit gratitudinem.

49. Beneficium asperum datum lapide
suo pondus est.

Ingentia

50. Ingentia beneficia, saepe tarditas
corrupti p^{is}.

51. Illud beneficium iuvandum, victu-
rum in animo scias, quod obiam venit.

52. Tempore queldam magna fiunt, non
summa.

53. Ingeus beneficium est, unus in fame
Panis datus.

54. Gratia sine penitentia cpe debet.

55. Mus in pecora, serpens in gremio in-
guis, male reperiunt gratiam hospitibus.

56. Si quid beneficias levior & lumacet,
gratias. Plautus.

57. Post munera cito convenescit gratia.
Orestes.

58. Immos sales sunt gratiarum horri.

59. Beneficium da cileo acipe videns.

60. Dignus est decipi, qui de reddendo
cogitabat, cum daret.

61. Remo libenter debet quod non accep-
sit, sed expropiet.

Sententiae pro Electione Magistratum & Iudicum

1. Ubi p^{re}sco fuerit Philosophus
ibi Civitas erit felix. Christoteles.

2. Tum demum Respub. erunt feli-
ces, si aut Philosophi regnaverint, aut
Reges Philosophati fuerint. Plato.

3. Cito bene gubernanda civitas
Principium tenet in omnibus artibus. Arist.

4. Magistratus est medicus civitatis.

5. Boni malig in Republica nihil
est, quod in diversum traduci non possit
moribus p^{re}sidentium. Auctor
Aurelius Victor.

Si populo

6. Si populi consulis remove a te au-
licuius commodi suspicionem. Cicero.
7. Qui Reipublice prorsum legum si-
miles sunt, quae ad puniendum non ira-
cundia, sed aequitate ducuntur. Cic. 1mo off.
8. Ferrum neq. Reipublicam gerent,
neq. medicus adhibere debet, nisi si extre-
ma necessitate prorsum tan te, utrumq. enim
insipientibus est.
9. Pareto Legi, quisquis legem varare,
vit. Antonius.
10. Quid faciunt leges, ubi sola pecu-
nia regnat. Petronius.
11. Mores perduxerunt leges in po-
testatem suam. Plutar.
12. Leges sunt inventae, quod cum o-
mnibus una atq. eadem voce loquerem-
tur. Cicero.
13. Fundamenta libertatis, fons
aequitatis, mens et, animus, et consili-
um, et sententia civitatis posita in le-
gibus est. Idem.
14. Bonae leges sunt Reipublicae.
Cicero. Hiapetus.
15. Salus Civitatis in legibus posita
est. Aristoteles.
16. Lex oratio quiddam est, quod cum-
muni sensu definita iubet. Idem.
17. Quae lex non iubet ea ipsa vetat. Id.
18. Sine legibus Respublica non est.
Respublica. Osorius.
19. Lex nihil aliud est, nisi recte a
numine Deorum imperandi ratio. Cic.
20. Triambulo pecunia leges turban-
tur. Tacitus.

Arma

21. Roma cum legibus, duo sunt, quae
ad res gubernandas amplissima pu-
tantur. Idem.
22. Nil differt non ad hiberi leges,
de non servari eas. Natalis Comes.
23. Non est Princeps supra leges, sed
leges sunt supra Principem. Plin. in Traiano.
24. Quod prescriptisti alius, presen-
tasti tibi, leges enim Imperator ferit,
quas ipse custo diat. S. Ambr. ad Valent.
25. Non tanquam ad nudinas cur-
sum est, qui tibi gubernandam Rem-
publicam committit volunt. Plut. in moral.
26. Si in aurem iudicis susurret pe-
cunia, Orpheus Lyra, Carmen Amphionis,
Musa Virgilii, voce pecuniae suffoca-
tur. Quae plura? ubi nummus loquitur,
Tulliani eloquii tuba raucescit, ubi num-
mus militat, hectores, militesque, fulgu-
ra compescuntur. Ubi pugnat pecunia,
virtus expugnatur hercule. Vincit
nummus, regnat nummus, imperat
universis hummus. Philo Ptoleus.
27. Impunitatem spequuntur ma-
li, dum modesti tacens, conscii timeant,
iudicatum vincunt. Cyprianus.
28. Et paucis accipit, qui minimum
quirit. Idem. 2. Annatum.
29. Aurum adulterinum existimet
Princeps, quod cum Subditorum laery-
mis collectum est. Tiberius II.
30. Ut ararium silens non spolia-
rium Civium, cruentarumque praedarum.
receptaculum. Plin. in Paneg. Traiani.

Doni

31. Boni pastoris est condere pecus
non deglubere. Oribius apud Nestor.
32. Iustitia est pax populorum sui
tamen Patrie, immunitas plebi, mu-
nimentum gentis, cura languorum, gal-
lium hominum, solatium pauperum,
gemma Regum. D. Cyprianus.
33. Remota iustitia quid sunt regna?
nisi magna latrocinia. D. Augustus.
34. Iustitia Regum, fulcrum civitan-
tum est. Plato 2. de legibus.
35. Quod harmonia dicitur a musis
in cantibus, ea est in Civitate concordia,
quod sine iustitia nullo pacto esse po-
test. Cicero.
36. Tam diu Iudex dicitur quam di-
u iustus putatur. Apollodorus.
37. Ignorantia et malitia Iudicis
plenum est calamitas innocentis. Augustus.
38. Non bene selecti Iudicis arca pau-
tet. Ovidius.
39. Si iudicas agnosce, si regnas iube. Seneca.
40. Semper iniquus est Iudex, qui aut
invidet aut favet. Cicero.
41. In iudicando, criminosa est cele-
ritas. L. Syrus.
42. Summum ius, summa iniuria. Cicero.
43. Grave iudicium est quod præjudi-
cium habet, id est, quod novo exemplo
fit, aut ad novam normam. L. Syrus.
44. Grave præiudicium est quod nul-
lus Iudex sequitur vel propter crudeli-
tatem, vel propter timorem. L. M. M.
45. Malo Iudice nullum est veneno-
sius animal. Petrus.
46. Iudicis vox, legum vox est a ipso
us iustitiam. Idem.

Cunctator

47. Punctator esse debet, qui iudicat
de salute. Capiddor.
48. Stadus conditur ubi aurum con-
scipitur. Idem.
49. Natum Iudicium omnis mali
causa est. Stobaeus.
50. Plenam si tunc potes donabis, sin-
minus, temperabis. Seneca.
51. Dandum valent leges, quantum
volunt leges. Prima vox est.
52. Dandum valent leges, quantum
volunt leges. Optima vox est.
53. Plus valet favor in Iudice, quam
lex in Codice.
54. Constitutus est plurius, quam sola
scientia Iuris.
55. Iustitia non novit Patrem, non
novit Matrem, veritatem novit. Sen-
ecam non accipit. Deum imitatur.
Capiddorus.
56. Insanienti gladium et improbo
Magistratum committere perinde
periculosum est. Pythagoras apud Stob.
57. Artes gubernandi Civitates prin-
cipatum tenet in omnibus artibus.
58. Qui Republica praesunt, nulla
re facilius benevolentiam multitudi-
nis sibi conciliant, quam abstinentia,
et continentia. Cicero.
59. Magistratus intelligat se civi-
tatis personam gerere, eiusque dignita-
tem et decus sustinere. Idem.
60. Præfectum Republica stantem
non oportet. Dion in Chabrias.
- Sententia pro Perendis votis.

Res est.

1. Res est profecto sacra, Consuetudo. Plato.
2. Omnia prius consilio experiri sapientem docet. Terentius.
3. Consilio utilius, quam viribus arma geruntur. Verin.
4. Eius consilii experti mole nititur sua. Horatius.
5. Parvi sunt arma foris, nūc consilium sit domi. Cicero.
6. Diu delibera, cito fac: nihil curare, hoc est insanum esse; nihil posse, hoc est mortuum vivere. Seneca.
7. Consilium qui de Republica scribit, ex animo rationem tollit. Parnes.
8. In Consilio vis festuole, in factis aquila. Valg. dict.
9. Veritatis Brasio soluta esse debet & libera. Ammian.
10. Veritas suavisima narratio est. Democrit.
11. Pictas palam declaranda, veritas audacter dicenda. Idem.
12. Non est superbum cum re mutare consilium. Seneca.
13. Non est consilium iuxta metum locus dici.
14. Amor privati commodi venenum est boni Consilii. Livius.
15. Senex vinum, sanum vinum.
16. Senex vir, sanum Consilium. Per.

Sententiis Orationibus
Antenuptialibus senientes
de amicitia, affectu, spe, desiderio.

Subnatores.

1. Pubernatores se venditorum muta-
tionibus accommodant, & omni sapien-
tes animi affectibus. Stobaeus.
2. In magno thutu non resistitur na-
vis, nisi pondus anchorae retineat, alto
infirmitate valet, & in magnis desideriis
non resistitur affectus, nisi possit unde
spe. Plutar.
3. Virgus est amicitia, nunquiescens
& gratia paratur. D. Ambrosius.
4. Virgute invisatum amicitiam
quodere, & gratiam cum obsequiis ele-
gerre, mutuaque velle amicitiam, rerum
omnium est vinculum. Idem.
5. Scroes animul dimidium mel,
inquit Horatius de amico.
6. Vera amicitia tantum inter
bonos oritur. Cypriodorus.
7. Nihil ex se met natura crean-
vit pectore amicitia majus, nec vari-
us unquam. Manil.
8. Nulla est amico pulchrior res,
sepsio. Com. Idem.
9. Subrendens ego medicus est
ut corpori, sic & amicus d'gritudine
mentis. Idem. Idem.
10. In conjunctionis vitel volun-
tate, amicitia cernitur. Arist. 1. 3.
11. Amicitiam ibi esse dicimus,
ubi est amor reciprocus. Idem.
12. Amicitia ad usum vita, est
maxime necessaria. Idem.
13. Principium & fons amicitia
est benevolentia Idem.
14. Non potest quisquam bene de-
gere qui se tantum intueatur. Seneca.

Albeni

15. *Altem vivas oportet, si tibi vis
vivere. Idem.*
16. *Nulla pusilla domus, quae multis
recipiat amicos. Idem.*
17. *Qui primum exhibe se bonum, &
querere alterum similem sibi. Idem.*
18. *Fama praesens, absentes parit
amicos. Petrarca.*
19. *Verus amicus non ante quodritur,
antequam probetur. Idem.*
20. *Ci s'o facta, cito desinunt. Idem.*
21. *Qui habet amicum, habet rem dul-
cissimam suavisimamq, qua una post
virtutem solum nihil melius homini
in hac vita seu natura, seu casus, seu
labor, seu studium dedit. Idem.*
22. *Si amicum invenisti, magnas se
divitias invenisse veias. Idem.*
23. *Magnus thesaurus est amicus.*
24. *Cui abest amicus, manus ei dextra
& oculus abest. Idem.*
25. *Amor, humani generis nectar, su-
vior, gratiorq, est, cum a superiore illo a-
more venit, idest honesti & boni. Plaut.*
26. *Amicis summum precandi est
genus, velle. Idem.*
27. *Amicus magis necessarius, quam
ignis & aqua. Plutar.*
28. *Amicitia est humane, sicut
glutinum. Arist.*
29. *Amicus anima dimidium est.
D. Augustinus.*
30. *Amicus vita est medicamen-
tum. Idem.*

Amicitia

31. Amicitia quod disjuncta sunt
propinqua efficit. D. Nazianzenus.
32. Amicus quid. Pater ego. D. Hieron.
33. Amicus animus quosd. D. Gregor.
34. Amicus in pectore quodritur non
in acrio. Seneca.
35. Non potest amare id quisquam,
quod non viderit. D. Gregor.
36. Seipsum in socium transfer &
haec arte propaga. Seneca.
37. Sine amico omnis cognitio. est
ludum, omnis operatio labor, omnis
terra peregrinatio, omnis vita tormen-
tum, sine eius solatio vivere, est mori.
Cassiodorus.
38. Quidquid amor iuvat, non est cura,
timere tutum. Ovid.
39. Amor est latens ignis, gratum
vulnus, rapidum venenum, dulcis ama-
ritudo, delectabilis morbus, juvenum
supplicium, blanda mors. Petrarca.
40. Quod est in navigio gubernator, quod
in Civitate magistratus, quod in mundo
Sol, hoc inter mortales est Amor. Ravin-
gium sine gubernatore, labascit, Civitas
sine magistratu, periclitatur, mundus
sine Sole obtenebratur, & mortalium vita,
sine amore vitalis non est. Tolle ex ho-
minibus amorem, Solem e mundo sub-
tulisti. Philippus Beroald.
41. ut vincula ex commissa vires
accipiunt, sic ex consensu Viri & mulieris
familiae status. Augustinus
42. Amicus est animi dimidium. Hor.

Amicitia

43. Amicitia est diuinitibus pro gratia;
pauperibus pro censu; Pauperibus pro
Patria; Imbecillis pro virtute, pro medi-

44. cina deperditis, moribus pro vita. Pet. Blesen.
Optima praeiens absentes parit a-

45. micos. Petrarchas.
Anima ibi plus est ubi amat, quam
ubi animat. Cato.

46. Alma potentissima sunt homin-
ibus virtus. Aristot.

47. Quatuor abscondi non possunt.

Amor, tu vis, Ignis, et dolor. Sympius.

48. Amicus est anima in duobus cor-
poribus una. Aristoteles.

49. Non est amicus, qui semper iterum
non amat. Sæpt.

50. Non est amicus, quisquis amare
deciit. Aristoteles.

51. Amicitia immortales mortales
vero inimicitia esse debent. Euripp.

52. Amore conciliatur amor, inquit
amoris amor. Silius.

53. Dogma naturæ est ut amaretur amicus.

54. Ostendam tibi potissimum reme-
dium amoris, ut amemus, ama. Seneca.

Sententiæ Oratoriis Spon-
salitibus ac Epithalamiciis Ser-
uientibus.

1. Conjugio ornatus, speciosa virtus
ostendit, unde illum sola mors liberet.

2. Conjugum dispensio, est satis da-
mus perurbatio. D. August.

3. Domus u. Divitibus dantur a Parenti-
bus, a Domino uxor prudens. Pres. 19.

4. Felicitas conjugij adest, ubi concor-
dia est. Silius.

Non omnes
~~conjugij~~

5. Non omnes aut infortunati sunt
in nuptiis, aut fortunati. calamitosus
est qui incidit in malam mulierem,
felix qui in bonam. Euripp.
6. Similes sunt senectus & nuptiae
utrumque enim consequi desideramus, post,
quam enim nati fuerimus tristamur. Theodat.
7. Qui popidit mulierem bonam, in
choat & persionem secundum illum est
adjutorium, & columna, & requies. Eccl. 36.
8. Ne maneat sine nuptiis, ne sine co-
mune pereat. Phocidides.
9. Si nobiscum non essent Uxores,
non esset conversatio frustra abq. Diis.
10. Reluctus nuptiis, non est ampli-
us liber. Anon.
11. Optiles animo, homines in nupti-
is sine liberis. Euripp.
12. Infortunium est hominum nuptiae sunt
ut pari iungito conjuncti, dissides
quod impar est. Anon.
13. Si qua vales apte nubere, nube pari.
14. Ita sunt perpetuitatem promovere
oportet, & filios filiorum relinquendo
Deo administrare pro seipso tradere. Plato.
15. Pulchri Virginitatis Thesauri,
sed Virginitas vitam perderet servata
omnibus. Silens.
16. Fundamenta aeterna supra pec-
nam solidam, & mandata Dei in cor-
de mulieris sancta. Eccl. 26.
17. Sicut Sol oriens in mundo in altis-
simis Dei, sic mulier prudens in orna-
mentum Domus suae. Prov. 27mo.
18. Religiosa civitas, si in se habet
nomen, & super hanc mulier immaculata
computabit

computabitur. Eccl. 43.

20. Amicitia parum fauit aut iungit,
ubi inaequalitas, & alterius eminentia, al-
terius subjectio, ipsi non tam amicitia, quam
adulatio est, unde et alibi legimus, si tan-
tus eadem anima. D. Hieron.

21. Vera amicitia fortissimum est, tam
ortus, inter bonos conficitur, inter optimos
consumatur. D. Hieron.

22. Meliores & iustius communicant par-
tem suam facis amicitia tuorum. Arist.

23. Mulieris diuina corona est uir suo. Prop.

24. Mulieris bonis beatus uir nam numero
multiplicatur dierum ipsius. Eccl. 9.

25. Amor conjugalis naturam pro-ram
sepem eundem generando resuscitat. Plutar.

26. Quot amicos paraueris tot oculos ha-
bebis, quibus quid velis videas: tot aures quin-
bus quid delecti, audias. Consilia, quibus de iis
quid conducunt consulare possis. Chrysosth.

27. Nihil aequum refugio, cuius ami-
corum affectus, non iudicio me mori, cum illos
superstites relinquo, puto me victurum nouisse
illis, sed per illos. Seneca.

28. Non Exercitii neque thesauri, nisi
deus Regis sunt, sed amici. Sallust.

29. Nulla est prolixior suspensio bono
uero amico, nec aliunde plus fructus, ac
voluptatis capitur. Seneca.

30. Amici non debent esse, ut supputato-
rum calculi, qui interdum valent multa mili-
lia, interdum nummum, interdum nihil. Solon.

31. Potae domus duo sunt, ipsae pa-
rentesque iuuentutis. Ovidius.

32. Tristitia omnia vince aut animo
aut amico. Seneca.

33. Datis magnum Regnum est Marito,
uiri & liberi. Euripp.

34. Optime sunt diuitia generosam in-
uenisse conjugem. Menander.

Finis

35. Virtutis penum aut generosa mien-
lier. Alexander.
36. Penus humanum sociale est, ipsius
autem societatis praeceptum est conju-
gium. Aristoteles.
37. Conjunctio aut perenne refugium aut
perenne tormentum. Fulgent.
38. Bonum maritum agere, quam in Re-
publica magnum virum esse, plures vele-
ret amplius censerunt.
39. Conjugium acies hominum immen-
sale reddit. Plato.
40. Inter Conjuges pullulant quotidie
timor, gratia, amor, invidia, atq. fides. Plut.
41. Uxor destinet mariti mores, esse le-
gem vitae suae impositam, quam Regas,
tur. Aristoteles.
42. Quod honestius levamen quam af-
sumere conjugem prosperis dubiisq. So-
cia. P. Paulus.
43. Tanta uxor est honoratior quanto
amplius, virum honorat. Hieron.
44. Concordia subiungitur opes.
45. Pulchra mulier est, sed in aurata
pallida, formosa ad viderendum, acerbata
sumendum. Chrestus.

Sententiae de Oblatione mu-
nerum.

1. Non abel ex muneribus, sed munera
ex abel plauierunt. Reg. lib. 2do.
2. In beneficio conferendo plus animus quā
sensus operatur. August.
3. Regium est & humanum parvule acci-
pere, & largiri magna. Plut.
4. Nihil offertur Deo dissim. bonavoluntate Reg.
5. Interdum beneficii solutio est ipsa con-
ceptio. Seneca.

6. Ante Dei oculos non est vacua manus à munere, si aëra cordis plena est bona voluntate. August.
7. Recipiendi genus est utriusque aliud invicem mittere, & munere munus expugnat. Sen.
8. Beneficia eo usque grata sunt dum videntur esse recipi posse; ubi multum ante venere pro gratia odium redditur. Titus. l. 4.
9. Duo beneficentia venena seu vulnera sunt hinc exprobratio largientis, hinc oblatio accipientis, utraq. mores in gratia studiorum, & beneficium noverca. Petrar.
10. Nemo eam habet in beneficium manum, ut non saepe gallatur. Seneca.
11. Animum in beneficium spectemus nec precium ipsi unquam à se faciamus, sed ab affectu.
12. In beneficium non ut in pecunie redditione querere opus est ut solvas, sed agnitione & grato animo. Lipsius.
13. Acceptissima semper munera sunt auctoribus quae pretiosa fuit. Ovid.
14. Multiplicat doni gravitas auctoris honorem. Idem.
15. Et maiestatem res data dantis habet.
16. Et plurimum tribuamus à quo didicimus plurimum. Cicero.
17. Non quanta quāq. sint, sed à quali de quo Domino sentitur percipiendum est. Seneca.
18. Melius est benefacere quam benedicere. Pato.
19. Multus & fons animi est Panua, quae abstrusam animi voluntatem significat.
20. Valentior fortuna voluntas est. Sen.
21. Quoniam non potest fieri id quod vis, id actis quod possis. Epictet.

Epictet. l. 1. c. 1.
~~Epictet. l. 1. c. 1.~~

Sententia per Alphabetum
 tum variis materiis accommodata.

A A A.

- R. 1. Amensium iracundia lacrymis vendicat.
 R. 2. Ab amante lacrymis redimit iracundiam.
 R. 3. Ad sententiam ferendam dandum est tempus.
 R. 4. Ad penitendum properat cito qui iudicat.
 R. 5. Amantes iras se ipsos decipiunt.
 R. 6. Amans iratus multa mentitur sibi.
 R. 7. Amicitiam paupertas recindit.
 R. 8. Amicus eo magis qui nihil habet.
 R. 9. Amicorum vitia toleranda non sunt.
 R. 10. Amici vitia si peras facis tua.
 R. 11. Amicus non est perstringendus.
 R. 12. Amicum ledere ne fac quidem dicere.
 R. 13. Amoris finis tempus.
 R. 14. Amori finem tempus non animus facit.
 R. 15. Amari si afflicto mederi difficultissimum.
 R. 16. Amoris vulnus idem qui sanat facit.
 R. 17. Angusta mensa de privata commodior.
 R. 18. Angusta capitur futior mensa cibis.
 R. 19. Animo afflicto non est credendum.
 R. 20. Animo dolenti nihil oportet credere.
 R. 21. Animo non est obsequendum.
 R. 22. Animo imperabit sapiens stulto serviet.
 R. 23. Annus sua lascivia neminem mereat.
 R. 24. Annus cum ludit morti delicias facit.
 R. 25. Aperta mulierum malitia levior.
 R. 26. Aperte cum est mala mulier tunc demum est bona.
 R. 27. Animus remissione hebescit.
 R. 28. Arcum in tensio, frangit animum remissio.
 R. 29. Avarum imprecatio nulla gravior longiore vita.
 R. 30. Avaro quid mali optes nisi ut vivas diu.
 R. 31. Avarus non satiasur pecunia.
 R. 32. Avarum irritat non satias pecunia.

Avari

R. Avari nullū qđ laudabile qđl morsem

R. Avarus nisi cum moritur nil reūc facit.

R. Avaritia stensum dedecet

R. Avidū epe oportet neminē minūc scē.

R. Amot aut iracundia nisi in mulieribz regnat.

R. 19. Aut amat, aut odit mulier, nil est tertium.

R. A Deo pena furor atq; clemētia.

R. 20. A Diis immortalibz quā potest homi-
nū major epe pōna furor atq; clemētia.

B. B. B.

R. Beneficia magis reddendo augēdū.

R. 1. Beneficia plura recipis, qui scis reddere.

R. Beneficiis cumulāsi libertatē amittunt.

R. 2. Beneficiū accipere libertatem vendere ced.

R. Beneficiū est dāsi cumulare benefi-
ciis dignos.

R. Beneficiū dādo accipit qui digno dedit.

R. 4. Beneficia non sunt expēdāda cum se
aliis non pulsamus.

R. Beneficiū qui dare necis injusla petit

R. 5. Bis perit, qui suis perditur armis.

R. Bis interinēdū, qui suis armis perit.

R. 6. Bis peccat qui peccanti auxiliū estat.

R. Bis peccas qui peccanti obsequia accomodas.

R. 7. Bona mors quā pōnit malis.

R. 7. Bona hominū mors est animi, quā cadū,
quid malis.

R. 8. Bona opinio facultatibus pōlata.

R. Bona opinio hominū melior pecuniā est.

R. 9. Bonū virum lacrymā dedecet.

R. Boni est viri etiā in morte neminem pōre.

R. 10. Benevolentia malis exhibita bonos offendit.

R. Bonis nocet quisquis parciat malis.

C. C. C.

R. 1. Caudum semper epe expēdit.

R. 2. Careo pēculo qui etiā cum cōs tutq; cavet.

Caveat

- Cave amicum, credas, nisi quem probaveris.
 2. Citius venit periculum quam contemnit.
 Conscientia potius quam famel attendere.
 3. Consiliis melius vivas, quam iracundia.
 Contemnit gravius est sapientia quam percuti.
 4. Contemnit levius est stultitia quam percuti.
 5. Crudelis medicus in temperans apertus facit.
 6. Crudelis lacrymis pascitur non movetur.
 7. Cui nolis saepe irasci irascaris semel.
 8. Cuius dolori remedium est patientia.
 Cum das avaro premium, ut noceat, rogas.
 9. Cum inimico nemo in gratiam tuo credit.

D. D. D.

1. Didicere famulus, flere in mendacium.
 2. Deliberandum est deo, quod statuendum semel.
 3. Difficilem habere oportet aurem ad crimina.
 4. Dulce etiam fugias quod furiam arum est.

E. E. E.

1. Et minus mortalis quo minus cupit.
 2. Et calamitas, virtutis est occasio.
 3. Etiam innocentes cogit mendari dolor.
 4. Excelsis multo facilius casus nocet.
 5. Exilium patitur Patria qui se denegat.
 6. Ex premii spe laboris fit solatium.
 7. Ex visio alteri sapientem emendat suum.

F. F. F.

1. Farius crescit, quam inchoatur dignitas.
 2. Faletur facinus is qui iudicium fugit.
 3. Felicitas nutrit eos iracundia.
 4. Felicitas infelici innocentia est.
 5. Fidem nunquam perdit nisi qui non habet.
 6. Fortuna nimium quem fovet stultitia facit.
 7. Mostra rogas, qui misereri non potest.

G. G. G.

1. Geminat peccatum quem delicti non pudet.

Grave

2. Grave crimen etiam cum Levit dictum est nocet.

3. Gravissimum animi poena est quem prodest san-
cti peditet.

4. Gravissima sunt quiddam remedia periculis.

5. Gravissima est hominis proli invidia.

St. St. St.

1. Homo vitale commodum non donatus est.

2. Non esse parcas improbo ut parcas orbo.

3. Honor honestum decorat in honestum notat.

I. I. I.

1. In calamitoso visus etiam injuria est.

2. Ingenium animus non ferit vocis verbera.

3. In judicando criminosa est celeritas.

4. Injuriarum remedium est oblitio.

5. Inopid de sunt pauca, avaritid omnia.

6. Inopi Beneficium bis dat qui dedit oblit.

7. Insanus omnis furere crevit celeris.

8. Invidiam ferre, aut fortis aut felix potest.

9. Ita amicum habeas posse inimicum
furi ut putes.

10. Ius omne supra omnem positum
est injuriam.

I. I. I.

1. Lapsus semel fit culpa si iterum
cecidieris.

2. Laus nova nisi oritur etiam veti amittit.

3. Loco ignominiae est apud indignum
dignitas.

M. M. M.

1. Magnanimo injuriarum remedium
oblitio est.

2. Male vivunt qui se semper victu-
ros putant.

Mabstia

3. Malitia ut peior veniat se simul,
lat bonam.
  4. Malus animus in secreto peius
cogitat.
  5. Malus ubi se bonum simulat
tunc est peior.
  6. Meus improbus composuit non
clementias.
  7. Miser dici bonus vi reperi non potest.
  8. Miserum de iudice quod nunquam
fuisset miser.
  9. Mortem timere crudelius est quam mori.
  10. Muliebriis lacryma condimentum
malitiae est.
- N. N. N.

1. Negandi causa avari nunquam deficit.
  2. Nil eripis fortuna nisi quod te dedit.
  3. Accensum quis defendit ubi crimen parit.
  4. Accere posse et nole laus amplissima est.
  5. Non eos bonitas esse meliorem peiorum.
  6. Non quam multis placeas, sed qualis tude.
  7. Nunquam secura est prava conscientia.
- O. O. O.

1. Officium benevolenti animi finem non habet.
  2. Omnis dies velut ultimus ordinandus est.
  3. Oportet tamen tormentum animi conscientia.
- P. P. P.

1. Parata lacrymae insidias non fletum indicant.
2. Parere scire, par Imperio gloria est.
3. Pars beneficii est quod petiatur si iustitiae.
4. Pars beneficii est quod petiatur si bellonibus.
5. Patiens exorsus se ipsum felicem facit.
6. Patria sua est ubicumque videris bene.
7. Paucorum improbia, universis calamitas.

Piora

8. Pejora multa cogitat mutus dolor.
9. Perpetuus vincit qui utitur clementia.
10. Post calamitatem memoria alia est.
calamitas.
11. Potenti irasci sibi periculum est quodere.
12. Probo bona fama maxima est hereditas.
13. Prodest quicunque obesse non vult cui potest.
14. Pudor doceri non potest nasci potest.
15. Pudor quemcumque non flectit frangit timor.
16. Puras Deus non plenas aspiciet manus.

L. L. L.

1. Quam magnum est non laudari et
esse laudabilem.
2. Quamvis acerbus qui morietur nulli nocet.
3. Qui bene dissimulat citius inimico nocet.
4. Quid quod futurum est summum ab imo
nascitur.
5. Quicquid vult iis qui tollunt meum tuum.
6. Qui potest nocere timetur cum etiam
non nocet.
7. Qui se ipsum laudat cito derisorem
invenit.
8. Qui miserum sciret verba nisi ha-
beret dolor.
9. Qui culpam ignorat uni, pluribus suadet.
10. Quid facere turpe est, dicere honestum
se putare.

L. L. L.

1. Ratione non vi vincenda adulescentia.
2. Rei nulli prodest mora nisi iracundia.
3. Repelli se homo facilius fert quam decipi.
4. Repente dives nemo factus est bonus.
5. Reus innocens fortunam non sepe malit.
6. Ruborem amico excusare amicum est perdere.

S. S. A.

Sapere

1. Lege ignoscendo das injuriæ locum.
2. Vt magna visura est pro beneficio memoria.
3. Periret amicos ad mone, lauda palam.
4. Se damnat iudex innocentem, qui opprimit.
5. Seditio civium, hostium est occasio.
6. Semper beatam benignitas se probat.
7. Semper metuendo sapienter evitat malum.
8. Sensus non ætas invenit sapientiam.
9. Se posse plus iratus quam possit putat.
10. Sero est in periculis consilium querere.
11. Sibi ipsi dat supplicium quem admitti pudet.
12. Sibi primum auxilium eripere, est legem tollere.
13. Si nil velis timere, metuas omnia.
14. Solatium grande est, cum universo rapi.
15. Solent hœre, quod multi anni abstulerint reddere.
16. Sæpes est salustis, ubi hominem obijungat pudor.
17. Multi timeant fortunam, rapientes ferunt.
18. Stultum est queri de adversis ubi culpæ est tua.
19. Quis qui nescit parcere, inimicis favet.

¶ ¶ ¶

1. Tacere nescit, idem qui nescit loqui.
2. Timidus vocat se causum parcum sordidus.

¶ ¶ ¶

1. Ubi omnis vita metus est, mors est optimas.
2. Ulcera animi sananda magis quam corporis.
3. Victoris Consilium sequitur penitentia.
4. Viri boni est nescire facere injuriam.
5. Vitium quid nunc mors est æstus latiss.

Sententia

Sententiae variae ex variiis Auctoribus collectae

1. Errant qui in prosperis rebus omnes impetus fortunae se putant fuisse. Cic. lib. 4to ad Herennium.
2. Sapienter cogitant qui temporibus secundis casus adversos reformidant. Idem. Ibidem.
3. Cito crescit lacryma in alienis praesertim malis. Cic. lib. 2do de Orat.
4. Omnis arrogantia odiosa est tum illa ingenii atq; eloquentiae multo magis. Iusti Prima. Idem Ibidem.
5. Peritiores vestustas facit. Cic. Oratio, ne pro Domo suas.
6. Si iteras ad se ab amico missas offensione aliqua interposita, in medium proferre, palamq; recitare eos debet. Idem Ibidem.
7. Etiam summi Puberna Fortes in magnis tempestatibus à vceptoribus admoneri solent. Cic. Philippica 2ma.
8. Quod sunt artes quod loqui possunt homines in amplissimo dignitate gradu una Imperatoris, altera oratoris boni. Cic. pro Murena.
9. Nulla est laus ibi esse integrum ubi nemo est qui aut possit aut conetur corrumpere. Cic. in Verrem actione 2ma.
10. Cuiusvis est hominis errare nulli, ut nisi insipientis in errore persevere. Cic. Philippica 2das.
11. Omne malum facile operiri sur incedendum sit plurimum robustius malum. Cic. Philippica 5ta.

claudius

12. Satius est propriis rebus, quam
placere, quam majorum opinione niti,
et ita vivere, ut ego sim posteris meis
nobilitatis indicium et virtutis exem-
plum. Cic. in refutatione Crispi Sallust.
13. Nihil hoc vive nihil hoc homine
sotius, si aut civis, aut homo habendus
est, qui civile bellum concupiscit. Cicero
Philippica 12da.
14. Hinc imperio res militaris ad-
ministrari Ciceritus teneri, bellum
geri non potest. Cic. Philippica 5ta.
15. Deliciarum objurgatio non dispu-
tationis sed atrocitatis multum ha-
beat. Cic. pro Marco Caelio.
16. Cum voluptate dignitas conjuncta
probrum iuste putatur. Idem Ibidem.
17. Sciri non potest ut animus libi-
dini deditus, amore, desiderio, cupidi-
tate, saepe nimia copia, inopia etiam
nonnumquam impeditus, hoc quidquid
est, quod nos facimus in dicendo, non mo-
do agenda, verum etiam cogitando possit
sustinere. Idem Ibidem.
18. Hostis tanto magis familiarie
ipse crimina potens est, quanto sunt
potentiores. Idem Ibidem.
19. Damna nulla tanta sunt, quae non
viri fortes magno et libero animo affe-
cti ferenda arbitrentur. Cic. l. 3. in Ver.
20. Habet quendam aculeum contume-
lia quem pati prudentes ac viri boni
difficillime possunt. Idem Ibidem.
21. Calumniatores magnitudine rei,
si occupant animos eorum, qui audiunt
ut difficilis aditus veritati relinqua-
tur. Cic. pro M. Fonteio.

22. Non diu florentes, aut tranquilla potestates possunt consistere, in quibus rerum divinarum sacrarumq. capitum labascit authoritas. *Modericus.*
23. Et silentio sedantur virtutes & commendatione sauciantur. *Avancina oratione de S. Joanne Baptistista.*
24. Non eget alieno splendore qui gloriose triumphat in Deo. *Idem Ibidem.*
25. Periculosa est magnitudo, ad quam nisi ferrea pervenit semina. *Id. Ibidem.*
26. Ad lapsum properat quisquis per casus graditur aliorum. *Idem Ibidem.*
27. Violentas res habenas nemo diu securus tractavit. *Idem Ibidem.*
28. Parva per violentiam fortuna sua, am ipsa impellitur in ruinam. *Id. Ibidem.*
29. Miserima est magna felicitas quam magna virtus non gaudet. *Id. Ibidem.*
30. Cum probis sanctisq. Imperatoribus stetit Imperia, cecidisse plerumq. cum improbis. *Massenig in Encom. Caroli 5ti.*
31. Principum exemplis promissum vulgus ad virtutem, vitiorumq. consuetudinem abici si libenter ignorare, ea quia suum libere Ducem peccare auti, maduerunt. *Idem Ibidem.*
32. Proprium est fortis populi longe a domo bellare & propugnaculis proprii sociorum fortunam non sua secta defendere. *Cic. pro lege Manilia.*
33. Non potest continere is imperator exercitum, qui se ipsum non continet nec severus in iudicando opus qui alienos severo iudice in se non videt. *Id. Ibidem.*
34. Puga sceleris & Conscientiae deus est. *Cic. pro Cluentio.*

Considerati

35. Considerati hominis est qua de re jure decertare, armis non conseruare, sed hoc constantis qui cum Victor armis certare nalis sum jure judicij superare. Cic. pro Cicina.
36. Amor impatiens est majestatis nec quidquam indecorum aut a dignitate, se alienum putat. Plautus.
37. Nullum tantum est periculum, quod sapienter pro salute Patrie vitandum arbitretur. Cic. lib. 4to. ad Herenn.
38. Quoniam omnia commoda a Patria accepta nullum incommodum pro Patria grave putandum est. Idem Ibidem.
39. Sapientia sine Eloquentia parum prodest, Eloquentia sine sapientia verum nimium obest, plerumque prodest nunquam. Idem.
40. In studijs usus frequens omnium magistrorum superat precepta. Cic. l. 1. de orat.
41. Nemo poterit esse omni laude cum mulatus Orator, nisi erit omnium rerum magnarum atq. artium scientiam consecretus. Idem Ibidem.
42. Nihil potest tantius videri, quam posse dicendo hominum terrore cedere, mentes allicere, voluntates impellere, hac una res in omni libero populo semper floruit semper dominata est. Idem.
43. Domus summi consulti totius oraculum civitatis. Idem Ibidem.
44. Quicquid ex veritate pauci ex opinione multa estimant. Cic. pro Roscio Comodo.
45. Injuriam ferendo majorem laudem quam ulciscendo mereantur. Cic. p. M. Cato.
46. Historia est bestia temporum, lux veritatis, vita memoriarum, magistra vitae, venustatis nuncia, cujus est prima lex, ne

quid
~~quid~~

- quid falsi dicere audeat, deinde nequid
vere non audiat. Cic. lib. 2do. de Oratore.
46. Tardi ingenii est, viros et candidos
si fontes verum non videre. Idem.
47. Omnium inceptorum quod sunt
innumerabiles. Haud scio, an ulla sit
major quam illorum qui solent quocumque
in loco quocumque inter homines visum
est, de rebus aut difficillimis, aut non
necessariis arguti, prime disputare. Idem.
48. Multo est turpius Oratori nocuisse
se videri cause, quam non prospicere. Idem.
49. Nihil est tam sanctum quod non violari,
nihil tam munitum quod non ceptum,
quod pecunia possit. Cic. act. 1. in Verrem.
50. Et si talem acceperimus injuriam,
quam nulla lege satis digne prosequi
possimus, tamen in eam modum nos in com-
mittere legibus et iudiciis quam dolori
nostro permittere maius est. Idem.
51. Nomen legati quomodo esse debet,
quod non modo inter sociorum iura, sed
etiam inter hostium sola incolumem veti-
setur. Idem Ibidem.
52. Ad multorum amicitias, facilius
aditum habent requiritur et audacia quod
cujusquam virtus et integritas. Idem Ibidem.
53. Semper ita vivamus, ut rationem
reddendam nobis arbitremur. Cicero li-
bro 2do accusatoris in Verrem.
54. Absentis damnatio multo inordi-
natio est, quam si praesens damnaretur. Idem.
55. Si illud flagitiosum est, quod omni-
um rerum turpissimum maxime ne-
cium videtur, ob rem iudicandam, petu-
itiam accipere, pretio habere adiciam fin-
dem et religionem, quanto illud flagitiosius,
ut in pretio, indignius, cum a quo pecuniam
am ad absolvendam acceperis condemnare. Idem.

56. Scelus est accipere à Rege, quanto magis ab accusatore, quanto etiam intolerantius ab utroq. Idem Ibidem.
57. Amici nomen apud homines clarissimum est, hospitii sanctissimum. Idem Ibidem.
58. Consuetudo peccandi magnam habet iucunditatem in ingrativ & audacibus cum poena abest in licentia vivere quidam. Cic. libro 3tio in Verrem.
59. Omnia quae vincitaveris in albero tibi ipse vehementer fugienda sunt. Idem Ibidem.
60. Trista magis & occulta inimicis dila timenda sunt quam indocta & aperta. Idem Ibidem.
61. Testibus cupidis, invidis, conspiratis, & a religione remotis non est credendum. Cicero pro Marco Porcilio.
62. Aus civile quomodocumque debet, quod neq. ingrediti gratia, neq. perstringi possentia, adulterari pecunia potest. Cicero pro Coena.
63. Nihil est in Civitate tam dileret, sed quam res civile resimendum. Idem Ibidem.
64. Nihil est tam timendum homini quam invidia. Cicero pro Cluentio.
65. Nihil tam populare quam pax, quam concordia, quam otium. Idem Ibidem.
66. Ut apud in Indici artificibus eos Aures, sedes esse, qui Citharedi fieri non possent, sic nonnullos videmus qui Oraiores coadere non possunt eos ad Puris studium pervenire. Cicero pro Cluentio.
67. Magna laus est & grata hominibus unum hominem excellere in ea scientia quod sit multis profutura. Idem Ibidem.
68. Multo plus auferit dignitatis, quam res militaris, quam puris civilis gloria. Idem Ibidem.
69. Nihilis omnino atq. ingenii est postea, si quis amplius idem nomen, nisi quam non accepit tradere. Idem Ibidem.

Scelus

70. *Rectus illa Invidia quae quondam opus
tunc imperio gloria floruit, hoc uno malo
concedit libertate immoderata. Cic. p. Plaut.*
71. *Legium est, ita vivere, ut non modo
homini nemini sed ne cupiditati quidem
ulli seruias. Idem Ibidem.*
72. *Non aequum est tempore & die memo-
riam beneficii definire. Cic. post reditum Quiri.*
73. *Vir bonus pro statu civitatis nullo
suo sibi inimicis nullam vim, nullos
impetus, nullum ista discrimen videns,
dum unquam putat. Cic. post reditum in Senatu.*
74. *Caduca semper & mobilia sunt non
virtutis atque ingenii sed temporum & for-
tunae munera. Cic. pro Domio sua.*
75. *Sus Legatorum cum Romanorum pro-
sidio mundum sit, summi divini
jure. Cic. de Marius pium responsis.*
76. *Seipsam innocentia vix custode
tulatur. Petros in Paneg. Ludov. 23.*
77. *Impietas nullo arcium munimento
secura est. Idem Ibidem.*
78. *Omnia sibi necessaria timor putat. Idem Ibidem.*
79. *Populus semper dignitatis iniquus
iudex est, qui aut invillit, aut facit. Cic. p. Plautio.*
80. *Pravus est spoliari fortunae, quam
non auari dignitate. Idem Ibidem.*
81. *Phonem. qui habet vires ad persuaden-
dum nobilitas. Petros in Paneg.*
82. *Speciosa sunt crimina, quod in Deo
purum nutriuntur. Idem Ibidem.*
83. *Existimemus eos qui Republicam
suis consiliis, aut laboribus, aut auferunt
aut defenderint, aut servaverint, esse im-
mortalis gloriam secuturos. Idem Ibidem.*
84. *Bona viri Republica tanquam At-
lanse Caelum nisi videatur. Idem Ibidem.*
85. *Qui pro Republica vitam reddide-
runt immortalitatem magis quam mor-
tem speculati. Idem Ibidem.*

86. Vigilandum est semper multis
invidiis sunt bonis. Idem Ibidem.
87. Virtus, probitas, integritas, in homi-
ne, non linguæ volubilitas, non ars, non
scientia, requiri solet. Id. Id.
88. Magistra pudoris & modestiæ scie-
ntia. Idem Ibidem.
89. Laudatio hominis turpis turpissima. Id.
90. Melius est ab æterno hoste perimi,
quam a domestico opprimi. Patering.
91. Pior bello pat, quæ arano ulero bel-
la laetas. Idem.
92. Non corrumpit lenitas gloria,
punienti severitas. Idem.
93. Crudelis lenitas est, quæ vitia pal-
pat, non curat. Idem.
94. Quod scelere paratur Regnum, nun-
quam stabile est. Idem.
95. Ipsa sui interitus faber est, ecclē-
ribus compta felicitas. Idem.
96. In Regno voluptatis non potest
virtus manere. Cicero.
97. Sanguis est stemma Parentum
sunt gloriosæ emulationes stulorum Valerig.
98. Hæc gubernationis principia sunt
sine ferro. Idem.
99. Nihil est seris volenti difficile,
multum potest qui debet, sed plus po-
test, qui vult. Idem.
100. Adminiculo sacra Themidis He-
gra, a parvis & humilibus Provinciis
breui tempore ad magnas Potentias
pervenient. Cic. Philipp. Ama.
101. Injustitia florētissima & opu-
lentissima Regna brevi mora fundi-
tus concidunt. Idem Ibidem.
102. Nemo viti sunt modo errat sed
alieni erroris & causa ex auctor est. Sen.

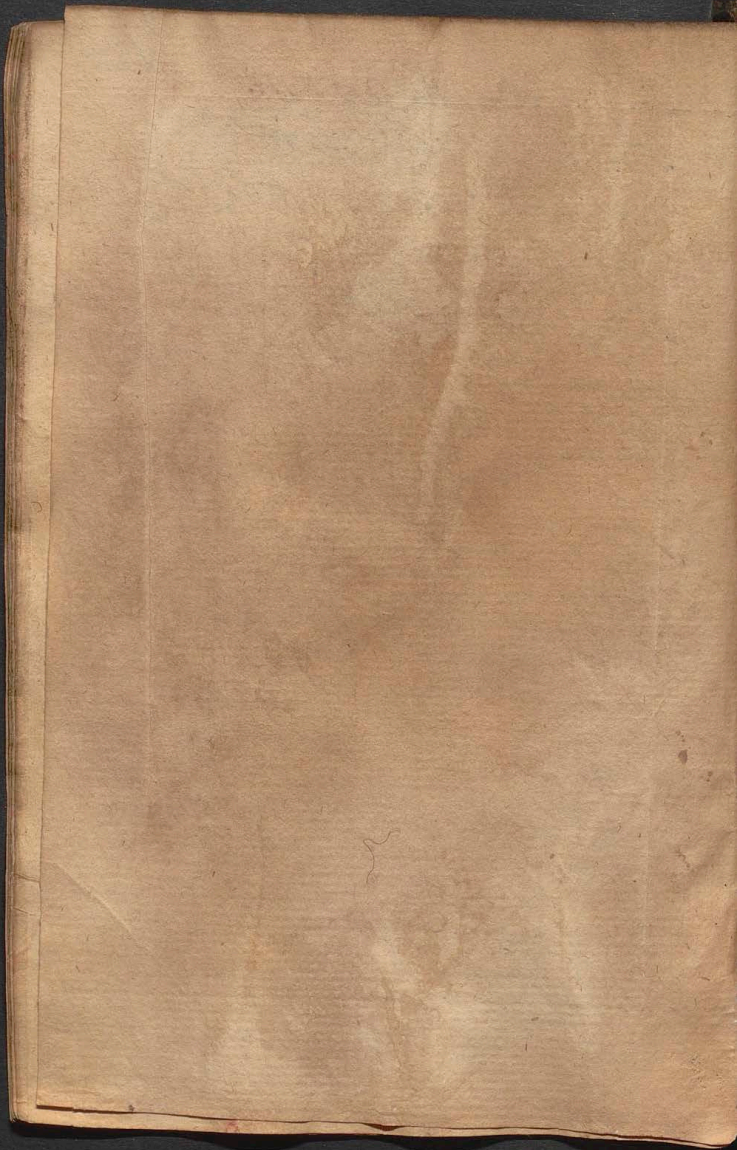
Incertus

103. Incertus est exitus pugnarum,
magis communis qui sepe spoliari-
tem jam et Exultantem eversis se per-
cutit ab abjecto. Cic. pro Mitorse.
104. Viri fortis est, ne supplicis quidem
movere, ut fortis sit, seipse perireat. Id.
105. Ex omnibus fortibus virtutibus, si est
habenda ratio, fortiorum amplissimum
est praeium. Idem. Id.
106. Mors, naturae fortis est non pena. Id.
107. Hoc plerumque facimus, ut consilia
euentis pandereamus, et cui bene quid pro-
ceperis malum illum providere cui
vix nihil sensisse dicamus. Cic. pro C. C. C.
108. ubi semel quis pejeraveris huic men-
di per se etiam si per plures Deos iur-
es non oportet. Idem. Idem.
109. In summa potestate rerum omni-
um modum tenere summa virtus est.
Cic. pro Marco Marcello.
110. Nunquam temeritas cum sapien-
tia miscetur, nec ad consilium casus
admittitur. Idem. Idem.

Diurno hybema
~~Quarta~~

Diarno Wyborne
Pisma świętego, na roli
serc Chryścijańskich,
Cnót, y wiecznego Życia
Przynoszące Pożytek.

1. Podniosł Abraham oczy swoje,
y ujrzał za sobą, Baranila a on
uniosł za rogi w ciernie, którego woła
wozy ofiarował całopalenie miastofyna. Gen. 22 v 13
2. Rozgorzała się, jako ogień nieprawki
ciernie y z tego pożękał będzie.
3. Teraz ułóżcie wam, co ja uczynię im,
niech moi, pominię ciernem y cierni,
niech. Obyły wiezech się ciernistą. Psal. 5 v 5
A mur kamienny przetamany będzie.
4. Obłokł się, w Sprawiedliwość jako
w Lancetę, a Złoty Szawienia na
głowie jego, obłokł się w szaty pom-
sty, a odział się jako Plazem Złoty,
Złoty. Wychoďte, z Obacze Coni. Psal. 59 v 17
Syonstie, Króla Salomona w łonie
która, go ozdobiła matla jego w
Dzień Zwiastowania, y w Dzień ra,
dości Perca Jego.
5. Rozgniewania niemał u mnie, to
mą uczyni cierniem, y tarnem, w
bielnie, pędę, po niego, y podpale, go
razem. Psal. 24 v 7
6. Prośna moja pełna jest wozy, a Cydlio,
ry moje brości uczynę. Ułochany Cant. 5 v 2
mój y biaty y ułochany. wybrany
z Ułochów.
7. Obłokł y mgła obłokł niego, sprawię,
Alivost

dluwość, y sąd na prawiennie sta-
lice Sępa. Ogrodź wżę swoje cion Pal. 9
niem, nie słuchaj jężyła złośliwego,
a ustom swoim wżę Drwiny zamilli.

8 Kiedy da Pan Złoty y Srebrna w
ręce Moje, skruszę ciała wasze i w
niem y ustom swym. Rozprawa Jada
myśli złośliwych, abo ręce nie mo-
gły doskonałe, co były pożyte. ---

9 Widziałem utracenie ludu mego,
zsta piętem, aby mi go wytworzył z
Egiptyanów, y wywiódł z Ziemi O-
ney, do Ziemi dobrej y przeprom-
ney. Szczęśliwy wżę, który Drzewa do
ciemnia, pódł a krosy nam, pódł
cie, y pod cierniem swoim spoczywaj.

10 Słupura, będrzeń od ziary --- Dan. 3

11. Odtrawia, go Słupura, --- Manda

12. Sławał to, która dołci smę, dalem
im, aby byli sićno, i sioło y my ićno
i siołom. --- Jan. 17

13 On zaś trawiony iść dla niepra-
wości naszych, skruszony iść dla
zbrodni naszych, Wizerunki polu,
i u naszego na nim, i jego ranami
złoczeni i siołom. Wstępnę i sioło
omni zbrodni i siołom, Każdy w swoje
drogę, poszedł, y wstępnę Pan na nie
go wstępnę nieprawości i siołom.

Opisany

Oprawił w ziemi, albowiem samochód,
 y nie stworzył, ani ust swoich, jako Bóg,
 ciska, na zabiciu kłótni prowadzon, y ja,
 do Baranek przed strzygącym wiecie
 raniem się.

Psalm. Psal. 53

14. Jako wielka mnogość słodkości two-
jej, Panie, jakże słodko bożym ci
niebie

David Psal. 28

15. Chleba, potrawa, karmień lud
twoj, y gotowy chleb z miodu, dajesz
im bez pracy, wszelka roślina w so-
bie maiają, y wszelkiego smaku sła-
dkości, iżność albowiem twoja, esła,
śladu twojego, jakże, jakże, jakże
ślad, pokazują, a dogadując bode,
go woli, w wolności kochają, w to
przemienili się

Salomon Psal. 136

16. Jan Chleb wstyżliwych ziemskich
smaków powaby, y wszelkich słod-
kości przekłada roślom

Psalm. Psal. 136

17. Blisko jest Pan wstyżliwym używa-
jącym jego, wstyżliwym używającym
jego w prawdzie, wola, bożych ci, ci,
ci używają, y modlitwy ich wysłucha,
zbawianemi ich używają

Psalm. Psal. 144

18. Codzień potrzebuje króla i królowej,
niez od ciuwa łana pomocy codzień mo,
złapochwata, ci, ci, ci, ci, ci, ci, ci, ci

Psalm. Psal. 144

Przemy

19 Przyjmuy codziennie, żeby cię, codziennie
posiadał, tak żyj, a żeby codziennie godny
był przyjmowania W. Sakramentu. S. Chryz. ser.

20 Podnawiajmy się Bogu swego spo-
stawa, chcąc nam uczynić ucieszenie
dani, naszą naturę, przyciśnij, a żeby
Bogami ludzic pożywić, satysfakcję
ucieszyć, y to, co naszego wnętrza wstę-
pno nam do zbawienia oddał. S. Thomas.

21 - Prześlachcie małuczkę, niechaj idzie
do mnie, nie zabraniajcie im, abowiem
talebach jest Prześlachu Bożem. S. Kława

22 - Biada wydającym Chrystusa do
artykułowania, a c biada y tym, którzy
do sumnienia grzechami smaczane,
go przyjmują, W. Sakramentu. S. Bnigzi

23 - Prześlucha, surowy, małą, toli Wini-
ni, jako ci, którzy są, skarpi, y roz-
cią, co z an dnu, że Pęczę pożywienia
godni, którzy, y niegodni, w W.
Sakramencie przyjmują. S. Kława, S. Chryz.

24 - Smętna jest dusza moja aż do śmierci. S. Chryz.

25 - Podney godzinę nie mogliboś cię zmusz, S. Kława

26 - Na uraganie y mizerja, cichała ser-
ce moje, y cichałem, a żeby cię, wspot-
smętna, smęcił, a nie endzał cię, toli,
y a żeby, mój, pocieszył, a nie dajilem
na takiego. S. Chryz.

Stat. ser.

27. Stał się, po tego jako krople krwi
biegający na ziemię. — S. Lucas
28. Kto by nie wymawiał, że prawdziwy
człowiek, którego syn Boży wcielił się,
nie posiadałby krwi, niekiedy
drie przebiegły. — S. Thomas. S. de Sap.
29. Se wyszedłszy członków, po brwaw
bieg wstąpiłimi członkami pła,
bac' edat się. — S. Bernard. Ser. de Sap.
30. Opieć się można, niechaj odennia
pójdzie ten Kiełch. — S. J. P. P. P.
31. Niech pójdzie, nie prosz, aby nie cier
pił, lecz ażeby piciu Kiełcha, na
Grzeczność, którzy mieli cierpieć na
poszta. — S. An. Hilarion
32. Pan dał, Pan wziął, niechaj jmie się
go święte będzie pochwalać. — S. An. Job
33. Jeżeli dobrze wstąpiłimy, zgubił się
ga, czemu tego, przysię nie mamy. — S. An. Sanctus
34. Jaki opowiadał serce jezuowe smu
tek, a Dzwany jego poznawajcie, jako
nieznośna nałóżcie na niego męła,
z potu brwawego dochodzić. — S. Laurent. Justinia
35. Obracaj, przeciwracaj, Słone, ciasto jezu
swego, od stopy nogi, aż do wierzchu
głowy, nie w niej nie znajdziemy, proz
kolęsi, proz kumulie. — S. Bernard. Ser. de Sap.
36. Nieprawdę swoje chwytając, bezbożny

y powrota mi grzechom waszych zwiaz,
tany zostacie, sam umrze, ze nie ma
ciężarów

37 Przyjacielu po co przyszedł? — — — — — Salomon

38 Niech was nauczyć, i dawajcie! Lan na
przyjacielu wasze, na was granice na,
steptajcie lechaj, dla tego judoza od ca,

39 Policzbami Bog, i bity i adrysi na,
to y zabraniasz cie, ziemie, i adrysi,

nie bity na to, adrysi, i adrysi
czyja! i adrysi wasze wstymac ma,
zeie od Pomoty, pomoty i adrysi i adrysi

40 Aniatowie y Anbanis i adrysi i adrysi,

Adrysi y Anbanis i adrysi i adrysi,

li, gdy sie dostajecie miwba, pol,
i adrysi i adrysi i adrysi i adrysi

41 Ciato moie do tem mnie, bierzem ja,

gody swarzy moiey targajem, i adrysi,

ry moiey nie odwrócić od nasza

ięcych, y na mnie, i adrysi i adrysi i adrysi

42 Uwazyc, pol, i adrysi, i adrysi,

Pol, i adrysi, i adrysi, i adrysi,

nem, nie w Kordale, nie w domu swa,

im, i adrysi i adrysi i adrysi i adrysi,

na Dworze i adrysi i adrysi i adrysi,

si, i adrysi, i adrysi i adrysi i adrysi,

43 i adrysi i adrysi i adrysi i adrysi,

i adrysi i adrysi i adrysi i adrysi,

i adrysi i adrysi i adrysi i adrysi,

i adrysi i adrysi i adrysi i adrysi,

Wszystko

44. Wierzy na stworze dobrych, zgorszo-
nych, zaprowadzonych, niżeli złych na,
prawdowych ————— S. Bernardy

45. Policzli y sławiny żydowskie znasza,
bluźnierstwa, y zbrodnie patrzywych
chrześcian, któremi ustawnie ^{zyskał} Hugo Carden.

46. Nie porównanie jest piękniejsza pra-
wda, chrześcian, niżeli Helena Frelow.
Zaprawdę, bowiem, nie śliczni Męsz-
nicy, odważnicy stawali, przeciw so-
domie, teraźniejszy, niżeli Dyzale,
Frelow sa Heleno, przeciw Trojanom,
jest bowiem Prawda, iako historie, — S. Aug. Epist. 174.

47. Biada odwracającym oczy, aby nie wi-
dzeli prawdy. Biada nie odwracają-
cym oczy, aby nie widzieli marności.
nie mogą, bowiem oczy zwykłe do ci-
mności, na słodkiej prawdy promie-
nie, patrzeć, ani mogą, prawdy uważać,
których miszkanie w ciemności. Ci,
mności widzą, ciemności pochają, ci,
mności approbują, chwają, z ciemno-
ści idący w ciemność, nie widzą, głą-
upadają, ołizerni, którzy nie widzą,
co utracają, a mierniejsi, którzy
widzą, co utracają, którzy upadają,
otwarłemi oczyma, y idący do Logu. 34
Świełka sygnu. ————— S. Aug. Ser.

Wto
[signature]

48. Kto chodzi w sprawiedliwościach
mowi Prawde, Kto odrzuca kłamstwo
potwarę, y istoty są jego, odwrócił,
Kich Podarków, Kto zatyla uszy swo-
je, aby nie słyszał krwici; to jest rady
do zabicia na ciebie, na sławie, abo Por-
tanie bliźniego niewinnego; y łamy,
bo oczy swoje, aby nie patrzył na złe,
ten na wysokościach będzie mieszkał. *Isai. 55*

49. Tępy i niecierpliwym zwodzącego nam-
now, y zabłądzonego podatków, da-
wai Ciężarów, y udającego wieści za
Chrystusa Króla. - - - - - *Infideliter
Prophet
Judaei*

50. Ten rzekł może, obalić Rózcioł Bo-
ży, a po trzech Dniach odbudował je-
ny taki sam i tż mówił. - - - - - *Isidori*

51. Jeżeli dla mnie ta powstała bu-
rza, wrzucicie mnie do smrodu, a ja
burza ustanie. - - - - - *Jonas*

52. Nie może człowiek usprawiedliwić
się przed Bogiem, gdyby chciał prze-
ciwić się temu, nie mógł by mu sta-
wić żadnego odpowiadziele to Pięć
Mądrego Wszech wiedzą, y mocny siły,
Kto mu się sprzeciwił, y pokory miał,
Który przelotem góry, y nie postać,
gdy się ci, których wywrócił z mgłą,
złotywać wrogi, Który wstrząsa ziemią,

Amos

z miejsca swego, a Stopy jego do złej.
 Cłory kacie Płonie, z nie wschodzi,
 z gwiazdy trzyma, jako pod piętą.
 Cłory rozciąga niebiosy siedem, z
 chodzi po nawalnościach morskich,
 Cłory rozporządza Znakami na Niebie,
 z wiatry, Cłory czyni rzeki wielkie
 z niepojęte, z dziwne, Cłorych liczy
 niemały. Gdy Zmagał spyta, Cłemu
 odpowie, abo Cłemu rzuci. Cłemu tle
 czyni. Bóg, Cłorego Zapależ woiu
 żaden się oprzeć nie może, pod Cłorym
 spadają, Cłorty swiad dźwigają. — Job 9.

53 Cierpliwość w młodości, potrzeba
 mówienia, z pogardzeniem bogactw, z
 najwyższymi fundamentami chrześ. S. Ambr. lib. 1. Off.

54 Zastępyli petyli swoi jako wąż iad
 śmii w uciach ich — Dav. Gal. 1. 39

55 Wyimiewałem się, Cłemu myśla i, 3. lio. 1. 39
 Cłoby Boga Słuchać, a nie Słucha. — Hugo in Cap.

56 Biada Cłorty zdziwiał, aboż sam
 nie będzie sz zdarty, z Cłorty gardzi,
 aboż sam nie będzie sz pogardzony. Psal. 36

57 Wyimiewałem się, Cłemu Słucha i, 3. lio. 1. 39
 wa Słucha, a nie Słucha, z ten
 Cłorty Abozimny, Cłemu Słucha i,
 zubiwi w Cłortie ubogiego Cłort Słucha,
 Cłort Słucha, u Cłort Słucha swego,

potym

potym go śmierzym odprawiać — S. Hugo

58. Wyimniwacem iest, kto czytań
modlitwa, Naramiem, co do ust chę,
li Boga, co do serca za wiaśm idzie
wdrzy swego: Ten lud wsty swoje,
miły wargami swoimi, chwali mi,
serce zaś jego, daleko iest odemni, Psal. 22.

59. Wyimniwacem iest, kto iako biał,
Białowit, na Białicet Stowa Biał,
jego idzie, a kłopotował go niech, — S. Hugo

60. Dziwity się, Niebios, wdrzy wstę
przez listy stało się, wdrzy od
niewiernych pogardzone, mądrość
ludzi, szpetnie upłwana, Syna Biał,
jego żelżony, pogardzone, szargu, Psal. 22.
nego, y wymnianego, — S. Lauren. Just. d.

61. Synów wylicamiłem y wyopłylem,
oni zaś pogardzili mną, poznał Bóg
pospodarkę swego, y Oświecił Bóg Pana
swego. Syn zaś nie poznał mnie
y lud mój nie rozumiał nauki mojej Psal. 22.

62. Posparpały s. cię, gwałtowne bi,
cie, niechliżone plagi ramiona potęgi, Psal. 22.

63. Pan ranom, plaz, plazom suszym,
dadać, tu puchlina, białe brzo wygada Biał. Just.

64. Nale obrutnie biętowany był Pan, ic
brzo jego wysoko na powiecie Wł,
Biał. Just.

65. Napierwsze udzielenie, ja listem Biał
Biał, wdrzy Biał, Biał jego, a i do
Biał. Just.

ziobron rozcięte, tak, że Ziobron Jego
widzicie było, a co największa, gorz-
kością, moją, było, dyscypliny ciała
jego od krwi oddzielały. — — — — — S. Prygilla

66. Wy wszyscy, którzy przechodzicie,
przez drogę, uważcie, i oglądajcie, że,
jeżeli jest boleść, jako boleść moja — — — — — um. Iero

67. Pod sobą, pościela, moją, a natury ciem-
twoim będą, robaczy — — — — — Iero I. 7

68. Gdy był odwiązany od Słupa, uderzyli
go o ziemię, z se żącego na ziemiu, obur-
mie biżowali — — — — — S. Alth. de Sapp

69. Chwatał, i cieżko ulecanował, sięgo,
i postanowił go nad drzewami, i
kwa swoich, wysłuchał, przeliceł, pod
nogi jego, owce, i woły, wysłuchał, nad
to, i było, podne, sławno, powzięte,
i ryby, morskie, które się, przecha,
żłaziły, po ścieżkach, morza. — — — — — S. Dawid Pro.

70. Odrążyły, morze, wody aż do duszy,
przepaść, mię, odrążyła, morze, obrył
głowy, moją. — — — — — Iona Prop

71. Wysłuchał, przeladowania, i wick-
ry, które trapią, naród ludzki, na mor-
cie, walczy, się, głowę. — — — — — I. 7 ap. Hieronim

72. Uchochany, mój, słuszny, i czerwonny,
wybrań, z Księgi, słowa, jego, że,
to najlepsze, wlosy, jego, jako gązdzie

Palmowe,
B

Salmore, czarne iakło krul; oczy jego
iakło gołębie nad tródkami Wód,
które mlekiem są, umyte, y miśi,
kasia, przy Sotolach nappelnicych;
Solichu jego, iakło ogrodli wroności,
tasiane od Ogrodników; Usta jego Li,
liami wypuszczaiaćmi miazę, prul,
nia; rze jego obragte, y złote, petne
hiorintków. Żyłot jego sroniowy,
przybrany szafirami; gołenie jego
stupy marmurowe, które ufun-
wane, są, na fundamentach złotych.
Osoba jego iakło Liban, wybrana ia,
ko Liban, gardło jego najwstodół,
y wszystkie nappelnicy, talci
jest Kochanek mój, y on jest Bóg, Cant 5
iakiel mój. — — — — — Sal. Salome.

73. Wstały od łez oczy moje — — — Jeremi. 9.

74. Od wielkiego impetu, którym sięś
wciśniona korona ciemności na głę,
wę Jerusale, tal wszystkie żyły
wtruśtyły się, wron, że wściekłam się,
gość krowie wypadła, pteż nos, usta,
uszy, y oczy, że ta nas, nie tyłko in. mł.
try wodniśte, a te krowie wysławiał. Bonaf.

75. Ciernie od wiatru poruszone, staję się
Lilia, y zabitaias; tal Synowie Za-
młotkami wusata idący, od nateknie-
nia Jarosław, pobudzeni staję się, z tusa. P. Ant.

nieprawości

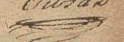
16. Nieprawości wasze, zerwały was
z Bogiem waszym, a grzechy Wa-
sze zakryły twarz Jego od was, aby
nie wysłuchał: więc albowiem wasze,
zmarzone są, bracia, i pałe wasze
nieprawości; usta wasze mówią
ślamstwo, a sięyli wasz nieprawość,
zaleca, nie mają kłoby wzywać spra-
wiedliwości, ani iść, kłoby sądził
sprawiedliwie, lecz złożyli nadzieję
w niczym, a mowa ich o marnościach. Izaiasz 59

17. Jaki płynie wosk, od oblicza ognia,
taki niech gina grzesznicy od Twa,
ry Bożycy. — — — — — David Prop.

18. Uważcie na lilie polne, i jak rosną,
nie pracują, ani ~~pr~~ przędą, powia-
dam zaś wam, że ani Salomon we
wszystkich chwałach swoich taki odzias,
on, i jest, i tak jedna z tych. — — — — — Math 6

19. Niczności światowa, i jest trupem
prześmiardłym, polarmem robact-
wa, nacięciem zgniłym, polarmem log. 2
ogniów. — — — — — S. Aug. Soli

20. Świat prtemia, i pośledliwość je-
go, co ci się podoba człowieku. Czyli
chac rzeczy docierne, i prtemiać
z czasem, czy i styla ludzki, i żyć wiecznie. S. August.

Chwała

§1 Świat woła: ja ustanc. Ciało woła:
ja żarą. Świat woła: ja ustakam.
Christus Pan mówi: ja powię, a cie-
nole, boiły człowieka, bardziej chęci
za ustającym, niżli za powidającym. S. Berno

§2 Człowiek przy poczęciu swoim jest
cziwem, smierdzącem, w życiu swoim
jest worem gnoidu, przy smierci zaś,
połarnem robactwem. — — — — — Desemp.

§3 Oto już sam w sobie świat uszech,
a i sserce w sercach naszych ciwinie,
wszędę smierci, wszędy płacz, wszędy
uciele, wszędy niebezpieczeństwo, wszę-
dy się gorzłowicia, napetniamy, a ty-
dnie zaślepierzy, pośladkowicia, ciat-
iego gorzłowici bochamy, uciekającego
uganiamy, upadającego trzymamy,
a że upadającego utrzymać nie może-
my, z nim upadamy. — — — — — S. Prepoz.

§4 Ludzie naciadający Boga wrócyli
chają, Boga, miłi siebie, którzy są-
tobci tu niemu, zdrowiu swemu nie
tolguia, siebie samych na utracenie
z niebezpieczeństwa narażają, wróci-
cie z dóbr własnych, wygnanie z Oj-
czyzny, rozłączenie się z rodzicami, z
nanosy i synami swymi, ponieść cierpli-
wie to gotowi. Słowem i tak: którzy ra-
stę wrocie gotowi, na ciebie, miłi, od
Boga wrócnego żywoła odzwac. — — — — — S. Prepoz.

Pla tego

85 Dla tego, że się wyniosły Córki
 Sponsalskie, y chodziły wyciągnęły
 sztyc, y odczyna strzelaly, y pła-
 ty, chodziły nogami swemi, y ukła-
 dnie tanowały, Obnażyły Pan wieniec
 głowy, Córki Sponsalskie, y Pan ich
 z warchołów odrze. Wdzieli on, odbie-
 rze Pan bogate obuwia, muszki, y tan-
 cuskii, y kamienie drogic, y wałka-
 rze, y cłuby, y trąpy, y wstęgi, y per-
 sy, y perfony, y lawstnice, y pier-
 soenie, y Canali nasobne, y mie-
 nione szaty, y płaszczyki, y tuwal-
 nie, y szpilkii, y twierdziadła, y prze-
 ciwadła, y chustki, y bawelnice, y
 będzie miasto stołeczny wznosić,
 swąd, y miasto pawa, powiń, y mia-
 sto Rządzielnawego Włostka Lysina,
 y miasto bawelnice, na Piersiach
 włostownicaw. — — — — —

Szał Błis

86 Gdybym ludźmi, y Angielskimi
 Językami mówił, miłości Pań nie
 miał, byłbym, jako między brania-
 ca, y jako cymbał drwonicy. Gdy-
 bym miał Proroctwo, y znał głę-
 bokie tajemnice, y wszelkie umiętności.

Gdybym

I gdybym miał wszelką miarę,
tak, iżbym goły przenosił, miko,
i ci tak nie miał, byłbym niedym.
I gdybym rozdał na polarni ubo,
gim wstąpił do małżonki mojej,
i gdybym wydał ciało moje, na O-
gion, miłości tak nie miał, wstąpi-
stho nie mi nie pomoże. Miłość
cierpliwa jest, łaskawa jest, mi-
łość nie przeciwu się, nie postem,
nie zdradziwie, nie wynosi się
bardzo, nie szuka, co swego jest,
nie jest gniewliwa, nie myśli o
go, nie raduje się, z nieprawości,
wypat raduje się, z prawdy, wstąpi-
stho cierpliwie znosi, wstąpi-
wierzy, wstąpi-liczego spodziewa się, p. con-
wstąpi-liczo wytrzymuje. — — — c. 1. 1.

87

Kto nas oderwie od miłości i trudu?
utrapienie? czyli ucisk? czy głód?
czy nagoci? czy prześladowanie?
czy śmierć? Ale te wstąpi-licze przy-
dioności żywicieli, dla tego wstąpi-
ry nas ukochar, Lewy albo uści-
ieptem, że ani śmierć, ani żywot,
ani chłostowio, ani skłotywa, ani mo-
cy, ani terazniejsi, ani przyszli, a-
trapienia, ani głód, ani wyschłość, ani

gł. bolcość

głębokość, ani stworzenie iakie nas Praktes
 zdoła oderwać od miłości Bożej. S. Pauly ad

88 Porzucmy dzieła ciemności, a ucieknijmy
 my zbroje światłości, iako w dzień
 uczciwie chodźmy, nie na banie,
 łach, y pisanistwach, nie na ospad-
 ństwach, y nie wstydach, nie na zwadach,
 y ubieganiu się do próżnyc-
 ch luby, zinnemi, lecz wdrucijcie s.
 pectura cztwa, a o ciato nie stany. Rom. 13
 cie się, w pojedliwociach - - - S. Pauly Apost.

89 Podłmy tedy, y uciekmy się, zdo-
 łając mamy, y zażyjmy stworze-
 nia, iako za miłości rycht, winem
 drugim, y maciami wonnemi, ora-
 petnmy się, niech nam nie umy-
 la star kwitnacy: uboronamy się
 różami, nim powiędna. Żadnego miej-
 sca wesołego niech nie będzie, cto-
 go by nie adeptało wściekłości na-
 sta, żaden z nas niech się, nie wytar-
 cza, od wściekłości narzecz, wstyd-
 zostawny iakie radości; a słowiem to
 jest cztwa narzecz, y to słotcie rąbce.
 Uważmy ubogiego, sprawiedliwego, y
 nie ortępaćmy, zdołając, ani zastan-
 li to słotcie obawiamy się ludzi, iden

ura

wona słowych, niech zaś moc nasza
będzie prawem Sprawiedliwości. — Sap. 6

20

Włópnijmy dół pod sprawiedliwym,
albowiem nam jest nie pożyteczny, y
przeciwny uczynkom naszym, y wy-
rzuca nam na oczy, przestępstwa Pa-
wa, y stawia nam wymusę, ogłaśniając
grzechy nasze, Powiada, że ma umie-
ślność Boską, y symonizm Boszym
nazywa, stał się zamieścieniem
zamysłów naszych, ciężki nam y
na spoyrzenie, albowiem różni się
od innych żyć się jego, y inaczej nas
drogi jego. Za marnotrawców poży-
tani jesteśmy od niego, y wystręga
się, drog naszych, jako nieczystości,
y wychwala ostatecznie rzeczy sprawi-
dliwych, y zawezłycia się, że ta Ojca
ma Boga, Patrimy tedy, jeżeli mo-
wy jego są sprawiedliwe, y sproba-
my, co ma przysię na niego, y będzie-
my usiedzieć ostatecznie rzędy jego.
Jeżeli bowiem prawdziwy jest Bóg
Boszy, przyjmie go, y wybańdź z rąk
przeciwników, potwarzami, y męsta-
mi nastąpimy na niego, abyśmy win-
dżić mogli Boga u sta nowieniu, y do-
wiadamyli ciępliwość jego, Infidelitas
nayspoctnicysta, słaskmy go. — Infidelis

Inicue

91. Prziew mój na wszystkich szczytach
 i na wszystkich Syny Królewskie,
 i na wszystkich, którzy sązywają ^{o. t. u.}
 szat cudzoziemskich. — — — — — ^{Sophon. 1. mo}

92. Co zbywa Bogatemu, to jest, po ^{o. t. u.}
 trzebne Ubogiemu. — — — — — ^{p. l. August.}

93. Nie bądź jako Lew w domu two-
 im, wyracający domowych two, ^{o. t. u.}
 ich, i uciśnający Soddanych twóich. ^{l. Ps. 137}

94. Bóg nie pogardzi modlitwą, śle-
 roty, ani odrzuci Wdowę ścigającą
 przed sobą; aboż Laj Wdowy wie
 na twarz padając, a głos ten, na ten
 go, jako ich przycisną, i twarz
 wstępusz, aż do Nieba, a Pan Wysł
 słuchiwający, aboż się będzie z sta
 lich też ciepył. — — — — — ^{Ps. 35}

95. Alni będzieś brat, podałbów
 ro też zaiskpić i mądrych. — ^{Ps. 23}

96. Dobrze czynicie, pożyczajcie, nie
 go za to się, nie podziwajcie,
 a będzie żył wasz wiek, i by
 dziecie synami najwyższymi. — ^{Lut. 6}

97. Poluwni jego wychodili, przytrzy-

98. mgwać go, miewsi altemsem, i pakić
 pakić, przynosi naszey, nie wiele ten

miew

mieć, albo sobie zdamszy, więcej
umieć, a już miłości nie mogą, utę-
cając się, bez wstydu, z roztropno-
ści, albo pokazując: żem prędko do
mówienia, ochotny do nauczania, se-
niowy do słuchania - - - - - Sen. 1 de

99 Postuszeniestwo, jest talowa cnota
że wstydlie inne cnoty strzepi
w sercu, z onych strzecie - - - - - S. Greg

100 Nie maż na ziemi potęgi talę,
która by się mogła być z ludźmi po,
rownać z Lucyperem, na to bowiem
jest uczyniony, aby się w Bogu niebał. Job 2.

101 Talu dłu ryczący brzozy, szuka-
jący, Boga by poznać - - - - - S. Hieronim
Odpór dawajcie startu, a on ucie-
cze od was - - - - - S. Hieronim

102 Młotylko, cołotwili na dusie
jest, pożądlivością, ciota jest, po-
żądlivością, oczu, z pycha, życia - - - - - S. Hieronim
Korzeń wstydlącego złego jest,
chciwość rzeczy - - - - - S. Timoteusz

103 Podzić do mnie, uszywy, ciota
pracuicie, z obciążeni iestelnie, a pa-
war powiły, noćcie iarkmo mole, nad
wami, a uciecie się odemnie, żem iest
ichy z polignego serca, a żmądrzeicie
odpolignele Buzem wawęth. iarkmo
alborazim

Wywazy, iakto proch stępiły, y lin
 barń mało na ogień, y zwierzęć nie
 dość, na ogień temu. Wziętychlić nar,
 dy iakoby nie były, tak ię, przed nim,
 y iakto nie nie ważące porzytane odniży. *Said 40*

113 Dali iest cięzki grzech, że siebo,
 ani wierzech ziemi, mogły utrzymać
 grzesznika, że widzieć w Lucyferie,
 który zostając w niebie Empireyllum,
 tak cięzał hardością, że upadł z
 nieba, aż na centrum na wroble ię,
 nie opart się, — — — — —

S. Ant. Chrob. 76.

114 Co pomogła prośna chwata, Gro-
 zła radość, moc światowa, rozkosz
 ciała, inilome bogactwa, wielka Tami-
 lia, y zła pożądliwość, gdzie smiech,
 gdzie śmiech, gdzie chęć, gdzie chęć,
 gdzie radość, po talicy radości, iakli smu-
 tek, po matuczicy rozkoszy, iakli
 zła miżery, z onego wroble nępa-
 dli w niośle, miżery, w cięzkiej ru-
 inie, y w wielkiej męce, pieknie, co
 ich potkało, ciebie potkać może, bo
 dołowieli iest. — — — — —

Cap Bito

S. Bernar. Mad.

115 Błogosławny y mocny iest odpoczy-
 nek chorym y grzesznikom w takim
 zbawieniu, błogosławny tam mieżlam,
 wyście wiecie, że wstrząsnie, piersi nasy,
 czołobitach

[Signature]

czegośkolwiek mnie, nie mam, to bóg,
w swej dobroci Łana mojego, do
nich miłosierdzia przystawia, ^{cap. 8}
a, dziury, przez które wypływają, ^{in man}

116. Jeżeli przychodziś do mnie,
a nie wyrzeka się, Boga swego, Ma-
tę, Tę, Synów, Braci, i Ojstr,
naostać się z Duszą swą, nie mo. ^{Luc. 14}
je moim być uczniem - - - ^{Mat.}

117. Przyjmaj, bęben, i dęci, weso-
ła, się na dźwięk organów, prowadzą,
w dotrzech Dni twoich, i w momencie
na piekło zapadają. - - - ^{P. Jak.}

118. Córki Jeruzolimskie, niechciej-
cie płakać nademną, lecz nad wami
samiemi płaczcie, i nad syny waszymi ^{Mat.}

119. Wyślijcie grzech opłakiwamy, wsty-
dę, żal, i inne, czy to ubóstwo, czy
chorobę, czy śmierć niewolną, czy
potwarę, czy prześladowanie od in-
nych, czy jakiegokolwiek zła na nas
przychoźącego, nie zwyciężonym ser-
cem cierpiemy - - - ^{P. Chryst.}

120. Niewiasty na Boga się porzucaj,
Biedę to co on uformował, reformował,
i odmienić ustrój, nie wiedząc, że
ściśle Bóg tak jest, jak się do niego
rodzi, od diabła zaś wszelka odmiana. ^{P. Gyprian}

Idydy

121 Idyby meszeczyna, lub niewiasta
 ubrała się, y ody sudek na siebie
 obidła, lubo by ładnego szad zgorste,
 nia nie było; taki sędna, czy to
 meszeczyna, czy niewiasta, wiesz,
 nę potępienia są, godni; to truci,
 ma, przyniesi, który nie był temu. *S. Hieronim*

122 Także uschły gruby chleb, wodą zmie,
 który łacny jest nam głodnym
 do Posiłku, tak lubo nasze boleści
 y utrudzenia cyścić są, y gorzkie,
 sędna się w sędnie, y sędnie prze-
 mienia, gdy prócz rozmęślanie mę-
 ści żelazowej, we krwi, y ranach jego,
 one zanurzem. — — — — — *Nathan. Semen*

123 Która się w iedwabie, y purpurę
 odziały, przyobleć się, w szust nie
 mogą, stołem, Perłami, y Lancuchem,
 mi, ozdobić, ozdoby ciała, y duszy,
 pogubiły. — — — — — *S. Gyprian*

124 Także Purpura swoją cenę, nie od
 wełny, lecz od farby ma, tak uszły
 nasze, cenę nie z siebie samych, y swo-
 jej dobroci lecz od łaski łaski prawej bierają. *Pranien. Sator*

125 Chłowiekiem stał się, Stuartyś
 chłowieka, Pierwi wół, rżędca niebos,
 chleb, łaknot, śródto, pragnęto, swądł
 gado, droga upracowana od postywała,

Prawda

P. August.

L. B. ...

St. Nich.

Med. Cap. d.
S. Bernar.

Объявляемъ

129. Obezraniem się, y uyraniem cie-
 mności, w których byłem, y przepaść
 ciemną, w której leżałem, y mroźną,
 tem, y przelętnym są y rzeźbami.
 Biada biada ciemnościom moim, w
 których leżałem, biada biada ślepo-
 ci oncy, w której nie mogłem widzieć
 światła nieba. biada biada przepłoty
 nieświadomości mojej, kiedy nie miałeś
 ciebie Panie! - - - - - *log. cap. 33.*
S. August. soli

130. Duszo masz wielkie dobro zebra-
 ne, na lat wiele, lecz idź, pój, kulaż,
 biesiadaj - - - - - *Dives quid,*

131. Stupęte też nocy wydra, z ciebie
 Duszo, twój, co zebrał domus dyfektu *et ty Ing*

132. Wzruszałam powruchami tożło-
 mości, wyszałam łobiercami malowa-
 nemi z Ojodu, napełniłam łóżnicę
 moją miarą, y albowiem, y zynamonem, ad Juvencium
 podł, upiłam się, wyszłam się, - *Judithamina*

133. Biada Duszy mizernej, któraś
 dusza nie szuka, ani kocha, bardzo *U. nual. Cap. 4*
 schła zostać, y mizernej - - - *S. August. ma*

134. Nad tą palmuiną, nie nie masz
 wąskiego, iale gdy z ciebie odpuszcza,
 my, co przeciw nam, co tyż jest. Ma,
 ta dobroć być zasługą na tego, co,
 y ciebie nie, nie braci, daleko wsi,
 ta dobroć, gdy twego nieprzysławia kocha,

który

który sobie tego życzy, y że czyż,
ty temu żałować dobrego życz y ten Błogosławie
mu czyżi dobrze — — — — — J. Chyż.

135. Jeżeli nie odpuszczaś Błogawdy,

która, sobie kłać uczyni, nie modlił się,
za ciebie czyniąc, lecz Błogosławstwo
na ciebie wprowadzając, gdy mówisz, od
pawę nam nasze winy, żalę y my odpu-
szczamy winowaycom naszym — — — — — J. Sława.

136. Gdy ciebie ganias, lub chwalaż, zawsze

na Summienie swoje porzuci, a jeśli
w nim nie mać dobra, które w nas
chwalaż, powinniśmy nad to smęcić się.
I znowu kiedy w nim nie znajdziemy
zła, które nam ludzie potępiają, potę-
piam, nad to powinniśmy się rado-
wać, boż bowiem pomaże, gdy ludzie
chwala, ciebie, a Summienie swoje gani,
y czemu się, może smęcić, gdy ludzie
ganias, y powstają, a Summienie Opiekę
nas nieustannych posiadać — — — — — J. Gregorius.

137. Kto żąda prawdziwie być cłowie,

ciem strasnym, powinien radością
ubóstwo za bogactwo przyjąć, O-
strze życie za wstyd, użeganie za ho-
nor, postwarę za chwałę, za albowiem
prawdziwa ścieżka Bożych chwale i cłowie.

138. Bożi ślady z Cłowie męczeński

Pami być albo młody, i jeżeli, prau,
dziwić ciżalności w nas, będzim y

postrzegali

postrzegali. Umrzeć od przesłado-
wey, męczeństwo jest jawne, cię-
pie zaś potwarzy, nienawidzących 35 in. Evang.
Kochał, męczeństwo jest na myśli. S. Greg. Hom.

139. Bożysławiony Cłory dla Boga
wodziennic ztorzeźnienia z łaci-
nia zwyciężając siebie ciępi, ten to
wzrost z męczeńskimi tryumfami
mi, z cnotami, wezłazemi się, na
równa, łaskawy chwato.

S. Kilmalia

140. Kochajcie nieprzyjaciół wasze
dobrze czyście tym, Cłory was nie
nawidział, z modłami się za przesła-
dujących, z potwarzających was, a
żebyście byli Synami Ojca wasze-
go, Cłory jest w niebieskich, Cłory
Kłonicu swemu łazie wychodzić,
nad dobremit, z łaci, z deszcz dacie
sprawiedliwym z niesprawiedliwym.
iżeli bowiem Kochacie tych, Cłory
was Kocha ią ią, zapłacie, weźmiecie.
Aboż tego z iawnogłoszenia nie czy-
nia, i jeżeli będziecie podtrawiali
Bracia, wasze, z łaci, co więcej czy-
cie. ~~Wespracie~~ Aboż z Boganie
tego nie czynia, będziecie tedy w, dośła-
nali ią ią z Ojciec wasz niebieski dośła-

141. Łaska przestępna, bez zmały, hojna

142. Łaska

z nad to

y nad to hojna w świecie wszeleńskich
eność, aby się przed nie nawzię ubo-
stwo zbogaciło. — — — — — S. Jeronim

142 Colibawiech obrucienstwa zadano
ciotom munczennikom, lepiej było, a
bo raczej nie w porównaniu do bo-
leści Maryi, która swoja, niecierpi-
mością, przeniknęła wszystkie słzy
leści Maryi, serca się przepaści — S. Bernard

143 Przyszedł czas, którego nie
smieło zechce polutować, a nie by-
dzie mógł. bo ciody mógł, niechciał,
y przed zła, chce utracić moc do po-
kuty, y dla tego nazmiłsi, Colibawiech
chce znaleźć miłosierdzie Boie, po-
le zdrow, niech czyni pokutę, na tym
świecie, aby był zbawion na samym. S. Augustyn

144 Porzucony jest Pan, a żebyśmy nie
byli porzucony, porzucony, a żebyśmy
od grzechów, y wściekłej śmierci uwol-
nieni byli, porzucony, aby miłość
swoją ku nam pokazał, aby sprawił
długość y miłosierdzie swoje nam do życia do-
odkrył, aby miłość naszą ku sobie obowiązał. S. Bernard

145 Rmocieniem moim bądź, nie o-
czekaj mi, ani pogardzaj mną, Boie
Zbawicielu mój, zbawiam Ojciec y mat,

146 moja postawił mi, — — — — — S. David
Dobrze małżeństwem się postrzeżem
uważ, zachowaj się, ta co ci należy Córko, Tim 4.
na sprawiedliwości — — — — — S. Paulus

o Pałogtowa

150. Nie droższego nad ciar. ach
nie podleguszy dopiero nad ciar.
przemiania, dni Zbawienia, a żaden
nie uważa, żaden się nie uśmiarza,
że mu dzień poludy zaginął, y nigdy
nie powróci, ale śallu wto z góry, ad schod
do ani momentu, nie traw. — A. Berna

151. — Brat, śliwy żby ci litozy nie na
gryba o Bogu prowadzić mowę. — A. Berna

152. Między swięceniemi żarty, żary,
żami żay, w ustach Kapłana bni,
żnierstwami żay, poświęciłś ty
sta twoje na Ewangelię, obrał
ich do żartów młodości, swię, de cher
tolerancji twoje. — — — — — A. Berna

153. Żaden zwar, niech lebbe nie
waży ciaru, litozy trawi na pro,
żnych słowach, leci ciar nicoduro,
Iny, leci ciar nie nagrodzony, a nie
uważa głupi, co traci, mówią go,
dziś, pogadać, nim minie godzi,
na. o polu godzina minie. — A. Berna
sobie do czynienia Poludy, do o,
trzymania odpuśczenia, do naby
cia lasu, do żartużenia chwaty,
miłosierny Jpg. pozwoli. O polu
minie ciar. — A. Berna
miłość, żęgać do ciar, żęgać do
wartysła, wdychać do utraconego

Przełknięcia

Dziadziectwa, wzbudzać do miłości
 Bożej chęć, oświecać, opłacać
 popełnioną, nieprawość. Uważ
 grzesznika na drogę, oświeca, jako
 że krótki czas, może człowieka być,
 stać od puryfikacji, zaślę, z chwałą,
 czas tyle wagi, i le. Bóg, bo czasem do scholares
 dobrze strawionym nabywa się. Bóg, S. Bernardy

154. Wstąpienie stworzenie wspaniałe
 z duszą umierającą boleśnie. Słm.
 ce się, zacięcia, zicięcia drzy, słoty
 się, rozpadać, zacięcia, kościel,
 na rozdźwięk, groby się, oświeca,
 jeden człowiek nie wspaniałe, sup. Matth.
 dla którego iednego, iednego, S. Hieronim.

155. Dobry Długa stara się, Panu
 nagrodzić, zapłacić, która, go wspaniałe,
 pit z niewoli, ciebie S. Jezus Chrystus
 odkupić, krew, iemu uświęcić, on lib. 3. de Virg.
 za ciebie zapłacić, ty za ciebie oddaj S. Ambrosi.

156. Przesłany Umarli byli, płu
 grzech, wzbudzeni, przed polu
 przyszedł do S. miasta, to jest, S.
 iednego, polu, iednego, iednego, aby, iednego,
 rych, iednego, iednego, przyszedł,
 dem, dobyć, iednego, iednego, iednego,
 S. iednego, iednego, iednego, to jest, iednego,
 mądrenie S. iednego, iednego, iednego

Zbór

zbiór cnot, które przez grzech byś ^{Sup. Mat.}
Ty posunęły, przez pokutę ożyły. ^{Hugo Can.}
154. W płacie nie masz odkupienia,

Tam ani Ojciec pomoże Synowi, ani
Syn Ojcu, tam się nie znajduje Bóg,
jakiś, ani błiski, któryby wspomógł
złotem, albo bogactwem, które dopiero
zgnomadnia, zalewni, widzący ubo-
gich od głodu umierających, dla te-
go miłerni gorzko płacący, y przez
uciesnienie Ducha żyjący będą, mo-
wieli w Diale: Co nam pomogła ha-
dość nasza, bogactwa, hołoty, go-
ności, nieczystości, obłędstwo, y
wstygiście rochoży cię lecie, co nam
pomogły. Oto wstygiście przemine-
ły, jako sen, jako dym, y cień, jako
by nie były, a my oświeceni ięstos,
my na światownie wiemy. W Dia-
le żadnego odkupienia nie masz,
albowiem tam sta, ięcenia, y wsta-
chania, a nie masz, aby się złoto
wsta, tam iest boleść, y skanie, y ^{Armo.}
prelenie, a nie masz, aby ^{ad cromo.} słuchab. ^{S. August.}

158. O człowiecze, paż co ta ci-
bie ciepię, nie masz boleści na-
te, która mi, dręczy, do ciebie wo-
tam, który za ciebie umieram;

uwaz

uważ mój, które mnie, zadają,
 uważ gwałtownie, które mi prze-
 biżają, gdy tała moja boleść,
 zewnętrzna, wewnętrzna boleść jest
 cięższa, gdy ciebie przeszedł. S. Bernard.
 nieważniejsza utnawam. — Surigimato

159. Matka zachowania, która
 potę zachować, krzyż grzesznika, in Bibl. Mar.
 Pół, aż im łaskę, u. Poga u. proi. S. Adalberty

160. Pódt do matki miłosier-
 dia, a polać ich swoich grze-
 chów ran, a ona za ciebie, polać,
 że Synowi serce y pierś, wstał, de natiw. P. B.
 że matka, Syn wyśłucha. — S. Bernardy

161. Żadnego nie ma, który by
 mógł być zbawion, chyba przez
 Maryję, żadnego nie ma, który
 mu by daru nie udzielił, chyba
 przez łaskę, chęta, nad którym
 by się, zlitowała łaska, chyba de oblat. P. B.
 przez matkę, nie naruszoną. — S. Pierrman.

162. Łono miłosierdzia swego
 Maryja uszy, w którym otwiera, aby
 z ich uszy, brat, wzięcia wy-
 kupienie, chory zdrowie, smutny
 pociechy, sprawiedliwy łaskę, in natiw. P. B.
 nieś radość, Doyca Maryi. Chwał. S. Bernard.

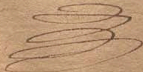
Matka

163 Masz wsty, niezwyciężone, moe
nie dobyta, tak, że nieznienney twa,
icy tasławowici, niezdota pramedz
mnogość grzechów, niewu, nieopie,
ra twójce moey, nie wu, nieprcius
twoim wistom, wsty, wstia podlega
świściemu nakazaniu, wsty, wstia po,
stusne twemu radowi, wsty, wstia
stuszy twójce moey, Ciebie nad wsty,
wstia wywyższyl, ten który wsty, wstia
bie narodzil, twoie chwale, moe,
wsty, za twoie, y jako syn z niego
raduszy wsty, jako by wyptacisz de Oblata
należyłość, upetnia pręby twoie. S. Gregor.

164 Przyrodził nie który człowiek
bogaty z chrymathej, imieniem Jo,
zef, który z tam był uczniem Jeśu,
sowym, ten przystąpił do Pitata,
y prowił o Piato Jezusowu, tedy
Pitaf, Piato oddał ciato, y wstia
ciato Joze, uwinił si wprotiwin,
dłó cypie, y złożył si w Probie swy,
zef, który był zrobił w Skale. Matt 23

165 Wotaja, plwociny, goździć, wto
cznia, naśmiewisła, y bide, aby ten
był z całego serca, y wsty, wstia
hochany, który zmiłosć lu nam

stali

talie, z tal wieskie mgle uciekpiat — S. Laure. Just.

166 Kto tal nie talonny, który by
sio nie skruszył, kto tal hardy lito,
ryby sio nie upolował, kto tal zrywa
wsiowy, który by nie odpuszczał, kto tal
rozkoszny, który by sio nie strzegał
tych dni, których ma na oczu Młody
Paryżan, ziemie wzruszająca, skazy. Bern. de Laps.
rodziciara, — C. Bernardy

167 Powie wspomnienie, albo rozpa-
mątywanie Młodej Ektawowej, wio-
cy waży, niżli gdyby kto prze-
rol pościł o chlebie, z wodzie lądowy
Piątek, niżli by co tydzień do Gwintu, de Mijsa
sio, bielowat, albo codzień Sanktuaryst. S. Adalberty

168. Dawid na Krzyżu wiszący,
na testamentie wsty, słim pobożne
dzieła rozdziel, Apostołom prze-
śladowanie, Żydom ciasto, Ojcu Du-
cha, Sanktuaryst, Oblubienica, Sanktuaryst
Prezysławski Sanktuaryst, Chrześcijaństwo
połączającym prądziu Krzyż Sanktuaryst. S. Ambrosy

169. Miłość moja ku stworzonym
sanktuaryst, z dopiero wemnie niewypowia-
dziana, z niewypowia, ianka była pod
sanktuaryst moim, z gdyby można było,
abym tyle razy ułaskowił, wiade ięst dęsz

w Sanktuaryst

w Liście z napposłusznicy, wola
y nawiąże miłość, wstać może
oddad, bym na nusi, y żebym nusi
y śmierć za kład, duszę uciępiad ad. *S. B.*
Adon, uciępiad za wszystkie. — *S. B.*

170 — *Łham się, Liśta, Łham się, Łham*
driego twarz, y ianym cniechłim
mocarstwom straszney, kto doda
głowie mojej wody, y ocet moim
króćka lez, a żebym uprzedził pła
ciami płac, tłaniami doctwne, in *Car*
mi, ono wiecne tłanid. — — — *S. B.*

171 — *Czy to iem, czy to pić, czy sić*
na pracę, zabawić, zawstęć ow glos
da cię, bieżnie w ustach moich, ustach
cie umarł, a podnie na cąg, wielbrot
na dzień cąg ow wspomnie, ustył
na dzień y wiec dzie. — — — *S. B.*

172 — *Idyś, Pan, Pan, Pan, Pan*
Swiat, Sarycy, pololenia z Pololenia,
mi cę, Pierniami się uderza, nappa,
Zginięci nigdy, Piernowie, nappa, by
da, dzieł, Wznieć waten cąg z. *S. B.*
tomstwem swoim Jupiter, przypie,
wadron będzie z swoimi gup. *S. B.*
to ueniami, Arystotele sowni nie ad. *S. B.*
jez mądrowie nie pomoie — — — *S. B.*

173 — *Przini, ginięci, dzień on, dzień*
utrapienie, y uenienia, dzień nie,

przini
E
E

szkłyca, y młoty, dzień ciemno,
jesi y chmury, dzień zaciemnienia y uiechu Sophon l.

174. Co prawicy twoicy, beda, grzechy
ciebie oskarżające, po lewicy nicoli,
zone diabelstwa, pod toba, strasna
prępaś, piekiczna, nad toba, zapnie,
wary Sędzia, niewiad iusia gorczy,
cy, wewnątrz sumnienie patuje,
tam ledwie sprawiedliwy zbawion
będzie, ach mierny grzeszniku, taki
niewiad obojętny doład uieści,
skryć się, będzie nie podobna, stać
w oczach nie można. — — — — — S. Anzelmu

175. Co bezpoczne w Babilonie,
iżeli uieży się w Jeruzolimie,
iżeli sprawiedliwy, ledwie zbawion
będzie, grzesznik doład się obróci.²

176. Co polna, liwia, gdy drą, Stup. S. Bernardo
O Boże, biada mnie, gdy porzuci
swój kraj, do której góry ręk: obad
się na morze, y do której Bazarion obrym. S. Goryun

177. Co będą, czyni bracia, co będą, czyni,
gdy na kraj Boży będą, porwany. S. Laurentius.

178. Co ja iustem? z Towie? w iustoci
mierny, bytem albowiem w moim,
u polcia z nasienia ludzkiego po,
ciż, narodzie się, płacząc, zliwas
oż, iust amieram pełen nieprawości y

brzydłowi
[Signature]

brzydłości, już już będą stawione przed
Sędziego strasznego, abym uczynił
moich adas liczbę, biada mi, gdy
pryjdzie dzień sądu, z będą, otwarcie
księgi, z których będą wystąpić mo-
je uczynki z młotem, Boga polasane,
z protekowane. na ten czas spuściwszy
głowy dla konfuzji, z tego sumowania
mego, na sądzie przed Panem będą stat
drzazgi, z prawniki, uważając odemnie
poprosione zbrodni, z gdy o mnie sta, mod. ca. 2.
ka: awo cztowiel, z uczynki tego. — *it. K. 1. 1. 1.*

179 O iaku bież iakoby się, było, że,
by były te Dobre zastawaty na iusie,
niech do Złobu wstąpiwszy, nie tak,
wały tego, co uroczy stemi słubami pety
sięgi Boga, ponieważ przez to samo
wielkiego godności wstężyć się potępie,
nia, o ubóstwo! ubóstwo święte *Spalide*
Złobne. o iako ma to potmane, z tak,
wanc iedak. Ach, gdyby potmane z
zachowane było, nie były by komory
Złobniów trzymane, pełne rośli
cznych ozdób, było by iako truć na
wobrydzenia, branie trzymanie, z
wydawanie pieniędzy, według własny
woli z gnie tym podobne pompy
z prośności sługaw, prawdziwym
nieprzystawie Złobnym Osobom.

O iaku

O iaku Jezu mój piękność talon-
nego ubóstwa wyzpiecona stała się,
przez własność prześlęta, o iaku wi-
de! iaku wiele dusz talonnych w
ogniach gorcie piekielnych, że wy-
a sobie nie poważały, y nie rach-
wały s. Ubóstwa! — — — — —

S. Magdalena

180. Ja jestem, ja jestem sam, cło-
ry głada, nieprawości twoje, dlamnie,
y na grzechy twoje nie będę parzył,
tak, wspomni na mnie, a rozsądzi,
my się, powiedz jeżeli co masz, a cło-
ty był uprzedziwion — — — — —

Psalm 43

181. Owo człowiek, którego ubóstwa,
li! widzicie rany, którego radali, zra-
cie Bole, którego przebili, przez wa-
y dla was stworzony jest, a wrócić do
niczego niechciełicie, — — — — —

S. Aug. de Symb.

182. Czyżby Ciemienny Jezu, nie
zmigł, rany zbawiciela. Kto się u-
pić będzie straniał, kiedy Jan cło-
pi? ubóstwa ubóstwem zostawił
przykład, abyśmy go naśladowali, za-
den tedy od boleści Jezusowych, nie pe-
winien się, widać, iaden się, nie czyni,
widać od cierpienia z nim, jeżeli się chce
z nim wspud radować. Upredził Ołtym

Dziękuję

potężny, y męśny, uciurpiat, a żeby
jemu służący, także uciurpieli, byłby
albowiem, gdy Wódz między utracie,
nia odważnie upada, szogom i szoginim
nie pukać, służa powinien, co Pan
uczyni, balesz służę u śmierci beseba de Lavh. Lavh
Paniela S. Lauren.

183 Błogostawieni iścieście, liedy
wam będą, słoteczki, y war, prędko,
dowali, y wyszły to zte prędko wam
blamali, welecie się y raduycie się, Matt 5
albowiem zebra wam hoyna zapłata 183 Ang

184 Chwalcie Pana wywyższyć na
wody, chwalcie go wiołycey ludzie, al-
bowiem potwierdzone iest nad nami
miłosierdzie jego, a prawda jego trwa
aż na wieki. — — — — — 184 Ang

185 — Panie dla tej gorliwości, błogostaw
dla mnie, na krzyżu podioł, oświ.
wie liedy dusza twoja z ciała two-
go wyszła, smutuy się, nad duszą
moją, liedy wynidzie z ciała. — — — — — 185 Ang

186 — Błogostawiona, mi, będą, na ty,
waty, wywyższyć polecenia, albowiem
uczyni mi wielkie rzeczy, błogostaw
cartem iest, a święte imię jego. — — — — — 186 Ang

187 Najwyż, Panu, przed Chrystem, naj-
młodszym Bogiem, z prędkości iest
natchytwym, diabłem upraw, do wygna-
nia.

nia nawnie podobniejsza, wygrawa. — *S. Adalbertus*
 188. — Co dam Panu za wstyżko, co mi wy-

świadczył. A żebyś się, towarzyszka, stała,
 tu stała duszo moja, towarzyszka, Księ,
 leśwa, towarzyszka, tożnicy, aby cieś
 wprowadził Ksiód do pokoju swego.
 patrz jako maś trzymać o Panu two-
 im, patrz co maś w Bogu twoim uwa-
 jać, patrz jakimi miłoscią ramiona,
 mi powinien iść obłapić, Księż jak
 ciebie ubochać, jak stacować, że z bolu
 swego ciebie uformować, kiedy dla ciebie
 smem śmierci. Lament na Księżu, *S. B.*
 rżuc ciebie affektu, oducz się, świec,
 Rich obyczaiów, zapomnij zwycięstwie
 szkodliwych, co bawim rozumieć. Abo
 nie stoi chniod przy tobie, Księż ciebie
 rozciąć może, gdybyś innu go ubochać
 nad nieu. — — — — — *S. Bernard*

189. Księżu, Panna miesiąc bez um-
 nieyszenia iasniciący, wielkimi
 napelniony światłociami. — — — — — *S. Hieronim.*

190. Miesiąc racmiony dla gościości
 boleści przy męce Chrysta, gacie cierpie, ne in mari-
 ta racmienie dla nieświeżey boleści. *S. Jacob de vorage.*

191. Księżu Księżu nie miało żadney grzy-
 chu ciemności, w Księżu Bóg stał, *S. in Paul.*
 i stał, swój, racmienie, od boleści. *S. Damas Ag.*

192. Morte duchoté, maigie Letzniebszy, *S. S. S. S.*

Morte

193 Morze gorzkie, które gorzkie
wzrostło, uczyniło swoje, gdy bo-
wsem wzięty w gorzkoci byłem,
ta nas boleś, zyna swoje w oboję-
ponapa oney, do tego przyniosła, iż
niech, jeżeli dla mnie, ta naważność
wtrącać mi do morza. — — — — —

in. S. Adalbert

S. Adalbert

194 Morze gorzkie do którego naważ-
ności boleś, y niech nadto gorzkie
upadły, podstać mieli zyna — — — — —

Tam. S. Adalbert

S. Adalbert

195 Wieleżta nad męczeństwą, bo
obrutniej niżli swoje, przebiła mi,
ciem boleś zyna. Jaki albowiem swię-
ci, luba cierpieć ta zyna na wieki, i
dnali na duszy cierpieć nie mogą, May
swię. Bogarodnica, na tej cży uciopie,
ta, która cierpieć nie może, y swoje du-
ży, przebiła mi. — — — — —

S. Adalbert

196 Idym uważała miewa gorzki w
złoty, y nogach jego, które według Poro-
ków słyszałam, że na krzyżu nabite być
miały, na ten czas oży moć zakładać
się z nami, y serce moie iść by, iść, iść,
dążyć od smutku, była boleś na myśli
mojej, albowiem wielkimi, poprzętami
na zyna mego, wielkimi uwiatami go pę-
słucham, wielkimi poirz tam na jego
nogi y ręce, wielkimi iść, dawać moie u
złoty, boleś, iść, iść, iść, albowiem

uwiatam

uwiatam

uważałam, jako miał być użyty.
 ny. I to wiedzę, że kiedykolwiek tego nocy,
 swę, ciasto odtrącałam, na ten czas co do
 moich tródków, że wypadły, y przez
 moje dozę, były boleśnie y utrapienia, y
 rozpierały się nieśmiernie gorzkością dla
 tego, że nie dobrze wiedziałam, iż go zżółta
 obnażyć miało, y jako żyłki nagiego ad S. Brigidę.
 użytych mieć. — S. P. Maria

197 O iaku odmiana! Jan za Jezusa
 oddany, Stuga za Pana, ucten za nau,
 cyzieda, Syn Zebedeusza, zachęca S. P. ap. ch. poc.
 tego, wstępnicy, że stępnicy, S. Bernardus

198 Panna z Stusiem użytychowana
 była, w godzinę, poczęcia jego, znalazł
 tego, że użytychowana użytychowanego
 poczęła, sportędną najwyższą Anglię
 Roska, że tegoż dnia, Panna Stusiar Tom B. S. P. B.
 poczęła, Córka jest umęczony. — S. Bernardus

199 Daba była boleśnie Panny, że gdy
 by ją, na występie stworzenia, było
 re cierpieć mogły, roździłono, Paraty
 występie poumieraty. — S. Bernardus

200 Przyjź y goździć egra, były ylla,
 tli: były ałowiem dwie duchowne
 służyć, z Córnych, gdy jedna brzmie
 druga się, ożywała, z boleśnym jęknem
 sam, boleśnie yllary, z użytychowanym S. P. de S. P.
 Córka, że, yllary — S. Augustina

S. P.
 S. P.
 S. P.

201 Jego miłościem Ciemięz, uważała,
iako żółcia, z octem, miał być pości-
ny na krzyżu, kiedy w ścieżce uwi-
iała, jego powroty rozmyślała, która
nami miał być związany od beztar-
żnych kątów, gdy go na głębie nosiła,
zdało się, że na krzyżu był rozbity,
gdy całowała, gładziła, pocie-
wanie uważała, gdy głębie, prowadzi-
ła ziednego miejsca na drugie, uwa-
iała iako go na śladach włości mia-
no, gdy obtafiała, iako do krzyża
miał być przybity, myślała, gdy
spadł, na krzyżu umarłego uważała.

202 Członi zwał urągania, z ubiciowa-
nia, cierpieli, nad to ślancuchy z uż-
sienia, ułanienowaniami, rosiela-
niemi, kusiłami, mieczem zabici-
mi, przegrzymowali w łosiennicach,
w ślórach kółach, ubodzy, uśmieni,
utrapieni.

203 Wyśwaj iako śródty, przy-
dzien i noc, z nie dawaj odpoczynku
tobie, z niek nie miłoty żenica ślotały.

204 Płacząc, płakała w nocy, a ty ię
na twarzy ię, nie mała kłoby ię, po-
cierstę, że wsty, ślór kochanłowy ię,
wsty przybicie ię pogardziła.

Poydzie człowiek

- 205 Łoydzie Człowiek do domu wieczności Psal. 12
- 206 Wyruj Boże od mroza Duszę moją,
a z ogień Paś jedynaczkę moją. - - - Psalm 24
- 207 Kto by chciał Duszę swoją zachować sta,
si ją, a kto by stracił Duszę swoją, dła
mnę, znajdzie ją. - - - - - Matt. 16
- 208 Ktore teraz przelilo przemiające, y do,
ce utrapienie nasze, zbyt nie na wyso,
kości wieczna, chwaty niebieskiej wa,
gę sprawuje. - - - - - 2. Corin. 4
- 209 Kto z was będzie mieścić z ogniem po,
żerałogym. Kto z was zmieszcza z dale,
kiem wiecznym. - - - - - Isaj. Kap. 3
- 210 Pierwszym, y ostatnim jest rozbojnicą,
który umyślił chwaty jego umował. S. Aug. Sol. C. 17
- 211 Pierwioło ognistym najzłotliwiezgo dła,
wewarza strzałom, zbroją, sprawiedli,
wości, teraz, wiary, miłości ducha umował. Apł. 6
- 212 Nie albo wstąpić nad gwiazdami nieba
stroić mój załogi, y być podobny najwyż,
szemu. - - - - - Sathan. apł. Isaj. C. 17.
- 213 Daj mi Panie apysztuica, Majestatowi
twemu mądrość, zwiolić, y niebios dła,
tych twoich, a żeby zemna, była, y zemna,
pracowała. - - - - - Isaj. 9
- 214 Prawdziwa jest umiejętność pozmawiać,
iz Apł. jest wszystko, a człowiek nie. S. Laur. fust.
- 215 Wysła do mądrości Synów dom sposobności,

licdy

liczą umarłusienie Chrystusa, nosimy
na ciele śmiertelnym. Orig. lib. II. in Gen.

2/6 Szeliś to potrzebuie mądrości, niech
si Boga, który wszystkim ja rozdał
oficis - - - - - Jacob A.

2/7 We wszystkich polecał się, Boskim
stugom, sprawach, przez wielką cierpli-
wość w ustrapieniach, w ciężkościach,
zawziętościach, pracach, przez miłość
bliźniego nie myśloną. - - - - - 2. Cor. 6

2/8 Mowa jego roztropnością, u tempero-
wana, cieszta strapiionych, nauka,
ta nieumiejętnych, zgadzata zawzię-
tych, wszystkim radząc, a żeby mi-
łość Chrystusa nad wszystko przekła-
dali. - - - - - S. Athanas. de dog. Ant. 6

2/9 Kto miłość bliźniego do kompasji
poriża, na wielki stopień doszło,
nałóż podwyższas. - - - - - Job. 6

2/10 Dosłonała miłość, przez zwycięsta ra-
gować bojaźń. - - - - - Joan. 4.

2/11 Zgromadzeniu ubogich, dawał wymiar
poleć. - - - - - Eccl. C. 4. v. 1.

2/12 Tobie porzucony jest ubogi, Sirociość
będzieś opiekunem. - - - - - Eccl. 45 Psal. 9

2/13 Wszyscy mna gardzą, odemnie stronią,
wyganiają, nienawidzą, nie mają, którzy

miłość

mnie przysioł, y mna się opieliwat. *Lat. Just. audiat
Ap. hñc. dicentem*

224 Colobuieł siednemu z naymniejszych
moich, uclyniście, miniecie u syni,

225 Kto ma Charakter smienia cłary,
Zapisyany iest w Kijcie Żywota. *S. Bonau. in Pal. 91*

226 Objaśnienie mōw twoich oświeca y
Kożum daie, malenkim. — — — *Pal. 118.*

227 Ktōremu co stratan dyłctui, Cana,
rem, co Chrystus roba zuił truci,
zna, by dżiła zdaił — — — *S. Augustinus*

228 Mnie się, bardziey podoba cierpie
dla Boga, y być wzgardzonym, niie,
li od wszystkich Królów ustanowa,
nym, to godnieysza, niż na Dwunastu
Krzesłach zasiadać. — — — *Kom. 8. in Matt*

229 Dziwna Boga w Konwersowaniu Ła,
konów, y zawsze w rozszerzaniu jch
Opatrność. — — — *Corneil. ap. in Apoc.*

230 Ktōry złorzećta, sprawiedliwemu Fri,
sztecia, — — — *Pal. 39.*

231 Z miasta wygnania, męła naprawia,
Soblińskiego, zostaił sam u Betleem,
na pustyni, iak budował na grobie tu,
Ja się, zchodzą, się, do niego Królowie,
Kardynali chwale, iego głowstaj, z łon,
nicy Regule, od niego bierą, iak wiel,

Geop

cię do doskonałości zbieranie skro-
nima, zaled po całym świecie chwa, obser. 7.
lebie się, wierz. Czebar. Lib. 3. Szt. 3. Paney. 3.

232 Która jako magnes ciągnie do siebie *Aw. S. S.*
zela 20, zaled ona do Boga twardo czerca, *Lib. 1. 3.*
Lib. 3. 3.

233 Wszystkich w łódym utracenie un-
tających, Proszę przyjmie, y do sy-
na supplicując, wszelkie miłosier-
dzie od nich miłosierda oddała, ta, atys-
wale tarcza w sobie dufających. *Amad. h. 2. de*

234 Zawsze przed obliczem moim by-
ły twoje, za które, tych wszystkich,
których widzisz, zaledoni swemu O-
tę małam, który codzień będzie się
pomagał, y rozwierniał. *Laur. sp. div. 20*

235 Czego się turbaiesz z Franciszku, y te-
go się biedzisz, gdy cto z dwóch
braci, albo zaled opuszcza, albo w ta-
konie zgorzenie wzbudza, ia ich zaf-
czepilem, ia ich zgromadziłem, ia ich
utrzymam, y zachowam, ta będzie za, *in d. po*
wste Gamelia mojas. *S. Konar. ap. Cor. a. 1. 1.*

236 Laszawy na Pobożnych, szkodry na u-
konnych, z polory ku ubogim, wlaśnie
ia z najwzrostszych stawny cudow. *Palas*
237 Wziowski drzew Cedru z Libanu, za-
szlepił, stała się, tedy Winnica, y roz-
arzewiła się

Arzewiła się

Arzewiła się, w Łatoroście - - Psch. 17

238 Jaki miał o ubożanę Króćcie
swój w niebie staranie, y jaśli ratu,
nie się natenczas strupłości, swemu
offektorowi przyzwoisty świadczył, ręk
oczewista, uczyniły dowody, wczesne,
y niewątpliwe. Do dobrowoli, y nad
wielką, nadzieją, Kardynał, Liqz,
ta, obronę, Łatoroście dawał. Barthol. lib. 4. n. 33.

239 Chwałę, głosi Króćcie, nieupadnie
Pamięć Jego, pytać się będą, o smierci
swoją, y opowiadać mądrość narody. Eccl. 39.

240 Przez wiarę, zawojowali Króćcie,
czynili sprawiedliwość, dostąpili
obietnic, usta Lwie zaślubi. - - Hebr. 11.

241 Schizmatyków y herezyców, truci-
ny strzeżcie się, y maki, nie nawiść,
przeciwko nim naśladujcie, bo są,
Chrystusowi nieprzyjaciele. S. Eltham. Cap. 58.

242 Jeżeli kto o docieśne rzeczy nie fra-
sue się, tylko do przyśtych, y wie-
cznych wszelkiego przykładu sta-
wania, ręk nieomylna, iż zdrowa,
y zupełna wewnątrz utajona jest
w nim wiara. - S. Ofrem. de Fide Orth. ap. Rotterdam

Modlitwa

243 Modlitwa jako Kluczem była, która
by bogactwem otwierającym, dla Bo-
żeby ubogich. *Bollandus in vita S. Ophre*

244 Przeniesieni jesteśmy od śmierci
do życia, iż dochamy Kraci. — — — *Joan. 3*

245 Nad to wszystko miećcie miłość,
która jest związkiem doskonałym. *1. Cor. 3*

246 Zawołanym jest do Ołtorem Ołory
znosi błędy, obyczaje reformując,
z kamieniami ludzi czyni. — — — *Hom. 3*

247 Smutny od niego pociecha, smierem,
wany pomoc, strasowany radę, choć
rylcharstwo, ubogi poratowanie,
nieprzypaść wszystko odbierając.
Taki się, uczynił sługa, wszystkim,
jakooby dla całego urodził się, świata,
ta, jednakże we wszystkim trudnościach,
taki miał pieczętowanie o Nimnie,
nie, jakooby o samym staraniu się. *Poprisc*
ca własnego myślał. Oliwa w dzi, *Abba*
cna dla miłosierdzia, Palma Cwi, *Libr.*
tręca dla ciepłowości, Cdr rozlecie, *Cap.*
wiony dla niewinności. — — —

248 Nikt nie może przepłynąć morza
tego świata, chyba na krzyżu Chr-
stusowym. — — — *Recept. Fract. 2. inf.*
Chleb to my

- 249 Chleb to mój żywy, światło moje
prawdziwe, Słabość moja słaba,
życie moje dobre, mądrość moja jasna,
cierpliwość najmocniejsza, y na,
dzieci stałeczna - - - Sancty chlebem.
- 250 Wszystkie skarby mądrości y umie,
życiości w niej deponowane. Idem Sancty
- 251 - Stępem jest subtelnych Rozu,
mów, wieża, wybudowana, z białta,
mi, dla nauki wystawiona, - - - Cant. 7.
- 252 Jest Ziemia, która mądrości y nie
śmierciłości wydać rzódła, y
strumienie łobozności, wybrana jest
stańce, bo y Aniołów oświeca, y ludzi. S. Gregor. 9. hau.
- 253 - Ja tobie murem jestem y mądra,
murem dla obrony, mądra, dla wy,
chowania. - - - Ps. 118. Ab. in Cant. 11.
- 254 - Rozum ludzki z tego samego, iż nim
rządzi Duch Święty, stał się, zdol,
ny do stażenia siebie, y innych. S. Thom. 2. 2. q. 52.
- 255 Nie panując nad poddanymi, ale
wzorem ich trzody stając, a żeby gdy
przyjdzie ciężkie Państwo odebrał
niezwieglta, chwasty korone. - - 1. Petr. Cap. 5.
- 256 Codziennie try, nie spania, party, ciata
udręczenia

udręczenia, żądz cielesnych U.
martwienie, na Ołtarzu Serca
Bogu ofiarował, więc nieomylnie
męczeństwa dostąpił. *S. Hieronim de quod*

257 - Królestwo niebieskie gwałt ciem-
pi, a którzy sobie gwałt czynią, gwał-
tem uzbiorą. - - - - - *Matt. 11. v. 12.*

258 Ciąto swoje ustrzyżowali z występ-
kami, y pożądkowościami, a żyjąc
rygorem ewangelicznym, całe życie
krzyżem im było, y męczeństwem. *S. Aug. 1. 32.*

259 Łacność urodzenia by nazywaniem,
sza, Augom Boskim pochwały nie
przydacie, chyba tylko jest miara ich *Cap. 1.*
Polory. - - - - - *S. Hieron. in vitas. Sacer*

260 O gnańni, y nieczemni, którzy wie-
ney chwają tracicie nagrody, czy nie
wiecie, iż mali latarni, y polora, *1. 1. 5.*
lestwa dostępuia, niebieskiego. *in vitis 13.*

261 - O iak wiele, y wielkie są dary, Paści,
których mi niegodnemu, y nie niewa,
żacemu Boska udzieliła Prowideni,
oya, a nie wcale dobrego nigdy, nie po-
żytecznego nie uczyniłem, o zapraw,
de gorle woznił Pieśńbrym zastu-
żyłbym. - - - *In Com. ad Hel. Domin. 1. 1. 1.*

Ktoż bowiem

264 Ktoż bowiem czytając nowę o fup
 polcorce, wszechkicy wraz o sobie opi. *Dispen. del.*
 nii, y głupicy Łachwałości nie stój. *Chrem. apud*
Hollandum

265 Wierzył się, z Plag sprawiedliwości
 nasyłkowuły, iale z tryumfów Kro,
 łowie, nie inaczej wola, kontento,
 wał, na siebie nowatnościami obu,
 rzonemi, tyłko iale inwi nabytemi
 skarbami. Zastępywał się, Potwarzka,
 mi, iale by najłobostowniej szem
 koronami, utrapienia jale delicy
 używał. — — *L. Chrysost. Hom. 3. de S. Paulo.*

266 Wierzył się, z Plag sprawiedliwości
 iale dozwania nie zamurzony. *L. August. J. 182.*

267 Now mu niepotrzeba było do nauki,
 doryć weyrzenia na niego, a nasyleni,
 wstępy, prętkiego w drodze, Cnoty
 czynił. — — — *Theodoret. de S. Cyprian.*

268 Apostolskie zachowując ubóstwo
 jakoby niebieskie, na Ziemi Prowadził
 żył. — — — — — *In Brucia. Rom.*

269 Za rodzący najwznieślijszego głupstwa
 byłcie poczytano, jeżeli coś w Złoty,
 nie nasłoni, woda, w taryn, odwa
 ży się czynić. *Joseph. Galassani. Cantab. p. L. C. d.*

Postscriptum

269 Posłuszeństwo czyni Pałany Siebs
podobne, gdzie Aniołowie niżsi, wyż-
szym chętnie usługują, nieposłuszeń-
stwo zaś Pieliu, gdzie Subjektu Super-
ryorowi nie zchęsi, lecz z przymusu, sta-
ca przez to Pałany, Stuchają. Ex com. ad Rel.

269 Janie wszystkich Pałac, i czeł na po-
czętku lat, naliczają wołku do wszech,
liczy pobożności, nie będa, naliczania,
nie Drzew. - - - - - S. Isidorus.

270 Stosce Sprawiedliwości, w ostryżko-
nym od wszelkich Pałany y appealow
wzrostu sercu, y siebie do widzenia
Prezentu, y rzezy od siebie stworze-
nych, albo liżce ma stworzyć, Pałany
ny rewelucie. - - - - - S. Maximus (L. de St.)

271 Jozefowi dana jest wiadomość snów, de po-
nastemu zaś pozwolono, siebie licie Callas
przenikać Tajemnicę. S. Bernard. H. 2. superm.

272 O iale zawsze y wszędzie Przedziwna,
Zbawienia, y triumfująca moc, y Chwała,
Pa Krzyża Państwa, która Przejmują-
cych siebie samych, i wyzstęplami,
y porządliwościami stworzonymi,
tali uzbrojonych, tali mocnych, y silnych
zawsze, y wszędzie czyni. Pałany inwite.

Pa urodzona

273 Ja wrodzona jest światłości
 własności, iż umyśle bogactwa tai,
 iakoż, a im bardziej doświadczeni
 utalentowana darami, tym się pi-
 niecy stara, żeby się niewydawały.
 Najstępsze luminarzy niebieskich,
 które im się bardziej do stonca zbli-
 żają, z więcej światła od niego mie-
 wają, tym ciemniej od nas bywają
 widziane. — — — — — Bartoli. lib. 4. C. 3

274 Na ziemi zostaję między najjaś-
 niejszymi Królestwa Niebieskiego *honorati*
 go pożyłszy luminarzami. *S. Hieronim Vita S.*

275 Nie tyśle dobrymi uczynkami, lecz
 z dożonu słowy, ty nam przykłady
 cnoty zostawisz, na które oczy obra-
 cają, jako na gwiazdy, gdy przeziemna-
 nos, na życia tuż morder niebezpie-
 ctni zostajemy, wstydliwie cię zblu-
 fają, z nawałnością, od pospolitego,
 a sławieńskiego nieprzyjaciela wtruszo-
 ne, przepłyniemy, z dośladu Królestwa
 Chrystusowego przepłyniemy, mając za
 nadzyciela gozeta, który iako najbie-
 gły zły wronie, niekiedy naszym

dyryguje

dyryguje, nadziej dodać, z umyślny
do tego wtubdza, doład Fhausenie
nawisł. Petrus Siculy de S. Athanasio Op. M. Th.

275 Nieśmiertelna Rodzina Jego na Wszech
ci ułoronowana tryumfuiem. - - - Sup. 21.

27. Rozwijał się, zwiadczył go zyla jego,
i wymawiał dobrze. - - - Marci 7. v. 33

279) Kości się niech się, Cierpienia, zmię-
sca swego, a jenie goh niech trwa na
wielu. - - - - - Eccl. Cap. 26

2) Niech iabnicia, iab Lili, niech zesta,
wia, fmie swoje dobre synom, yca,
mu ludowi chwasty. - - - - -

201/ - Zostawit Pamiąg, która nie była Po,
grzebioną, razem z Ciątem, ale która
żyje, kwitnie, i pomaża cię, która
zganać nie może, lecz zawsze trwa
w świadectwie. - - - Theodoretz invit. 1. 1.

201. + Co Gołusiel o tym miżu trafia się, mo
wie, sama, swoia, wie. Pościa, zup. S. Honorat
nego za Gołusienią miał niemoż. S. Hilaryda.

Pr. sprawiedliwy życie na wielki, y u Pa-
na jest nagroda Jego, y myśł Jego u
najwyższego, odbiera Królestwo ordo-
by, y Koronę, wspaniałości, z Rycer-
stwa. — — — — — Sep. 5. v. 16

Ludlow

204 - Ludzie Wielecy, cnota, y Krostropno,
 Swia, swia, udarowani, o znacznia,
 cy godnośc. Prochodzą życie ich wyra,
 żając, wszyscy ci w pololeniach na,
 rodu swego, chwały dostąpili, y we
 Dniach swych panegiryzują ich. Edel. C. 77.

205 My betrotumni, życie jego mieliśmy
 za głupstwo, y konie jego bez honoru,
 aż on Polickony jest między dynamic
 Bożemi, y między świętymi miez,
 się, jego. - - - - - Sap. S. v. 7.

206 Żeby nie godność mi, zatrzymywało,
 gdy ciągnął pójść przychodzi do Pałacu
 mego, dla godnego przyjęcia, jako M,
 za świętego, wystędk bym aż do wrót
 na Publiczną drogę. Cardinalis Justiniani.

207 - Dla racności urodzenia, dla Panien,
 stwa, y niewinności, dla biegłości w na,
 uckach, y wybornych słobieskich darów
 za c zażasnias, i między wielu zera,
 żniętego Sycertami, y świętych
 Zakonów frystytorami zapplauzem
 Swiata, y wstydliwych podziwieniem, 112.

208 osobliwie miezu, mieli poumien. In Pres. ad vitan
 nie mauz iulstaregi, Exilic. cam. plin
 mtego tudowania. Mitlarig de laud. S. Honorati

człdy daremnie

296 Zawsze wstaie Zalconnie gdy w swo-
im powołaniu nie zawsze postępuje, *In aurea Ep.*
ie. I kto nie nierabywa, wiek baci. *ad P. Melchior.*
ab oo. S.

297 Przez pewna, czego zaperyencyi nam,
czyliśmy się, iż w Klawatorach, gdzie
najmnieysze ordynacje, mocno zachó,
wnia, gdzie rygor nie tyliany zostaię,
tam polowy między Bracia, ani na
Kapitulach, których nie maie, gdzie też
małych defektów nie uważaię, tam
cały Zalon powoli się, ruynuię, u,
pada. — — — — — *E. choselmy Ep. b. ad Mon.*

298 Pomiarłownie niech każdy formu-
io dyskursu, na Szali Sprawiedliwa,
się zważone, żeby była w sknie łowa,
ga, w mowie Statuśność, w słowach
uwaga. Co zachowując stanie się, ichym,
zastawym, skromnym. *P. Ambrosio I. I. off. C. 3.*

299 Mało się, Szatan obawia poszczętych,
czuiących, wstrzemięźliwych, bo taie
z tych, iako z tamtych wiele w wielką
zgubę uwikłał, ale zgadzaiący się, po
jednóstajnie w Domu Bożym, iż, *P. Bernardus*
cy, zjednoczeni z Bogiem, z sobą, *pról. Ser. 3. in dign.*
obowiązek miłości, i żalu, ci bojaźni, ci *P. D.*
żałdrości, nabawiają, dużego niepróciała

Zalconnie

300 Żalenników przykłady, albo imię
cia, albo życiem wa, święclich. S. Athan. ad

301 Kto Bijaństwu, y obiarstwo podleg
ga, już nie może służyć Bogu, tak
swego brucha służy, iest, przede
znijstwy go ~~obstarali~~ Bóg. Odległ Bóg
gu służyć pocztom, iako niedorna,
tem lepszych, nad tych, którzy w klas
ztorach postąpili, taki też gorętych
nie obserwowałem nad tych, którzy
w klasztorach upadli. S. August. Ep. 137.

302 Ubóstwo iest pewna, ucieczka, usta,
wielkim bezpieczeństwem, ładem
społecznym, delicyami od niebezpiec
czeństwa dalekimi; roślność, pra
widziwa. - - - S. Chrysostomus

303 Żalowiec wżgardzi światem, niż
własną wolą. - - - S. Hieronymus

304 Kto tyle wolnych się, nauki uczyć
potrzeba, żeby przez ich umiejętność
Pismo. Sp. iest subtelniej było zw.,
zumiene, ponieważ gdy się, w święclich
sciencach cwiejemy, w duchownych
Pomocy nabywamy. S. Prez. lib. 1. Reg. C. 13.

305 Pożyteczniejsze są, Dzieła Przewidy
slic, niż Pocałowania Pochlebców. - - Prov. 27.

Remene S. Kriptura

Ad M. D. I. V. M. H.

SCMCM

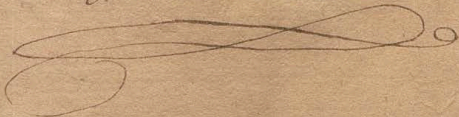
Sacra Scriptura,
Virtutum & aeterna
salutis, inestimabi-
lem adferens Prægem

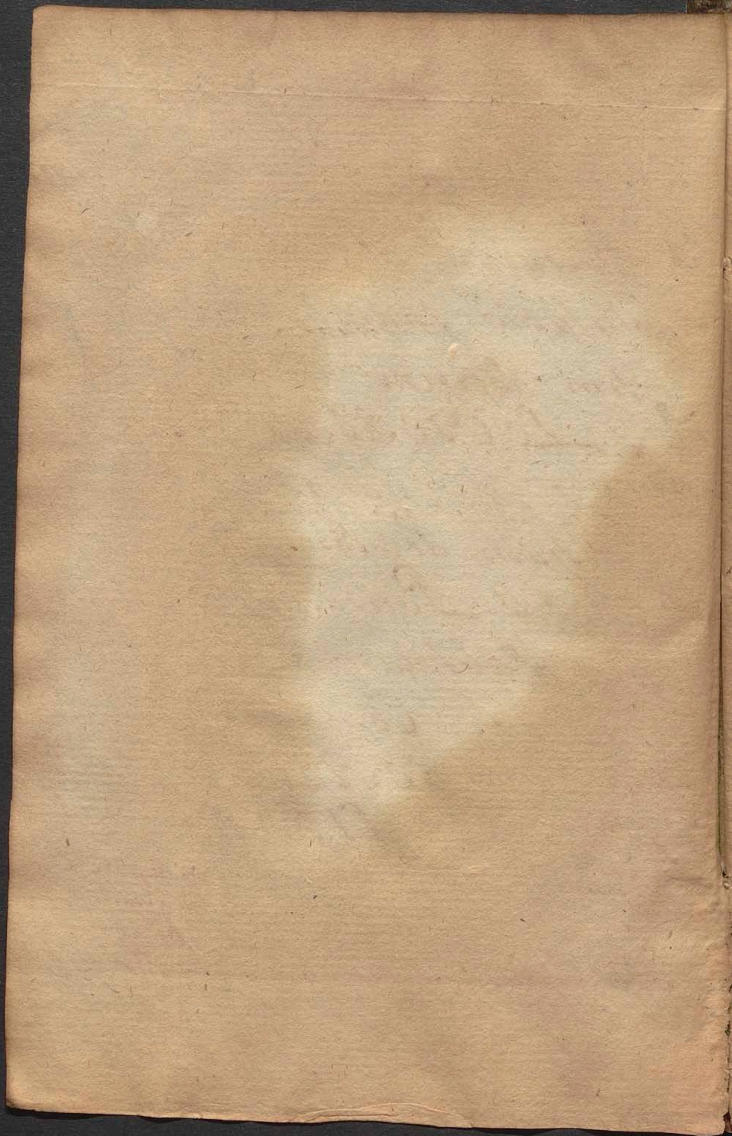
LECTORIBUS

Per M^o Ignatium,
Petrum, de Ponsatore
Ciocci Ponsatorum
in Publicum Curi-
entium Commodum

COLLECTUM.

Anno 1750

1. Quid prodest, si quis Catholice vivat, & gentilibus credat. *Petr. Dam.*
2. Totum te exigit, qui totum te fecit. - - - - - *S. August.*
3. Quod hominibus altum est, abominatio est ante Deum. - - - *Isaia 26*
4. Id his! qui adhaerunt transeuntibus, quoniam simul transeunt. *S. August.*
5. Uno tantum gradu ego, moris dividimur. - - - - - *1. Regum 20*
6. Christiano crastinum non est. - *Tertullianus*
7. Ante faciem indignationis ejus quis poterit stare. - - - - - *Psalm. 1.*
8. Id etiam laudabili vita hominum! si remotam in misericordia dei, recubias Domine eam. - - - - - *S. August.*
9. Quis poterit ex vobis habitare cum Igne devorante. - - - - - *Isaia 33*
10. De Pena transeunt, de ardore Cupidissis, in flammis phoeniceas. *S. August.*
11. Quod non obediunt Evangelio, id nos dabunt in interitu sempiternas. *2. Thes. 1.*
12. Satiabor cum apparueris gloria tua. *Psalm. 16*
13. Labor terrens merces invitet. - *S. Bernard.*
14. Omnia nuda & aperta sunt oculis ejus. *Psalm. 7*

15. Si puerare vis, quidre ubi te non vide-
as Deum, & fac quod vis. - - - S. Augustinus
16. Porro unum est necessarium. - - - Luc. 10
17. Ubi salutis damnum est, illa utiq[ue]
jam lucrum nullum est. - - - S. Augustinus
18. Quam proutum habuistis in illis
in quibus nunc erubescitis. - - -
19. Ne animum audaci, quid sperabit, si a
te receperit, se aliquid melius habiturum. S. Augustinus
20. Nisi Penitentiam egeritis, omnes
simul peribitis. - - - Luc. 13
21. Penitentibus dico, quid prodest, quia
humiliamini, si non mudamini. S. Augustinus
22. Nulla satis magna securitas, uti
periculatur eternitas. - - - S. Gregorius
23. Quid timeas poni si Dul, quam signo
crucis armasti. - - - S. Augustinus
24. Qui se existimat stare videas ne
cadat. - - - 1. Cor. 10
25. Quamvis in luto, noli esse securus. S. Bernardus
26. Cui multum datum est, multum
requiratur ab eo. - - - Luc. 12
27. Præteriam sequitur pudicitium.
28. Remini spatium dedit, peccandi Deo, Ecclesia.
29. Placeat tibi, ut Philosophus sis, non
vacat, ut Christianus vis. - - - S. Paulus
30. Probat se ipsum, homo. - - - Cor. 11
31. Quid stanti mali, qui vocant, fideles,
& non sunt, in quibus Sacramenta Mi-

patiantur

pascuntur Injuriam. ——— S. August.

32. In omni loco sacrificatur, & offer-
tur nomini meo, oblatio munda. Matt. 1

33. Nunc vere pro nobis eris hostia De-
cum nomen est ipse hostiam fuering S. Gregor.

34. Venerat, Dñs qui miseret pauperis. Inuent. 19.

35. Date omnibus, ne cui non dederitis
ipse vult Christus. ——— S. August.

36. Pro tantis reus, quantos reum sa-
xeris in reatum. ——— S. Iulianus

37. Qui non bajulat, Crucem suam non
est me dignus. ——— Luc. 14

38. Pudeat sub spinoso capite, mem-
brum fieri delicatum. ——— S. Bernard.

39. Ita Pater, quoniam sic fuis placidus
ante De. ——— Matt. 11

40. Ille placet Deo, cui placet Deus. S. August.

41. Deus meus es tu, in manibus tu-
is videris michi. ——— Psal. 10

42. Proijce De in eum, non se subtrahet
ut cadat. ——— S. August.

43. Si charitatem non habueris, nihil sum. 1. Corinth. 13

44. Si amare pigebat, redamare n̄ piget. S. August.

45. Si quis non amat Dominum Deum
sui anathema. ——— 1. Corinth. 16.

46. Si totum me debeo pro me facto, quid
addam pro re facto, & re facto hoc modo. S. Bernard.

47. Qui diligit Primum Legem implevit. Rom. 13.

48. Dilctis sola discernis in Filios Dei

- & Filios Diaboli. . . . . S. Chrys.
- ~~49~~ Qui odit Patrem suum homicida est. S. Joan.
- ~~50~~ Vindicari vis Christianus, nondum
- 51 vindicatus est Christus. . . . . S. Chrys.
- 52 Magister sequar Te, quocumq; geris. Mat. 23.
- 53 Nunc causa sum Christianus, si pri-
- us non sequor. . . . . S. Bern.
- 54 Dominare tu nobis & Filiis. . . . . Lud. 8.
- 55 O nomen Maria, sub quo nemini
- desperandum est. . . . . S. Chrys.
- 56 Spiritu ferventes Dño serviendes. Rom. 12.
- 57 Tales impetus habebat ad mun-
- dam, tales habebat ad artifices mundi. S. Chrys.
- 58 Omnis qui ad supernum pertinet in-
- vitatem, peregrinus est mundi, & dum
- temporalis usq; vita in Patria vivit alienus. S. Chrys.
- 59 Sancti viri Peregrini sunt, & hospites
- in hoc exilio. Atque reprehenditur Pe-
- trus, quod tabernaculum in monte fieri
- voluerit, quia sanctis in hoc Mundo pe-
- rmanens non est. . . . . S. Bernard.
- 60 Utere nummo, quemadmodum viator in
- hospitio, utitur mensa, calice, urceo, di-
- missurus, non permanens. S. August. Tract. 170. In Jo.
- 61 Multus ille viator est, qui in itinere a,
- mensa Prata conspiciente, obliviscitur ire
- quo tendebat, pro via est homo, ambula ut per-
- venias ne te nox in via occupet. . . . . S. Gregor.

Peregrinus

61 Peregrinus viâ Regiâ incedit non decli-
nat ad dextram neq. ad sinistram, si
forte judicantes viderit, non attendit, si
rubentes, aut choros dacentes, aut aliud
quodlibet facientes, nihilominus transit,
quia Peregrinus est & non pertinet ad
Cum de talibus. - - - - - S. Gregorius Ser. 7. in Quadr.

62 Nec ob res caducas, animam suam mater-
na Dona, vendunt Diabolo, accepto tanq. pro-
pretio, dulcedine temporalis voluptatis,
cursumq. eheu! misere abripiunt. S. Augustinus

63 O mortalium lugenda conditio! quid cum
sit exul a Patria, exultat in via. B. Laus. fust.

64 Hoc itaq. dico fratres, tempus breve est
ut quicumq. utuntur hoc mundo, tanq. pro-
non utantur. - - - - - S. Paulus ad Corinth. C. I.

65 Tempore nihil pretiosius, apud homines
unicam felicitati totius mundi, præfige-
rent beati, & damnati omnes, si ut salutem,
illi ut augmentum æternæ gloriæ operari
possent. - - - - - S. Bernardus.

66 Imo tam pretiosum est tempus, quod de-
mirati darent omnes Thesauros mundi,
si haberent in Potestate sua, pro habendo
momento temporis, in quo posset p. n. i.
tere: & evadere tantas Lænes. S. Anton. p. 2. 7. 9.

67 O vita præsens quam multos decipis, quæ
dum cognoveris, nihil es, dum videris,

umbras

umbra es, qui te quærent, non te cognos-
cunt, & qui te cognoscunt, non te quærent.
Vera non est via, quam tu ostendis, fugi-
tiva est, velut somnium. Aliis ostendi-
dis te longam, ut perdas in finem, aliis

Serm. 13.

68 Eccc venio cito, & merces meum est red-

69 dere unicuique, secundum opera sua. Idus Dñg
Qui fecit te sine te, non saluabit te sine

S. Augustinus

70 Multi computant annos conversionis,

sed sæpe parvus est fructus emendationis. S. Thomas

71 Servivit Iacob pro Rachel septem annis. Gen. 29

72 Servivam Tibi Labane pro Rachel septem
annis - - - - - Iacob.

73 Nunquam iustus arbitratur, se compen-

hendisse, nunquam dicit satis esse, sed

semper esurit, ut sit iustus, iustitiam, sicut

si semper viveret, semper quantum in

se est, iustior esse contenderet, semper

de Bono in melius, proficere solis viri,

sive conaretur. Non enim ad annum vel

ad Tempus, instat mercenarius, sed dñs, Ep. 22.

nam divino mancipat se famulatus. S. Bernardus

74 Vis coronari, esto fidelis, usque ad mortem

iustorum enim semita, quasi lues ipsorum.

75 Edens, crevit usque ad perfidum diem. Prover. 1.
Homine peccando vult insinere, aut san-

piantem

scientiam Dei, volendo ne suum Peccatum videat, aut Justitiam, volendo ne puniat, aut omnipotentiam, volendo ne possit punire. . . . . S. Bernardus

76 Si hic Peccati pudorem, & illic cernerem inferni horrorem, & necessario uni illorum deberem immergi, prius me in infernum immergerem, quam peccatum in me committerem, mallet enim purus à peccato, & innocens gehennam introire, quam peccati sorde, pollutus, & loquax ignem teneret. Anselm.

77 Velim, cogites horribile illud & intolerabile illud et si Tribunal, in quo praesidet Iudex, in alto, & caelesti throno. et hinc cogites profundum Barathrum, inexplicabiles tenebras. . . . . S. Basilii Magni.

78 Viator, quasi a facie Colubri, fuge peccatus. Eccl. vi.

79 Postquam convertisti me, ego Penitentiam, & postquam ostendisti mihi peccatus semur meum, confusus sum & erubui. . . . . Jeron. Ps.

80 Haec est voluntas humanae naturae, ut ad malum prior quidem sit, ad bonum vero ejus, vive ut eam faceret, quod nulla erat, vive ut reficeret, quod lapsa erat, Creatoris ejus. . . . . S. Augustini

Spalio sas

81 - Spatioſa via eſt, quæ ducit ad Perditionem, & multi ſunt, qui intrant per eam. Arcta via eſt, quæ ducit ad vitam & pauci ſunt, qui inveniunt eam. - - Mat. 7.

82 Per multas tribulationes oportet nos intrare in Regnum Dei - -

83 Regnum & ſorum vim patitur, & viſionem, ſi rapiunt illud. - -

84 Impoſſibile eſt, ut præſentibus quæ & futuris fruatur bonis, ut hic ventem, & ibi mentem expleat, ut a deliciis tranſeat ad delicias. - - - - S. Hieronymus

85 Non ipſos deſpicimus, per inordinatum amorem, quem ad carnem habemus. - - - - S. Thomas de

86 Semper exhibere corpus ſuum, hoſtiam Deo placentem - - - - S. Bernardus

87 Corpora veſtra affligatis per omnia, quia hæc eſt delectatio Bonorum Operum, orantes ſemper, & jejunantes, ut poſſimus ſaturientium Demonum ſuperare naturam - - - - S. Per Angeli

88 Mortificate Membra veſtra, ſalutari poenitentia, quia taliter immunes eritis, ne in laqueos, & tentationes Satanae cadatis, qui niſi ligati, neci ſunt, cetæ. - - - - S. Franciſcus de Paula Opus. C. 1.

89 Habens ſuper lumbos ſuos cilicium,

jejunabat

iijunabat omnibus diebus vite sue. 116. 2.
præter festa domus Israël. Scribit de iuditha

90 Vidisti virum velocem in opere suo. Prov. 22.

91 Quia fecisti hanc rem Genedicam fili Domini

92 Pia impudentia quæ vivit sanitatem.

irruens importuna convivio, opportu-
na beneficio. - - - - - S. Augustinus

93 Si non es predestinatus fac ut pre-
destineris. - - - - - S. Augustinus

94 Satagite, ut per bona opera, certam vestram
vocationem, & electionem faciatis. Pet. 1. 2.

95 Qui scrutator est majestatis opprime-
tur à gloria. - - - - - Prover. 25.

96 O altitudo divitiarum, sapientie &
scientie Dei, quam incomprehensibilia
sunt iudicia ejus. - - - - - Apostolus Rom. 11.

97 Quos predestinavit, hos & vocavit, & quos
vocavit, hos & justificavit, quos autem
justificavit, illos & glorificavit. Apostolus Rom. 8.

98 Quod Deus volens ostendere iram, &
notam facere potentiam suam, susti-
nuit, in multa patientia, vasa iræ, &
pta in interitum. - - - - - Apostolus Rom. 9.

99 Nunquid voluntatis meæ est, non fm-
piti, et non convertatur à viis suis, et
vivat. - - - - - Dng. Ps. 138. 18

Vivo ego

- 100 Pater ego, nolo mortem impiis, sed ut con-
vertatur impius, a via sua, revivat. *Exh. l. 33.*
- 101 - Non est voluntas ante Patrem vestrum,
ut pereat ex his pusillie. - *Math. 18*
- 102 - Quis ex vobis Patrem petit Panem, nun-
quid lapidem dabit illi. - *Luc. 11*
- 103 - Adhuc Quadraginta Dies, & Minime sub,
vertetur. - *Isa. d. Cap. 5.*
- 104 - Sedere ad Dextram meam, vel sinistram,
non est meum dare vobis, sed quibus pa-
ratum est à Patre meo. *Actus Divus Math. 23*
- 105 - Quorum merita præcivit eorum Pre-
mia prædestinavit. - *S. Ambrosius l. 5. de Fide l. 3.*
- 106 - Quos voluit, hos Deus elegit, elegit autem,
& secundum suam gratiam, & secundum
illorum Justitiam. *S. Augustinus l. 1. de verbis illis*
- 107 - Cujus vult miseretur, & quem vult indu-
rat, voluntati ejus, quis resistit. "o ho-
mo. Tu quis es, qui respondeas Deo. an
non habet potestatem figulus luti ex
eadem massa, facere aliud quidem vas. *Ap. apostolus*
- 108 - In magna domo non solum sunt vasa
aurea & argentea, sed etiam lignea &
fictilia, & quiddam quidem in honorem,
quiddam in Contumeliam. - *Idem Tim. 2.*
- 109 - Quos præcivit, prædestinavit, non enim
ante prædestinavit, quam præcivit.

sed quorum

sed quorum merita Produxit, eorum
merita predestinavit. - S. Ambrosius de fide l. 5. c. 3.

110 Si vis ad vitam ingredi, serva mandata. Matth. 19

111 Nullus est qui agat Penitentiam, su-
per Peccato suo, dicens, quid feci. - Jeremias

112 Pater vobis Disertibus, qui habetis hic con-
solationem vestram, ut qui saturati es-
tis, ut vobis qui ridetis. - Christus Dominus

113 Factum sempiternum erit vis Eccl. 31.

114 Et nunc fratres, quid Dominus Deus pen-
savit à te, nisi ut timeas Dominum De-
um tuum, & diligas eum, & servias Do-
mino Deo tuo ex toto corde tuo. Deutor. 10

115 In omni virtute tua, dilige eum, quod
te fecit. - - - - - Deutor. 10.

116 Dilige me, ego creavi te. Ilus Dñs ad Israhel. l. 1. c. 1.

117 Intendite fieri, ut homo, qui Deum credit,
possit aliquid propter Deum amare. S. Phil. Hierig

118 Philippe, in urbe Roma, tanquam in de-
serto vivendum est. - - - - - Dominus Dñs.

119 Hec est, honor totius creaturæ. Despar-
rens nimirum, & potius generis no-
stri, quod nec primam similem visa est,
ut habere sequendum - - - S. Bernardus

120 Hec est, quia minus est, quidquid sub
Deo magnum est. - S. Anselmus

Dom. Pias

121 Tam pia, tam Potens, ut omnem ad Eam
conversum, & ab illa respectum, proposi-
tibile sit perire. - - - - - S. Antonius

122 Nemo nullus est, qui saluus fiat, nisi
per hanc sanctissimam, nemo est, qui
liberetur, à malis, nisi per hanc durissimam;
nemo, qui celeste donum conperatur, nisi
per hanc charissimam. - - - S. Germanus

123 Qui dignè coluerit illam, justificabitur
& qui neglexerit illam, morietur in delin-
ctis suis. - - - - - S. Ignatius in specul. Virg.

124 Quando pro homine legatore, exhibet
Pilius Patri latus, & vulnera, mater filio
Pectus & ubera, non potest fieri reputa-
ta, ubi tot concurrunt charitatis indicia. S. Bernardus

125 In omnibus viis tuis cogita Dominum
& ipse diriget gressus tuos. - - - Prover. 3.

126 Quidquid semper operor tu pariter semper
presens ades, utpote Perpetuus presen-
sor omnium cogitationum, presentiu-
onum, delectationum, & operationum me-
arum. - - - - - S. Augustinus Soliloq. C. 17.

127 Ubique fuero, meminero, me in Orbis ter-
ra theatro, in Celestis Regis, & Superum
oculis versari. - - - S. Bernardus. Sav. mansuetud. & M. S.

128 Audi Pili mi verba oris mei, & ea in Corde
tuo, quasi fundamentum constitue. Om-

nibus

ut ~~et~~ ^{et} ~~dictus~~ ^{dictus} ~~vita~~ ^{vita} ~~tua~~ ^{tua} ~~in~~ ⁱⁿ ~~mente~~ ^{mente}
habeto, Deum. --- Tobias filio suo. Tob. 4.

122. Non est Deus, in conspectu eius, iniquitas
et sunt viri iusti, in omni tempore. Prophetas

130. Melius est mihi insidere, atq[ue] opere in
manus vestras, quam peccare in conspectu
Domini. --- Daniel. Cap. 13.

131. Vivit Dominus, in cuius conspectu sto. Elias

132. Frequenter seu breviter orandum est, ne pro-
morantibus nobis inserere aliquid, cordi no-
stro insidiator, possit inimicus. --- Cassianus

133. Cor hominis disposuit viam suam. --- Prover. 16.

134. Cum Deus nos creatus, in marem seculi, vi-
atoribus, adaptaverit, per eos sui amantibus
ascensum ad se extruxit. --- S. Basilii Sele. Orat. Ima.

135. Tu scis, quod nunquam latata sit Ancilla
tua, ex quo huc translata sum, usq[ue] in Presen-
tem diem, nisi in Te Domine. --- Esther 4

136. Stane ageres, si hanc scires procerto horam
novissimam. --- Melliss. Doctor.

137. Cave in quantum potes, serve Dei, ne totus
aliquando dormias, ne sis somnus tuus,
non requies lapsi, sed sepultura corporis
supplicati, non reparatio, sed extinctio spi-
ritus tui. --- Sanctus Bernardus.

138. Relinquitte infantiam deivide, et ambulat[is]
per vias prudentialis. --- Prover. 9

Domine

132. Domine Deus: ecce nescio loqui, quia tac-
cep sum. - - - - - Jeremi. d.

140. Anima sancta sola esto, ut sol omnium
serves te ipsam. - - - - - S. Bernardus

141. Ponet desertum ejus, quasi delicias, & so-
litudinem, quasi hortum Domini, gaudi-
um, & saltus invenientur in eo. ^{Deus} Dominus per paganos

142. Adhabe tibi, in urbe solitudinem, & remo-
tus ab hominibus, junge te Deo. Sancti Hieronymus

143. Quis vit, an omnium vestrum, quos hic
video, nomina scripta sunt in libro vite.
nulli enim vocati, qui electi S. Bernardus ad Pat.

144. O homo! quid tibi cum mundo, qui cito
transit, & concupiscentia ejus. quid tibi
cum terrenis divitiis. aurum & argentum
verè terra rubea est, & alba, quam solus ex-
ror hominum fecit, aut magis reputat
pretiosa. quid tibi cum carne, quæ saepe
aliud silius sterquilinum invenisti. Bernardus

145. Gustavi paululum mellis, & esse
mori. - - - - - Jonatas Patri suo Sauli

146. O Deus meus! cur amavi. quare concupi-
vi in omni vita mea, quidquam præter te
sum Deum meum. cur intermisi illo
tempore te præ se versare in corde, te totam
mente amplecti, ubi eram, quando tecum non
eram, quod defluerunt, quando non te solum
resuscitant de viscera mea. - - - Sanctus Chrysostomus

Si fueris cæc

- 147 Si pustus vis saluabitur, Impius & Leica-
tor, ubi parebunt. - - - - -
- 148 Ignis durior est Purgatorii quam quidquam^{um}
in hoc seculo Penarum videri, cogitari, aut
sentiri potest. - - - - - S. Augustinus Serm. 22. de sanctis.
- 149 Etiam stipula, etiam Panum in Iudicium
veniens. - - - - - Cor. 3.
- 150 Etiam de Verbo otioso, reddetur ratio in Di-
c Iudicij. - - - - - Matth. 26
- 151 Etiam minutissima cogitatio Divinis O-
culis discussa non placuit. S. Gregorius 2us Moral.
- 152 Iustis non subtrahuntur Deliciae, sed com-
mutantur illicitae in licitas, flus in so-
lidas, fadd in puras. - - - - - Sanctus Augustinus.
- 153 In quacumq. hora ingemuerit Pccator sal-
vus erit. - - - - - Eccl. 35
- 154 usq. huc venies, & non procedis amplius
& hic constringes sumentes fluctq. tuos. spiritus. ad Job.
- 155 Est locus cadaverosus, deterrimus, ubi fletus
squallor, illuvies, Putredo, Ille dabit ignem,
& vermes, in Carnem eorum, ut urantur, & ven-
tiant usq. in sempiternum. - - - - - Judith Cap. 6.
- 156 Ambulavit in fortitudine Cibi illius
usq. ad Montem Dei, Eccl. - - - - - Eccl. Cap. 3.
- 157 Pa tibi sacerdos, qui eodem ore oscularis
giliam Pccatis, qui paulo ante sumpsi,
ut Filium Virginis O impie Juda! Osulo
Filium hominis tradis. - - - - - Sanctus Hieronymus
- 158 Non temere dico, sed ut affectus sum, & sentio,
non arbitror

non arbitror, inter sacerdotes multos
esse, qui salvi fiant, sed multo plures,
qui pereant, in causa est, quia res excelsu
sum requirit animum, & innumerus ou
lis illis opus est undiq. Sanctus Chrysostomus

159 - Nescitis, quia Templum Dei estis, si quis
autem Templum Dei violaverit disperdet
illum Deus - - - Sanctus Paulus

160 Chb hominibus ejicient te, & cum bestiis

161 Feriq. erit habitatio tua. De quodam Superbo
O. vos omnes, qui transitis per viam, atten
dite, & videte, ut est dolor similis, sicut do
lor meus. - - - Ps. 118

162 O caecitas Filiorum adae, qui per huc vulve
ra, in Christum nesciunt intrare. Ecce aper
tus est thesaurus divinae sapientiae, & chan
celatus aeternae, intra per vulnere apertura,
& delicias obtinebis. Certa enim & sicura est
putatio promissa beatitudinis, ubi est par
ticipatio Domini & passionis. Ps. 118. Apoc. 3. & Ps.

163 Dignus est morte, qui sibi Domine Ps. 118
recusat vivere. Propter semetipsum fecit
omnia, & qui vult esse vbi, & non sibi, nihil
esse incipit, inter omnia - Sanctus Bernardus

164 Quid horribilius morte. Quid terribilius
judicio. Quid intolerabilius gehenna. Quid
ducundius gloria. - Idem Sanctus

165 Dies Domini venit crudelis, & indig
nationis plenus. - - - Esai. 2

Quantum

- 166 Quantum glorificavit se, & in deliciis
fuit, tantum date illi tormentum, et
luctum. - - - - - Apocalip. cap. 8. v. 7.
- 167 Oculi contabescunt in foraminibus. Zach. 14
- 168 Omnis qui audiet, s'innient aures ejus. Jerem. 19
- 169 Calix dextere Domini & vomitus igno-
minie; tibi tu quoq. p'prie. - - - Stabat. 2.
- 170 Quid est fortitudo mea, ut elusincam. Job. 6
- 171 Qui se exaltat, humiliabitur. - - Luce 14.
- 172 Sic semita Omnis avari animas possi-
dentium rapiens. - - - - - Proverb. 1
- 173 Quod si invicem mordetis, invicem consu-
mini. - - - - - Galat. 5
- 174 Quod prius tangere nollebat anima mea
p'ne p'od angustia cibi mei sunt. Job 6.
- 175 Cibabo eos carnibus filiorum suorum,
et prius quicq. carnem amici sui comedit. Jer. 19
- 176 Piant immobiles, quasi lapides. - - Exod. 15
- 177 Misisti in Domum Carceris. - - Jerem. 6. 36
- 178 Et illis, qui in vita sua insensate, & inju-
ste viserunt, dedisti summa tormenta. Isa. 2. v. 23
- 179 Nunquid profuit Sauli, quod se ad increpa-
tionem Samuelis p'cepisse confessus est.
culpabilis p'nuus dubio, fuit illa confessio,
que culpam non deluit. Sanctus Bernardus lib. Cit.
- 180 Salvatur Peccator quia dolet: liberatur qui p'passus
a penitent. Sanctus Augustinus lib. de vera S'nt.
- 181 Multi apud se dicunt esse Peccatores,
Et tamen

& tamen adhuc illos delectat peccare.
Profectio est, non emendatio, accusatur a-
nima, non sanatur, pronuntiatur Offensa,
non tollitur. - - - Sanctus Augustinus l. 1. de Temp.

182 Penitentiam agere est, & perpetrata mala
plangere, & plangenda non perpetrare, qui
sic alia deplorat, ut tamen alia commisit,
tat, Penitentiam agere, aut dissimulat, an
ut ignorat. - - - Sanctus Gregorius Rom. 3. 1. in Evang.

183 Medicas. Misericordia Domini magna est,
multitudinis Peccatorum meorum misere-
retur. Misericordia enim, & ira, ab illo in-
to proxima, & in Peccatores Respicit
ira illius. - - - Monet Virgides Eccl. 5. 6.

184 Vili Peccasti, non adicias iterum: sed & de
pristinis deprecare, ut tibi dimittant. Ps. 13

185 Non tardes, converti ad Dominum, & ne dix-
peras de Die in Diem: subito enim veniet
ira illius, & in tempore vindicta, disperdet te. Ps. Eccl. 5. 6.

186 Conversa tibi Deus indulgentiam promi-
sit, sed crastinum diem, tibi nemo promi-
sit. - - - S. Augustinus 59. de verb. Divi

187 Progenies Viperarum, quis demonstravit
vobis fugere, a ventura ira. facite ergo fructus
dignum Penitentiae. - - - Matt 3.

188 Penitentia, quae ab infirmo petitur, infirmi-
ma est, Penitentia, quae a moriente petitur, infirmi-
timeo, ne ipsa moriatur. Ideo quicumq; inveneris, S. Augustinus
re vult misericordiam Dei, sanus es, Penitentia de Tempore
am, in hoc illeudo, ut sanus esse valeat in futurum in ple.

Si impius

189 Si impius egerit Penitentiam, ab omni-
bus Peccatis suis, quæ operatus est, & Custodi-
erit omnia Peccata sua, & fecerit iudici-
um, & iustitiam: vitam vivet, & non morietur,
omnium iniquitatum quas operatus
est, non recordabor. --- Dominus Ezech. 18. v. 2.

190 Convertimini, convertimini, à viis vestris
pejoribus, & quare moriemini: impietas pa-
pii non nocet ei, in Quacumq; Die conver-
sus fuerit. --- Dominus ibidem Cap. 33. v. 11.

191 Vir, sive mulier, cum fecerint ex omnibus
peccatis, quæ volent hominibus accidere, &
per negligentiam transgressi fuerint manda-
tum Domini, atq; deliquerint, confitebuntur
Peccatum suum. --- Num. 56

192 Multi credentium veniebant, confitentes
annuntiantes actus suos. --- Act. 18. 29

193 Confitemini alterutrum Peccata vestra, si
enim confiteamur Peccata nostra, Fidelis est,
& iustus Deus, ut remittat nobis Peccata. 1^a Joan. 1. 9.
nostra, & mundet nos ab omni iniquitate. Jacobus in Epist. C. 5°

194 Si erubescat agrotus medico confiteri, quod
ignorat, medicinam non curat. S. Hieron. in Ezech. C. 10.

195 Necipario sive Peccata aperiri debent, quibus
credita est dispensatio mysteriorum Dⁱ. S. Basil. in Aug.

196 Sunt quidam, qui sufficere sibi ad salutem
autumant, si soli Deo, cui nihil occultum
est, quem nullius latet conscientia, sua con-
fiteantur crimina. volunt enim, aut erubescunt

~~Sunt~~

seunt, vivi dedignatur ostendere se Sa-
cerdotibus, sed nullo, ut ista decipiaris O-
pinione. Cicatricum tuarum arboris, Dei
vice adhibeatur Presbiter, & revela ej' vias
tuas. S. August. Tom. 9. Lib. de Diss. p. 6. c. 23.

197 Non potuisset non placari Deus, cum Saul
ad increpationem famulis se peccasse
confessus est. - - - S. Bernar. Serm. 16 in Cant.

198 Peccata excusare, alleviare, adumbrare, non
confessio est, sed defensio: non placat, sed
provocat: genus excusationis est, cum tu
argueris, alium inculpares. Idem Sanctus ibidem

199 Cum oporteret illos, simpliciter dicere,
peccavimus: Adam, in Evam confert culpam,
& illa rursus in Diabolum. Alij ita, non so-
lum non confitentur, sed etiam defensionem
comparant. Vide David nullam excusatio-
nem adferentem, quando peccavit, sed dicen-
tem: Peccavi Domino. - - - S. Chrysost. in Psal. 140

200 multi sic confitentur, ut ipsum Sathanam
accusent, quasi reuera traserit eos, aut vio-
lentiam fecerit: qui quidem evadere, & solli-
citare potest, cogere omnino non potest. S. Aug. Hom. 10.

201 Cuncta pronuntianda sunt, quae exierimus,
si quid in opere, in sermone solo, vel in tra-
citationem secreta commiserimus, neces-
se est profiteri. - - - Orig. Hom. 3. in Cant.

202 Confiteri, quae te remordent flagitia, de te ge-
neraliter, quae vis specialiter. S. Aug. Lib. 2. de Trin. p. 6. c. 5.

Prubescere

- 208 Crubescere debemus, & condemnare pecca-
tum, quoniam pudore culpa minuit. *S. Amb. L. de Iacob. abel C. 2.*
- 209 Crubescencia ipsa, partem habet remissionis. *33. C. 10 de P. v. a.*
- 210 Et hoc est confusio, adducens gloriam eter-
niternam, & gratiam. - - - *Psalm. 7. 27.*
- 211 Pro anima tua, ne confundaris dicere verum. *S. Iac. 5. 16.*
- 212 In peccatis, quod commisimus, confitendis
neminem vereamus, Deum duntaxat, ut
deceat formidemus. *S. Chrysostomus Hom. 33. in Iac.*
- 213 Vimes confiteri, qui non confitendo esse
non potes occultus, damnaberis tacitus: qui
posse liberari confessus. *S. Augustinus in Psal. 66.*
- 214 Neu erubescis confiteri, quod facere ne,
quaquam erubescis, melius est coram uno,
quantulum ruberis tolerare, quam in die
iudicii coram tot millibus hominum gra-
vis repulsa denotatum tabescere. *Idem. 16. 2 de Vir. inf. C. 5.*
- 215 Sacerdotes non auferunt peccatum ejus, qui
in dolo se offert, & adhuc in studio delinquendi
est. - - - *S. Ambrosius Epis. 3. ad Simpl.*
- 216 Sit fidelis confessio, ut confitearis in spe,
de indulgentia, penitus non diffidens. Judas
traditor Domini, Cain Patricida, confessi sunt,
& diffusi sunt. Sit profectus eius infidelis Con-
fessio. - - - *S. Bernardus Ser. 16. in Cant.*
- 217 Non sufficit moris, in melius commutam-
ia facilius malis recedere, nisi etiam de
his, quod facta sunt satisfiat Deo, per peni-
tentiam dolorem, per humilitatis gemitum,
per contriti cordis sacrificium, coope-
rantibus

rantibus elemosinis. — — Sanctus Augustinus

213 Affligendum Corpus, quod multis vacat
delictis, longus visus, perpeti compensan-
dus est fletu, mollia linteamina, & serica
pretiosissima, asperitate Cilicij Cammu-
sander. — — — — — San. Hieronymus Epist. 21. ad Eustachium

214 Qui agit Penitentiam, non solum deluere,
Lacrymis debet Peccatum suum, sed etiam emen-
dationibus factis, operire, & tegere delicta Super-
riora. Grande scelus, grandem necessariam
habet satisfactionem. S. Ambrosius ad Virg. sapient. c. 1.

215 Qui se illicita meminist commisisse, a quibusdā
etiam licitis studeat abstinere. ^{S. Gregorius}
quatenus per hoc conditori suo satisfaciāt. ^{hom. 32} in Evangelio

216 Nisi manducaveritis Carnem Filij hominis,
& biberitis ejus Sanguinem, non habebitis
vitam in vobis. Nam Panis, quem ego dabo,
caro mea est, pro Mundi vita. ^{S. Iohannes} Ioh. 6.

217 Sicut Panis communis, quem quotidie edi-
mus, vita est corporis, ita Panis iste Super-
substantialis vitæ, est Anima, et Sani-
tas mentis. — — — — — S. Cyprianus de Cane Domini.

218 Percussus sum ut panem, & aruit cor meum
quia oblitus sum comedere Panem meum. ^{Psalmus} Psal. 102.

219 Qui manducat meam carnem, & bibit me-
um Sanguinem, in me manet, & ego in illo. ^{S. Iohannes} Ioh. 6.

220 Cum suum, in nos amorem vindicare vellet
per Corpus suum, se nobis commiscuit, & in
unum nobiscum redegit, ut Corpus cum Capite, Sanctus
se uniretur, hoc enim amandum maxime est. ^{Chrysostomus} Chrysostomus

Cibus Pie

221 Cibus hic Sacramentalis Christoph. S. Grillo & nos, divina natura convertes nos efficit. S. Petrus ad Rom. 13

222 Panis iste supervubstantialis ad totius hominis vitam salutemq; proficit, simul medicamentum ad sanandas infirmitates, seu purgandas iniquitates existens. S. Gypri. de Ana Dni

223 Qui vulnus habet, medicinam querit vulnus est, quia sub peccato sumus, medicina S. Ambrosii est. Christo, & venerabile Sacramentum. Lib. 1. de sacr. cap. 110

224 Duo illud Sacramentum operatur in nobis, ut videlicet, & sensum minuat, inimicis, & in gravioribus peccatis tollat omnino consensum. - - - S. Bernard. de Ana Dni

225 Mensa hęc Eucharistica animas nostras vivit, nervus mentis, fiducia vinulum, spes, salus, lux, & vita nostra. S. Chrysos. hom. 27. in. 1. ad Ep

226 Parasti in conspectu meo mensam, adversus eos, qui tribulant me. Qui sunt isti, qui tribulant nos? Suggestiones proximorum, exagitatio, onus, cupiditates, voluptates, viles honores etc. sed ad mensam potentis, tribulationes efficiunt, consolationes, auferuntur ea, quæ sunt carnis, infunduntur ea, quæ sunt spiritus. Ps. Psal. 23.

227 O Sacrum convivium, in quo Christus sum, mitur, recolitur memoria, Passionis ejus. Mens impletur gratia, & futura gloriæ nostræ pignus datur. - - - Apost. ad Rom. 6.

228 Sacramentum hoc tactu sanctificat, fide illuminat, veritate Christo conformat. S. Gypri. d. c. Dni

229 Gratia Dei, est vita æterna. - - - Apost. ad Rom. 6.

Quæquam

230 Pinguam Leonem ignem spirantes, ab ista mensa recedimus, facti Diabolo terribiles. - - - - - Sanctus Chrysostomus Coad.

231 Portibus, & viventibus Communicatio. Hoc est Eucharistia, & nobis danda est, ut quos excitamus, & hortamur ad Prelium, non inermes, & nudos relinquamus, sed protectione Corporis, & sanguinis Christissimi, niamus. - - - - - Sanctus Cyrillus Epist. 54.

232 Per hanc Sacra Eucharistiae Sumptionem ad Deum accedimus, & quod recto sunt obliiti, ad anteriora extendimus, non habentes sensum huius mundi, sed Divitis Purpurae, & delicias contemnentes, Cruci adhaeremus. S. Iren.

233 Qui de hac vita migraturi sunt, si Mystici huiusmodi, cum pura conscientia fuerint Participes, spiritum afflaturi, ab elementis illorum corpora, salutis amore participantibus, propter assumptum hoc Sacramentum, hinc recta in Altum abducunt. S. Chrys. l. 6. d. 12.

234 Qui manducat, & bibit indignè, iudicium sibi manducat, & bibit, non dijudicans Corpus Domini - - - - - Quidam Anselmus.

235 Indignè manducat, & bibit, qui vel aliquod grave Peccatum, velut multa levia commiserit, & non confitetur ea, priusquam ad Communionem accedat. - - - - - Sanctus Anselmus.

236 Quotidie delinquimus, quotidie ergo ad Penitentiam sacramenta cursumus. S. Gregor. in 1. Reg. Cap. 1.

237 Probat se ipsum homo. Propter hoc loquitur. S. Iren.

Aut cogitemus

- 238 Ut cogitemus, quod illius Corpus, & san-
guinem gustamus, qui in Celestibus videt,
qui ab Angelis adoratur, qui proximè assi-
stit immortalis Dⁿⁱ. Potentia. Viva horum
omnium fides, sanguis purgandæ consciæ ad Regnū.
entis nostræ studium, utiq; excitabit. S. Chrys. hom. 3.
- 239 In Christi corpore vita nostra consistit. S. Chrys. sent. d. 1. c. 1.
- 240 Mutat ergo vitam, qui vult accipere vitam,
nam si non mutat vitam, ad iudicium ac-
cipiet vitam. - - - - - Joan. 6.
- 241 In corpore, & sanguine suo voluit esse salu-
tem nostram. Unde autem commendavit
Corpus, & sanguinem suum. de humilitate
sua. Nisi enim esset humilis, nec mandu-
caretur, nec biberetur. Sanctus Augustinus in Psal. 51.
- 242 Quando manducas & bibis corpus & sangui-
nem Domini, tunc Dominus sub teatum
tuum ingreditur. Tu humilians te metip-
sum imitare Centurionem & dicito: Domi-
ne non sum dignus, ut intres sub teatum
meum. - - - - - Orig. hom. 5. in diversa Evang. loca.
- 243 Nemo nausens accedat, nemo remissus,
sed excitatus, accensus, ac fervens. Omnes
Pia autem meditatio, & oratio optatum hunc
fervorem excitat. - - - Sanctus Chrysostomus hom. 11.
- 244 Nemo illam Carnem manducet, nisi pri-
us adoraverit. - - - Sanctus Augustinus in Psal. 98.
- 245 Per hoc, nimirum post Cenam & tunc postea,
sic habitam, placuit Spiritui S. ut in honore
sacramenti in Christiani prius Domini. Sanctus
cum corpus intaret, quam exteri cibi. S. Aug. Ep. 118 ad

Opinio est

246 Opinio est Iudam nisi impulsu Diaboli
sumpta carne, & sanguine Domini sui, sta-
tim sese autē, & Domō cane proripuisse,
gratis agendis, pijsq' Apostolorum sermo-
ne neglectis, fortassis in agnitionem per-
cepta Proditionis, & sacrilegi Divini My-
sterii participationis, ejusdem virtute
pervenisset. - - - Sanctus Grullus Alex.

247 Leva ad Deum manus tuas pro anima
parvulorum tuorum, id est sensuum, qui
defecerunt. - - - Perer. 6.

248 Da altissimo, secundum datum ejus, &
quum enim est, ut te totum tradas Chri-
sto, qui se totum, in hoc Sacramento tra-
didit Tibi. - - - Siracides Eccl. 35

249 Date operam, ut crebrius congregemini
ad Eucharistiam, & gloriam Dei, quando
enim adpius in idem loci convenitis,
labefactantur vires Satanae, & ignita ^{S. Ignatius}
illius ad Peccatum jacula, irrita resiliunt. ^{Chrysostomus} ^{Ep. ad Eph.}

250 Quotidie Eucharistia communionem per-
cipere, nec laudo, nec reprehendo, omnibz
tamen Dominicis diebus communican-
dum evades, & hortor, si tamen mentis per-
cati sine affectu sit. - - - Sanctus Augustinus

251 Scio Romae hanc esse consuetudinem, ut
Fideles semper ubi corpus accipiant, quod ^{S. Hieronymus}
nec reprehendo, nec probo, sed ipsorum ^{consequenter} ^{post ad}
sacramentum convenio, probet se unusquisq'. ^{Tamach}
P. mendum

- 252 Timendum est, ne diu abstractus a corpore
 isti alienus, remaneat à salute, qui
 peccare quiverit, communicare non desi-
 nas. - - - - - S. Hieron. de consid. l. 2.
- 253 Accipe quotidie, quod quotidie tibi praeiit. S. Ambrosius
 sic vive, ut quotidie mercarius accipere. l. 5. de sacer.
- 254 Deprecare altissimum, ut dirigat in veri-
 tate viam tuam. - - - - - Psal. 37. 19
- 255 Fili mi pete à Deo, ut vias tuas dirigat,
 & consilia tua in ipso permaneant. Tob. 2. ad fil. Tob.
- 256 Loquere Domine, quia audit servus tuus. I Reg. 39
- 257 Interrogate de semitis antiquis quae sit
 via bona, & ambulate in ea - - - - - Jerem. 16
- 258 Via stulta recta in oculis ejus, qui au-
 tem sapiens est, audit consilium. Proverb. 12
- 259 Fili vine consilio nihil facias, & post
 factum non penitebis. Viracides Psal. 32. 27.
- 260 Melius multum quod sinasti non quipens. Matt. 16. 26.
- 261 Displicet Deo infidelis, & stulta promissa.
 Multo melius est non docere, quam
 post votum promissa non reddere. Psal. 5
- 262 Quodcumq; solveris super terram, erit so-
 lutum, & in caelis. - - - - - Matt. 16
- 263 Novate vobis novale, et nolite verere
 super spinas. - - - - - Jerem. 27.
- 264 Vide Domine, & visita vineam istam,
 & perfice eam, quam plantasti dextera tua.
- 265 Ne tradas bestibus animas confidentes
 tibi

Tibi, et animas pauperum tuorum, ne O,
gliviscaris in finem. - - - - -

266 Fiat pax in virtute tua, et abundantia
in Terris tuis. - - - - -

267 Pone me, ut signaculum, super cor tuum Cant. 9. 16.

268 Non est in alio salus: nec enim aliud
nomen est sub Cælo, datum hominibus,
in quo oporteat nos salvos fieri Act. 4. 12.

269 Exultabo De Deus meus Rex, & benedicam
nomini sancto tuo in æternum, Quoniam
am tu Domine suavis, & mitis es, & multu
de misericordiis invocantibus te. - - -

270 Omnes gentes, quacumq; fecisti, veniant,
& adorabunt Te Domine, & glorificabunt
nomen tuum. Quoniam magnus es tu, &
faciens mirabilia, Tu es Deus solus. - -

271 Orare ante tempus Prudentia, in tem
pore Obedientia, post Tempus negligentia. S. August.

272 Horas dicere ante tempus, securitas in
Tempore, justitia, post tempus negligentia. S. Gregorius

273 Qui orat ante tempus, timet Deum, qui
in tempore, laudat Deum, qui post tem
pus, reddit rationem. - - - Sanctus Bernardus

274 Nolite solliciti esse dicentes, quid man
ducabimus, aut quid bibemus, scit enim
Pater vester Cælestis, quid vobis nupserit Matt. 6

275 Facta super Dominum curam suam &
ipse te enutrit. Non dabit fluctuatio
nem in æternum iusto - - - - -

276 Dominus custodit advenas, Pupillum, &c.

Viduam

Vidua suscepit - - - - - Psal. 25^m

277. Iste Pauper clamavit, & Dominus exau-
divit eum, & de omnibus tribulationi-
bus ejus, salvavit eum. - - - - -

278. Clamabit ad me, & ego exaudiam eum,
cum ipso eum in tribulatione, capi-
am eum, & glorificabo eum. - - - Psal. 90

279. Prope est Dominus invocantibus eum,
omnibus invocantibus eum in veritate.

280. Nē dederis cor tuum, ut peccare facias
carne tuam, neq; dicas coram Angelis:
non est Providentia - - - - - Psal. 5^m

281. Alii enarrant gloriam Dei, & opera ma-
nuum ejus annuntiant firmitermentum.

282. Respice volatilia Celi, quoniam non
serunt, neq; metunt, neq; congregant in
horrea, & Pater vester Caeli dⁱ pascit illa Matt. 6.

283. Oculi omnium in te sperant Domine
& tu das escam illorum in tempore op^o,
portuno - - - - -

284. Laudate Dominum, qui dat pamentis
escam, ipsorum, & pullis Corvorum, in-
vocantibus eum. - - - - - Psal. 146

285. Esperis tu Domine manum tuam &
implev. omne animal benedictiones. -

286. Omne sollicitudinem vestram prop-
cite in Deum, quoniam ipsi cura est
de vobis. - - - - - 1 Petr. 5

287. Custodi nos Domine ut Pupillam Cu-
culi, sub umbra alarum tuarum protege nos.

Qui timet

288 Qui timet Deum, faciet bona, & qui con-
tinens est fustitid, apprehendet illu-
lam, & obviabit illi, quasi mater ho-
norificatus - - - - - Eccl. 15. v. 12

289 In medio Ecclesie apparuit Os Sapientie,
implevit illum Dominus spiritu
Sapientie, & intellectus, stolam glorie
induit eum. - - - - - Eccl. 15. v. 5.

290 Obviavit illum Pater vite, & intellectus,
& aqua Sapientie salutaris potavit
illum Dominus Deus noster. Eccl. 15. v. 3.

291 In medio magnatorum ibi ministravit,
vit, & in Conspectu Præsidis apparuit
in terram adigenarum gentium per-
transiit, bona enim Amata, in homi-
nibus tentavit. - - - - - Eccl. 39. v. 5.

292 Ipse patam fecit disciplinam Do-
ctrinæ suæ, & lege Testamenti Domi-
ni glorietur est. - - - - - Eccl. 36. v. 11.

293 Ipse tanquam imbres emisit eloqui-
a, Sapientie suæ, in Oratōne Confes-
sus est Domino. - - - - - Eccl. 39. v. 9

294 Beatus vir, qui suffert tentationem,
quoniam cum probatus fuerit, accipiet
et coronam vite, quam repromisit De-
us diligentibus se. - - - - - Eccl. Jacob. 1. v. 12.

295 Confide Fili, remittent tibi Peccata tua.

296 Dimissa sunt tibi Peccata Tua - - -

297 Superne bone, & fidelis, in te in gaudium ducit.

Curam habet

298 Curam habe de bono nomine, hoc enim,
magis permanabit tibi, quam mille

Thesauri Pretiosi & magni. . . . . Eccl. 7. 1.

299 Domine Deus meus in te speravi, saluum
me fac, ex omnibus persequentibus me,
& libera me. . . . . Psalm. 7.

300 intende anime mea, & libera eam, Pro-
pter inimicos meos eripe me. . . . . Psalm. 68.

301 Domine ante te omne desiderium me-
um, & gemitus meus, a te non est abscon-
ditus. . . . . Psalm. 37.

302 Converte Domine, & eripe animam me-
am, saluum me fac, propter misericor-
diam tuam. . . . . Psalm. 6.

303 Eripe me Domine ab homine malo, a vi-
ro iniquo eripe me. . . . . Psalm. 139.

304 Domine ne elongaveris auxilium à me
Domine ad adjuvandum me respice. . .

305 Ad te domine levavi Animam meam,
Deus meus, in te confido non erubescam.

306 Custodi animam meam & erue me, non
erubescam, quoniam speravi in te. . . .

307 Custum adiutorium meum à Domino,
qui saluos facit rectos corde. . . . .

308 Domine Deus meus, in te speravi saluum
me fac, ex omnibus persequentibus me,
& libera me. . . . .

Ne tradideris

3/10 Ne tradideris^{me} in animas tribulan-
tium, me, Quoniam invenerunt in
me, testes iniqui. - - -

3/11 Domine deduc me in justitia tua, Pro-
pter inimicos meos, dirige in conspectu
tuo viam meam. - - -

3/12 Adhæsi testimoniis tuis Domine, non
li me confundere. - - - - - Psal. 118

3/13 Suscipe me secundum eloquium tuum
& vivam, & non confundas me ab expectatio-
ne meas. - - -

3/14 Fiat cor meum immaculatum, in justifi-
cationibus tuis, ut non confundar in dno.

3/15 Quædam multe non potuerunt extinguere cha-
ritatem Joannis erga Captivos, quia Spi-
ritus Domini movebat cor ejus. - - -

3/16 Ab infantia, crevit mecum Misericordia, &
de utero matris meæ expressa est meum. - -

3/17 Protutor noster aspice Deus & respice in
faciem Christi tui. - - -

3/18 Memento Domine in Beneficentia Popu-
li tui, visita nos, in salutari tuo. - - -

3/19 Domine Deus virtutum, converte nos, & oron-
de faciem tuam, & valui erimus. - - -

3/20 Qui odit animam suam, in hoc mundo,
in vitam æternam, custodit eam. - - -

3/21 Gloria, & honore coronasti eum, Domine, &
constituisti eum super opera manuum
tuarum. - - -

Accordare Dno

322 Recordare Domine Testamenti tui, &
dic Angelo percutienti: cesset jam ma-
nus tua, & non desoletur terra, ne perdas
omnem animam vivam. - - - - -

323 Veni sponsa Christi, accipe coronam, quæ
tibi Dominus præparavit in æternum. - - - - -

324 Specie tua, & Pulchritudine tua, intende,
prosperè, procede, & Regnas. - - - - -

325 Stetit Angelus, juxta diam Templi, ha-
bens thuribulum aureum in manu sua. - - - - -

326 Ascendit fumus aromatum in conspe-
ctu Domini, de manu Angeli. - - - - -

327 Ego sum Raphaël Angelus qui adito an-
te Dominum: Vos autem benedicite De-
um, & narrate omnia mirabilia Opus. - - - - -

328 In conspectu Angelorum Praesentem Tibi
Deus meus, adorabo ad Templum sanctu
tuum, & confitebor nomini tuo. - - - - -

329 Manum tuam aperuit inopi, & Palmas
suas extendit ad pauperem, & panem
otiosa non comedit. - - - - -

330 Simile est Regnum Celorum negotia-
tori homini, quærenti bonas margari-
tas, inventa una pretiosa, dedit omnia
sua, & comparavit eam. - - - - -

331 Adjuvabit eam Deus vultu suo Deus
in medio eius non commovebitur. - - - - -

332 Surgens Ioseph a somno, fecit sicut
præcepit

præcepit ei Angelus Domini, & accep-
sit conjugem suam. - - - - -

333 Constituit eum Dominus Domus suæ,
& Principem omnis possessionis suæ. *Psalm. 107.*

334 Beati mortui, qui in Domino moriun-
tur, à modo jam dicit Spiritus, ut re-
quiescant à laboribus suis. - - - - -

335 Cyge serve bone & fidelis, quia super pau-
ca fuit isti fidelis, supra multa te consti-
tuam, intra in gaudium Domini tui. -

336 Vir iste in Populo suo mitissimus appa-
ruit, hic est Prætorum amator, qui multu-
tum orat, pro universa Ecclesia Catholica

337 In omnem terram exivit sonus eorum,
& in fines orbis terræ verba eorum. - -

338 Hic vir despiciens mundum, & terrena,
triumphans, divitiarum Cælo condidit ore
manus. - - - - -

339 Locus Dei ejus, in corde ipsius, & non sup-
plantabuntur gressus ejus. - - - - -

340 Similabo eum viro elapienti, qui ædifica-
vit Domum suam, supra Petram. - - - - -

341 Justum deduxit, Dominus, per vias rectas,
& ostendit illi Regnum Dei. - - - - -

342 Justus, ut Palma florebit, sicut Cedrus
Libani, multiplicabitur. - - - - -

343 Iste Sanctus, pro lege Dei sui, certavit &
ad mortem, & à verbis impiorum non
commovit, fundatus enim erat, supra firmam
Petram. - - - - -

Magna est

344 Magna est gloria ejus in salutaris suo,
gloriam, & magnum decorem, impones
super eum.

345 Vere languores nostros ipse tulit, et
dolores nostros ipse portavit.

346 Benedicite Dominum omnes Angeli
ejus, Potentes virtute, facientes Verbum
illius, ad audiendam vocem sermonum ejus.

347 Benedicite Domino, omnes virtutes ejus,
ministri ejus, qui facitis voluntatem ejus.

348 Benedic anima mea Domino & non obli-
visci, omnes retributiones ejus.

349 In manibus portabunt te, ne forte offen-
das ad lapidem pedem tuum.

350 Hic est Praecursor dilectus, & lucerna ar-
dens ante Dominum, ipse est enim Joann
nes, qui viam Domino preparavit in Ore,
no, sed & agnum Dei demonstravit, & illu-
stravit mentes hominum, de quo solva-
tor est. non egressus major, inter natos
mulierum, Joanne Baptistae.

351 Elisabeth Zacharia magnum virum ge-
nuit, Joannem Baptistam, Praecursorem
Domini.

352 Hic est Joannes, qui supra Petrus Domi-
ni in CENA recubuit, & Apostolus, cui re-
velata sunt secreta Aethetias.

353 Ego dixi Domine miserere mihi, Sana ani-
mam meam, quia Peccavi tibi.

Convertere

354 Convertere Domine aliquantulum,
et deprecare super servos tuos. - - -

355 Sacerdotes tui induantur iustitiam,
et sancti tui exultent. - - -

356 Ab occultis meis munda me Domine
et ab alienis, parce verbo tuo. - - -

357 Qui mane vigilaverint ad me invenerint
me. - - -

358 Sicut capillus de capite, sic nec momen-
tum, peribit de tempore. - - - *Prov. 8. 17.*

359 Omne tempus nobis impensum, à nobis
exigetur, qualiter sit expensum. *Idem sanctus*

360 Crux venerabilis, quae salutem attulisti
miseris, quibus te offeram precationis, quo-
niam vitam nobis calidam preparasti. -

361 Funesta mortis damnatur supplicium,
dum Christus, in Cruce, nostra destruxit
vincula criminum. - - -

362 Per lignum servi facti sumus et per san-
ctam Crucem, liberati sumus, fructus ex-
boris redemit nos, Filius Dei, redemit nos.

363 magnum dictatis opus! mors mortua
tunc est, in ligno, quando mortua vita fuit.

364 Salvator mundi salva nos, qui per Crucem,
et sanguinem tuum redemisti nos: ausi-
sare nobis, te deprecamur Deus noster! -

365 Joseph fili David, noli timere accipere,
matrem conjugem: quod enim in eo natum
est, de Spiritu Sancto, est.

366 obsecro Joseph a filiis, de Nazareth, in
Iudaea

*Juddam, in Civitatem David, quæ voca-
tur Bethlem, cum Maria desponsata
sibi uxore Pregnante.* - - - - -

367 *Surge & accipe Puerum, & Matrem ejus,
& fuge in Ægyptum, & esto ibi, usque dum
dicam tibi, futurum est enim, ut Hero-
des querat Puerum ad Perdendum eum. *Matt. 2.**

368 *Et consergens ex Ægypto, accepit Puerum,
& Matrem ejus, & venit in terram prædictam,
& habitavit in Civitate, quæ vocatur Nazareth. *Matt. 2.**

369 *Pater, quid nobis fecisti hic. ecce Pater tuus,
et ego, dolentes, querebamus Te. - *Luce 2.**

370 *In pace in idipsum dormiam, & requies-
cam, quoniam tu Domine, singulariter
in spe constituisti me. - - - - -*

371 *Ecce constitui te, hodie super gentes, &
super Regna; ut vellas, & destruas, & di-
perdas, & dissipes, et ædifices, et plantes. *Jer. 1. v. 10.**

372 *Proveni filium Jesse, virum secundum me-
um, qui faciet omnes voluntates meas. *Act. 13. v. 22.**

373 *Egredere de terra tua, & de cognatione tua,
& de domo Patris tui, & veni in terram, quam
monstrabo tibi. Paciamur te ingentem me-
am, & benedicam Tibi. - - - - - *Genes. 12. v. 1.**

374 *Ab oriente deducam Semen tuum, et ab
occidente congregabo te. - - - - - *Isaia 43. v. 5.**

375 *Quis honorabilis factus es in oculis meis,
et gloriosus, ego dilexi te, dicit Dominus:
servus meus es, quem elegi. *Isaia 43. v. 1. & 10.**

Honestatis

- 376 Honestavit illum in laboribus, & com-
plevit labores illius. - - - Sap. 10. v. 10
- 377 In fraude circumvenientium illum as-
fuit illi, & honestum fecit illum Do-
minus. - - - Sap. 10. v. 11.
- 378 Custodivit illum ab inimicis, & a sedu-
toribus tulavit illum. - - - Ibidem. v. 10
- 379 Assumam te, serve meus, dicit Dominus
a penam te, quasi signaculum; quia De-
legi. - - - Reg. 2. v. 27.
- 380 Cum Parvulus esset in oculis suis, Ca-
put in Vultibus Israel factus es. 1. Reg. 6. 15. v. 1.
- 381 Ite Angeli veloces ad gentem convul-
sam, & dilaceratam; ad Populum terribi-
lem, post quem non est salus; ad gentem
exputantem, & conculcatam. 1. Esai. 18. v. 2.
- 382 In Doctrinis glorificate Dominum Isai. 24. v. 1.
- 383 Et docete homines legitima Dei. 1. Reg. 14. v. 27.
- 384 Hic est Fratrum amator, & Populi pater,
et, hic est, qui multum orat pro populo,
& universa sancta civitate. 2. Machab. 15. v. 14.
- 385 Respexit in Orationem Humilium, et non
sprevit, Preceam eorum - - - Psal. 101. v. 18.
- 386 Pece dedi te in lucem gentium, ut videret
luc mea, usq. ad extremum terra. Isai. 49. v. 6
- 387 Mihi autem nimis honorificati sunt
amici tui, nimis confortatus est Prin-
cipatus eorum. - - - Psal. 138. v. 17.
- 388 Si decem millia Pedagogorum habeatis in

Christo

Christo, sed non omnes Patres. Nam in *Qui*
 sto *posu* per Evangelium, ego vos genui. *I. Corin. 4. v. 15.*

388 Omnis factus sum, ut omnes facerem salvos. - - - - - *I. Corin. 9. v. 26.*

390 Si contra Deum fortis fuisti, quanto magis contra homines prevalebis. - - - *Genes. 32. v. 28.*

391 Magnificavit eum in timore inimicorum, & in verbis suis monstra placavit *Eccl. 45. v. 2.*

392 Effundam super vos aquam mundam, & mun-
 dabimini ab omnibus inquinamentis *De-*
stis, & ab universis idolis vestris munda-
 bo vos. Et dabo vobis cor novum, & spiritum
 novum. - - - - - *Eccl. 36. v. 25. & 26.*

393 Millia millium ministrabant ei, & du-
 ci centena millia assistebant ei. *Dan. 7. v. 10.*

394 Joannes Baptista resurrexit a mortuis.
 & Propterea virtutes operantur in illo. *Mat. 6. v. 17.*

395 Dii, similes facti hominibus descen-
 dunt ad nos. - - - - - *Actos. 17. v. 11.*

396 De resurrectione mortuorum lumen annun-
 tiaturus est populo, & gentibus *Act. 26. v. 23.*

397 Scimus, quoniam si terrestris Domus no-
 stra, hujus habitationis dissolvatur, quod
 ad edificationem ex Deo habemus, Domum non
 manufactam aeternam in *Celis*. *2. Cor. 5. v. 1.*

398 Pretiosa in conspectu Domini mors sancto-
 rum eius. - - - - - *Ps. 115. ver. 5.*

399 Qui ad suavitatem erudiunt multos, fulscent
 quasi stelle, in perpetuas aeternitates. *Dan. 12. v. 3.*

Quoniam

400 Quoniam non derelinques animam meam
in inferno, ne dabis Sanctum tuum
videre corruptionem. - - - - - Psal. 15 v. 10

401 Propter servum meum Jacob, & Israël electum
meum, ego ante te ibo, & gloriosos
terra humiliabo: Portas arias conteram,
& vias ferreas confringam - - - - -

402 Cibavit eum ex adipce frumenti; & de Petra
melle saturavit eum. - - - - -

403 In seculo meo per noctes quævisi, quem
diligis anima mea, tenebo eum, & non dimittam.

404 Fuge dilecte mi, fuge super montes Arou-
matum, & obliviscere Populum tuum, et
Dormum Patris tui. - - - - -

405 Audisti auris audisti te, et exenue factus
sum, cum essem dives. - - - - -

406 Extraneus factus sum fratribus meis,
& Peregrinus Filiis Matris meæ - - - - -

407 Trahe me post te, et curram in odorem
unguentorum. - - - - -

408 Quasi flos Rosarum, in diebus vernis,
et quasi signa, quæ sunt in transitu aquæ.

409 In vultu meo nubent, meo nubentur: sed
erunt sicut Angeli - - - - -

410 Quam Pulchra est casta generatio cum
claritate. - - - - -

411 Dilexisti justitiam, & odisti iniquitatem,
tem, propterea unxit te Deus, Deus tuus
oleo balsamum. - - - - -

412 Mittere Domine auxilium de Sancto, & de
Sion suere cor. - - - - -

Cum paupertas

4/3 Cum Paupertas hos inopes cogeret
ad crimina, deficerentq; humana Li-
sidia, Divina miseratione, eis valubri-
ter Provisum fuit. — — — Lib. 5. Hieron. c. 17.

4/4 Domus Sapientia, Cor viri gusti qui ha-
bet pro fundamento, Fidem; Parietes, sunt,
 spes, & timor, altitudo, humilitas; longi-
 tudo, longanimitas; tectum, Charitas; Sc-
 ptem Columnas, virtutes morales, ac Sc-
 ptem artes liberales. Hugo Card. in Cap. 9. Prov.

4/5 Anima gusti, Sapientia Domus propter
charitatem, & unionem pccolarum, Citi-
 tas propter amplitudinem, Ana propter
munitionem, & altitudinem, sive perfuti-
 onem, quam continet, docet, & donat. Joann. de la Haye

4/6 Qui circa exercitationem bonam fortitu-
 dini, Patientia, fidei, spei, atq; fiducia,
 per verbum Dei se occupat, assuefaciens
 se bonis moribus, sanctoq; vivendi Insti-
 tudo; talis vera fundamentum, atq; Co-
 lumna, & firmamentum efficitur in
 gratia Dei, multarumq; animarum vite
 Causas. — — — — — S. Ephrem. de Fides.

4/7 Filius accrescens Joseph, Filius qui
 benedicetur, quasi vitis, quae Plantata
 est iuxta fontem aquarum. — — — Pers. Chab.

4/8 Ad correptionem in brevi turbati sunt,
 signum habentes salutis. — — — Sap. 16.

Hæc virtus

419 Hec virtus praefertur protractis jejuniis, & anticipatis vigiliis, omni denique corporali exercitio, virtus nimium humilitas. - - - S. Bernardus Ep. 172.

420 Cunctorum virtutes ac Potentias humilitate superavit, quanto se plus deieciat, tanto magis à Christo subleuatur. - - - S. Hieron. de Paulo l. 1.

421 Nilamiron mortuus est, cum Opium patum haberetur. - - - Martyn. Roman.

422 Felicius in virtutum Cathedra sedere meruit, dum noluit praesidere. pp. Abb. l. 1. c. 1.

423 Sola Christi servitus, vera nobilitas. -

424 Humilis potest secure se vocare Deo propinquum. - - - Laur. Just. ap. Stad. Jacobi

425 Gloria tu de te, & ordinem fastuosa Domini, vaditque positate, & carnis Prudentia destruit. pp. Stad. Jacobi

426 Difficilius arrogantia quam auro caremus, & gemmis. - - - S. Hieronim. invita Fabiola

427 Potestatem in humilitate Christus fundavit, & humilitate vult usque ad finem mundi creveres. - - - V. Bede

428 Humilitas precursor Charitatis, sicut Joannes Baptista Christi. pp. Joh. 5. 18.

429 Ex hoc, quod aliquis perfecte timet Deum, consequens est, quod non quodrat magnificari in seipso per superbiam, nec etiam

ne etiam querit magnificari in
Bonis exterioribus. --- 2^a. q. 29. Art. 11.

430 Duo humilior, cō semper utilior Popu-
lo Dei, in omni Doctrina salutari, in
qua tamen nosuit tenere locum Do-
ctoris. --- --- --- S^{er}pid. de quod. Patriar. l. 1. c. 3.

431 Adversitas humiliter propter De-
um tolerata, est quasi desponsatio
animæ cum Deo, in tantum, ut gravi-
tus quisq; confidenter dicere possit:
annulo tuo subarrauit me Dominus
meus Iesus Christus. In moniti spir. c. 10.

432 Si quis me cum Angelis statuas,
aut cum Paulo vincito, eligerem vinea-
la, si quis mihi dederit suscitare ^{S. Chrysos.}
mortuos, non id, sed catenam optarem. ^{Thm. 2. l.}
^{de Pat.}

433 Benefaciens, & malapaciens, hic sta. ^{Ho. 43.} in
tua adamantina, hic est servus grat. ^{Ep. 1. ad Corin.}

434 Vestissima Rosa Maria, quanto plura
etate crescebat, tanto fortius tribula-
tionum spinis pungebatur. ^{Ex Aed. S. Prigita}

435 Pauperes in hoc mundo divites in Pa-
tri, & heredes Regni --- --- Jac. 2. v. 5.

436 Vir ille Joseph, qui aspectum oculorum
suorum, aut cogitationem cordis non
inflexit. --- --- --- Gen. 29

Oidesis
~~scribitur~~

437 Fidelis anima, Virginitatem suam, ab omni labe Puram, immaculatamq; custodiens, ad id provehitur, ut similitudinem incorruptibilis Dei in se velut in speculo mundi-
simo repræsentet. *S. Basiliius tom. 1. de Virg.*

438 Perversa sapientia, obedientiam. *Cornel. à Lap.*

439 Mens iusti meditatur Obedientiam. *Proverb.*

440 Obedientia est Divina Sapientia, in caria, & compendium Prudentia. *Alqu. Theol. Novarum in*

441 Quomodo fieri potest, ut hic, qui iussis majorum obtemperavit, non usuat. *- Achaillus*

442 Totius expedit, ut Religiosus usq; ad mortem obediens languescat, quam us inobediens illam sequatur. *- S. Basiliius.*

443 Secundum nobis in tuo Corde habitaculum preparasti. *- - - Cornel. à Lap. C. 1.*

444 Quid prosunt scripta, lecta, & intellecta, nisi scriptum legas, & intelligas. *Mat. C. 11.*

445 Studia cum Pietatis ardore coniungant, ut unum alteri Emolumento sit, Remedia opportuna adhibenda, ut magis in virtute, & literis proficiant. *C. 9. de 10. Joseph. Callapan. Const. P. 1.*

446 Stude Diligere Sapientia, & Iusticia cor meum. *- - - etq; Eng ad Johannem*

447 Neminem diligit Deus, nisi cum qui cum

qui cum sapientia inhabitat. — Sapient. 28.

448 Et nos crebris pernoctationibus p[er]noctamus, Angelorum sapientiam. — S. Hieronimus

449 Divinus sapientie ignis in nobis

450 lacrymis, & laboribus accendendus. S. Athanasius
maius, quod dolores isti non permit-

tant, ut quos op[er]is, actus eliciam. Joseph. Callistus
451 sinite, ut pergat legere, quod & quiescit
mibi, & letitiam parit. — — — Idem Beatus

452 Ecce faciam, ut veniant, & adorent an-
te te, & sciens quia ego dilexi te. Apocal. 3. v. 9.

453 Medite spem vitam, illuminata vobis
lumen scientie. — — — — Prophe. 10.

454 Levavit Abraham oculos suos, viditq[ue]
post tergum, arietem, inter spinas co-
nitus harentem: quem assumens, obdu-
xit holocaustum pro filio. — — — — Gen. 22

455 Succensa est, velut ignis iniquitas, ve-
p[er]em & spinas vorabit. — — — —

456 Et nunc ostendam, quid faciam vine-
med: ascendent vepres, & spinde. — — — — Isai. 5

457 Operuerunt superficiem eius spinae, &
materia lapidum destructa erat. — — — —

458 Indutus est fustitia, ut lorica: ut galea,
a salutis in capite eius: indutus est ver-
timentis ulkionis, & operatus est, quasi

Pallio

Pallio Zeli - - - - - Job 59.

459 Credimini, & videte Filii Sion, Regem Salomonem, in Diademmate, quo coronavit eum Mater sua, in Die Depositionis illius, & indicabitur cordis ejus. - - - - -

460 Indignatio non est mihi: quis dabit me spinam & veprem in Pallio; gratias super eam, & incendam eam pariter. - - - - -

461 Caput meum plenum est rore, & cinis mei guttis nocturnum. - - - - - Psal. 27.

462 Disiectus meus, candidus & rubicundus, electus ex millibus. - - - - - Cant. 5^a

463 Nubes, & caligo in circuitu ejus: justitia, & iudicium Correctio sedis ejus. Psal. 95^a

464 Sepi aures tuas spinis, linguam nequam noli audire, & ori tuo facito ostia, & veras. - - - - - Eccl. 18.

465 Cum tradiderit mihi Dominus Lebec & Selmana in manus meas, cornu teram carnes vestras cum spinis: & tribulis deserti. - - - - - Jud. 8

466 Dissipat cogitationes malignorum, ne possint implere manus eorum, quod cupiunt. Job. 5^a

467 Desino dolorem eio, descendi ut liberem eum, de manibus Oppressorum, & educam de terra illa in terram bonam. - - - - - Psal. 3.

Symbola cum

Symbola 3^{ta}ria cum Lem- matibus Congregata

- S. Clavus flexibilis inutilis.
 S. 1. Utilis cum Rigidus.
 S. Umbra a stylo in solari horologio he-
 ram designans.
 S. 2. Foriun^{us} adversa docens.
 S. Microscopium, hoc est Speculum Ma-
 thematicum, quod res exiguas grandes
 3. representat.
 S. Quid accipis auge.
 S. 4. Scutum militis charum & letis ab eo
 4. dem milite objectum.
 S. 5. Seditibus obijcior, quamvis dilectus.
 S. 6. Stormensum bellicum, quod nitrato
 5. impletur pulvere.
 S. Ante rumpar, quam Explear.
 S. Una Citharæ chorda pultrata, alter
 6. Gra ci vicina movetur.
 S. Quid non sensit amans.
 S. 7. Corona in cujus summitate Crux.
 S. 7. A Cruce surgit honor.
 S. 8. Cælum post pluvias iride speciosum.
 S. 8. Nua nubila pax coronat.
 S. 9. Et serenus vapores in fulmina trahit.
 S. 9. Serenus fulmina parat.
 S. 10. Et in adversa nube sui spectem exhibens.
 S. 10. Augens amulos adversa.
 S. 11. Et sub nubibus latens minus in-
 11. tendit calorem.
 S. 12. Mitior adversis.
 S. 12. Signum celeste Reminorum.
 S. 13. Per Compare gaudet.
 S. 13. Cor.
 S. Omnes complector in uno.

Manus

- S. Manus in pugnum contracta.*
14. Plus stricta, plus valida.
S. Accipiter ficto corde ad pedicam evocato.
15. Captivitatē cor mihi fictum parit.
S. 16. Turtur mortem comparis deflens.
Castus perennat amor.
S. 17. Ceruus nunquam cornibus se deflens.
Nil cornu, sed usus.
S. 18. Speculum halitu spectantis inficiens.
Docet & inficitur.
S. 19. Terra post fruges data avaro ^m patiens.
Iro munere vulnus.
S. 20. Chronus.
Successori ceddendum.
S. 21. Dormientum globum ejiciens.
Spreto vis Omnis ab Orbe.
S. 22. Vapor à sole in altum elevatus.
Terram deseruisse juvas.
S. 23. Pluvig major quo ab orsu suo fluxerit.
Major sed matre relicta.
S. 24. Pons pilam Onream elevans & cum
eadem ludens.
Spreto sic luditur Orbe.
S. 25. Sperto nil pulchrius Orbe.
S. 26. Scala perquam ascendit & descendit.
Calcata levabis.
S. 27. Sol cum maculis ab Astrologis observatq.
Observat maculas, miratur commodam nemo.
S. 28. Signum celeste geminorum, nunquam
cum Amphore signo concurris.
S. 29. Procul Amphora Fratres.
Phenix unice sine compare.
S. 30. Melius nil calibe visa.
S. 31. Circinus uno pede subsistens al
tero circulum formans.

S. Sola coronatur constantia.

S. Sol oriens Phosphorum, seu Venerem Planetam ortu suo extinguens.

30 Venerem suppressit ab ortu.

S. Plamma cui plus pabuli adijcitur.

31 Plus pasta, plus æthera queris.

S. Navis mercibus in tempestate

32 rejectis levata.

S. Damna levant.

S. Navis colchica quã Jason vectus.

33 Post tot discrimina vellus.

S. Tuba clavicum sonans

34 Non minus occidit vire quam muro.

S. Mare tempestuosum.

35 In alto tempestas.

S. Puer in cavea doctæ cantum.

36 Magistra virtutum disciplina.

S. Navis lacerata aquam hauriens.

37 Haurio & haurior.

S. Fibra celestis.

38 Equum celestia curans.

S. Fures cum excubant lapidem pede

39 tenent.

S. Pondus in Excubiis.

S. Ex una parte pocula, ex altera

40 vites vineas.

S. Pocula vites.

S. Pyttacus loqui doctus.

41 Major facundia doctis.

S. Pallas alias ad cantum excitans.

42 Vimulos dedit amula virtus.

S. Piconia serpentem sumens.

43 Evavit multa famem.

S. Ariscula

- S.* *Avicula cantu alias aves ad capres*
44. *Evocans.*
S. *Levibus ne fidito.*
S. *Gymta secundo vento ducta.*
45. *Inflata secundis.*
S. *Arcus sine nervo.*
46. *3iis vires tollere tolle fidem.*
S. *Scelopondria herba Peleni Lycop.*
47. *folia linguis simillima habens.*
S. *Nisi nisi lingua.*
S. *Liber in ligatura prestantiori.*
48. *Solum extrema splendent.*
S. *Pavo à cauda superbiens.*
49. *Dart oculi fastum.*
L. *Fastus inest pulchris, sequitur*
superbia formam.
S. *Campana pulsans.*
50. *Me mea lingua ferit.*
S. *Olla vacua ad ignem posita.*
51. *Crepitat inanis.*
S. *Tuba ad pugnam excitans.*
52. *Post cantica pugnans.*
S. *Umbra cujuslibet rei comes.*
53. *Nihil est samen haret ubiq.*
S. *Pygnus in morte solum cinens.*
54. *Peruat sua gaudia morti.*
S. *Bison vulgo Lubr rubeo colore in*
55. *audis Venatoribus interimisur.*
L. *Dat Purpura lethum.*
S. *Flamela ardens, & guttatim liquecens.*
57. *Puget, quia succet.*
S. *58.* *Templum in fastigio Crucem ferens.*

L. Servant.

L. Servant fastigia Crucem.

S. Pyramis quo altior, è maiorem
59. jacet umbram.

L. Crescent apices, crescit ~~tu~~ umbra.

S. Spica relecta.

60. Inclinata resurgo.

S. Terra depressiores, fertiliores.

61. Fertilis cum humilis.

S. Ad non adè ingens apparet, licet
62. sua magnitudine excedat Terram.

L. Cælo ingens, parvus humi.

S. Flamma acumine sursum contendens.

63. Etiam sibi pandit acumine sursum.

S. Oculi flentes.

64. Vox illis lacrymæ.

S.ignum viride igni impositum

65. Flammam non concipit, sed sul-
 cum effundit.

L. Plangit ab alterius flammis.

S. Clivus intra crateres avet se se

66. torquentes.

L. Pæna est inivitis gravior.

S. Columba candida ab Accipitro

67. discerpta.

L. Candor non servat ab hoste.

S. Pallina unione relicta, granum hor-

68. dei eligens.

L. Ignis nulla cupido.

S. Atinus nemini cedit.

69. Non, cælo, ni' cedat.

S. Cervus quolibet anno, novum in

70. quolibet cornu acutum recipit.

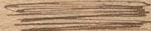
S. Crescunt int, crescentibus Annis.

71. Ferrum candens, ceditur.

S. Dum ferreo ferior.

S. Candelabrum

- S. Candelabrum à propria, quam fert,
 72. candela fœdatur.
 L. Quem ferro me fœdas.
 S. Horologium Solare.
 73. Lux ipsam fit nota per umbram.
 S. Solum ad vespertum rubicundum.
 74. Recipis pro luce ruborem.
 L. Sol eclypsasus a Luna.
 75. Umbras pro luce rependit.
 S. Sol in Eclypsi cursum continuans.
 76. Nec obiosus cum deficit.
 S. Mercurius nisi in vase obturato
 77. servatur, mox expirat.
 L. Exspiras, si respiras.
 S. 78. Circinus circulum formans.
 L. Suo se labore coronas.
 S. 79. Arcus.
 L. Alios tollo me enervo.
 S. 80. Hercules à plurimis monstris victor.
 L. Non labor est, sed natura.
 S. 81. Coturnix canendo in retia allcita.
 L. Per cantica captes.
 S. 82. Pelicanus vultu proprio pectus lacerans.
 L. Vultus ab ore.
 S. 83. Phoenix concupione a larbignem excitans.
 L. Tantorum laborum mors stipendium.
 S. 84. Altratum terram excolendo atteritur.
 L. Alios excolo me attervo.
 S. 85. Rota agitata.
 L. Redit labor actus inope.
 S. 86. Stella polaris lentissimo motu
 brevissimo ad polum circumactu.

S. Plus

- L. Plus regit quæ lenta magis.*
S. Trumentum maturum.
87. *Non matura prius quam cana.*
S. Sagitta sine pennis inutilis.
88. *Nil ferrum si penna deest.*
S. Agarytes lapis argenteus aurea st.
89. *gmata habens.*
L. Presium de stigmate duo.
S. Torrens exiguus, plus strepitus exultat.
90. *Plus parvi tremere.*
S. Avicula pro exiguo pabulo continua.
91. *o canens.*
L. Quam grave servitium, quod levis
desca parit.
S. Pallus bibens.
92. *Cantores amant humores.*
S. Signum celeste Columba.
93. *Mites sibi poscit Olympus.*
S. Cervus licet cornibus armatus, ta
94. *men timidus.*
L. Maxime armati, maxime timidi.
S. Fluvii parvi in magnum se se exonerantes.
95. *Mutant cum nomine mores.*
S. Horologia nisi ad motum urgeantur
96. *vitiantur.*
L. Longa quies vitia est.
97. *Chorda musica intensa post otium.*
98. *Post otia torqueor.*
S. Cithum.
99. *Artificem commendat opus.*
S. Agnus aris impositus.
100. *Sine labe placebit.*
S. Brutio ferrum devorans.
101. *Virtus durissima coquis.*

S. Luna

- S. Luna è nubibus conflata, Corona
 101. redimita.
 S. Serta hæc sunt vaporis umbra.
 S. Vitrum Trigonum Mathematicum,
 102. quod objectis colorem varium tri-
 buit, qui in illo non reperiuntur.
 L. Quod tam magnificè Splenduit,
 umbra fuit.
 S. Pimpanum.
 103. L. Sine verberare mutum.
 S. Pernum ictibus malleorum cuius sit.
 104. L. Ab ictibus aues.
 S. Moneta in incude.
 105. L. Dant pretium plage.
 S. Malleus aurifabri omnia feriens
 106. metallas.
 L. Et pretiosa ferit.
 S. Prana papaveris cum inclusa Cor-
 107. ona papaveris coronantur.
 L. Clausa coronantur.
 S. Aurum ad lapidem Lydium.
 108. L. Amant pretiosa probari.
 S. Navis a tempestate asurgens.
 109. L. Divitem fecere Inceles.
 S. Aqua stagnans corrumpitur.
 110. L. Ipsa quies vitium est.
 S. Pirotobus.
 111. L. Paucos ferit, undiq; terre.
 S. Fabula pictoris.
 112. L. Decor mihi major ab Umbris.
 S. Epistola ad obsignandum compo-
 113. sita, cui cera liquescens apponitur.
 L. Unitur, ut taceas.

S. Campana

- S. Campana intimum sibi malle,*
 114. *um suspensum tenens.*
S. suspendit intimum.
S. Spica matura succiditur.
 115. *S. Succidor clata.*
S. Spica à vento agitata.
 116. *S. Flutuas clata.*
 117. *S. Fungus. S. Turnit inanis.*
S. Psittacus cum senex, non ita loquax.
 118. *S. Præcisq; modestior annis.*
S. Luna quo magis à Sole recedit, Eò
 119. *magis splendet.*
S. Splendet si splendida vitet.
S. Zesuvius nive coopertus intq; fetens.
 120. *S. Candidus exterius intima squal,*
lor habet.
S. Cometa publicorum Funerum pñunciq.
 121. *S. In publica Funera splendet.*
S. Pluvius ad majores obices rapidior.
 122. *S. Magni obices, major impetus.*
S. Pavo distortissime canens.
 123. *S. Ut placeat, taceat.*
S. Iris fictis coloribus placens.
 124. *S. Decipit unde placeat.*
S. Aves diverso cantu prædita.
 125. *S. Vox sua quæmq; sonat.*
S. Franca picta
 126. *S. Viscera pro musca*
S. Scarabeus auri coloris.
 127. *S. Congenito sordescit in auro.*
S. Oliva à ventis concussa radices al,
 128. *tills agens.*
S. Concussio firmat.

129. *S.* Cælum stellans elevans.
S. Quos de primo sollo.
 130. *S.* Arbor cujus folia instar cordium
 efflorescunt.
S. Hæc nulla est gratior umbra.
 131. *S.* Dimotheus lauris rectibus varia
 honorum martisq; trahit insignia
S. Cum Dote triumphos.
S. Luna inter minores stellas.
 132. *S.* Prestas tot millibus una.
S. Atlas Cælum ferens supra caput suum.
 133. *S.* Cum tot sideribus Cælum requirit in illo.
S. Navis ad lætus stratiava in qua
 varia honorum insignia
 134. *S.* Hic portus honorum semper esto.
S. Homo expansis brachiis Crucis um-
 bram exprimens.
 135. *S.* Crux sua cuiq; comes.
S. Radius refractus.
 136. *S.* Fractus plus splendet & ardet.
S. Radius Solis ardens.
 137. *S.* Illustras non devoras.
S. Radius Solis repercussus.
 138. *S.* Plus fervet ab obice.
S. Radius Solis nutans.
 139. *S.* Quos ferit, illustras.
S. Sol tardus humi, cuncto brevis.
 140. *S.* Profuit errando.
S. Mons undiq; vendis impetitus.
 141. *S.* Non movetur.
 142. *S.* Mons unde abscissus lapis percussit
 statuam.

- L.* Vis omnis ab alto.
 143. *P.* Pisces turbato ac fulminante celo
 intra mare nascentes tutissime.
L. Ricti contemnimus ictum.
 144. *P.* Homo gemmam e maris fundo
 profert.
L. Pretium non vile laborum.
 145. *P.* Pax cum aliis facibus accensis
 Accendite & illuminamini.
 146. *P.* Cælum fulminans.
 Versatur & ardet.
 147. *P.* Duo facces vinculo quodam aurco
 colligatæ.
L. Una fuit, una erit.
 148. *P.* Heliotropium quod foliis suis soli
 sit simile, dum ejus cursum sequitur.
L. Est amor in similem.
P. Mihi fas concurrere soli.
L. Solem sola sequor.
P. Palma alteri se inclinans.
 149. *L.* Solum succumbit amor.
P. Heliotropium etiam inter fulmina
 Solem sequens.
 150. *L.* Mansit in adversis amor.
P. Testudo celeriter incedens imposito
 carbone crusta ejus.
 151. *L.* Calor addit alas.
P. Papilio pro amore lucis se comburent.
 152. *L.* Santa est dilectio lucis.
P. Examen apum.
 153. *L.* Phebus amor custodia regis.
 154. *P.* Dana mali punici abscondita.
 Quod latet hoc pascit.

L. A. Claudas

155. S. Alauda demittit se ad terram cantans.
 Et ad infima gaudens.
 156. S. Ardea à fallone in aëre occisa
 Vitam sub nube reliquit.
 157. S. Umbra hominis.
 L. Imitabitur umbram.
 158. S. Ignis altum petens.
 L. Nunquam deorsum.
 S. Aves instante hyeme ad calidiores
 159. S. fulgentes fugiunt locos.
 L. Nec tolerant hyemes.
 160. S. Echo resonans.
 L. Soli sum peruia verbo.
 161. S. Conchilium abig gemma.
 L. Ceuvis debetur honor.
 162. S. Purpura ex sanguine conchilii.
 L. Pretium de sanguine duo.
 163. S. Serpens moriens.
 L. Ex parte superstes.
 164. S. Iris flos, colores Iridis imitans.
 L. Calesci non inferior.
 165. S. Liliū inter spinas.
 L. Inter spinas abig spinis.
 166. S. Aquila Solem intuens.
 L. Sola nisi capax.
 167. S. Ex igne fulmen prodicens.
 L. Paudetq via fuisse ruinam.
 168. S. Aquila deiiciens pullum degenerem.
 L. Heredem degenerem nega sepe suū.
 169. S. Florens flos decerpit.
 L. Nec jam mater alis.
 170. S. Gemma intra concham.
 L. Intra uterum jam pura fui.

- S. Sol oriens.*
 171*f.* *Inexoratus exorior.*
S. Aquila pennas excutiens.
 172*f.* *Recedant vetera.*
S. Leo dormiens apertis oculis.
 173*f.* *Non possidet omnia somnus.*
S. Caelum in continuo existens motu.
 174*f.* *Requies mihi sola moveri.*
S. Fons varia implens vasa.
 175*f.* *Satis omnibus unus.*
S. Lilium inter minores florescens.
 176*f.* *Forma & Vertice supra cunctos.*
S. Horologium solare.
 177*f.* *Disponit cum sale vias.*
S. Columba cum Ramo olive.
 178*f.* *Emergere nuntiat orbem.*
S. de Campana in turri.
 179*f.* *Ex imminenti convocat.*
 180*f.* *Bombæ volans è sericeo globo.*
S. Dedit urna volatum.
 181*f.* *Fluxus illuminata a Sole.*
 182*f.* *Capit ecclando decorum.*
S. Unio unius pendens.
 183*f.* *Sine compare candor.*
S. Piceus arbor cum fructu.
 184*f.* *Non flore præiis inani.*
S. Bombæ elaborans fila serica.
 185*f.* *Dum se tumultat, cumulat.*
S. Rosa dehiscent.
 186*f.* *Clementi candor ab aura.*
S. Flos bellanium dictus ab Helena.
 187*f.* *Dedit pulcherrima nomen.*
 188*f.* *Flos granadille.*
 189*f.* *Tristitia est hilaror.*

188. *Lilium convallium.*
L. Non parva est gratia parvis.
S. Etna na mierzchu sniegi, wew,
189. *L.* natę płomienie maigca.
S. Niveo sub tegmine flamma.
190. *L.* Piorun z straslichem spadaigcy.
S. Et furit u perit.
191. *L.* Stan krew widząc bardzicy srocie.
S. Ardet in arma magis.
S. Larwa między złożem do straszey
192. *L.* nia płaszczy.
S. Nulla minatur, sed pauca ferit.
193. *L.* Żurawie przed zima, do cieplic ulatują.
S. Recedunt tempore malo.
194. *L.* Wróbel nigdzie przydzwitły nie mamieca.
S. Incerta sede vagatur.
195. *L.* Piorun z trzaskiem z obłoku wypadaiący.
S. Paucos laedit, multos ferret.
196. *L.* Koni w musztulu.
S. Putior in frenis.
S. Lew nie spodzianie gązdzia, dąbunig
197. *L.* ty porywa, się.
S. Dant animos plagis.
198. *L.* Wody w stawach bez odchodu.
S. Quiescendo tabescunt.
199. *L.* Wielbłąd codziennie pod ugiarem.
S. Labore fortior.
200. *L.* Ogieni od wiatru ugiętych się nabiera.
S. Contraria juvant.
201. *L.* Amfion który na strojney lutni
S. grając Teby na obronę, przeciw nie,
202. *L.* przytacziożem muiował.
S. Uidem concordia munis.

S. Koniec

- P. Konie w różne strony ciągnąco
 202. Cłore lancuch żelazny trywaja.
 L. Nil dispreciabile firmum.
 S. Rudolfe rzec na różne Potosi n ro,
 203. wancy przypisał.
 L. Minuit discordia vires.
 S. Lew z więzienia wypadłszy na groty
 204. y strzelby bicz.
 L. Nil non pro libertate subire paratus.
 S. Wody z ródła wytryskaiący.
 205. Dąb ciekłare Libersas.
 S. Ogień wody grzeie, cłora go potym
 206. zburzywszy zalewa.
 L. Sum mihi causa mali.
 S. Przecłota kłosaiać cłop, sama umiera.
 207. Sibi magis nocet.
 S. Wód cięłaty.
 208. Parde sed dudo.
 S. Orzeł konne, z nieba niójący.
 209. Iuppiter increndibus offert.
 S. Kłumien na powietrze wytryskaiący.
 210. Pollitur in altum qui magis ima petit.
 S. Figą im staroza tym wiecey owocu przynosi.
 211. S. Penetubse fecundior.
 S. Niebo wspieraiący sterclutę y cłst,
 212. las w podest tym odmalowani wielu.
 L. Magna negotia, magnis indigent adiutoribz.
 S. Jcarus, odmalowany.
 213. Non quadrans auribus albi.
 S. Cłg łoni zarowno wód ciągnący.
 214. Et paritate decus.
 S. Dżewa z lednecp na gnie micyua
 215. przeniesłony.

L. translata

- L. *Translata virescunt.*
216. L. *Voda w mieyscu stojąc psuic się
Vitium capiunt, ni moueantur aquae.*
217. L. *Termina neuprawna.
Inculca siluescit.*
218. L. *Orzeł w sedncy szponie miedzi, udra,
gier Laur hymnający.*
- L. *Terror hostilium, salus Patrie.*
219. L. *Miasto bez murów żołnierza maie.*
- L. *Pectora pro indanibus.*
220. L. *Alexony gdy się gnieżdza, na mo,
rze, zawsze jest spokojne.*
- L. *Ex aspectu tranquillitas.*
221. L. *Vinna macica na Berdri usparsa.
Pro fulero, reddo fructus.*
222. L. *Ktoś pełny Ziarna schyla się ku Ziemi.
Luo fertilior eo humilior.*
223. L. *Stoncznica za Stoncem się obraca.
Ab illo pendens, in illum ora conuerso.*
224. L. *Latorost od ogrodnicy przycięta
Ręki rośnie!*
225. L. *Demmas post gemisus.
Konna Ziwieli Lauru zpuszczająca.
unius compendium multorum dispendium.*
226. L. *Drzewo innym frukt przynosi, sła,
ma się, Larkie.*
227. L. *Officiosa aliis, pernicioza sibi.
Orzeł przetadowany.*
228. L. *Nimio gravamine mergor.
ciężko od Stonca zabierając swiatła,
Acceptum communicat Orbi.*
229. L. *Orzeł zdobyty swięcy, udrziela platon.
Non sibi provida Soli.*

L. *Lippa*

- S. Liszko Krowi dla polosci własney*
 230. *ut tempus lamy.*
S. ob commune bonum.
S. alexander Macedo użet Lordyjski
 231. *Pataszem przeciwnaicy.*
S. Extrema remedia ultimis in malis
adhibenda.
S. Sutrniśta spuszcza słońce,
 232. *Remitto rigorem.*
S. Magnes między innymi rzeczami
 233. *z Sympatyi Mwiey Śelazo ciągnie.*
S. Humor ipse trahit.
S. Przecoty wspólnie miód robiące.
 234. *Mens omnibus una.*
S. Cyfra.
 235. *Addito minimo maximus eris.*
S. Dnb Orfeusza w którym Stowili się
 236. *wywodzili.*
S. Hinc nil triste sonat.
S. Otęnia z prochu smierśelnego wylatujący.
 237. *Ex funere vita.*
S. Pierścien bez dyamentu.
 238. *Pars optima deest.*
S. Jak młody wgnieżdżie, starczy
 239. *widząc wylatującego.*
S. Quis mihi det pennas.
S. Smierć dmie, w trąbę.
 240. *Ubi vult spiras.*
S. Smierć Lycerza w duś spycha.
 241. *Ex mortis ad mortis arenam.*
S. Kompas.
 242. *Dat umbra lucem.*
 243. *Smierć w kregle grażące.*
 244. *Cum divido ludo.*

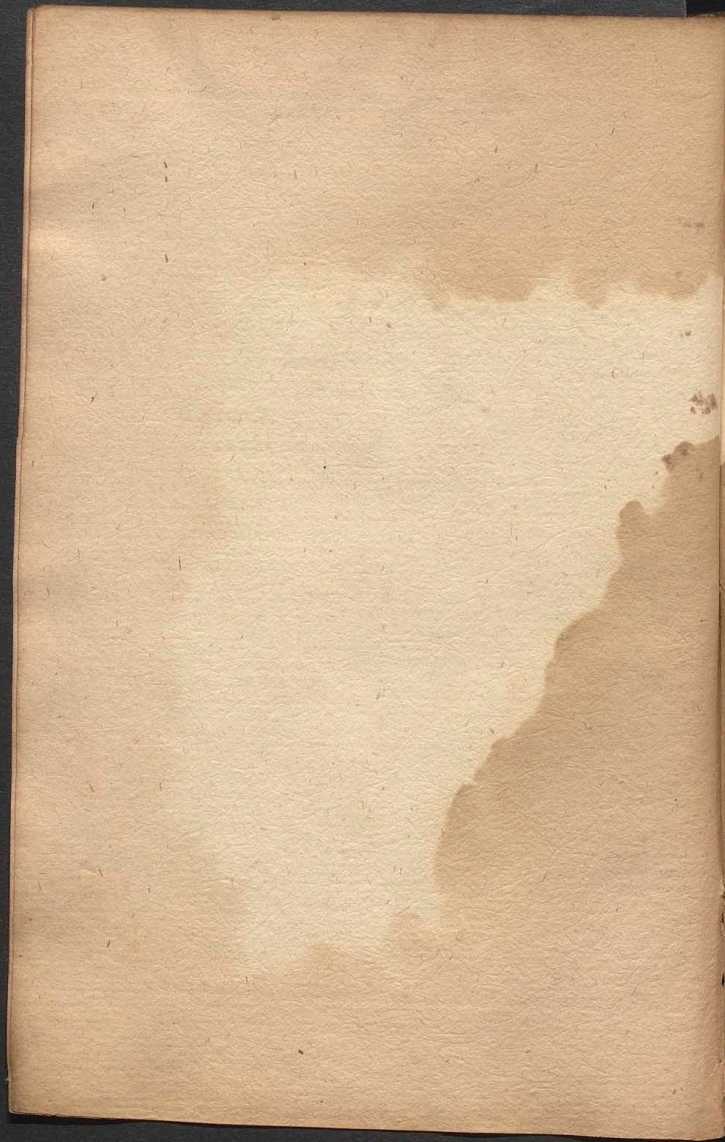
S. Nicbu

- S. Niebo Zaspionie po Głóym bity
 244. L. Sławice y pioruny polakusia sie
 S. Tellus hanc omnia dedit.
 245. S. Zutrzenia gdzy Dzien Zarynasia
 L. y Storie wschodzi sama niemie.
 S. Dum pario pereco.
 246. S. Storie od Pręta palacego materya
 L. Zapala.
 S. Dum lucco, nucco.
 247. S. Owieczka daleko oddalana od Pa
 L. stertas z takim napisem:
 S. Disjuncta peribis.
 248. S. Wicpre zabity.
 L. Tantum in funere prodest.
 249. S. Małpa Drici swoje dusi.
 L. Perdis amando.
 250. S. Koncha z rwy ściebiełicy ndzay
 L. ca Perdy.
 S. Ditesco munere Celi.
 251. S. Była w morzu pewna, Głóra, Louia
 L. granicem lub Spiewaniem.
 S. Dat funera lusus.
 252. S. Przecoty z ula dymem wylurzone.
 L. Pro bono malum.
 S. Kret w Piemi.
 253. S. Thesaurus unica tellus.
 L. Drzewo ndzayne od wielości gwałtu
 254. S. Tamiające sie.
 L. Me copia perdis.
 255. S. Imię Lełus na drzewie wyrznięte.
 L. Pulebrum per vulnera nomen.
 256. S. Oliwne drzewo od Dany sadzone ob
 L. fityse, niżli od Męstyany.

S. Dat
 _____
 _____
 _____

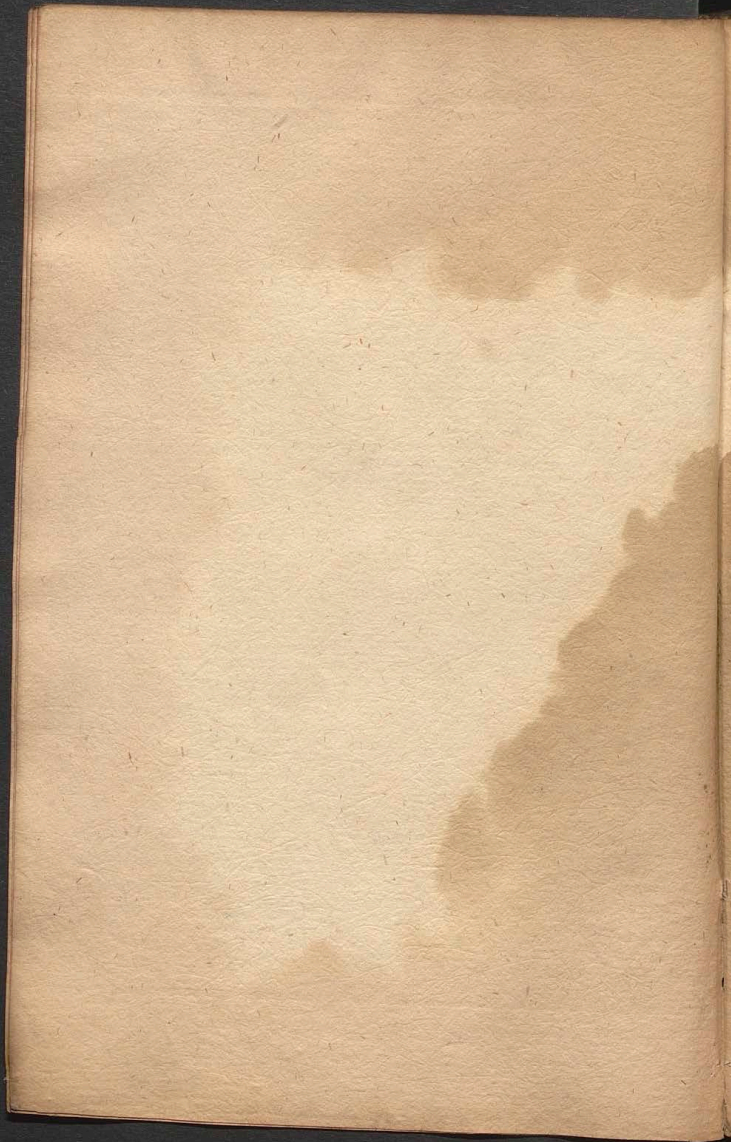

- L. Dat virgo vigorem.
 L. Vinna maica podparta.
 257 L. Za Datunek, daic trunk.
 L. Patac wspaniały.
 258 L. Regi non gri.
 L. Sfera Archimedeza szelanna.
 259 L. Pulchra, sed fragilis
 w szyszaku przetrzy.
 260 L. Dat mella post bella.
 L. Skata między gładkami.
 261 L. Nis me pathe ferrent.
 L. Stoi ce namalowane wschodzące
 262 L. Ku Potudniowi dopielcające.
 L. Prius delectat, mox uris.

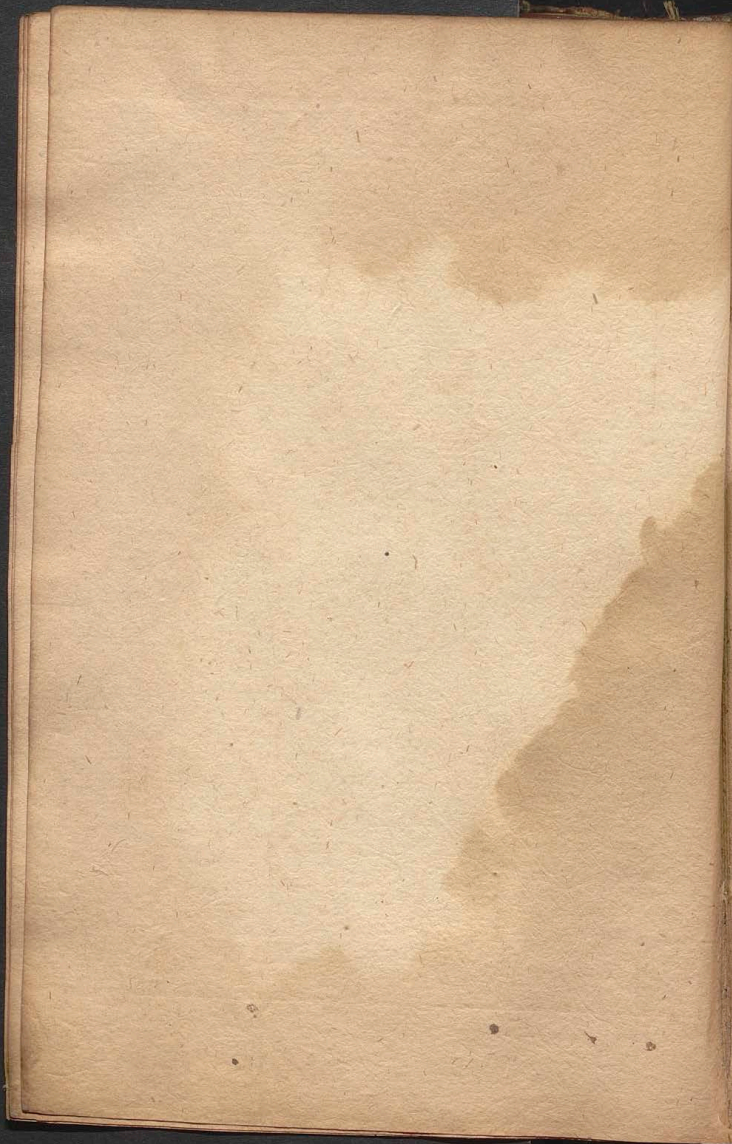

Wiadomości Lebranych
w tej Książce, Rzeki
Cielawo.

Historye.

A. A. A.

Alcantus. - - -	n ^o 1mo
Achemenes. - - -	n ^o 2do
Achelous. - - -	n ^o 3tio
Acheron. - - -	n ^o 4to
Achilles. - - -	n ^o 5to
Aliontius. - - -	n ^o 6to.
Acrisius. - - -	n ^o 7mo
Acleon. - - -	n ^o 8vo
Aclonius. - - -	n ^o 9mo.
Aacus. - - -	n ^o 10mo
Aegon. - - -	n ^o 11mo
Aegerys. - - -	n ^o 12do
Aegius. - - -	n ^o 13tio
Aegisthus. - - -	n ^o 14to
Atracus. - - -	n ^o 15to
Aeculus. - - -	n ^o 16to
Aeculapius. - - -	n ^o 17mo.
Aegave. - - -	n ^o 18vo.
Aegis. - - -	n ^o 19no.
Aglaurol. - - -	n ^o 20mo.

Ajus.

Ajax - - -	n ^o	21mo
Ajax - - -	n ^o	22do
Alceste - - -	n ^o	23tio
Alcyda - - -	n ^o	24to
Alcyneon - - -	n ^o	25to
Alcmeon - - -	n ^o	26to
Alcion - - -	n ^o	27mo
Amaracus - -	n ^o	28vo
Amazones.	n ^o	29no
Amphiaraus.	n ^o	30mo
Anaxagoras	n ^o	31mo
Anastimander	n ^o	32do.
Andabatoris	n ^o	33tio
Andromeda -	n ^o	34to
Anteus2 - -	n ^o	35to
Antigone - -	n ^o	36to
Antimachus	n ^o	37mo
Anubis - - -	n ^o	38vo
Apis - - - -	n ^o	39no
Araëna - - -	n ^o	40mo
Aratus - - -	n ^o	41mo
Arctides - - -	n ^o	42do
Archimedes -	n ^o	43tio
Architas - -	n ^o	44to
Arctura - - -	n ^o	45to
Argo - - - -	n ^o	46to
Argus - - - -	n ^o	47mo.

Ariadna

<i>Triadna</i> - - -	n ^o	48vo
<i>Trimaspi</i> - -	n ^o	49no
<i>Tryon</i> - - -	n ^o	50mo
<i>Trysteus</i> - -	n ^o	51mo
<i>Trystippus</i>	n ^o	52do
<i>Trystoteles</i>	n ^o	53tio
<i>Trytaerxes</i>	n ^o	54to
<i>Tryfaltus</i> - -	n ^o	55to.
<i>Trytea</i> - - -	n ^o	56to
<i>Tryugia</i> - - -	n ^o	57mo.
<i>Trylum</i> - - -	n ^o	58vo.
<i>Trymas</i> - - -	n ^o	59no.
<i>Trylas</i> - - -	n ^o	60mo.
<i>Trylas</i> - - -	n ^o	61mo.
<i>Trylas</i> - - -	n ^o	62do
<i>Tryeus</i> - - -	n ^o	63tio
<i>Tryernus</i> - - -	n ^o	64to.

B. B. B.

Bajus. - - -	n ^o 1mo
Baucis. - - -	n ^o 2do
Belides. - - -	n ^o 3tio
Bellerophon - - -	n ^o 4to
Biblis - - -	n ^o 5to.
Biton - - -	n ^o 6to.
Blommies. - - -	n ^o 7mo.
Briareus - - -	n ^o 8vo.
Bubalus. - - -	n ^o 9no.

C. C. C.

Cacus - - -	n ^o 1mo
Cadmus. - - -	n ^o 2do
Caducifer. - - -	n ^o 3tio
Cayæ - - -	n ^o 4to
Camillus - - -	n ^o 5to.
Capaneus - - -	n ^o 6to
Caphareus - - -	n ^o 7mo.
Cassiope - - -	n ^o 8vo.
Castalliensis fons - - -	n ^o 9no.
Castor - - -	n ^o 10mo
Catana - - -	n ^o 11mo.

Carina

Carina - - -	n ^o 12do.
Cefeus - - -	n ^o 13tio
Cerberus - - -	n ^o 14to
Charon - - -	n ^o 15to
Charybdis - - -	n ^o 16to
Chimera - - -	n ^o 17mo
Chiron - - -	n ^o 18vo.
Cyres - - -	n ^o 19no
Cleantes - - -	n ^o 20mo
Cleopatra - - -	n ^o 21mo
Clelia - - -	n ^o 22do
Clitemnestra - - -	n ^o 23tio
Coaspis - - -	n ^o 24to
Cocleis - - -	n ^o 25to
Cocyus - - -	n ^o 26to
Coryolanus - - -	n ^o 27mo.
Crisus - - -	n ^o 28vo
Curius - - -	n ^o 29no.
Curtius - - -	n ^o 30mo.
Cyane - - -	n ^o 31mo
Cyaneus - - -	n ^o 32do
Cyclopes - - -	n ^o 33tio
Cynae - - -	n ^o 34to
Cynocephali - - -	n ^o 35to
Cyparissus - - -	n ^o 36to
Cyrenaeis - - -	n ^o 37mo
Cyrus - - -	n ^o 38vo
Cytis - - -	n ^o 39no.

D. D. D.

Dodalus - - -	n ^o 1 ^{mo}
Danaë - - -	n ^o 2 ^{do}
Dafne - - -	n ^o 3 ^{tio}
Dejanira - -	n ^o 4 ^{to} .
Democles - -	n ^o 5 ^{to} .
Democritus - -	n ^o 6 ^{to}
Demofoon - -	n ^o 7 ^{mo}
Demosthenes	n ^o 8 ^{vo}
Deucalion - -	n ^o 9 ^{no}
Dido - - -	n ^o 10 ^{mo}
Dyomedes - -	n ^o 11 ^{mo}
Dyomedes - -	n ^o 12 ^{do}
Dionisius - -	n ^o 13 ^{tio}
Dirce - - -	n ^o 14 ^{to}
Dodona - - -	n ^o 15 ^{to}
Dryades - - -	n ^o 16 ^{to}
Dryides - - -	n ^o 17 ^{mo} .
Dyrce - - -	n ^o 18 ^{vo} .

Elpenor - - -	N ^o 1 ^{mo}
Elysium - - -	N ^o 2 ^{do}
Empedocles - -	N ^o 3 ^{tio}
Encecladus - - -	N ^o 4 ^{to}
Endimion - -	N ^o 5 ^{to}
Epaminondas.	N ^o 6 ^{to}
Epimenides -	N ^o 7 ^{mo} .
Erebus - - -	N ^o 8 ^{vo} .
Erumbi - - -	N ^o 9 ^{no}
Erichonius -	N ^o 10 ^{mo}
Erigone - - -	N ^o 11 ^{mo}
Eryfile - - -	N ^o 12 ^{do}
Erisichon - -	N ^o 13 ^{tio}
Esedones - -	N ^o 14 ^{to}
Etcooles - - -	N ^o 15 ^{to}
Evadne - - -	N ^o 16 ^{to}
Eudoxus - - -	N ^o 17 ^{mo}
Eumenides - -	N ^o 18 ^{vo}
Eufrozene - -	N ^o 19 ^{no}
Eurippides - -	N ^o 20 ^{mo}
Euryalus - - -	N ^o 21 ^{mo}
Euridice - - -	N ^o 22 ^{do}
Eurytus - - -	N ^o 23 ^{tio}

P. F. F.

Paternus - - - n° 1mo
 Fabricius - - - n° 2do
 Polivi - - - n° 3tio
 Panon - - - n° 4to
 Peretius - - - n° 5to
 Purus - - - n° 6to.

P. P. P.

Pallas - - - n° 1mo
 Panges - - - n° 2do
 Panimedes - - n° 3tio
 Penetareth - - n° 4to
 Perius - - - n° 5to
 Peryon - - - n° 6to
 Petuli - - - n° 7mo
 Pinder - - - n° 8vo
 Porgias - - - n° 9mo
 Pracchi - - - n° 10mo
 Pradivus - - - n° 11mo
 Pryllus - - - n° 12do
 Puges - - - n° 13tio
 Pimnosophiste n° 14to.

H. H. H.

<i>Halcione</i> - - -	n ^o 1 ^{mo} .
<i>Hamadryades</i> -	n ^o 2 ^{do}
<i>Hannibal</i> - - -	n ^o 3 ^{tio}
<i>Harmonides</i> -	n ^o 4 ^{to}
<i>Harpalice</i> - - -	n ^o 5 ^{to}
<i>Harpe</i> - - - -	n ^o 6 ^{to}
<i>Harpia</i> - - -	n ^o 7 ^{mo}
<i>Hebe</i> - - - -	n ^o 8 ^{vo}
<i>Hecate</i> - - - -	n ^o 9 ^{no}
<i>Hecatombe</i> - -	n ^o 10 ^{mo}
<i>Hector</i> - - - -	n ^o 11 ^{mo}
<i>Hecuba</i> - - - -	n ^o 12 ^{do}
<i>Hegesias</i> - - -	n ^o 13 ^{tio}
<i>Helena</i> - - - -	n ^o 14 ^{to}
<i>Heliades</i> - - -	n ^o 15 ^{to}
<i>Helioabalus</i> -	n ^o 16 ^{to}
<i>Helle</i> - - - -	n ^o 17 ^{mo}
<i>Heracles</i> - - -	n ^o 18 ^{vo}
<i>Hermione</i> - - -	n ^o 19 ^{no}
<i>Hermione</i> - - -	n ^o 20 ^{mo}
<i>Hermus</i> - - - -	n ^o 21 ^{mo}
<i>Herostatus</i> -	n ^o 22 ^{do}
<i>Hesiodus</i> - - -	n ^o 23 ^{tio}
<i>Hesperides</i> - -	n ^o 24 ^{to}
<i>Herules</i> - - -	n ^o 25 ^{to}
<i>Hesperis</i> - - -	n ^o 26 ^{to}
<i>Hippo</i> - - - -	n ^o 27 ^{mo} .

Hippodamia

Hippocarnia	-	Nº 28vo
Hippolitus	- -	Nº 29mo
Hirpi	- - -	Nº 30mo
Hiacinthus	-	Nº 31mo
Hybla	- - -	Nº 32do
Hymeneus	-	Nº 33tio
Hymettus	-	Nº 34to
Hircarnia	-	Nº 35to
Hidaspes	-	Nº 36to
Hyperion	- -	Nº 37mo
Hyperborei	- -	Nº 38vo
Homerus	- - -	Nº 39no
Italis	- - -	Nº 40mo

I. I. I.

Icarus	- - -	Nº 1mo
Icarus	- - -	Nº 2do
Ichneumon	-	Nº 3tio
Idomeneus	-	Nº 4to
Iliä	- - -	Nº 5to
Ino	- - -	Nº 6to
Iocasta	- -	Nº 7mo
Irus	- - -	Nº 8vo
Iuno	- - -	Nº 9no

Jupiter

Juppiter - - - n° 1mo
 Ixion - - - n° 11mo

S. C. L.

Labyrinthus - n° 1mo
 Lestrigones - - n° 2do
 Lemus. - - - n° 3^{tio}
 Lateranus - - n° 4to
 Lavinia - - - n° 5to
 Laurentum - - n° 6to
 Leander - - - n° 1mo
 Leearchus - - - n° 8vo
 Lemnos - - - n° 9no
 Leda - - - n° 10mo
 Lerna - - - n° 11mo
 Letho - - - n° 12do
 Leucothoe - - - n° 13^{tio}
 Lingones - - - n° 14to
 Lucina - - - n° 15to
 Lucretia - - - n° 16to
 Luperca - - - n° 17mo
 Lysaon - - - n° 18vo.

Lycopolis

Lycopolis . . . n° 19mo
 Lyander . . . n° 20mo
 Livippus . . . n° 21mo

M. M. M.

Meander . . . n° 1mo
 Menacles . . . n° 2do
 Menalus . . . n° 3do
 Menichei . . . n° 4to
 Marcion . . . n° 5to
 Marpefus . . . n° 6to
 Marsias . . . n° 7mo
 Matuta . . . n° 8vo
 Mavors . . . n° 9mo
 Mausolus . . . n° 10mo
 Medea . . . n° 11mo
 Medusa . . . n° 12do
 Megera . . . n° 13do
 Meleager . . . n° 14to
 Melite . . . n° 15to
 Menecaus . . . n° 16to
 Menecius . . . n° 17mo

Mercurius

Mercurius - - -	n ^o 18 ^{vo}
Midas - - -	n ^o 19 ^{no}
Milo - - -	n ^o 20 ^{mo}
Miltiades - -	n ^o 21 ^{mo}
Minerva - - -	n ^o 22 ^{do}
Minos - - -	n ^o 23 ^{tio}
Minotaurus	n ^o 24 ^{to}
Monychus - -	n ^o 25 ^{to}
Morpheus - -	n ^o 26 ^{to}
Mutius - - -	n ^o 27 ^{mo}
Myrrha - - -	n ^o 28 ^{vo}
Nimaleses -	n ^o 29 ^{no}
Mithridates -	n ^o 30 ^{mo}
Polorchus - -	n ^o 31 ^{mo} .

N. N. N.

Najades - - -	n ^o 1 ^{mo}
Napaeo - - -	n ^o 2 ^{do}
Narcissus - - -	n ^o 3 ^{tio}
Nasamonae - -	n ^o 4 ^{to}
Necropolis - - -	n ^o 5 ^{to}
Nemesis - - -	n ^o 6 ^{to}
Nestor - - -	n ^o 7 ^{mo} .
Niobe	

Niobe - - -	n ^o 8 ^{vo}
Nisus - - -	n ^o 9 ^{no}
Nisus - - -	n ^o 10 ^{mo}
Numa - - -	n ^o 11 ^{mo}
Numantia - -	n ^o 12 ^{do}
Nyctimene - -	n ^o 13 ^{tio}

O. O. O.

Oedippus - - -	n ^o 1 ^{mo}
Olympus - - -	n ^o 2 ^{do}
Orcus - - -	n ^o 3 ^{tio}
Orestes - - -	n ^o 4 ^{to}
Orpheus - - -	n ^o 5 ^{to}
Osiris - - -	n ^o 6 ^{to} .

P. P. P.

Pactolus - - -	n ^o 1 ^{mo}
Pactum - - -	n ^o 2 ^{do}
Palamon - - -	n ^o 3 ^{tio}
Pales - - -	n ^o 4 ^{to}

Pallus

<i>Palici</i> - - -	n ^o 5 ^{to}
<i>Palinurus</i> - -	n ^o 6 ^{to}
<i>Pan</i> - - - -	n ^o 7 ^{mo}
<i>Pandora</i> - -	n ^o 8 ^{vo}
<i>Parce</i> - - -	n ^o 9 ^{no}
<i>Paris</i> - - -	n ^o 10 ^{mo}
<i>Parrhasius</i> - -	n ^o 11 ^{mo}
<i>Pasiphaë</i> - -	n ^o 12 ^{do}
<i>Pasithea</i> - -	n ^o 13 ^{tio}
<i>Patara</i> - - -	n ^o 14 ^{to}
<i>Patmos</i> - - -	n ^o 15 ^{to}
<i>Patre</i> - - -	n ^o 16 ^{to}
<i>Pegasus</i> - -	n ^o 17 ^{mo}
<i>Peleeus</i> - - -	n ^o 18 ^{vo}
<i>Pella</i> - - - -	n ^o 19 ^{no}
<i>Pelops</i> - - - -	n ^o 20 ^{mo}
<i>Penelope</i> - -	n ^o 20 ^{mo}
<i>Pentapolis</i> -	n ^o 21 ^{mo}
<i>Pentheus</i> - -	n ^o 22 ^{do}
<i>Perillus</i> - - -	n ^o 23 ^{tio}
<i>Perseus</i> - - -	n ^o 24 ^{to}
<i>Petrea</i> - - - -	n ^o 25 ^{to}
<i>Phaedra</i> - - -	n ^o 26 ^{to}
<i>Phereides</i> - -	n ^o 27 ^{mo}
<i>Philadelphus</i> -	n ^o 28 ^{vo}
<i>Philomela</i> - -	n ^o 29 ^{no}
<i>Phineus</i> - - -	n ^o 30 ^{mo}
<i>Phemon</i> - - -	n ^o 31 ^{mo}

Phræates

Phraotes - - -	n ^o 32do
Phyllis - - -	n ^o 33tio
Picus - - -	n ^o 34to
Policrates - -	n ^o 35to
Poliphemus - -	n ^o 36to
Praxiteles - -	n ^o 37mo
Priamus - - -	n ^o 38vo
Priapus - - -	n ^o 39no
Procris - - -	n ^o 40mo
Proetus - - -	n ^o 41mo
Prometheus - -	n ^o 42do
Protheus - - -	n ^o 43tio
Pyramides - -	n ^o 44to
Pyramus - - -	n ^o 45to
Pyreneus - - -	n ^o 46to
Pyrgoteles - -	n ^o 47mo
Pyrodes - - -	n ^o 48vo
Pythagoras - -	n ^o 49no
Pythou - - -	n ^o 50mo.

R. R. R.

Remus - - -	n ^o 1 ^{mo}
Rhadamanthus	n ^o 2 ^{do}
Rhannusia -	n ^o 3 ^{tio}
Rodras - - -	n ^o 4 ^{to}
Rubicon - - -	n ^o 5 ^{to} .

S. S. S.

Sabla - - -	n ^o 1 ^{mo}
Sabini - - -	n ^o 2 ^{do}
Sacra via - - -	n ^o 3 ^{tio}
Saguntus - - -	n ^o 4 ^{to}
Salacon - - -	n ^o 5 ^{to}
Salij - - -	n ^o 6 ^{to}
Salmacis - - -	n ^o 7 ^{mo}
Samnites - - -	n ^o 8 ^{vo}
Sappho - - -	n ^o 9 ^{no}
Sardanapalus	n ^o 10 ^{mo}
Satyrj - - -	n ^o 11 ^{mo}
Savola - - -	n ^o 12 ^{do}
Siron - - -	n ^o 13 ^{tio}
Seylla - - -	n ^o 14 ^{to}
Semele - - -	n ^o 15 ^{to}
Semiramis - -	n ^o 16 ^{to}

Seres.

Seres - - -	n ^o 17mo.
Sybilla - - -	n ^o 18vo
Sydon - - -	n ^o 19no
Syler - - -	n ^o 20mo
Simonides -	n ^o 21mo
Sina - - -	n ^o 22do
Sirenes - - -	n ^o 23lio
Sirius - - -	n ^o 24to
Sisiphus - - -	n ^o 25to
Smilax - - -	n ^o 26to
Socrates - - -	n ^o 27mo
Solon - - -	n ^o 28vo
Stentor - - -	n ^o 29no
Sparthacus -	n ^o 30mo
Spina - = =	n ^o 31mo
Stymphalus -	n ^o 32do
Styx - - -	n ^o 33lio
Sybaris - - -	n ^o 34to
Sylla - - -	n ^o 35to
Sylvanus - - -	n ^o 36to
Symplegades -	n ^o 37mo
Syracusa - - -	n ^o 38vo
Syrtes - - -	n ^o 39no
Saturnus - -	n ^o 40mo.

Denarus - - -	n ^o 1 ^{mo}
Dagus - - -	n ^o 2 ^{do}
Delapsius - - -	n ^o 3 ^{tio}
Dantalus - - -	n ^o 4 ^{to}
Dartarus - - -	n ^o 5 ^{to}
Delemus - - -	n ^o 6 ^{to}
Delephus - - -	n ^o 7 ^{mo}
Disiphone - - -	n ^o 8 ^{vo}
Deutates - - -	n ^o 9 ^{no}
Dhales - - -	n ^o 10 ^{mo}
Dhamiras - - -	n ^o 11 ^{mo}
Dhebe - - -	n ^o 12 ^{do}
Dhemis - - -	n ^o 13 ^{tio}
Dhemistocles	n ^o 14 ^{to}
Dhersites - - -	n ^o 15 ^{to}
Dhesus. - - -	n ^o 16 ^{to}
Dhrasimemus	n ^o 17 ^{mo}
Dhrasybulus	n ^o 18 ^{vo}
Dhiestes - - -	n ^o 19 ^{no}
Dygrie - - -	n ^o 20 ^{mo}
Dilos - - -	n ^o 21 ^{mo}
Diresias - - -	n ^o 22 ^{do}
Dithonus - - -	n ^o 23 ^{tio}
Dityus - - -	n ^o 24 ^{to}
Dotmyris - - -	n ^o 25 ^{to}
Driptolemus - -	n ^o 26 ^{to}
Driton. - - -	n ^o 27 ^{mo}

Dellus

Pullus	- - -	n ^o 28 ^{vo}
Purpura	- - -	n ^o 29 ^{no}
Pydeus	- - -	n ^o 30 ^{mo}
Pyrus	- - -	n ^o 31 ^{mo}
Pyphon	- - -	n ^o 32 ^{do}

Z. V. Z.

Varcones	- -	n ^o 1 ^{mo}
Venapum	- -	n ^o 2 ^{do}
Venus	- -	n ^o 3 ^{tio}
Vertumnus	- -	n ^o 4 ^{to}
Vesuvius	- -	n ^o 5 ^{to}
Vitruvius	- -	n ^o 6 ^{to}
Ulysses	- -	n ^o 7 ^{mo}
Uberta	- -	n ^o 8 ^{vo}
Vulcanus	- -	n ^o 9 ^{no}
Vulcanides	- -	n ^o 10 ^{mo}

X X X.

Xanthij - - - n° 1mo
 Xenocrates - - - n° 2do
 Xenophanes - - - n° 3^{tio}
 Xenophon - - - n° 4to
 Xerxes. - - - n° 5to

F. F. F.

Faber - - - n° 1mo
 Feno - - - n° 2do
 Feusis - - - n° 3^{tio}
 Foilus - - - n° 4to
 Fopyrus - - - n° 5to.

SENZENCZE

B. B. B.

- Bog ci to nadgrodzi n°. 1.
 Bog nie rychło, ale
 dobrze Garze. v.
 Do czasu Dzbanu. n°. 2.
 Bog Swiadek. . . . n°. 3.
 Bog tak chciał. . . . n°. 4.
 Bog wszystko widzi
 v. Szydło w worze. n°. 5.
 Bucino à wpięty Limno n°. 6.
 By najlepszy musi
 się, rozniewać - n°. 7.
 By się, Cepy stało. - n°. 8.
 Bydź Cozienawozie
 v. Do czasu Dzban. n°. 9.
 Był dziw. . . . n°. 10.
 Bywa pod wozem, Oto
 bywa na wozie. - n°. 11.

C C. C.

- Checiata by Duszadójaju n°. 1.
 Chcącemu nie ma i nie
 nie podobne. . . . n°. 2.
 Chcący Zepsować naprawi
 Chcący naprawić Zepsat. n°. 3.
 Cheiety à Smięty. . . . n°. 4.
 Chleb zwołą à zabrają n°. 5.

Chlebem

- Chleba mi dajże - - - - - № 6.
 Chłopa w horze nie mierzać - - - - - № 7
 Choć nie ma szpień, nie dy nie po - - - - -
 Chwaję niedy - - - - - № 8
 Chwoba cnoty nie traci. - - - - - № 9
 Chudy pachotek lepiej siema
 niż Pan. v. Łalemy niedy - - - - - № 10
 Chci nie ma - - - - -
 Chwata luzdego wzbudzi. - - - - - № 11
 Chwał Pana iak może? - - - - - № 12
 Chwali burza i niego. - - - - - № 13.
 Cicha woda brzegi robie - - - - - № 14
 Cnota gruntu: wiewy waży
 niż Klachetwa - - - - - № 15
 Cnota sama sobie Łyskim.
 sama sie ptaci - - - - - № 16.
 Co Bóg dat to w łobiatu
 v. Łałymy kwiata. - - - - - № 17
 Co by rad widział tomowi.
 v. Obietnica Stupie: - - - - - № 18
 Co dom ma proste - - - - - № 19
 Co słowa to rozum - - - - - № 20
 Co łogo cłolega nikt tegoni cłaje. № 21
 Co musze poradzić - - - - - № 22.
 Co nagle to Łe. v. Łosi pretlowznu. № 23.
 Co sie było unosi to tyso Łginie
 v. Czego się nowa: - - - - - № 24

- Co si medko wznieci niedlugo swieci. n° 25.
 Co wustach to woczu v dlu eto - n° 26
 Co z oczu to z serca czego obomi: n° 27
 Co z Pan Panu uetyhi: - n° 28
 Caczkiem dzieci tagodien - n° 29
 Czas ptaci czas daci - n° 30.
 Czas potemu - - - n° 31
 Cza wprzetylo p suie odpueni - n° 32
 Cza wprzetylo pugi dsi. - n° 33.
 Czego narbard zrey zabazui - n° 34.
 Czego niewyprosyt niewydrzeft. n° 35
 Czego obk nie wizeri tego.
 Seren nie zat - - - n° 36.
 Czego si ruwa schorupka na
 dyje tym narborowic daci. n° 37.

DDD.

- Datcho luvy zygica - - - n° 1
 Dano luv w grzede aon
 che woczy - - - n° 2
 Dla kompanij dat si u ni
 mace obwieci - - - n° 3.
 Dla si eweli sosuieca niemjay - n° 4.
 Dluzy si zte niz dobre pame - n° 5
 Dmucha na zimne spady
 wpry si na ulu opie. - n° 6.

Dobrym

- Do czasu Dżban wodę nosi
 aż się urwie — — — — — № 7
 Do zwyczaju to należy
 Zwyczaj Druga natura — — — — — № 8.
 Dobra barwa w Czapce.
 a stoma w Chomacie. — — — — — № 9
 Dobra wola straża wężach — — — — — № 10.
 Dobry bruch napr. wuch — — — — — № 11
 Duchrapai więcej przynaj
 mniej liżniewe. — — — — — № 12
 Dwie do żywego dacie
 nie z dąglem — — — — — № 13.
 Dobra ze swego uchueje. — — — — — № 14
 Do tem lepiej — — — — — № 15.
 Dobre i Schazstwo lepiej — — — — — № 16
 Dopiero mu Ona kiedy
 Wzi' do Pa — — — — — № 17.
 Drugo August lubo Stugo
 przed — — — — — № 18
 Dwaraż dacie do przed
 do dacie — — — — — № 19
 Dwie ma Panom tu
 Eye nie podobna — — — — — № 20
 F F F

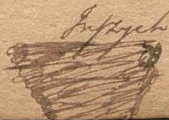
Baluje niebezpieczno bywają n. 1
 Farbowane to Lisy — n. 2
 Figa w hiszpi pokazywai n. 3.
 Front figlue — — n. 4
 Hasła to umnie v nie w. — n. 5
 Hu na fru Bru na bu. — n. 6
 Trze z niego nie chorzomy v
 chorzomy os trze lony — n. 7
 Hurman ulguszy Inz w w przy
 rugu. Agdy pyz oca przy
 szaguzy karnoga — n. 8.
 G G G G

Gada ci ta no ale do la zai n. 1
 v Galsu wopowae — n. 2
 Dzie wielki grzeby nio
 go nie le rka — n. 3
 Stupie mu trzeba wybaczci n. 4.
 Goli Pan Bog bez mgoty. — n. 5
 Gory w truch niz sama bieda. — n. 6
 Grzechowy to wiec hee — n. 7
 Grzeby etel z niego — n. 8
 H H H.
 Hamie a nie ma nie — n. 9
 I I I

Teulier.

- I culuer ni przyei. — N° 1
 I ja waz lubie przydam. N° 2
 I hon niedwie niewyskory N° 3.
 I przytopy przy z tymi N° 4
 I przytopy przy z tymi N° 4
 I niewinne mu w przywom
 nym dostanie w Przyete N° 5
 I bostwo pusi ludy Bog dopuści N° 6.
 I miu y nies miu — N° 7
 I ah ple z ho tem — N° 8
 I ah z le sah z le — N° 9
 I ah z le mi enia — N° 10
 I ah zwozocher niedogo
 dzisz v. nie ty lary — N° 11
 I ah by brzech nie umiat
 z chryz. v. Owicelha — N° 12
 I ah Pan sahi lram — N° 13.
 I ah sobie porucelk sah sa
 w zpi sz — N° 14.
 I elen w Drugiego — N° 15.
 I elna bieda niedolue dy — N° 16
 I elnemu wrytu goleni
 gie mu brzytwy nie chod
 eke siwy etc — 17.
 I elnosc Drugiego nie chod
 do Drugiego — N° 18.

Infyżek nauczaui samie niedziatui N.º 19
Jutro wiezy ch to — — — N.º 20.

© K K K.

- Kam sen na mieyscu obzask. N.º 1
Kazda lizka swoy ozon chwali N.º 2
Kazdy co infzego tubi — — N.º 3.
Kazdy ma conoweg, przynae N.º 4
Kazdy ma swej mola — N.º 5
ten lity ma swore ale — N.º 6.
Kiedy ma byi lewasno niek N.º 7
be dzi sak oet — — —
Kiedy ma z dchoy deye polez N.º 8
Kiedy na niedziatui gaterka
spelnia somnety o talow dyb. N.º 9
Kiedy dleska byz Lewelien
bos v Lewelien — — — N.º 10.
Kiedy reichtop. przepoisi nie
szuka w Klebi osci — N.º 11.
Kiedy soua zlobu zuei wy
Lay lata niz jast rzy — N.º 12
Kiedy trwaga dolo Doga — N.º 13
Kline kline wybie — N.º 14
Kline m mu tego zyto
wy nie wybojesz — — — N.º 15

Kviet

Kociel ganeuwi przyszanu
v niemowuym sobie Łabu. N. 16.

Kogo Bog bochu tego bi
czyli m podci nu — N. 17

ten cztery nogi ma a przeni
Szwam kusi v kady ma ale. N. 18

Kosce mu w garde stanę
v wythne mu — N. 19

Kota z a Liza pręda N. 20.

Kowal niulhuie cęgonu
kura niedata — N. 21

Kto pod nim dołhi łopie
ten sam wnie w psacu — N. 22

Kto sie ray bardziej opia
nie ten zdrade gołbie — N. 23.

Kto w piecu legu ten drugi
go ożgiem tręga v N. 24

Kwasnie też były chęniech: N. 25

Kuflowy Łaculch v Wołdy N. 26.

LLLL

Łeno glay łbckie pra uderz N. 1

Łagodne mowa inuudne na

mdwa v Łasomowca v do bracy 2

Łagodne ciwicy w łowu 2 N. 3.

Łabomy

- Laliomy nigdy nie ma w
 Lot karda by etc — — — N° 4.
 Lcharstwo na pysznego
 niedba nic o niego. — — — N° 5.
 Lepiej nawrócić niż wagać w chęć
 czy Lepiej waić w lub Lych — — — N° 6.
 Lepiej ca o brzońdka wścieć
 niżli być — — — — — N° 7.
 Lepiej Bog brzońdka w gorze
 niżli być etc — — — — — N° 8.
 Lepiej być niżli być — — — — — N° 9.
 Lepiej być niżli być — — — — — N° 10.
 Lepiej być niżli być — — — — — N° 11.
 Lepiej być niżli być — — — — — N° 12.

M M M

- Miedzy z kazdym sie zgodzi N° 1
 Mial być kuwasno w chęć
 ma być kuwasno w Lepiej — — — N° 2.
 Mial być wale w Wola dobra N° 3.
 Mial być z Loda Lych w wale
 ca a w ichim nie — — — — — N° 4.
 Mial być Lych wale — — — — — N° 5.
 Mial być wale wale — — — — — N° 6.
 Mial być Lych wale — — — — — N° 7.
 Mial być wale — — — — — N° 8.

miedzy

- Me Dzy Drzwi palca niewyglę N° 01
 Mnież nim gorzej i barkejt
 wpytanie go zbej i zupz - N° 09
 Mnież nim me Dzy ubesie
 Cicha wod ete - N° 10.
 Mnież g łowe nie przybyesz v S Dwy N° 11.
 N N N N.
 Na łoge przy mowba v niemow
 my v Inflych - - - N° 12
 Napochy to Drzewy boży i ha
 cke v ne ubo gęps - - N° 13.
 Naschytan nasłepse - N° 14.
 Nasce sie lepiez v lepiez nacz. N° 15
 Nałbogie wpytanie lepiez v nepochyt. N° 16
 Na w Dzwana v Lany czay v do. N° 17
 Lw ze kęps - - - N° 17
 Nałbickie dacie pęstwie wpyt. N° 18
 Nałbickie dacie pęstwie wpyt. N° 19
 Nałbickie dacie pęstwie wpyt. N° 20
 Nałbickie dacie pęstwie wpyt. N° 21
 Nałbickie dacie pęstwie wpyt. N° 22
 Nałbickie dacie pęstwie wpyt. N° 23.

2. Niebe Drużba sego ludu was — n.º 24.
 3. Nieby a nieglasz v nieglaf — n.º 25.
 4. Niechce dyshodny — n.º 26.
 5. Nie de Korda — — n.º 27.
 6. Nie do smiechu miserat — n.º 28.
 7. Nie frany sobie maty upu — n.º 29.
 8. Nie gabe wojowaci — —
 9. Nie lezdy bez — — n.º 30.
 10. Nie glasz a nie by — n.º 31.
 11. Nie jina nas matygonidat — n.º 32.
 12. Nie jednemu sego nie zachu —
 13. Nie lezdy — — n.º 33.
 14. Nie lezdomu lezno ho Bog dat — n.º 34.
 15. Nie lezdy lez a co was mi trze — n.º 35.
 16. Nie lezdy lan co mu mowici — n.º 36.
 17. Nie chyer ake Pater — n.º 37.
 18. Nie lez wogien nie zgo —
 19. Nie lez v o se z mafd — n.º 38.
 20. Nie musz dy m brz lne — n.º 39.
 21. Nie musz nic takiego zby —
 22. Nie obre niuys — n.º 40.
 23. Nie musz si z dworem v ostroini — 41.

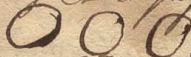
nie more

- Nie mów bup iak przeświadc N. 42
 Nie mówmy sobie Łabu v hwa N. 43.
 Nie byty bys ty ch puz v i to N. 44.
 nie d me ni
 Nie pody may se i apstu lega N. 45
 wey! Podu
 Nie pomoze wonie aepenia
 len howi my dō v howatow N. 46.
 Nie pomoze umartemu aedid N. 47
 Nie pory wey se lothu na niedw. N. 48
 Nie przed tym to by do — N. 49
 Nie proklew by to — — N. 50
 Nie rycht ale dobre — N. 51
 Nie rycht m se prost rzezt — N. 52
 Nie i h n puz owie com wode N. 53.
 Nie tak btrafny drabot — N. 54.
 Jak go m ad ued —
 Nie ty aeny v wiatne uetly
 v kusze kofelch v sab dworode N. 55.
 Nie ule dlee tego — — N. 56
 Nie p m o s z me wy blegasz me N. 57.
 Nie wie ty z az prdy mli tyt — N. 58
 Nie wie d m o s c Trzech mierzyn N. 59
 Nie wie d e i talich btyla — N. 60.

- Miwola drew rebae nawiady n.º 61
 Miwotytho Złoto cossie wcei n.º 62
 Miwola z uradow Zbudowan n.º 63
 Miwola z Labie — — n.º 64
 Moga z noga z Chyly et — n.º 65.

- Obietnica Stupieniu nadoi n.º 1
 Obiecyany z Orzechy — n.º 2
 Obiecyany kiedwatycia k pocke n.º 3.
 Oby Lw przednie z Pouchy et n.º 4
 Oby same tyllho chea — n.º 5
 Oby Lw dorkemylcha z Lawizi n.º 6
 Oby Lw z Lawizi — — n.º 7
 Oby Lw z Lawizi — — n.º 8
 Oby Lw z Lawizi — — n.º 9
 Oby Lw z Lawizi — — n.º 10
 Oby Lw z Lawizi — — n.º 11
 Oby Lw z Lawizi — — n.º 12
 Oby Lw z Lawizi — — n.º 13
 Oby Lw z Lawizi — — n.º 14
 Oby Lw z Lawizi — — n.º 15

Otoż maś ciego chęć z szubst. N° 16.

Otrzymajcie dyktę przy d. 17
nowy ar. 17 N° 17

Owczarstwo atrysa celi
Baran v. Wsiedle pokosa v. N° 19

P. P. P.

Lapka z rozy trawie z brzo - N° 1

Panie By hato - - - - - N° 2

Panie Bogaby przedat v. Zotta
rzut by w. 1 - - - - - N° 3.

Lampke Laska napstry m. 16
nu si. 10. v. Laska Lampka N° 4.

Lampke prozba. 10. 1. 2. 3. 4. 5. 6. N° 5

Pa. turki. schowac - - - - - N° 6

P. Dziwiatr. v. m. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. N° 7

P. Dziwi. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. N° 8

P. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. N° 9

By. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. N° 10.

P. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. N° 11.

P. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. N° 12.

P. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. N° 13

P. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. N° 14

P. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. N° 15.

- Po chlebstwo gorste ni zel' traw' na N° 16
 Pożer salsopozac ale sionodzi ind nos. 17
 Pożer nay traw' na — N° 18
 Po de rurek zale smil' zinch na
 cji zale traw' — N° 19
 Pożer lepuj gij pralesowdji traw' N° 20
 Pożer zale mu z gij, ożer miewi
 zemu w zale gij z zale — N° 21
 Pożer nej gij zale miewi — N° 22
 Pożer dwoj — — — N° 23
 Pożer zemu zale um ardemu ludi. N° 24
 Pożer wazek na wadymalobieru N° 25
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 26
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 27
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 28
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 29
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 30
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 31
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 32
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 33
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 34
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 35
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 36
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 37
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 38
 Pożer zale zale wadymalobieru N° 39

Przedwzięty wypiekanie i nie mówiący n. 40.

Przerobienie i przesłabienie — n. 41

Przerobienie i przesłabienie — n. 42

Przerobienie — n. 43

Przerobienie i przesłabienie — n. 44

Przerobienie do nieba — n. 45

Przerobienie i przesłabienie — n. 46

Przerobienie w obłądzenie i przesłabienie — n. 47

Przerobienie do nieba i przesłabienie — n. 48

Przerobienie i przesłabienie — n. 49

Przerobienie i przesłabienie — n. 50

Przerobienie i przesłabienie — n. 51

Przerobienie i przesłabienie — n. 52

Przerobienie i przesłabienie — n. 53

Przerobienie i przesłabienie — n. 54

Przerobienie i przesłabienie — n. 55

Przerobienie i przesłabienie — n. 56

Przerobienie i przesłabienie — n. 57

Przerobienie i przesłabienie — n. 58

Przerobienie i przesłabienie — n. 59

Przerobienie i przesłabienie — n. 60

Przerobienie i przesłabienie — n. 61

Przerobienie i przesłabienie — n. 62

Przerobienie i przesłabienie — n. 63

Przerobienie i przesłabienie — n. 64

Przerobienie i przesłabienie — n. 65

Przerobienie i przesłabienie — n. 66

Przerobienie i przesłabienie — n. 67

R R R R

Rad Le Tupa Le Ladao — — N: 1

Rad go dy drug raz go dy —

niech w se Ladao — — N: 2

Rad porok w se nog Le Duga
ci popro wci — — N: 3

Recha wa sobie nie de uowae — N: 4

Le zolut v uowa Lny — — N: 5

Lo zbrigt z se Lotta trudo
ka morow — — — N: 6

S S S S

Sam nie wie cego mu sie chce — N: 1

Sam bys nie bys ty byt v jstet
nauu Le et — — N: 2

Sam sobie nie wie cego se chce v
y wie cego et — — N: 3

Samopus blachae uichu Dzu — N: 4

Samu se do bre chwali — — N: 5

Samu se do oboie mehe woby — N: 6

Seni ne ftopue — — — N: 7

Seny t a ne Duz v nie le dy
le w et — — — N: 8

Siem ne nie wylunij v sawy — N: 9

Site itego Dusa nie le neg — N: 10

- Noche pamietae co było gorsze
 Cierpieć — — — — — N° 11
 Stawie pływkiem wybiega — — — — — N° 12
 w ołtarzu wrażeń — — — — — N° 13
 Kuchnia mi była — — — — — N° 14
 Słyszy lędy prawa wonie — — — — — N° 15
 Wieści się chce mu do ptać — — — — — N° 16
 Smerci ser mi n nie przysłało
 my z Ale się umodzi — — — — — N° 17
 Smieć a chęć tyłko chęć — — — — — N° 18
 Sobie to sniegu i blizka — — — — — N° 19
 na swe luto — — — — — N° 20
 Sprawiedliwa lędy nie ma
 wna prożę rule — — — — — N° 21
 Sprawiedliwa wygraci — — — — — N° 22
 Kawa to dzieje — — — — — N° 23
 Stary a głąpi — — — — — N° 24
 Stary lędy nie puka — — — — — N° 25
 Stary popraw — — — — — N° 26
 Stawie tego bog strzeże i wie — — — — — N° 27
 Swoji przedzie młodych mi rze — — — — — N° 28
 Swoim dworom — — — — — N° 29
 Stawie mi mu miedzi wydrze — — — — — N° 30
 Stawie go nie pewne w nędze — — — — — N° 31
 Stawie wy bogi i dła młodych — — — — — N° 32

Kłose chwy nięte tui kony bręte
 ~ Jidnemu szęte gode - N° 30
 Kłose to lary - - - N° 31
 Kłuba lepy - - - N° 32
 Kłoto sie w Worke ni kłuj - N° 33.

Kłoto z kłim ~ Jedne to bępa - N° 1
 Kłoney bręte wy sie chwyte N° 2
 Kłoto ~ wett le wett ~ Jidnem: N° 3.
 Kłoto to niedobre - - - N° 4
 Kłoto sie sals lepy laree dia mo N° 5
 Kłopotowe rędy lepy ~
 lepy na kłote - - - N° 6
 Kłoto mu sie w Orzech - - - N° 7
 Kłopotowe nie daję prępa - N° 8
 Kłoty mam z Jęz węd - - - N° 9
 Kłoty domie szępa ~ Kłoty tobie
 garwa - - - N° 10

UUUU

Ubożemu pis lare ~ napochy le ~
 nuubogę ~ Pieżmu etc N° 1
 Ubożę ale che dogo - - - N° 2
 Umie le P. mat le pęie - - - N° 3
 Umie le wole nie chęte ~
 wole umie - - - N° 4.

Upisane

Urie die re prole put (Cady)

Dien v. vryheid N. 5

Ubra p'ny [21] wach

the young of the
side of the row — No 6

www

Wobanbury Lake Truly are

mei Doctor Eyewerthy - N. H.

Wo Ah Lya' chd wube me

For pro 2ndus — — — — —

Wieliczka 1890

neg 9x etc etc 8

West Laver & Co Ltd.

N. 4

Wiednervier 2795 bayre

Edinburgh 24th Dec 1840

With'cho wany Pity de

iel adnang ~ Dineyie etc No 6
no 4

Willelm Grae Opertone - N. 9

W. Au more Guier von

now: Orca — 2-40

Volk, um zu nützen um

nie wola - Ziemniaki młode. 16.9

Again 1/2 in the clermont No 10.
the 1/2 — — — — —

1872

- Entodym powoli przeba — № 3.
 Entode Lu prawoi i woi — № 4
 cenne etc. —
 Entode Lubigae ztemu — № 5
 Luszcz etc. —
 Entode ch piewowice chleb — № 6
 potrzeba —
 Entode z Lubigae Lepiej — № 7
 Powoli —
 Entode Geciora lile chie wygnie — № 8
 kaczon —
 Entode z Lubigae ztemu — № 9
 w Entode w odty zha —
 Entode ry nie me i serceni — № 10.
 — Chłupie —
 Entode machowoi mury — № 11
 — na stroie — № 12
 Entode gnyzły wopuete — № 13.
 nie luy play —
 Entode ty inu ode drzwi to — № 14.
 of dorem — № 15
 Entode wybranie —
 Entode piosciad w Caple — № 16
 samu ni —
 Entode Dobrowai naprawi — № 17
 Dobrowai w Leciowa opowa

Le nabys qui sept hwaie N.º 10

L'ym pte de la main de bregz
Leveux — N° 19

28 Dieja Same Angueuz

Ag. dubia a samolietii - № 20

Capitaine de ——— N.º 24

27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547

2 chowany — — — — — N: 22
 Lwyc. Bay Dmęgi natura ~ do
 Lwyc. Bay — — — — — N: 23

WERSZE

B B B

A Bug day by the water — N. 1

Bohlyou meind — N° 2

Bože, da mi u dobroj stvari. N. S.

Be me igno i — p.º 4

a Bog mnie wysłuchaj — N: 5

Boż nieynchle ale dobrze!

Gen. Dr. Felsen — N. O.

Reg. chr. ad ch. — — — B. 7

- Byg tali chciat — N° 0
 Byg tego nie potra baci — N° 9
 Byg wstętho w dxi — N° 10
 Byg wstętho w dxi — N° 11
 Byg wstętho w dxi — N° 12
 Byg wstętho w dxi — N° 13
 Byg wstętho w dxi — N° 14
 Byg wstętho w dxi — N° 15
 Byg wstętho w dxi — N° 16
 Byg wstętho w dxi — N° 17
 Byg wstętho w dxi — N° 18
 Byg wstętho w dxi — N° 19
 Byg wstętho w dxi — N° 20
 Byg wstętho w dxi — N° 21
 Byg wstętho w dxi — N° 22
 Byg wstętho w dxi — N° 23

CCa

Byg wstętho w dxi — N° 1
 Byg wstętho w dxi — N° 2
 Byg wstętho w dxi — N° 3

- Chęć awansey z dyktu chęć N: 3
 Chleb mawiać lub dyktu chęć
 bywała pusdy N: 4
 Chleb z dołu z dobre wole N: 5
 Chleb mawiać z dołu N: 6
 Chleb mawiać z dołu z dołu N: 7
 Chłope w dołu nie mawiać N: 8
 Chmura w dołu N: 9
 Chęć w dołu z dołu z dołu z dołu N: 10
 Chęć w dołu z dołu z dołu z dołu N: 11
 Chęć w dołu z dołu z dołu z dołu N: 12
 Chęć w dołu z dołu z dołu z dołu N: 13
 Chęć w dołu z dołu z dołu z dołu N: 14
 Chęć w dołu z dołu z dołu z dołu N: 15
 Chęć w dołu z dołu z dołu z dołu N: 16
 Chęć w dołu z dołu z dołu z dołu N: 17
 Chęć w dołu z dołu z dołu z dołu N: 18
 Chęć w dołu z dołu z dołu z dołu N: 19
 Chęć w dołu z dołu z dołu z dołu N: 20

Prostacy

- Co bliwy bez to sci mogt
 by go nare — — — — — N° 21
 Co bide to bide iate to prozne
 niegsy migt wyne na dwore N° 22
 Co bog dat do iest — — — — — N° 23
 Co bogu to Bogu — — — — — N° 24
 Co chie to chym — — — — — N° 25
 Co dom ma proste — — — — — N° 26
 Co gte wa to ntu m — — — — — N° 27
 Co hogo dolega kyo mlst nie czy N° 28
 Co ile za stary nie chierpi — — — — — N° 29
 Co mupse to red chym — — — — — N° 31
 Co na gle to zla — Co ri pmt
 Co w zmici — — — — — N° 32
 Co w ystach to w sercu — Cho — — — — — N° 33
 Co Pan Panu uedym — — — — — N° 34
 Co do mi puerha mi latae — — — — — N° 35
 Co do proso oganice — — — — — N° 36
 Co pka na the Deyu gort — — — — —
 Co t puz ielle — — — — — N° 37
 Co wionu zmig — — — — — N° 38
 Co sptani edas kaci — — — — — N° 39
 Co spty nie iate wodu na mty m — — — — — N° 40

- Cies potemu — N. 41
 Cies wplytho odmieru pami
 ~ wplythosiu pleni ~ Laskien 42
 Cies wplytho pogrzi — 43
 Cies a dypat niasu dowply
 pley ~ a 2 da rze. — N. 44
 Cies naydondy Lake Lwie — N. 45
 Cies klesho a nioze a Astro
 Lnie 2 Pamiety — N. 46
 Cies nie wy pmi a pnie wy
 Drzecz — N. 47
 Cies alic newi 2i topwren
 nie kat ~ a 2000 to Leria N. 48
 Cies i nowa chorupha ne
 puzi tym na wta rze kze
 kze Lys ~ etc — N. 49
 Cies obre niety 2 2 2 2 2 2 2 2
 Gie ma na 2 2 2 2 2 2 2 2 N. 50
 Zeta kzin 2 — N. 51
 Bantoni 2i to pze 2 2 2 2 2 2 2 2 N. 52
 Cies mie 2 2 2 2 2 2 2 2 N. 53
 Cies co maff 2 2 2 2 2 2 2 2 N. 54
 Cies 2 2 2 2 2 2 2 2

DDT

- Domyshli sie ostatku — — N. 22
 Dopias swego nie moge — — N. 23
 Dopiero ty powiesz Bartelu — — Jesze
 to nie Amen — — N. 24
 Do się nie da ciebie wpechy — — N. 25
 Dostaniesz tam ci sie prawde — — N. 26
 Dobry mam ci stowa — — N. 27
 Drwa do twojego wozy w stopy — — N. 28
 Drwi stowa w rądy sobie chide — — N. 29
 Drze ma Panom i ty nie podo — — N. 30
 Dybie na Pałuszach — — N. 31

Ee Ee Ee
 Ezy iuz tak tego do wy — — N. 31
 Ezy ostrznie namy sie — — N. 32
 F F F F

- Familiant w Stachu — — N. 33
 Fobowany ich Lesow nie zna — — N. 34
 Futyndie w resztach — — N. 35
 Funt figline — — N. 36
 Francie sie i drugimi nie
 esau w Gryzie — — N. 37
 Fru na fru bruna br — — N. 38
 Fubasz Fubasz — — N. 39
 Furmanie bledowshiwadice napie
 Furi obadnie piskow dafshiwapi — — N. 40
 Furmanie wty ne woty Iny chod
 przyregu. Agdy pog dafmty po 9
 chod chod dafmty po 9

- Łatant wysnuć a no z łanno. łroczny N. 1
Łeżymie bdy ponowu piny łroczny N. 2
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 3
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 4
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 5
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 6
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 7
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 8
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 9
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 10
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 11
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 12
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 13
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 14
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 15
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 16
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 17
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 18
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 19
Łeżie wicku Łobtowu mta N. 20

Broch z kapuśki — — — — — No 22
Grynievina Travnicev noli gdowne No 23.
H H H

Statas wrzeph zrydyt — — — — — No 1
Hamuy od v n z m y o s k i e m y a r a d a 2
Havue a nie manui — — — — — No 3

Harmom w f y t l u i g o p o p a n f l u
= do s t a t u i n — — — — — No 4

Hefst Pryney pat nie w o t a
at u k t u y — — — — — No 5

Hystorya Arcyemny przy lu
f d u x y l u i w y p o l a — — — — — No 6
J J J J

Kyzy g d o s e — — — — — No 1

K bran by n d l o r n y c t p o w i d z i t No 2

Kake y nie kie z o m i n y m e m e No 3

Kaluer i e p r a y e — — — — — No 4

K e m a m r e e z g a r u b y m i e — — — — — No 5

Kia l a n c e z o g a n a m i e n y p a t — — — — — No 6

K e a m s o t o u n i a t h e e d y s — — — — — No 7

K n e y d e p o d y w a t y m l e c i n i e d e p o m i e No 8

K n e p r e y s a l i s b y s o p r o d y m a t — — — — — No 9

K n e w n i m e m u p r a y w i t n y m e r i
d o s t a n i e y p r a y w i t n y m — — — — — No 10

K o b t r o p u s c i h i e d y l o g d o p u s c i — — — — — No 11

K o n e i c z e n p r a w d e p o w i e — — — — — No 12

K o m i y m i e m i e — — — — — No 13
K o c e s h i e d y b y d e — — — — — No 14
K o c e s h i e d y b y d e — — — — — No 15

- Twierda y niewierda* — — — — — *ff. 16*
Jah ciele do dci na kupa — — — — — *ff. 17*
Byst nay bardziej za kawa — — — — — *ff. 18*
Jah na pieci rapce w warzonu — — — — — *ff. 19*
Jah nie ten zulu j. j. j. — — — — — *ff. 20*
Jah w piecu dom bogi kupa wlat *ff. 21*
Jah zupie na be dnu — — — — — *ff. 22*
Jah zle jah zle — — — — — *ff. 23*
Jah zha mie nia jah zle — — — — — *ff. 24*
Jah na graca jah p. taca — — — — — *ff. 25*
Jah by go na ture che go honu wlat *26*
Jah by brzech z lityc nie umiat — — — — — *ff. 27*
Owue zha nie etc — — — — — *ff. 28*
Jah nie w dle jah ci p. taca — — — — — *ff. 29*
Jah co zle go — — — — — *ff. 30*
Jah do jmu mowit i mui zlyt *ff. 31*
Jah na mien buendy nie u zlyt *ff. 32*
Jeden do sas a drugu do lusa *ff. 33*
Jeden do lusi drugu to z kawa — — — — — *ff. 34*
co j. j. j. — — — — — *ff. 35*
Jeden w dnu g. i. g. — — — — — *ff. 36*
Jeden briden nie do lusa — — — — — *ff. 37*
Jeden mu nie do po doba drugu mu — — — — — *ff. 38*
nie z jeden do lusi — — — — — *ff. 39*
Jeden mu zlyt do g. i. g. drugu mu — — — — — *ff. 40*
bratstwy nie che go z lityc *ff. 41*
Jeden porzuci drugu w lusi *ff. 42*

Jeszcze do nie Amen — — — — — 7. 30
 Jeszcze ty nie zezwamy — — — — — 7. 40
 He w drow na g dowie ty de w bratnie 7. 41
 In cze go bier dze ty zia ty i ty et 7. 42
 ~ Oze go nary bier dze — — — — — 7. 43
 In dale y w hie ty n drey drow — — — — — 7. 44
 In lito ces t w i e l l y to by wale psy 7. 45
 In p r e d e y ty n d p r e y ~ O d w i e l a 7. 46
 In f e l a to p r e d e ty n b y t o — — — — — 7. 46
 In f e l a t a n e z a n e t a m i n e d r e t a
 i e ~ r a h o g o e t — — — — — 7. 47
 In d e f r o w l i e p o c a t o w a n i e — — — — — 7. 48
 In k u i e t e l a t a n i e n i e b e d e 7. 49
 In k s e l y h o m a i — — — — — 7. 50
 In s t o n i e p r z e l e w i i ~ p r o p r o d e 7. 51
 In s t o n i e r y c h 8 — — — — — 7. 52

K K K K
 L o m i e n i a b y r u d z a t a l u m i e n i a b y
 L u p t a h a t r a k l e m n e — — — — — 7. 53
 M a r a n y l e p o t y ~ L u r i d o m y ~ d m u c h a 7. 54
 M a p l e n i e n a W r i t h i e t e d y — — — — — 7. 55
 M a z a t L a n m u s c a t d a n — — — — — 7. 56
 M a z e l a l u p t a c w o y o g o n c h w a h 7. 57
 M a z i a t z e l a m u t o b o y c z a c ~
 c z e s u u p u t n o w a i — — — — — 7. 58
 M i e d y c o p r z e g o l u b i ~ d w e n t o c 7. 59
 M i e d y l i n y t r a s w a y o b y d a y — — — — — 7. 60
 M i e d y m e c o n o w e y p r o k y d a n 7. 61

- każdy ma swoje molo — — — — — str. 20.
 Każdy ma swoje ale i swoje str. 21
 każdy ma swoje przyjaciela — — — — — str. 22
 każdy sobie brydziej i każdy ma
 swoje wódki i soba — — — — — str. 23.
 każdy ma swój miły wrony str. 24
 tak więc z babą i ohy — — — — — str. 25
 każdy się chce przebrać nie żale str. 25
 do Chłubi Oci — — — — — str. 25
 każdy sowa i koba nie wyżył str. 26
 nie żałuje str. 26
 każdy swojego do Boga — — — — — str. 27
 każdy swoje to nie żale Chociaż
 zgrzeszył — — — — — str. 28
 Kłim Kłimek w wybie — — — — — str. 29
 kłopoty w wybie — — — — — str. 30
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 31
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 32
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 33
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 34
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 35
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 36
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 37
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 38
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 39
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 40
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 41
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 42
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 43
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 44
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 45
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 46
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 47
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 48
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 49
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 50
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 51
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 52
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 53
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 54
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 55
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 56
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 57
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 58
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 59
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 60
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 61
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 62
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 63
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 64
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 65
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 66
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 67
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 68
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 69
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 70
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 71
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 72
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 73
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 74
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 75
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 76
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 77
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 78
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 79
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 80
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 81
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 82
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 83
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 84
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 85
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 86
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 87
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 88
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 89
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 90
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 91
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 92
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 93
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 94
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 95
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 96
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 97
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 98
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 99
 kłopoty w i kłopoty w — — — — — str. 100

Kto miłiły ze zwala — — — — — No 31

Kto mowney by ten lepszy — — — — — No 32

Kto nie chce do mu — — — — — No 33

Kto od strachu umiera temu niedużo — — — — — No 34

Kto puste słowa trzeba mu — — — — — No 35

Kto się o pieknie ten zdrajcę gotuje — — — — — No 36

Kto się wiodzie umierać — — — — — No 37

Kupcowy żałuje — — — — — No 38

L L L L

Lacney o tego nix o dobrego — — — — — No 1

Lagiedna mowa — — — — — No 2

Krasowowca — — — — — No 2

Lahomy nie nie me — — — — — No 3

Lament — — — — — No 4

Lamie sie — — — — — No 5

Las — — — — — No 6

Laska — — — — — No 6

Lodowiec — — — — — No 7

Ley — — — — — No 8

Ley — — — — — No 9

Ley — — — — — No 10

Ley — — — — — No 11

Ley — — — — — No 12

Ley — — — — — No 13

Ley — — — — — No 14

Ley — — — — — No 15

Ley — — — — — No 16

227
Lepšie chwata Bogu niż daci Boe ¹⁶ ¹⁷

Lepszy byt nieboski Zyl — ¹⁷

Lewch sie boi ludy wie he byw ¹⁰
ludy Pres he by et — ¹⁰

Lzy farbowane ze prawdziwe wyd ¹⁹
~ farbowane to — ¹⁹

Lzhe lusa drugim zgonie praga ²⁰
na radzi z Lom si — ²⁰

Lub zyl lub straci lepiej nasze ²¹

Ludzi na swiecie ita ale ci to radzi ²²

Ludz by w srodny — ²³

Lzy ci moie Polacy — ²⁴

M M M

Ma swoje na myśli i wbi z dw ¹

Ma on za cwe i wy stnie mu ²

Ma za wale i dobre wole i wole ³

Ma z a lzy — ⁴

Ma nego m i dwa ni komu ni rade ⁵

Ma no stawni i Hulbay i rade ⁶

Ma z mi powoli wo choc teraz ⁷

Ma re bo ci pze Ocie — ⁸

Ma rlung i powola i mi mo ⁹

Ma s ob i sam bys — ⁹

Ma ni i i tuczes wplytho i ¹⁰

wplytho na nie — ¹¹

Ma i z ni m polowa i z gordey — ¹²

Ma i z ni m polowa i z gordey — ¹²

Ma i z ni m polowa i z gordey — ¹³

Intodzy aleby wstępnego namby ~
produktu ~ ~ ~ ~ ~ 10.12

entirely new into dry ale exting

Intdy wiatr z p. d. wiatr — N. 16

Monte Zuytsemia mirmozu Zuyt
~ Swach n. scianu 179. 12

might bygone & ne praydige
Chothion

muji ruda ~ he muysiv syze - 10

Moxy Brainfleur — — — — — No. 20

Insai si fue jest mes au - - No 24

Mucha uver' smi a Bakt. Juvenis. Vv.

N.N.N.
nachdem so be'ordwazt
Lab Lph

Nafraunet do by muni h - go

Neukirchen d. 4. Dec.

Na puchy Le Drzewo z łozyska
cał a nie ubogiego — 176 4

Наименование и содержание
в. сам себе etc etc — М. Д.

Reid li chodte ve pue hoi wst W - 170 9

*Knie & proclivum in vly. luo
natura*

Radziwiłłowski miłośnik — 1700

Radzyska ulga tylni o tywli. H. 9
Napisał to H. 9

napisac by do whom it is - Pra
wda to etc etc

- Natura walle do la... walle - N. 1 223
- Nawa rly i vobri piwa - N. 12
- Ni cial ni wiozy - N. 13
- Nito po prawie i on, wymi...
Lawey - N. 14
- Ni umie Lbronnego ni m...
alla caebii - N. 15
- Niezym mie niezym p...
niezge tego nieo d...
pomme i wdzien bedu - N. 16
- Nelommu dobremu tego nie... - N. 17
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 18
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 19
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 20
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 21
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 22
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 23
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 24
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 25
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 26
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 27
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 28
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 29
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 30
- Niebezpiecznato ~ wielki...
dubel... do zelobu...
N. 31

- Nie jednemu nie tego zechce — Nr. 32
 Nie jednemu uderaku Pan bog dat — Nr. 33
 Nie luyem ale pathe — Nr. 34
 Nie męsz nie nie podobny — Nr. 35
 Nie męsz rzeź w Ostrożnie — Nr. 36
 Nie mow hup az przes łwieżę — Nr. 37
 Nie mow mi saba Labo — Nr. 38
 Nie odbity z dżuk v iut nie nie odmini — 40
 Nie patrzy to zochu v nie podobny — Nr. 41
 Nie podobna to v nieprawda — Nr. 42
 Nie podobny v iut zechu leżawego — Nr. 43
 Nie pomozę tle nie hepanie — Nr. 44
 Nie poryway nie hostu ni nie dżiwia — Nr. 45
 Nie pżele w aj to — Nr. 46
 Nie pżyz nay nie chce by nie pżyczono — Nr. 47
 Nie pżydał dobre — Nr. 48
 Nie pżydał ni postżęż — Nr. 49
 Nie pżydał tego swiżone — Nr. 50
 Nie stał z niego — Nr. 51
 Nie to i leste da naste — Nr. 52
 Nie to bryś mi w oczach — Nr. 53
 Nie twóży to gldowy w dżum — Nr. 54
 Nieubeżnie dżo — Nr. 55
 Nie umnie o bierady dżo — Nr. 56
 Nie uprosz nie wyptużę — Nr. 57
 Nie uprosz — Nr. 58

- nie wale nie takich bledu wala — № 59
nie wie na loty noge i sepi — № 60
nie wam bogu ta luga i niegdyz sah ju — № 61
nie wstajcie do tego co on mowi — № 62
nie wy i z dany przedewaty — № 63
nie wy i xupre i anon . Przyd . — № 64
nie wla zbez i tuzay brzdzi rozen — № 65
Lelwohy i u — — —
nie zaku i pue luegdy od bogu
i tuznigo i edy by i u mae — № 66.
nie zatusy go ma do zje — № 67
nie zaplomne tays do smierci — № 68
nie zara z lra hów zbudowane — № 69
nie zara z fabu — — — № 70
nie zasy piaz gniepli w popiele — № 71
nie zatusy i bryd i w wode — № 72
nie zatusy i zlo i joga i u lopska
nie pue i raz go dy et. — № 73.
nie zoda i ta atego bywa — № 74
nie zatusy i tuchui — — — № 75
nie zatusy i an — — — № 76.

0 0 0.

- nie zatusy i an i u z ni — — — № 1
nie zatusy i an i u z ni — — — № 2
nie zatusy i an i u z ni — — — № 3
nie zatusy i an i u z ni — — — № 4

Ochymie si odważył się	nr. 5
Chy prędo prędo	nr. 6
Odwa do odwa	nr. 7
Wdłami iachy kolwub swoe	nr. 8
Odpo czuły pro trzebny	nr. 9
Odrecht bys się był	nr. 10
Odważył wieny kachy	nr. 11
Odważył w rext	nr. 12
Odważył wchochliwa	nr. 13
Ogren mu dołu prysła w dół	
o dnie wliwy do jachy o ete	nr. 14
Ogleda się na ostatnie dołu	nr. 15
Oho ci samo co do wydane	nr. 16
Omyda nudi się z ciędy	nr. 17
Opał w/xy dno d złe	nr. 18
Opuścił się w dno pernowe	nr. 19
Ostap bys w odonit w gadu	nr. 20
Ostrożnie kpanity z mi moją	nr. 21
Ostap na gwałt kożywo bely	nr. 22
Ostap feglarz w dno	nr. 23
Ostap mufke zego chait yst	
Cał z dno sobu w mies	nr. 24
Owca ożo nio na zawilhu m boży	nr. 25
Owilhu mowie a wilhu w sea	nr. 26

P P P P

Panicyna to	nr. 1
Panicyna wstyd	nr. 2

- Pan Bóg au orle topczy i ael prawy 225
 Abudze pr zyse on zy shodla zabawy 226
 Pana Boga by protestant — 227
 Panpha Lascha napstym konui
 Kexix Lascha Panpha — 228
 Pawi ni wstydem ci Bz — 229
 Pas twi di nad nam kani bnie di
 byi Antui. — Pas bez obtulu 230
 Pa szelauie zeb dorosi — 231
 Padurly zchowac — 232
 Pe di wi atr y nies tatek — 233
 Pe di xie mi i zae z Meier — 234
 Pehtosa Obur dy do namu je di 235
 Peht ne ze nad obne zozato — 236
 Pes szelau wiat niue — 237
 Pezi przed tym zlo zo powi
 a pizeni puzora mi li rozu w 238
 Pyany wierkow nie i lada — 239
 Pyany w sy lto obucni kzeuwy
 nie niedari — 240
 Pyat zyry t mi diwa przeby 241
 Pyate chee mure ni cha — 242
 Pyate sub Boby — 243
 Pyate i pocke ale shonety bndue 244
 Pyate nay trnduey — 245
 Pyate bebenhe z Bebonha 246
 Pyate ni uste pui i mep mui 247

- Podzielić się między przeszłość i przyszłość nr 25
 Południe a miłość nr 26
 Połomę wzywać nie trzeba nr 27
 Po małrli do brzy nr 28
 Po moze mu to słu umarłemu nr 29
 Porwańca słu legu usat słu muche nr 30
 Po staremu nr 31
 Powoli dalek nr 32
 Półkoł nr 33
 Półkoł nr 34
 Prawda słu bycie ho nie bod nr 35
 Prawda w brzy nr 36
 Poucieci broni nr 37
 Prosi nie prosić nr 38
 Przebar nr 39
 Przeno wódki nr 40
 Prześ nr 41
 Prześ nr 42
 Prześ nr 43
 Prześ nr 44
 Prześ nr 45
 Prześ nr 46
 Prześ nr 47
 Prześ nr 48
 Prześ nr 49
 Prześ nr 50
 Prześ nr 51
 Prześ nr 52
 Prześ nr 53

Ja ody przedat — 17054.

Putzi bnie m seno przeni 17055.

P P P

Lacy ty su Tego nie chci 1701

alac nie nud muszyc i Comuski 1702

Lac zegtugi i Lac ducaw 1703.

Lacy sobie dac nie umie 1704

Lectury Ado tus ducaw — 1705

Laz gody Onegi raz g tady 1706.

Lecaw a sobie umowac nieda 1707

Ley wazi i owenia mu — 1708

Lezu lut i odwa zny — 1709

Robi gaduwa — 1710

Riurcia mu niema i Anta 1711

Le zez zarnie i smuchne 1712

Rozgandyzys i dy przelacz 1713

Rozze ma sie podar — 1714

Rozmysl se mojarada 1715

Rozum zabory dwa — 1716

Rozum edbi dy gdy bogo Boy 1717

ma chet na — 1718

S S S

Sam nie wiezyc mure chue 1719

Sam sobie prini 1720

Sam sobie idze i obie rad 1721

Sam sobie nie wieze — 1722

Samo pas cho Dziel btefiac ^{nr 5}
 Samo ci dobre chwali — ^{nr 6}
 Samo ci zto boze me le probye ^{nr 7}
 Sen mae P. Bog wlad ^{nr 8}
 Senku na Oczelnu mimmie — ^{nr 9}
 Senie mui nute boli — ^{nr 10}
 Sone tam patrzy g dzie Ocho mi ^{nr 11}
 Sndyt a niedwz kuche dyk ^{nr 12}
 Suren ci nusiwy bog ^{nr 13}
 Sebret w tym salis ^{nr 14}
 Sita to na ciebi — ^{nr 15}
 Sita z tego dwa niewne ^{nr 16}
 Shone dyt sa z liwu — ^{nr 17}
 Stawny chwalebny glone ^{nr 18}
 Stodko pamietaj co by do gozho ^{nr 19}
 Stwa margo nuchnu nierzt ^{nr 20}
 Stwo Palam wysci an ^{nr 21}
 Stuchae mie by ^{nr 22}
 Stupen stanet suk wyty ^{nr 23}
 Sty by budy sa w ko ^{nr 24}
 Strzeze wiechoz mu do ^{nr 25}
 Tmiera ci row na ^{nr 26}
 Tmieni termin nie ^{nr 27}
 Tmierz uchuey ^{nr 28}
 To biego ^{nr 29}
 Tobo she ^{nr 30}

- bwa niawdzy. o koto v vohot. — — — — — No 31
 • Lowy — — — — — No 32
 • prawed liwa liwki na prawny
 przegrac — — — — — No 33.
 • prawed liwa w zgrac — — — — — 34
 • ston cithu pod liwa anowena
 pod liw — — — — — No 35
 • ston do Dzeje — — — — — No 36
 • ston si na ni ozi — — — — — No 37
 • ston y a g tygi — — — — — No 38
 • ston do hominu puwo liptie — — — — — 29
 • ston y a g tygi b. — — — — — No 40
 • ston do ston liw — — — — — No 41
 • ston liwny powozny — — — — — No 42
 • ston liwny sal liwny sty — — — — — No 43
 • ston liw na liw — — — — — No 44
 • ston y w cithu — — — — — No 45
 • ston liw na liw — — — — — No 46.
 • ston liwny Prog ston liw — — — — — No 47
 • ston liw na liw — — — — — No 48
 • ston liw na liw — — — — — No 49
 • ston liw na liw — — — — — No 50.
 • ston liw na liw — — — — — No 51
 • ston liw na liw — — — — — No 52
 • ston liw na liw — — — — — No 53
 • ston liw na liw — — — — — No 54.

- Kłeszeć nie perone i nudy pod 1155
 Kłeszeć i w przeluto — 1156
 Kłeszeć i kłeszeć — 1157
 Kłeszeć iwa Drogu — 1158
 Kłeszeć iwa i kłeszeć — 1159
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1160
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1161
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1162
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1163
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1164
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1165
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1166
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1167
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1168
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1169
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1170

- Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1171
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1172
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1173
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1174
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1175
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1176
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1177
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1178
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1179
 Kłeszeć iwa i kłeszeć iwa i kłeszeć — 1180

- Tępniesz ja zawięz bat — no 9
 Tępniesz uszki niedostawia — no 10
 Tępniesz tępniesz wene boli — no 11
 Tępniesz tępniesz co ty wo — no 12
 Tępniesz tępniesz flegmaty — no 13
 Tępniesz tępniesz emenowa — no 14
 Tępniesz tępniesz — no 15
 Tępniesz tępniesz — no 16
 Tępniesz tępniesz tępniesz tępniesz — no 17
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 18
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 19
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 20
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 21
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 22
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 23
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 24
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 25
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 26
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 27
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 28
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 29
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 30
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 31
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 32
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 33
 Tępniesz tępniesz tępniesz — no 34

Twoi rzec do hejli Zegre — N° 35
 By Comu rzepu i P Bogi tobi
 gatow — — — — — N° 36.
 Tycho chley a smey — — — — — N° 37.
 Tycho go aen — — — — — N° 38
 Cyren z Lpuchta wden N° 39
 Cys mi dety m Dye Cyre N° 40
 Cys Pan tys Dobro Dzey 41.
 U U U.

Ubtagnu wito — — — — — N° 1
 Ubo go ale chedogo — — — — — N° 2
 Udzony — — — — — N° 3
 Udzony bi tny — — — — — N° 4
 Udae swkrze z prawu wbyto
 co mi by to — — — — — N° 5
 Udobnucha wio przestanie Dzac N° 6.
 Umasz od strachu i stupen N° 7
 Umie swoici rzec udae — — — — — N° 8
 Umie Lapanu Matke Lauerz N° 9
 Umrze wole, ni zli z wole N° 10
 Uquiri z przepit caly dzien N° 11
 Uprzedyt o bi fantazy — — — — — N° 12
 Uroda bo z dety z nle woli — — — — — N° 13.
 Uwdziwy Uwdziwu — — — — — N° 14
 Uobro but noszka Pan — — — — — N° 15
 Uodegni Lepuz z dobro zna N° 16

Wtedy tancerzowa hordawa n. 17
 Wtedy przy brzegu — — — 18
 Wtedy na miejscu wchodzą — — — n. 19
 Wtedy na miejscu przy barway
 Wtedy na miejscu — — — n. 20.

W W W

Wychodzi bez gwaru w domorze /
 w pochorze — — — n. 21
 Wychodzi z domu to go dzien n. 22
 Wychodzi z domu z domu — — — n. 23
 Wychodzi z domu — — — n. 24
 Wychodzi z domu — — — n. 25
 Wychodzi z domu — — — n. 26
 Wychodzi z domu — — — n. 27
 Wychodzi z domu — — — n. 28
 Wychodzi z domu — — — n. 29
 Wychodzi z domu — — — n. 30
 Wychodzi z domu — — — n. 31
 Wychodzi z domu — — — n. 32
 Wychodzi z domu — — — n. 33
 Wychodzi z domu — — — n. 34
 Wychodzi z domu — — — n. 35
 Wychodzi z domu — — — n. 36

- Westug skuwagrobła — 17
 Westy nam cza nagał 18
 Westa boni tego nudo gon
 co mo mento po 19
 Westa wet to cato — 20
 Westa wet to cato — 21
 Westa wet to cato — 22
 Westa wet to cato — 23
 Westa wet to cato — 24
 Westa wet to cato — 25
 Westa wet to cato — 26
 Westa wet to cato — 27
 Westa wet to cato — 28
 Westa wet to cato — 29
 Westa wet to cato — 30
 Westa wet to cato — 31
 Westa wet to cato — 32
 Westa wet to cato — 33
 Westa wet to cato — 34
 Westa wet to cato — 35
 Westa wet to cato — 36
 Westa wet to cato — 37

- Wstępną patrzy Złoty Wiatr N° 30
 Wymy domowe obremu ni edro. 39
 Wpuszcz wstępną Darmowu Księż 40
 Wronie nie pomoże Lipan 41
 Wstępną w Oczach nie mie - N° 42
 Wstępną ze to swoja rzecz N° 43
 Wstępną w tym nie maż nie N° 44
 Wstępną wstępną wstępną N° 45
 Wstępną wstępną wstępną - N° 46
 Wstępną wstępną wstępną - N° 47
 Wstępną wstępną wstępną
 Wstępną wstępną wstępną 48
 Wstępną wstępną wstępną
 Wstępną wstępną wstępną 49
 Wstępną wstępną wstępną
 Wstępną wstępną wstępną N° 50
 Wstępną wstępną wstępną N° 51
 Wstępną wstępną wstępną N° 52
 Wstępną wstępną wstępną N° 53
 Wstępną wstępną wstępną N° 54
 Wstępną wstępną wstępną N° 55
 Wstępną wstępną wstępną N° 56
 Wstępną wstępną wstępną N° 57
 Wstępną wstępną wstępną N° 58
 Wstępną wstępną wstępną N° 59

XXIX

• Niezłobota nie mójzłobota
człowiek i mi nie mójzłobota ^{no 1.}

XXX

• Niezłobota podrywnie ^{no 1.}
i z pica wates

• Niezłobota bymnie nie miało ^{no 2.}

• Niezłobota przesłau talim
nie sam słau — — ^{no 3.}

• Niezłobota Dżusie zbroj
myle nie nie weźmie ^{no 4.}

• Niezłobota dwa och ^{no 5.}
dżusie nie podobna

• Niezłobota prożer bywa ^{no 6.}

• Niezłobota w dzie ^{no 7.}
prożer bywa

• Niezłobota pulu nie zrubim ^{no 8.}
nie zrubim i prawa

• Niezłobota prowole trzaba ^{no 9.}

• Niezłobota zuprawowac ^{no 10.}

• Niezłobota nie znydziej ^{no 11.}

• Niezłobota nie nie bę ^{no 12.}

• Niezłobota nie nie z ^{no 13.}

• Niezłobota w ^{no 14.}

• Niezłobota ^{no 15.}

• Niezłobota ^{no 16.}

• Niezłobota ^{no 17.}

- Lraza zabiegue ztemu — no 10
 Lownych pleow chle blesz
 po z zeba — — no 19
 Ltoz kye z tobz umienai 20
 Ltym podtemuom dobrego ze
 po uesze o zialich ate no 22
 Lwulley Chm uoy mat y dym 21
 Lwata miur powinienes to
 ueszy ne — — no 22
 Lwotnu lebla lepyy no 23
 Lwazacem wpy thosie mini 24
 Lwore zty u dze nabito 25
 Lwosy z wora ate chue wy
 yrac hac zara — — no 26
 Lwue ne dze mape w seru z dze 27
 Lwazacem wpy y z dze no 28
 Lwazacem ztemu zabiegue no 29
 Lwazacem wpy y z dze no 30
 Lwazacem wpy y z dze no 31
 Lwazacem wpy y z dze no 32
 Lwazacem wpy y z dze no 33
 Lwazacem wpy y z dze no 34
 Lwazacem wpy y z dze no 35
 Lwazacem wpy y z dze no 36

- Za pomniec su — — — — — № 37
 Zar t ma swoje meye — — — — — № 38
 Zar ty nastowne — — — — — № 39
 Za spae g nuszis w popiele № 40
 Zar ty by mu ode drzewi swen
 Obnem — — — — — № 41
 Zar wy ty dzie su — — — — — № 42
 Zar wy ty dyf sie teys — — — — — № 43
 Zar dno wy lw z deys do sthni 44
 Za by wasz wasata polu istu
 Za laka — — — — — № 45
 Z chudze wie do rebi v jidnato № 46
 Z desper wac v re opusci № 47
 Z dno wo mi to — — — — — № 48
 Z w p d zle — — — — — № 49
 Z z teys wy bie rae — — — — — № 50
 Z ynam w de braci xetlin mity
 hornu, lto x wie xetli xablen № 51
 Z yda nato — — — — — № 52
 Z yda de puy — — — — — № 53
 Z yd t pue sad to — — — — — № 54
 Z yd t sie v z t apen — — — — — № 55
 Z le mui z le ni mui — — — — — № 56
 Z teys do braci naprawi № 57
 Z le nabyue ni drwate № 58
 Z le re xetli meye № 59

- Lte z dobrym pomieszanu 1160
 Ltego mi nieszczęsny nie budźcie
 dy ale daj spi — 1161
 Lym przy Aladem Lano ze 1163
 Lym pisał — 1163
 Ltożycia samo skrycie wyda 64
 Ltożycy dowodny wzyweoży kn
 dnie Lepostawka trudno tak — 65
 Ltożycia swayca mury przebywa 1166
 Ltożycy obciąć otwierają
 rzedare — 1167
 Ltożycia nie sześcacie — 1168
 Ltożycia to z szpony pury 69
 Ltożycia — 1170
 Ltożycia Lym biżcie 1171
 Ltożycia po dostatkach 1172
 Ltożycia nie smutk ale zezwie 73.
 Ltożycia re: knub lnuhow 1174
 Ltożycia namigach — 1175
 Ltożycia do tego polozynku 76
 Ltożycia dobry — 1177
 Ltożycia Altemi postronu 78
 Ltożycia na lwinie zpuszcia nos 79
 Ltożycia niewiedzieć bogo 1180

Twyczas Druga natura a
do twyczasu — N.º 01
Lycie ni Lysie, zywie nie mite
~ wole umrze — N.º 02.

Pruditiones Orationib;
Funerariis ac comu
data Omnium — in N.º 145

Apophthegmata huic ma
teriae in usum Collecta
Quorum — in N.º 32

Heroglyphica et Symbola
huic materiae servientia
Quorum Liber in N.º 32

233
Eruditiones Oratoriae Na
talijs servientes in ff. 55

Eruditiones Oratorijs
in recurru Natalijs Dey
serviente — in ff. 12

Eruditiones Oratorijs
Gratulatorijs Novi Anni
servientes — in ff. 13.

Eruditiones Oratorijs
Gratulatorijs servientes
Quorum — in ff. 20

Enuiditiones Oratorijs
Gratulatorijs Dignitij
servientes — in N.º 35.

Enuiditiones Oratorijs
Gratulatorijs Victorij
servientes — — N.º 22

Enuiditiones Oratorijs Peti
torijs Dignitates et benefici
na servientes — in N.º 33

Enuiditiones Oratorijs Gra
tulatorijs servientes
Quorum in N.º 29

Enuiditiones de iudicio et
magistratu — in N.º 69.

Enuiditiones Grat.
ante nuptias.

Eniditiones orationib;
Ante nuptialibus ser
vientes in — n° 32

Eniditiones orationib;
Nuptialibus ac Epistola
miser servient in n° 27

Causa nubendi ex Anti
quite sunt sequi in n° 4

Ornatus nubentiu apud
Antiquos in — n° 16.

Consuetudines nuptiales
Antiquos in n° 10

Modus nubendi: N. 10

Sacrificiū nuptiale N. 4.

Modus decueñdæ sponsæ N. 7

Modus disponendæ domus
quæ nupta ingrediebatur N. 5

Cibus nubentium N. 5

Resus nubendæ m. N. 11

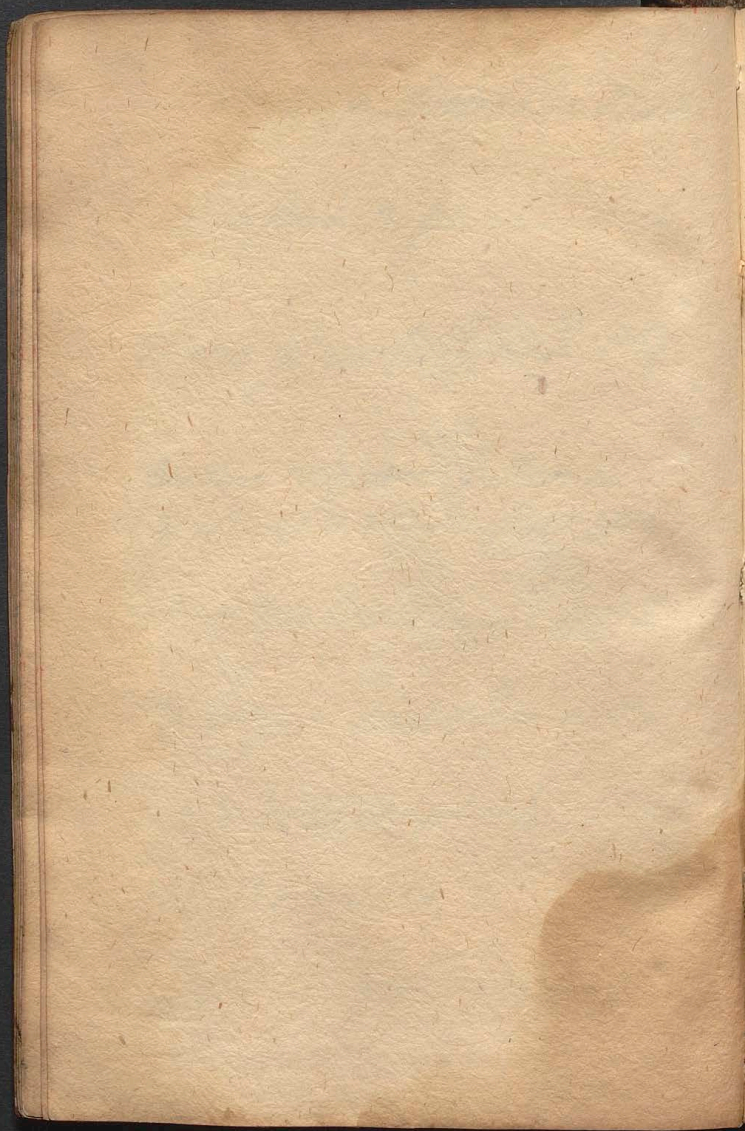
Symbola nuptialia N. 10

De Annulis - m. N. 59.

De Torque - N. 13.

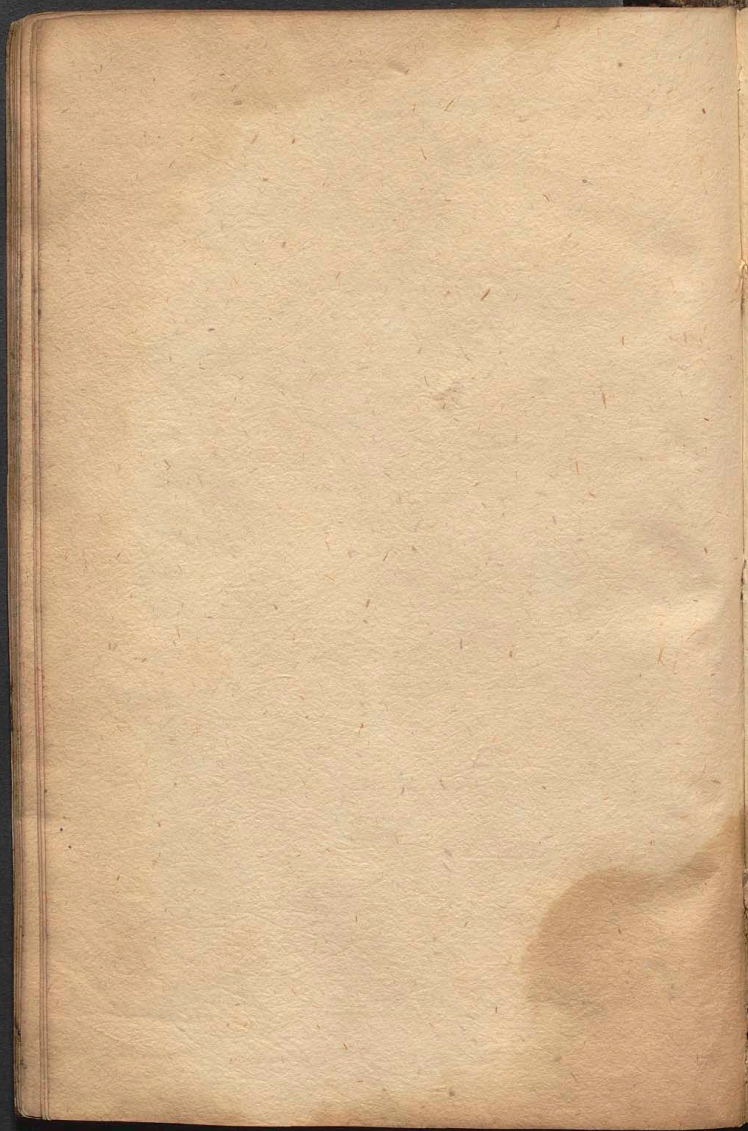

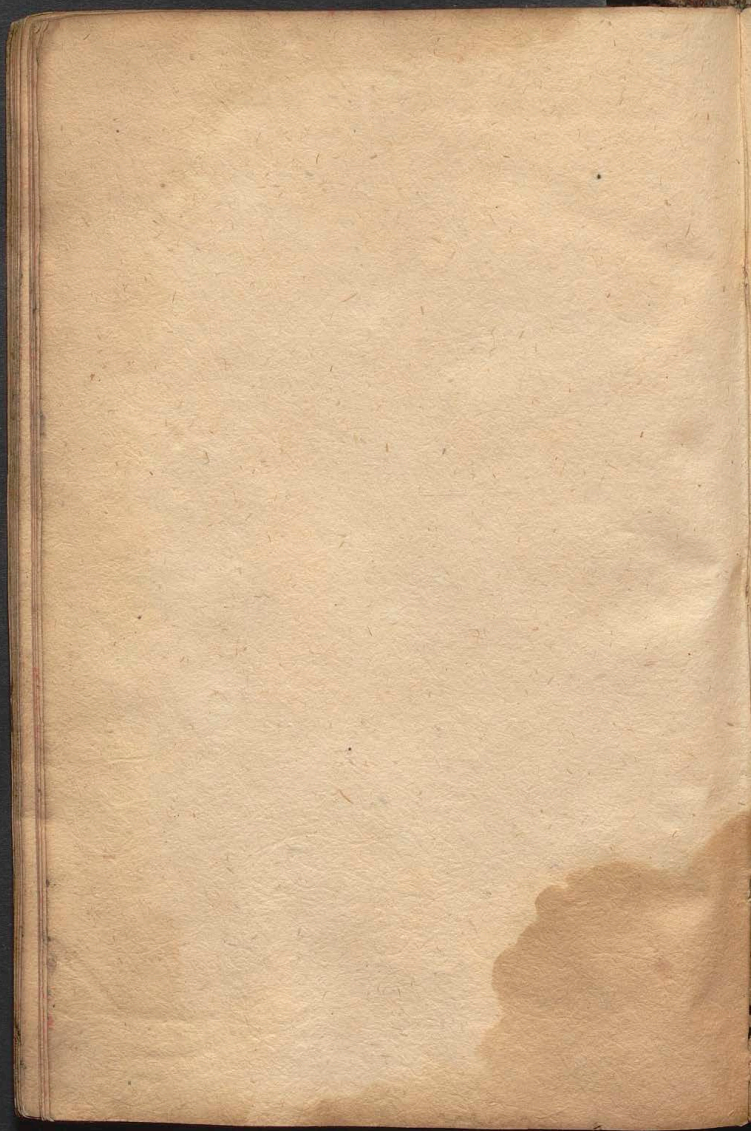

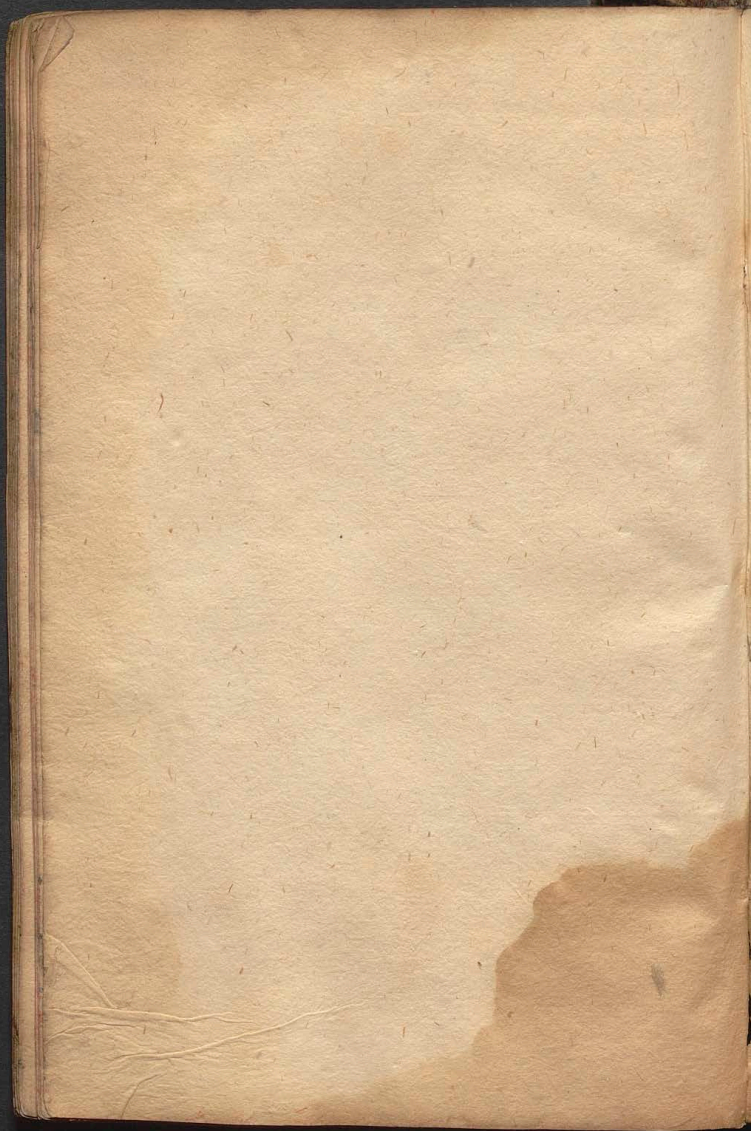

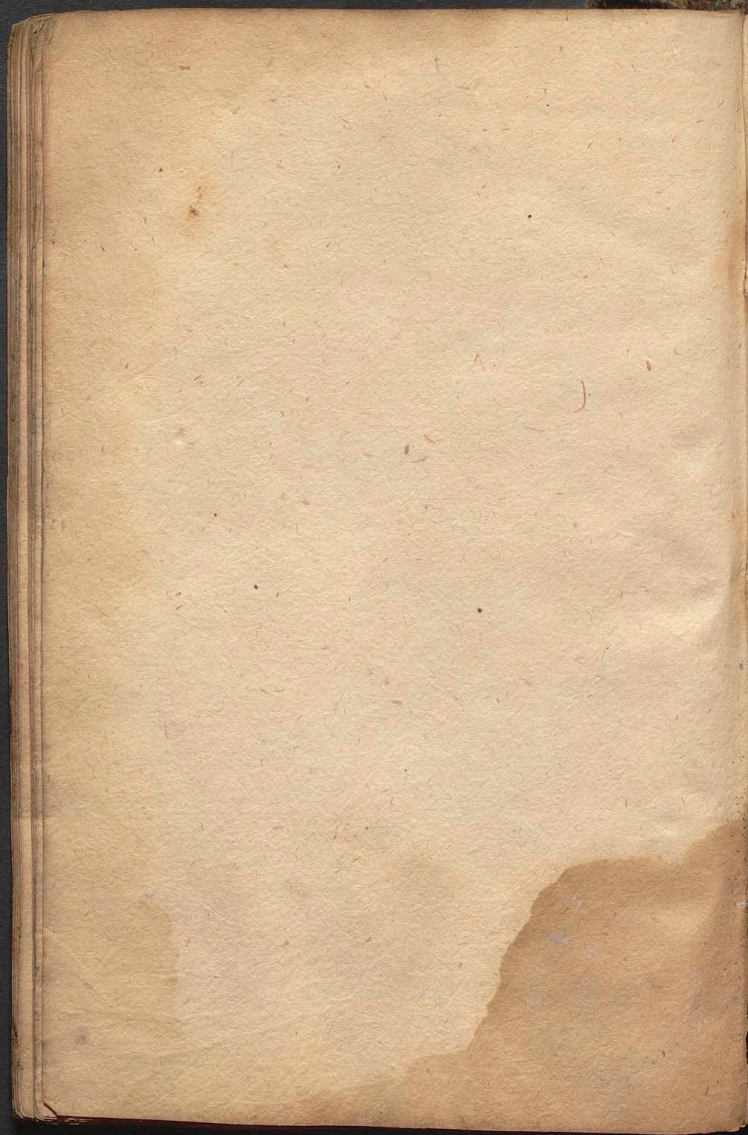

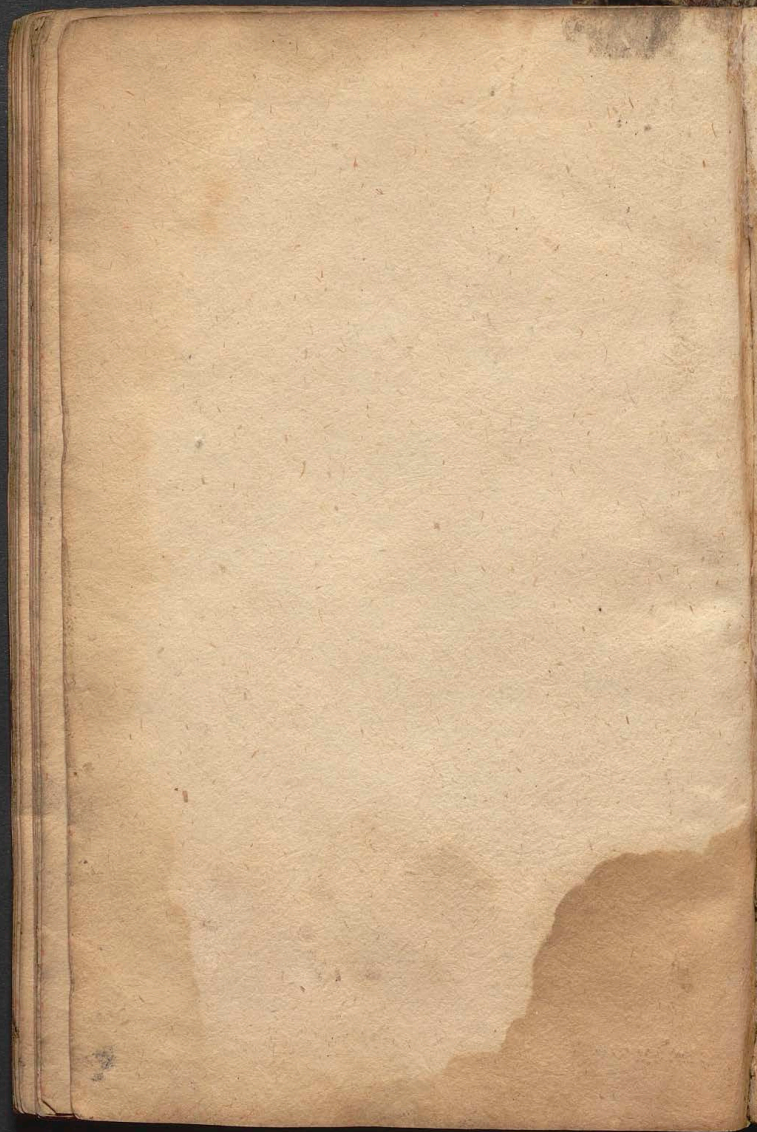

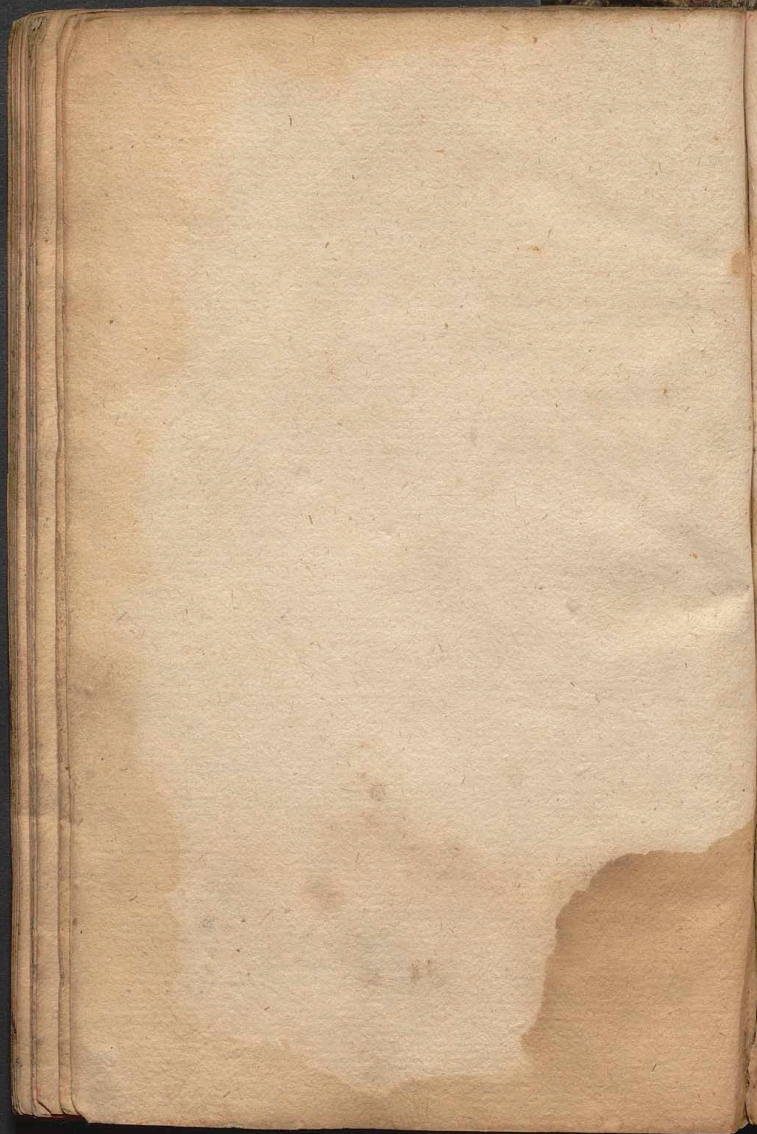

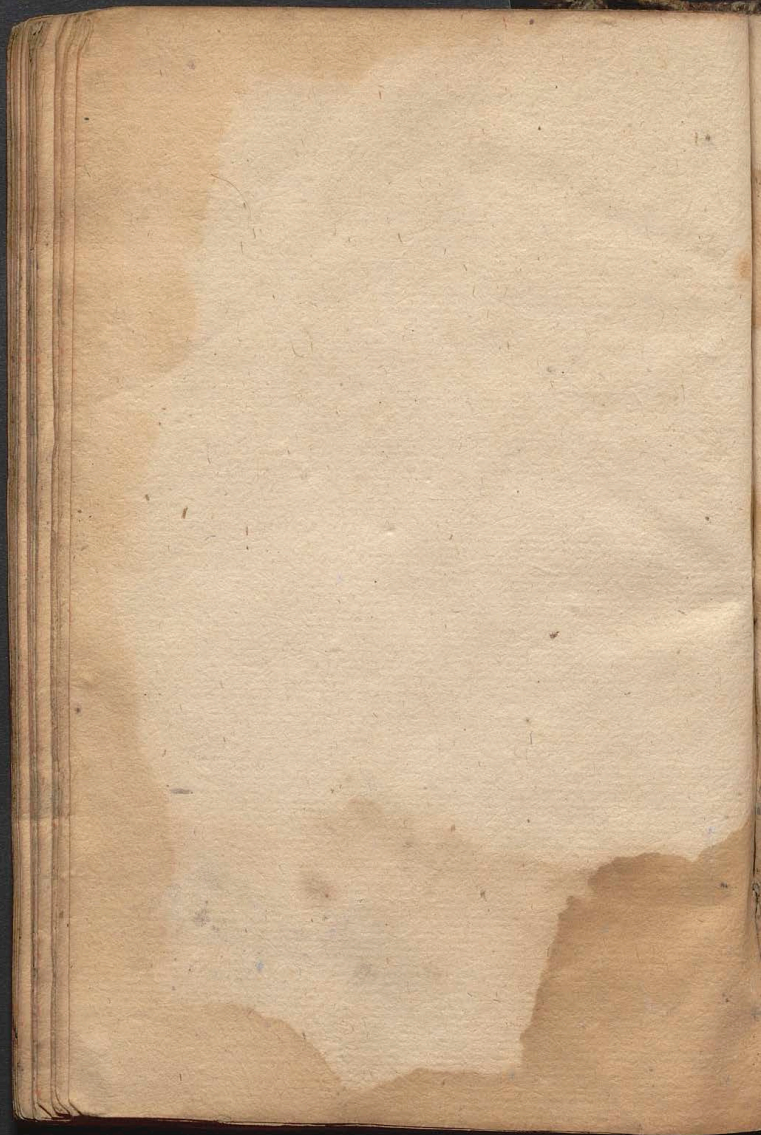

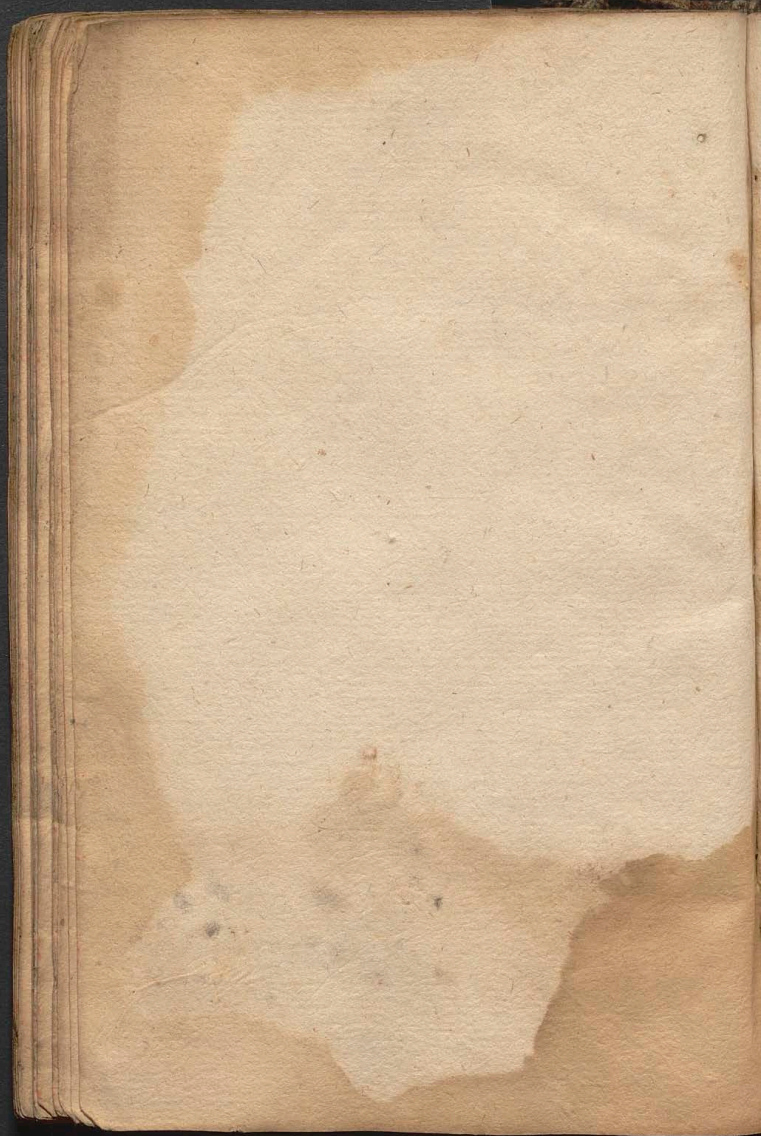

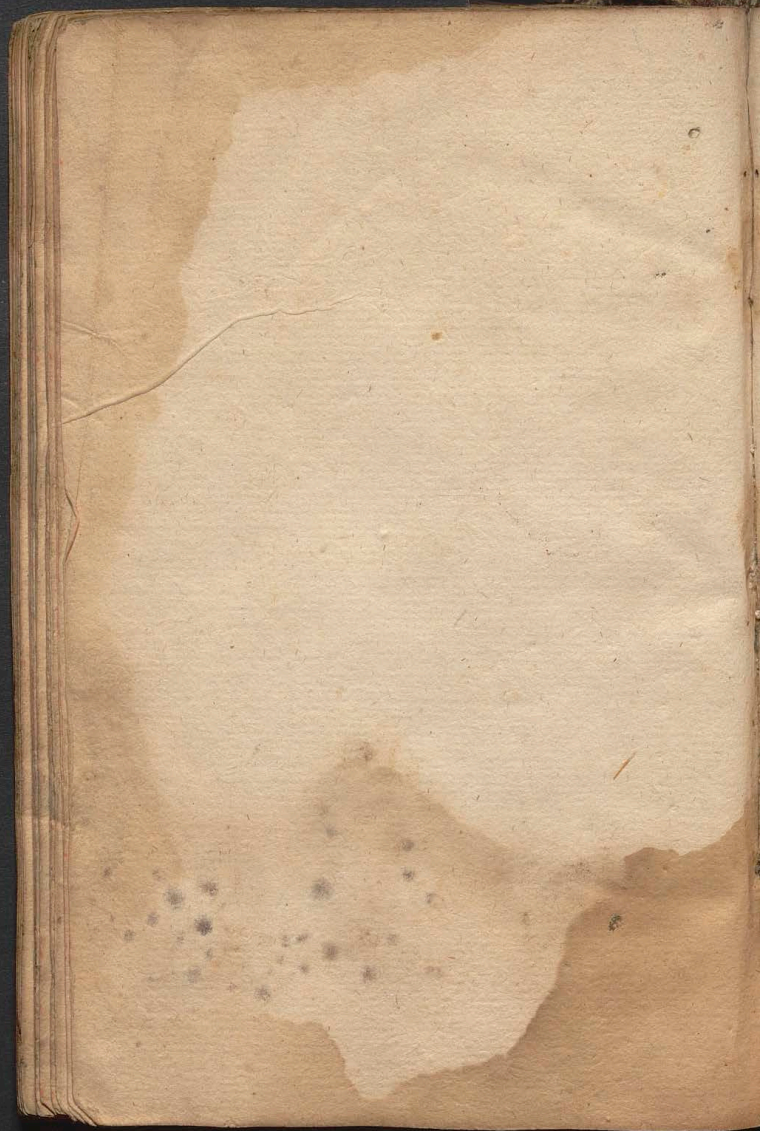

243

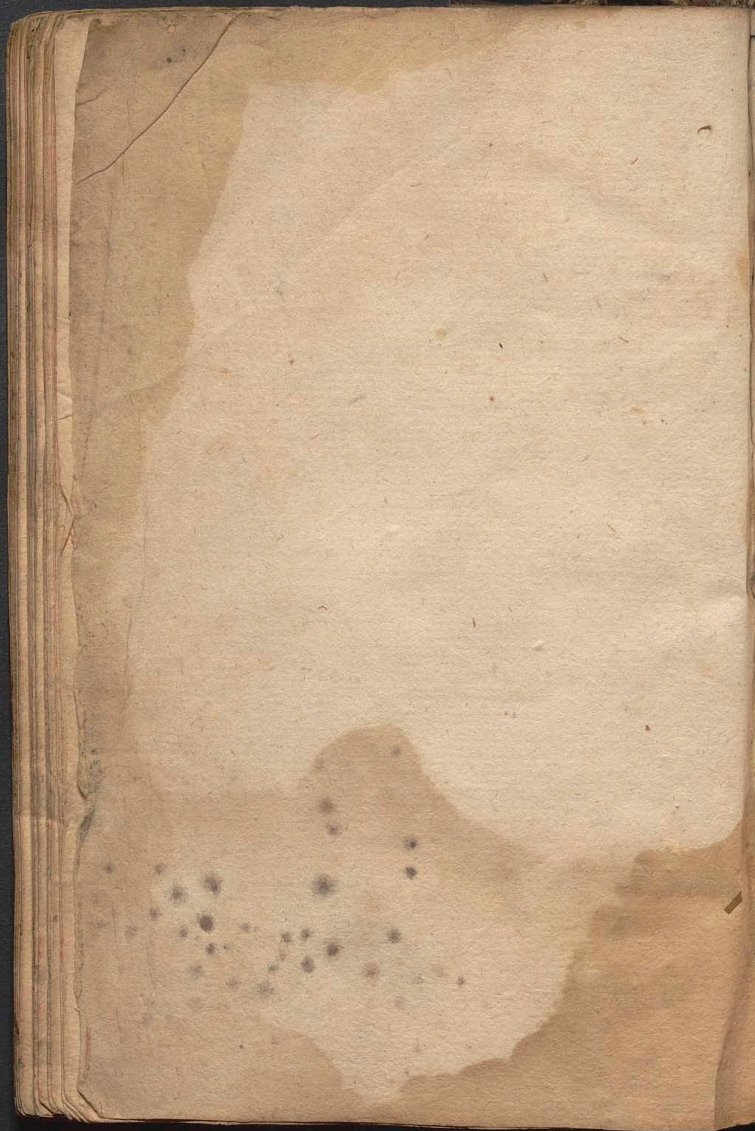

245

246

